

Myrina ve Gryneion



Bergama Müzesindeki Myrina Terracotta Figürinleri

MURAT ÇEKİLMEZ | MERVE ARINÇ | PINAR TAŞPINAR

MYRINA VE GRYNEION -4

Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları [MYGAR]

Archaeological Surveys on Myrina and Gryneion

Bergama Müzesindeki
Myrina Terracotta Figürinleri

Murat ÇEKİLMEZ | Merve ARINÇ | Pınar TAŞPINAR

CİLT/VOLUME IV



Aliaga Kent Kitaplığı

MYRINA VE GRYNEION-4

Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları [MYGAR]
Archaeological Surveys on Myrina and Gryneion

Bergama Müzesindeki Myrina Terracotta Figürinleri

Murat ÇEKİLMEZ | Merve ARİNÇ | Pınar TAŞPINAR

ALİAĞA KENT KİTAPLIĞI 16

Genel Yayın Yönetmeni

Şenol GÖK

Yayın Koordinasyon

Ali Osman KARATEKİN

Grafik Tasarım ve Uygulama

Redcon.
CONCEPT DESIGN

Dizgi Kontrol

Kamile Tutku ERDEM

Yönetim Yeri

Aliağa Belediyesi

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Kültür Mah. Lozan Cad. No: 47 Aliağa-İZMİR

Tel: (0232) 399 00 00 Fax: (0232) 616 37 19

kentarsivi@aliaga.bel.tr

www.aliaga.bel.tr www.aliaga.com.tr

Sertifika No: 48116

Basım Yeri

Dinç Ofset Matbaa

1145/4 Sokak No:11/C Yenişehir-İZMİR

Tel & Fax: 0232 459 49 61-63

Sertifika No: 45147

Birinci Baskı **Aralık 2021** Baskı Adedi **1500** ISBN **978-975-8160-05-1**

Bu kitap, Aliağa Kent Kitaplığı tarafından yayına hazırlanmış olup, Aliağa Belediyesi'nin ücretsiz kültür hizmetidir. Bütün hakları saklıdır. Kaynak gösterilmeden tanıtım için yayımlanacak yazılar dışında Aliağa Belediyesi'nin yazılı izni alınmadan çoğaltılamaz. Satılamaz.

© **Aliağa Belediyesi**

6	Sunuş	Serkan ACAR / Aliağa Belediye Başkanı
9	Giriş	
13	Myrina Terracotta Figürinlerinin Konteksti, Araştırmalar ve Literatür Özeti	I.BÖLÜM
49	Bergama Müzesindeki Myrina Figürinlerinin Tipleri, Konteksti, İkonografi ve Değerlendirme	II.BÖLÜM
2.1.	Eros Tipleri	55
2.1.1.	Uçan Eros Figürinleri ve Parçaları	55
2.1.2.	Genre (Günlük Yaşam) Grupları	64
2.2.	Asklepios Tipi	68
2.3.	Nike Tipleri	70
2.4.	Aphrodite Tipleri	75
2.5.	Ayakta Giyimli Kadın Tipleri	81
2.6.	Kadın Figürin Başları	93
2.7.	Ayakta Giyimli Erkek Tipleri	95
2.8.	Erkek Figürin Başları	96
2.9.	Temple Boy Figürin Tipleri	98
2.10.	Erkek Grotesk (Karikatür) Figürin Tipleri	99

103	Bergama Müzesindeki Myrina Figürinlerinin Kataloğu	III.BÖLÜM
221	2015-2019 Yılları Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmalarında Bulunan Figürinlerin Değerlendirilmesi	IV.BÖLÜM
4.1.	2015 Yılı Buluntuları	227
4.2.	2016 Yılı Buluntuları	228
4.3.	2017 Yılı Buluntuları	229
4.4.	2018 Yılı Buluntuları	232
4.5.	2019 Yılı Buluntuları	240
255	Dijital Mikroskop İncelemeleri ve pXRF Kil Analiz Sonuçları	V.BÖLÜM
265	Kaynakça ve Kısaltmalar	
276	Özgeçmişler	



Aliğa Kent Kitaplığı

Sunuş

Aliğa ve çevresinin bulunduğu coğrafya yerleşik yaşam ve tarımsal faaliyetlerin başladığı Neolitik Dönemden bu yana, yaklaşık 8.500 yıldır insanlığa yurt olmuş. Elverişli iklimi, bereketli toprakları ile birçok medeniyetin kurulup geliştiği bu topraklarda geçmişin kültürel birikiminin en somut varlıkları antik kentlerimiz kuşkusuz. Kyme, Myrina, Gryneion, Aigai, Tisna, Larissa, Elaia geçmişten izleri günümüze kadar taşıyor.

Knidos Antik Kenti'nden İngiltere'ye götürülen Knidos Aslanı, Antakya'dan ABD'ye kaçırılan Dionysos Mozaığı, Xanthos Antik Kenti'nden Londra'ya kaçırılan Payava Lahdi, Pergamon Zeus Sunağı gibi sayısız kültür varlığımız doğduğu topraklardan koparılarak yurtdışına çıkarılmış, bugün dünyanın birçok müzesinde sergileniyor. Aliğa çevresindeki antik kentlerden çıkarılan heykel, figürin ve diğer çok sayıda arkeolojik eserler de British Museum, Louvre Müzesi, New York Metropolitan Sanat Müzesi, Boston Art Museum gibi müzelerde bulunuyor. Antik Kentlerimizden geçmişte yurtdışına kaçırılan arkeolojik varlıklarımızın biran önce anayurduna dönmesini istiyoruz.

Antik kentlerimizden çıkarılan ve yurt içindeki müzelerde korunan eserler içinse seviniyoruz. Bu müzelerden biri de Bergama Arkeoloji Müzesi. Bergama Arkeoloji Müzesinde Myrina, Gryneion gibi antik kentlerimizden çıkarılan çok sayıda eser korunuyor. Myrina-Gryneion Araştırmaları

yayın serisinin bu cildinde Bergama Müzesi'ndeki Myrina Figürinleri ilk kez detaylı bilimsel incelemelerle bir yayında buluşuyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığımızın izinleriyle 2011-2013 yıllarında Atatürk Üniversitesi, 2015-2019 yılları arasında ise Aydın Adnan Menderes Üniversitesi tarafından belediyemizin destekleriyle Myrina Antik Kenti'nde Arkeolojik Yüzey Araştırmaları yapıldı. Bu çalışmaların Aliağamız için son derece değerli ve bir o kadar da önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu amaçla Aliağa Belediyesi olarak araştırmalarda elde edilen bilimsel bulguların bilim dünyası ve Aliağa kent belleğine kazandırılması amacıyla kitaplar yayınlamaktayız. 2017'de 1. cilt, 2018 yılında 2. cilt, 2021'de 3. cildini yayınladığımız Myrina Gryneion Araştırmaları 4. ve son cildini gerek bilim dünyasına gerekse Aliağa belleğine kazandırmanın heyecanını yaşıyoruz.

Myrina ve Gryneion'da arkeolojik kazıların da bir an önce başlaması dileklerimizle; Aliağa'nın kültürel birikimini ortaya çıkarmak için büyük çaba gösteren Kültür ve Turizm Bakanlığımıza, Üniversitelerimize ve başta Doç. Dr. Murat Çekilmez olmak üzere bu yayınların oluşumuna büyük destek veren değerli akademisyenlerimize Aliağa'ya katkıları için çok teşekkür ediyor, bu kıymetli eserin tüm okuyuculara yararlı olmasını diliyorum.

Serkan ACAR

Aliağa Belediye Başkanı

Aralık/2021

Myrina Antik Kenti-Aliaga/İzmir



Giriş

“Bergama Müzesindeki Myrina Terracotta Figürinleri” adlı bu eserde, İzmir ili, Bergama ilçesinin Bergama Müzesinde korunan Myrina Antik Kenti’nin nekropolis buluntusu terracotta figürinler değerlendirilmektedir. Bu çalışma, TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü’nün izinleriyle Doç. Dr. Murat Çekilmez başkanlığında ki bilim ekibi tarafından 2015-2019 yılları arasında yürütülen Myrina ve Gryneion Antik Kentleri Arkeolojik Yüzey Araştırmaları (MYGAR) projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

İzmir ilinin Aliğa ilçesi sınırları içerisinde yer alan Myrina ve Gryneion Antik Kentlerinde başlangıçtan itibaren yapılan araştırmalar ve elde edilen buluntular, **“Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları, Belgeler ve Yeni Araştırmalar”** 1.cilt, Aliğa Kent Kitaplığı Dizisi’nin 3. yayını olarak, Aliğa Belediyesinin destekleriyle 2017 yılında bilim dünyasına sunulmuştur.

2018 yılında, **“Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları, Son Araştırmalar ve Disiplinler Arası Çalışmalar”** adlı 2. cilt yayınlanmıştır.

Aliğa Belediyesinin kurumsal katkıları, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi ve İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesinin bilimsel desteğiyle 14-15 Eylül 2017 tarihlerinde **“Arkeoloji, Tarih, Coğrafya, Turizm ve Kültürüyle Geçmişten Günümüze 1. Aliğa Sempozyumu”** gerçekleştirilmiştir. Bu sempozyumun bildiri metinleri M. Çekilmez ve S. Vardar editörlüğünde Aliğa Kent Kitaplığı Dizisi’nin 5. yayını olarak 2018 yılında yayınlanmıştır.

Arkeolojik yüzey araştırmaları kapsamında Myrina ve Gryneion’un çevresindeki antik kentler ve buluntuların bilim dünyasına sunulması amacıyla M. Çekilmez editörlüğünde bölgede araştırma ve kazı gerçekleştiren araştırmacıların katkılarıyla **“Aliğa ve Çevresindeki Antik Kentler, Kyme, Myrina, Gryneion, Tisna, Elaia, Aigai, Larisa”** adlı çalışma 2019 yılında bilim dünyasına sunulmuştur.

Myrina ve Gryneion Antik Kentleri Arkeolojik Yüzey Araştırmaları (MYGAR) Başkanlığı ve Aliğa Belediyesinin kurumsal desteğiyle birlikte 27-28 Eylül 2018 tarihlerinde İzmir ili, Aliğa ilçesinde **“Uluslararası Aliğa**

ve Çevresi-Aiolis Bölgesi-Arkeoloji ve Disiplinlerarası Araştırmalar Sempozyumu” gerçekleştirilmiştir. Bu sempozyumun bildirileri M. Çekilmez editörlüğünde Aliğa Kent Kitaplığı Dizisi’nin 12. yayını olarak 2020 yılında bilim dünyasına sunulmuştur.

Arkeolojik yüzey araştırmaları yayın serisinin 3. cildinde, F. A. Yüksel - M. Çekilmez ve K. Avcı tarafından değerlendirilen **“Kültürel Mirasın Korunması ve Geleceğe Aktarılması Çalışmalarında Gryneion Antik Kenti Sahasında Arkeojeofizik Araştırmalar”** 2021 yılında Aliğa Belediyesinin destekleriyle yayınlanmıştır.

Yüzey araştırmalarının gerçekleşmesini sağlayan izinler ve destekleri nedeniyle TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Kazılar Dairesi Başkanlığına, İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne ve bizleri her fırsatta destekleyen İzmir Müzesi Müdürlüğüne çok teşekkür ederiz.

Myrina ve Gryneion Antik Kentleri yüzey araştırmaları, 2016-2018 yılları arasında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından FEF-16001 kodlu “*Myrina ve Gryneion Antik Kenti Araştırmaları*”, 2018-2020 yıllarında ise FEF-18023 kodlu “*Myrina ve Gryneion Antik Kenti Arkeolojik Araştırmaları ve Buluntularının Değerlendirilmesi*” adlı bilimsel araştırma projeleriyle desteklenmiştir. Destekleri nedeniyle Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Rektörlüğüne, Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığına ve Arkeoloji Bölüm Başkanlığı ile Bilimsel Araştırma Projeleri Birimine teşekkür ederiz.

Myrina ve Gryneion Antik Kenti Arkeolojik Yüzey Araştırması (MYGAR), 2017-2019 yıllarında TC. Başbakanlık, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Başkanlığı tarafından desteklenmiştir. Destekleri nedeniyle Türk Tarih Kurumu Başkanlığına ve Türk Tarih Kurumu yetkililerine teşekkür ederiz.

2020 yılında M. Çekilmez tarafından Koç Üniversitesi Suna & İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Merkezine (AKMED) Myrina figürinleriyle ilgili bir proje sunulmuş ve öneri kabul edilmiştir. Bu proje, Koç Üniversitesi Suna & İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Merkezi (AKMED) tarafından KU AKMED 2020/P.1043 proje numarasıyla desteklenmiştir. Destekleri nedeniyle Koç Üniversitesi Suna & İnan Kıraç Akde-

niz Medeniyetleri Araştırma Merkezi (AKMED) direktörlüğüne ve yetkililerine teşekkür ederiz.

Yüzey araştırmasının 2015 yılında başlamasından itibaren Aigai kazıları eski başkanı ve Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Ersin Doğer tarafından araştırmalarımıza büyük bir bilimsel destek verilmiştir. Aiolis Bölgesi'ni karış karış gezerek büyük bir birikime sahip olan hocamıza destekleri, önerileri ve yardımları için çok teşekkür ederiz. Destekleri nedeniyle Prof. Dr. Nurettin Öztürk ve Doç. Dr. Lale Doğer'e teşekkür ederiz.

Bergama Müzesindeki Myrina buluntusu figürinlerin incelenmesinde ve yayınlanmasındaki katkıları ve izinleri nedeniyle Bergama Müzesi Müdürü Nilgün Ustura ve Arkeolog Yalçın Yılmaz'ın bilimsel çalışmalara destekleri nedeniyle teşekkürlerimizi sunarız.

Bu çalışmanın yayınlanmasında ve müzedeki eserlerin değerlendirilmesinde bizlere katkı sağlayan Arkeolog Dr. Umut Kapuci, Arkeolog Kemal Ersavaş, Arkeolog Asude Yıldız, Arkeolog İrem Yıldırım ve Arkeolog Şaher Doymaz ile yüzey araştırması ekibimize teşekkürü bir borç biliriz.

Bu çalışmanın yayınlanmasındaki destekleri yanında 2015-2019 yıllarındaki yüzey araştırmaları sırasında en büyük destekçimiz Aliağa Belediye Başkanı Serkan Acar olmuştur. Belediye Başkanlığı, bölgenin ekonomik kalkınmasının yanı sıra Aliağa'nın sosyal ve kültürel yaşamına katkıda bulunmayı öncelikleri arasında değerlendirmektedir. Bu kapsamda bölgenin sosyal ve kültürel izlerini yansıtan araştırmalarımızda bizleri destekleyen Aliağa Belediye Başkanı Serkan Acar'a çok teşekkür ederiz.

Müze eserleri, kazı ve yüzey araştırmalarında elde edilen eserlerin ve verilerin yayın çalışmalarının artması temennisiyle, saygılarımızla.

Ekim 2021

Murat Çekilmez | Merve Arınç | Pınar Taşpınar



Aliağa Kent Kütüphanesi

Bölüm-I

Myrina ve Gryneion-4

Myrina
Terracotta
Figürinlerinin
Konteksti,
Araştırmalar ve
Literatür
Özeti

Myrina Terracotta

Figürinlerinin Konteksti,

Araştırmalar ve Literatür Özeti

Bu çalışmada, 2015-2019 yıllarındaki beş sezonda devam eden arkeolojik yüzey araştırmaları sonuçlarına göre, Myrina kenti ve nekropol alanı figürinler açısından değerlendirilmiştir. Bu kapsamda son veriler ışığında kentin nekropol alanı, mezar tipleri ve figürinlerin buluntu kontekstleri ile ilgili son bilgilerin sunulması amaçlanmıştır. İlk olarak Bergama Müzesindeki Myrina Terracotta Figürinleri İncelemesi kapsamında şimdiye kadar yapılan çalışmaların tamamı taranmış ve araştırma tarihi oluşturulmuştur.



Fig. 1 Gryneion ve çevresindeki Aioli yerleşimleri [Digital Atlas of the Roman Empire].

İzmir ilinin Aliğa ilçesi sınırlarındaki Myrina Antik Kenti, Çandarlı Körfezi'nde (Elaitikos) deniz kenarında kurulmuş önemli bir liman kentidir. Myrina kenti, antik çağda Aiolis Bölgesi sınırları içerisinde batısında Çandarlı Körfezi (Elaitikos), güneyinde Kyme, güneydoğusunda Tisna, doğusunda Aigai, kuzeyinde Akhaion Limen, Gryneion ve Elaia arasında konumlanmıştır (Fig. 1). Güzelhisar (Titnaios) Çayı'nın denizle buluştuğu alanda yer alan kent, batıda Kalabasar (Kalabassary/Öteki) Tepe, doğuda Apar (Beriki) ve Kalem Tepe, kuzeyde Andız Tepe, Sarıkaya, Kömürcü ve Kalem Tepe üzerinde yer almaktadır. Kentin nekropol alanları ise kuzeyde ve doğuda yer almaktadır.

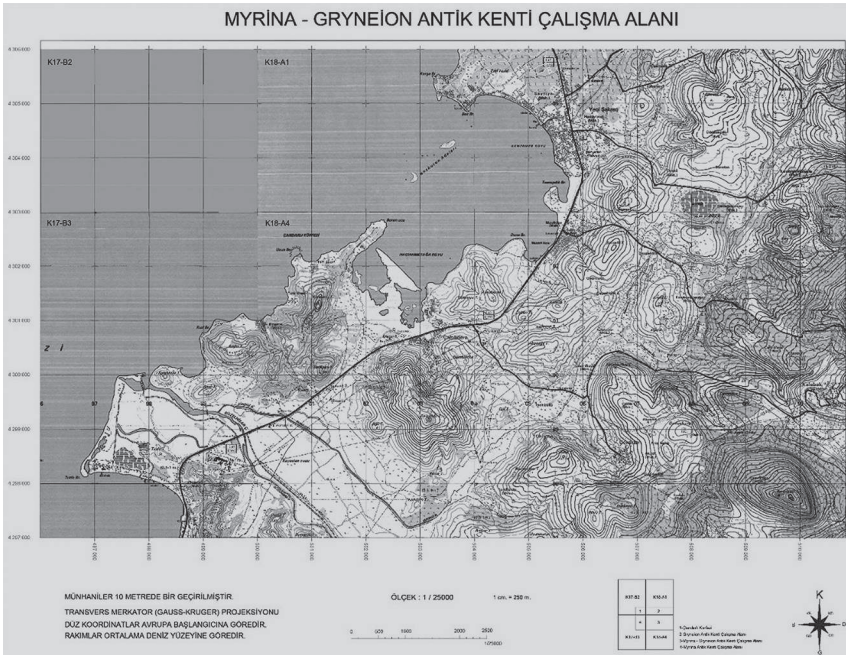


Fig. 2 2015-2019 yılları Myrina ve Gryneion yüzey araştırması alanı (Haz. A. Örgen).

2015-2019 yılları arasında beş yıl süreli arkeolojik yüzey araştırmaları sürdürülmüştür (Fig. 2-3). Myrina terracotta figürinlerinin arkeoloji açısından bilirliliği, 1870 yılında Baltazzi Ailesine mensup olan Aristides Baltazzi'nin Aliğa Kalabaksaray mevkisini de kapsayan geniş tarım arazilerinde çalışan işçilerin, tesadüf eseri Myrina Nekropolü'ne ait olduğu düşünülen mezarları keşfetmeleriyle başlamıştır¹. Aristides Baltazzi ve

¹ Pottier - Reinach - Veyries 1887, 1.



Fig. 3 2015-2019 yılları Myrina yüzey araştırmasında tespit edilen alanlar (Haz. A. Örgen).

özellikle Demosthenes Baltazzi tarafından, Osmanlı Hükümeti izinleriyle, Atina Fransız Okulu araştırmacılarından E. Pottier ve S. Reinach'la birlikte kazı çalışmaları sürdürülmüştür. Bu çalışmalar sırasında ele geçen ilk figürinlerin, aynı dönemde Pergamon ve çevresinde kazı çalışmaları yapan G. Hirschfeld ile paylaşıldığı, bir kısmının kendisine hediye edildiği ve G. Hirschfeld'in Pergamon'la ilgili yayınlarında Myrina figürinlerinden de bahsettiği bilinmektedir².

1880 ve 1882 yılları arasında Baltazzi Ailesi'ne ait olan alanda kazı çalışmaları sürdüren E. Pottier (Fig. 4) ve S. Reinach (Fig. 5) 1882 yılında Myrina Nekropolü'ne ait ilk gözlemlerini "*Fouilles dans la nécropole de Myrina*"³ adlı makale çalışmasında sunmuşlardır. Çalışma kapsamında ilk olarak, kısaca alanda yapılan kazıların gerekçesi ve yöntemlerine dair bilgilerle birlikte Tanagra başta olmak üzere figürinlere dair birkaç araştırma

² Dereboyu 2017, 86-87.

³ Pottier - Reinach 1882, 388-433.



Fig. 4 Edmond Pottier



Fig. 5 Salomon Reinach

aktarılmış ve hemen ardından nekropolis, tipoloji ve buluntular ışığında tanıtılmaya çalışılmıştır. İlk çalışmaları yaklaşık dört ay süren araştırmacılar, kendilerinden önce de açılan mezarlarla birlikte toplamda bin iki yüz mezarın tespit edildiğini ve yalnızca on iki mezar stelinin ele geçtiğini bildirmektedirler. Mezar stelleri genel olarak araştırmacılar tarafından M.Ö. II. yüzyıla tarihlenmiştir. Diğer yandan genellikle yerel taş örnekleri olan kireç/tüf taşından yapıldığı belirlenen mezarları, altı farklı tipolojiye ayırmışlardır. Bunlar, “*dörtgen çukur, yuvarlak çukur, oda mezar, kesme taş mezar, taş lahit ve terracotta lahit*” olarak tanımlanmıştır. Söz konusu altı tipte ele geçen her bir mezara ait örnekler hem mezar tipi hem de ele geçen buluntular açısından örneklendirilerek, çizim ve buluntu listesi formatında çalışmaya eklenmiştir. Tipoloji ve buluntular özellikle Kıta Yunanistan’daki bulgularla kıyaslanmış, yazıtlar eklenmiş, mezarların yön birliği tartışılmış, bulunan iskeletler antropolojik açıdan ele alınmıştır. Mezarlardan ele geçen nesneler ise ayrı bir başlık altında incelenmiştir. Bu kapsamda nesneler kontekstlerine göre değerlendirilmiş, ancak genel anlamda figürinler, seramikler, bronz objeler olarak alt gruplarda sınıflandırılmışlardır. Aynı yıl S. Reinach, “*Catalogue du Musée Impérial d’Antiquités*”⁴ kitap çalışmasını sunmuş ve 1880-1882 sezonlarında ele geçen, İstanbul Arkeoloji Müzelerinde korunmakta olan Myrina eserlerini değerlendirmiştir (Fig. 6).

4 Reinach 1882, 76 vd.



Fig. 6 İstanbul Arkeoloji Müzelerindeki Myrina figürinleri.

Çalışmada, müzede korunan tüm eserler kısaca tanıtılmaya çalışılmış olup eserler müzede bulundukları konumlara göre başlıklar altında incelenmiştir. Bu kapsamda bir Kıbrıs Vazosu, dansçı figürini, oturan kadın, Apollon, komedi masklı aktör, giyimli çocuk, Venüs Genetrix tipinde Aphrodite, bronz bir ayna, Demeter figürinleri, Dionysos başları, sütuna yaslanan Aphrodite, Nike, bronz bilezikler, Eroslar, Attis, alabastronlar gibi çok çeşitli eserlerin ele alındığı görülmektedir. Yayın kapsamında eserlerin müzedeki konumları ve bulundukları yerler dışında detaylı bir çalışma yapılmamıştır.

Myrina Nekropolü'ndeki çalışmalarına devam eden E. Pottier ve S. Reinach, 1883 yılında mezar kontekslerinden ele geçen figürinler üzerine yoğunlaşmaya başlamıştır (Fig. 7). Bu kapsamda “*Fouilles dans la nécropole de Myrina. Les figurines en terre-cuite*⁵” adlı makale çalışmalarında Myrina figürinlerinin stil özelliklerinin tanıtılması amaçlanmıştır. Çalışma içerisinde ele alınan figürinlerde saptanan stil özellikleri dört ana başlık altında toplanmıştır. Bunlar; Arkaik Dönem üslubunu koruyan yerel üretim figürinler, Hellenistik Dönem sanat anlayışının etkisindeki yerel üretimler, serbest yontuların etkisindeki üretimler ve Boiotia etkisindeki üretimler olarak sıralanmaktadır. Yirmi figürin örneği üzerinde görülen her bir stil özelliği için, kısaca ikonografik ve teknik özellikler bakımından kıyaslama

⁵ Pottier - Reinach 1883, 81-95.

yoluyla gruplandırma yöntemi esas alınmıştır. Bu kapsamda, Myrina figürinlerinde Demeter, Aphrodite, Herakles, Nike, Hermaphrodite, Eros, Dionysos ve Artemis gibi mitolojik karakterlerin sıklıkla görüldüğü bir ikonografi, Arkaik Dönem’de Brankhidlerde görülen Anadolu kökenli bir sanat anlayışı, Geç Klasik Dönem ve Hellenistik Dönem’de Lysippos gibi ünlü heykeltıraşların etkisi, Tanagra, Smyrna ve Kyrene gibi merkezlerin stil özellikleri saptanmıştır.



Fig. 7 E. Pottier ve S. Reinach tarafından 1880-1882 yıllarında kazılan Myrina nekropol alanı.

E. Pottier ve S. Reinach tarafından yapılan çalışmalarda figürin dışında, ele geçen bronz objeler de yayınlanmıştır. 1883 yılındaki “*Appliques de bronze appartenant à des vases de Myrina*⁶” isimli makale kapsamında Myrina Nekropolü’nden ele geçen iki bronz kremasyon kabı (bronz, dörtgen form-lu Καδίσκος) ele alınmıştır. Her iki eserin içerisinde de yakılan kemikler tespit edilebilmiştir. Söz konusu bronz urneler- Kadiskoslar üzerindeki Eros ve yunus form-lu aplikelerin varlığı nedeniyle eserlerin Epheblere ait olabilecekleri düşünülmektedir.

1883 yılında E. Pottier ve S. Reinach tarafından “*Terres-cuites Groupées en Forme de Fronton. La Grotte des Nymphes*⁷” adlı makale yayınlanmıştır.

⁶ Pottier - Reinach 1883a, 440-447.

⁷ Pottier - Reinach 1883b, 33 vd. Pl. 10-16.

Makale kapsamında, daha önce çeşitli yayınlarda tanıtılmış olan ve aynı kontekst altında gruplanabilen figürinler ele alınmaktadır. Bunlardan ilki olasılıkla bir kadına ait mezardan ele geçen on üç figürin örneğidir. Eserlerin tamamı giyimli kadın tiplerine ait örneklerdir ve hepsi Tanagra stilini yansıtmaktadır. Figürinlerin ikonografileri, mezar kontekslerindeki bağlamları da çalışma kapsamında değerlendirilmektedir. Makale içerisinde ele alınan ikinci örnek ise Myrina Nekropollerinden ele geçen ve yazarlar tarafından *Nymphe Mağarası* olarak tanımlanan örnektir. Dikkat çekici eser üzerinde, detaylı işlenmiş bir mağara girişi önünde el ele tutuşan ayakta ve bol dökümlü giysilerle betimlenen üç kadından oluşan bir grup yer almaktadır. Bu grup, büyük bir çelenk, rozetler ve Dionysos sunaklarının olağan süslemesini anımsatan bukranionlarla süslenmiş büyük bir dörtgen kaide üzerinde verilmiştir. Buna ek olarak, üç kadının üzerinde görülen bir tonoz altında Pan veya Satyr'in başları görülen bir tür mağara işlenmiştir. Mağaranın girişine yaslanmış iki küçük Eros sağda ve solda yer alır. Figürinin arka yüzü işlenmemiş olup üzerinde "NIKO...." koroplast veya atölye imzası görülmektedir. Söz konusu eser araştırmacılar tarafından da ünik bir eser olarak değerlendirilmekte olup hem ikonografik hem de tipolojik açıdan değerlendirilmiştir.

Myrina Nekropolünden ele geçen buluntular arasında dikkat çeken bir diğer grup ise seramiklerdir. O. Rayet, 1884 yılındaki "*Vase antique trouvée dans la nécropole de Myrina*"⁸ isimli makalesinde, Myrina'dan ele geçen bir hydria örneği üzerinden Myrina seramiklerini kısaca tanıtmayı amaçlamaktadır. Roma Dönemi'ne tarihlenen bir mezarda ele geçen kabaca Arkaik Dönem'e tarihlenen, açık kahverengi kil üzerinde koyu kahverengi firnisle bezenen hydrianın, birden fazla dönemde, birden fazla gömü için kullanılan bir mezara ait olduğu düşünülmekte olup bu durumun Myrina Nekropollerinin kullanım süresi açısından önemli bilgiler sunduğu anlaşılmıştır. Hydriayı stil ve bezeme şeması açısından ele alan O. Rayet, Myrina'nın seramik üretiminde, Arkaik Dönem'de Batı Anadolu ve Ege Adaları'nda sıklıkla görülen lotus palmet bezemeli, Fenike etkili Orientalizan üslubu yansıtan, Ionia ve Aiolis geleneklerine sahip ve M.Ö. VI. yüzyılın ortalarına tarihlenmesi gereken bir eser olarak yorumlamaktadır.

8 Rayet 1884, 509-514.

1885 yılında, Myrina Nekropolü'nde yapılan çalışmalar, o dönem kazı başkanı olan ancak hayatını kaybeden M. A. Veyries'in bulguları olarak E. Pottier ve S. Reinach tarafından "*Fouilles dans la nécropole de Myrina*" başlığıyla üç ayrı makalede⁹ yayınlamıştır. Diğerlerine göre daha geniş kapsamlı olan ilk makalede, E. Pottier ve S. Reinach, Myrina Nekropolü'nde mezarlar içerisinde ele geçen *Mobilyalar* ana başlığı altında, bronz, seramik, cam, kemik, taş eserler, mensa tripes örnekleri ve çeşitli mutfak eşyalarını ele almaktadırlar. Her bir malzeme grubu alt başlıklarda, benzer örneklerle kıyaslama ve konteks bağlamında detaylı olarak incelenmiştir. E. Pottier'in, M.A. Veyries anısına yazdığı makalede ise *Dionysos'u taşıyan Satyr* figürini tanıtılmaktadır. Batı Anadolu koroplastiğine özgü bir eser olarak yorumlanan figürinin büyük boyutlu serbest bir yontudan kopya edildiği düşünülmektedir. Çalışmanın devamında söz konusu eser dört yönlü fotoğraflarıyla birlikte detaylı olarak incelenerek, benzer örneklerle kıyaslanmış, stil ve dönem özellikleri tartışılmıştır. Sonucunda figürinin, Pergamon heykel sanatı etkisinde, mermer veya bronz bir serbest yontunun M.Ö. II. yüzyıl sonu ile M.Ö. I. yüzyılın başlarına tarihli bir figürin örneği olduğu düşünülmektedir. 1885 yılında yayınlanan makalede E. Pottier ve S. Reinach tarafından Myrina kuzeydoğu nekropolünde, horozla betimlenen çocuk ve kazla betimlenen diğer bir çocuktan oluşan iki figürin grubu, bir kadın büstü ve bir cam bardakla birlikte ele geçen, parlak kırmızı ve mavi renklerde, Hindistan ırkına ait savaş fili figürini oldukça ünik bir örnek olarak değerlendirilmektedir. Figürin, hem anatomik açıdan hem diğer fil betimleriyle hem de figürinler açısından benzer örnekleriyle kıyaslanmaktadır. Eserin bir diğer dikkat çekici özelliği de filin hemen önünde, dişleri arasında Galatlı bir savaşçının betimlenmiş olmasıdır. Figürinlerde görülen fil ve Galatlı ikonografisi Antiokhos'un Galatlarla olan mücadelesinde filleri kullanmasıyla ilişkilendirilmiştir. Söz konusu Galatlı savaşçının bir benzeri de yine Myrina Nekropollerinden ele geçmiş ve örnek olması açısından çalışmaya dahil edilmiştir. Tarihsel süreci ve ikonografisi ayrıntılı olarak aktarılan söz konusu ünik örnek, araştırmacılar tarafından M.Ö. III. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenmektedir.

9 Pottier - Reinach 1885, 165-207; Pottier 1885, 359-374; Pottier - Reinach 1885, 485-493.

1886 yılında da E. Pottier ve S. Reinach Myrina Nekropolü hakkında yayın çalışmalarına devam etmiştir. Bu dönemde E. Pottier, “*Fouilles dans la nécropole de Myrina, faites par A. Veyries*¹⁰” ve “*Fouilles dans la nécropole de Myrina. Groupes de terre cuite. Banquets funèbres et scène nuptiale*¹¹” isimli makaleleri, S. Reinach ise “*Manche de strigile gravé, découvert à Myrina*¹²” adlı makaleyi yayınlamıştır. E. Pottier ilk makalesinde, 1885 yılında yayınladığı makale kapsamında ele aldığı *Dionysos’u taşıyan Satyr* figürininin bulunduğu mezar kontekstini diğer buluntularıyla birlikte incelemektedir. Söz konusu mezar kontekstinde birden fazla gömü tespit edilmiştir. Bunlardan ikisi inhumasyon biri kremasyon tipindeki gömütlerdir. Tuf taşından yapılmış, dörtgen formlu sanduka mezar konteksi içerisinde parçalardan anlaşıldığı kadarıyla otuz altı figürin, altın diadem parçaları, bronz bir strigilis ve çok sayıda seramik tespit edilmiştir. Çalışma içerisinde özellikle figürinler kapsamlı olarak ele alınmaktadır. İlk figürin Dionysos ve Ariadne’nin birlikte betimlendiği ikili gruptur, hemen ardından bebek Dionysos’u taşıyan Silenos figürini aktarılmaktadır, üçüncü figürin Arkaik Dönem stilinde bir kadın figürini ve Grotesk figürinidir. Figürin örneklerinin yanı sıra yazıtlı bir urne kabı da çalışmaya dahil edilmiştir. Otuz altı figürin içerisinden seçilen üç figürin ve bir seramik urne ölçüler, stil özellikleri, ikonografi ve epigrafik açıdan detaylı olarak incelenmiş ve M.Ö. I. yüzyıla tarihlenmiştir.

E. Pottier tarafından yayınlanan diğer bir çalışmanın konusunu, Myrina Nekropollerinden ele geçen, ölü yemeği ve düğün sahnesinin betimlendiği üç figürin örneği oluşturmaktadır. Bu kapsamda, ölü yemeği sahnesi hakkında yapılan önceki çalışmalara kısaca değinilmekte ve cenaze-ölü yemekleri/ziyafetleri olarak tanımlanan sahnenin ikonografisi ve benzer örnekleri detaylı olarak ele alınmaktadır. Çalışmanın devamında sahnenin ve figürlerin tanımları yapılarak ikonografik açıdan özellikle mezar stellerindeki ölü yemeği sahneleriyle kıyaslanmaktadır. Diğer yandan her üç eser de aynı konuya ait olmaları nedeniyle Atina, Kırım, Batı Anadolu ve Viyana Müzelerinde bulunan benzer örneklerle, bir arada değerlendirilmektedir. Ayrıca Louvre Müzesine götürülen örneklerin restorasyon

¹⁰ Pottier 1886, 81-94.

¹¹ Pottier 1886a, 315-325.

¹² Reinach 1886, 296-298.

çalışmalarına da kısaca değinilmekte, tümlenen eserler dikkate alındığında özellikle düğün sahnesi olarak tanımlanan örneğin, Roma İmparatorluk Dönemi İtalya merkezlerinde görülen fresklerle benzerlik taşıdığı belirtilmektedir. Sonucunda ise E. Pottier üç örneğin de cenaze yemeği olduğunu ileri sürmektedir¹³.

1886 yılında S. Reinach ise Myrina Nekropolisi'nden ele geçen bronz bir strigilisi "*Manche de strigile gravé, découvert à Myrina*¹⁴" adlı makalede yayınlamıştır. Nispeten daha kısa bir yayın olan makalede, strigilislerle ilgili o dönem için bilinen birkaç örnek aktarılmakta ve ardından Batı Anadolu'da 1886 yılına kadar bilinen ilk kontekst strigilis buluntusunun 1881 yılında, Myrina Nekropolisi'nde keşfedildiği vurgulanmaktadır. Çalışmanın konusunu oluşturan strigilis, Louvre Müzesinde korunmakta olup, sap kısmında Ion başlığı üzerinde, profilden betimlenen bir Hermes yer almaktadır. Stil açısından Yunan Sanatı içerisindeki ayna işçiliğine benzetilmektedir.

Myrina Nekropollerinden ele geçen figürinlere dair kapsamlı çalışmaların ilki 1886 yılında W. Fröhner tarafından "*Terres cuites d'Asie de la collection Julien Gréau*¹⁵" adlı kitapta yayınlanmıştır. Kitap kapsamında, Atina Fransız Okulu tarafından yapılan kazı çalışmalarını, bu kazılar kapsamında ele geçen buluntuları, araştırmacıların kazı sistemlerini tartışmakta ve Myrina üretimlerinin Kyme, Ephesos ve Smyrna gibi kentlerin etkisinde kalıp kalmadığını sorgulamaktadır. Ayrıca eserlerin büyük bir kısmının Louvre Müzesine taşındığını ve yalnızca birkaçının sergilendiğini, büyük bir kısmının depolarda uygun olmayan koşullarda bulunduğunu da aktarmaktadır. Anadolu merkezlerinden ele geçen figürinleri, figürin tiplerine göre ele alan W. Fröhner, Myrina Nekropollerinden ele geçmiş olan, Apollon, Artemis, Eros, Amazon, Aphrodite, Herakles ve Stephaneli Tanrıçalar başlıkları altında figürin örneklerini değerlendirmektedir.

1887 yılında ise E. Pottier ve S. Reinach tarafından A. Veyries'in Myrina (Fig. 8) çalışmalarını da kapsayan, "*La Nécropole de Myrina: recherches archéologiques exécutées au nom et aux frais de l'École française d'Athènes*¹⁶"

¹³ Pottier 1886a, 315-325.

¹⁴ Reinach 1886, 296-298.

¹⁵ Fröhner 1886.

¹⁶ Pottier - Reinach 1887.

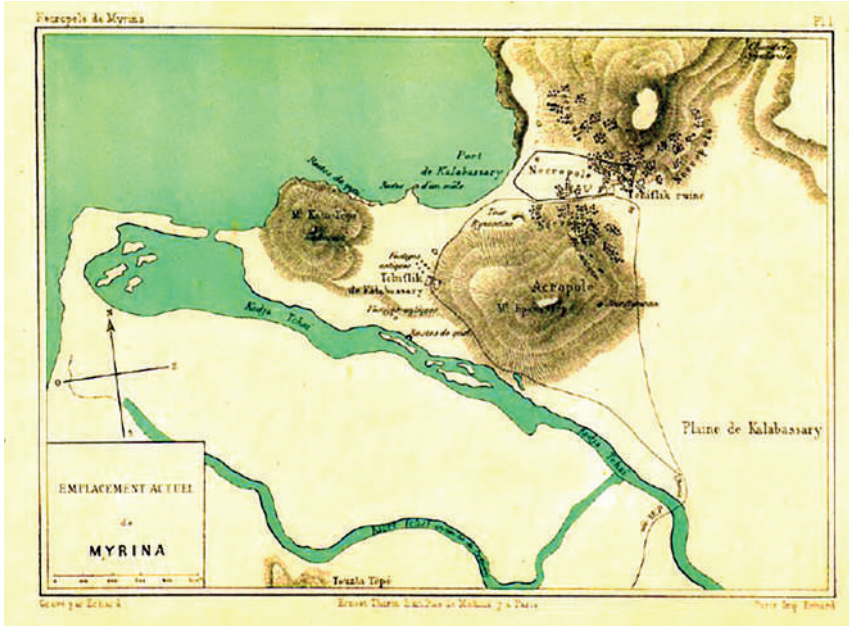


Fig. 8 Myrina kent planı¹⁷.

isimli kitap (Fig. 9) yayınlanmıştır. Yayın, doğrudan Myrina Nekropolis çalışmalarını ele alan en kapsamlı kitap çalışması olarak kabul edilmekte olup Myrina'nın topografik tarihi, mezar tipleri (yapısal, tipolojik ve yön birliği), mezarlardan ele geçen figürinler, diğer mezar buluntuları ve katalog olmak üzere beş ana başlık altında ele alınmıştır. Ayrıca kitabın sonundaki ek bölümde Myrina'dan ele geçen ve Louvre Müzesinde yer alan eserlerin katalog çalışması da bulunmaktadır. Bu kapsamda Myrina Nekropollerinden ele geçen yüz altmış iki figürin ait oldukları tipolojik sınıflandırma altında aktarılmış, son olarak mezar kontekstlerinden ele geçen bronz ve seramik gibi diğer materyallerle saptanabilen iskeletler toplu halde sunulmuştur.

¹⁷ Pottier - Reinach - Veyries 1887.

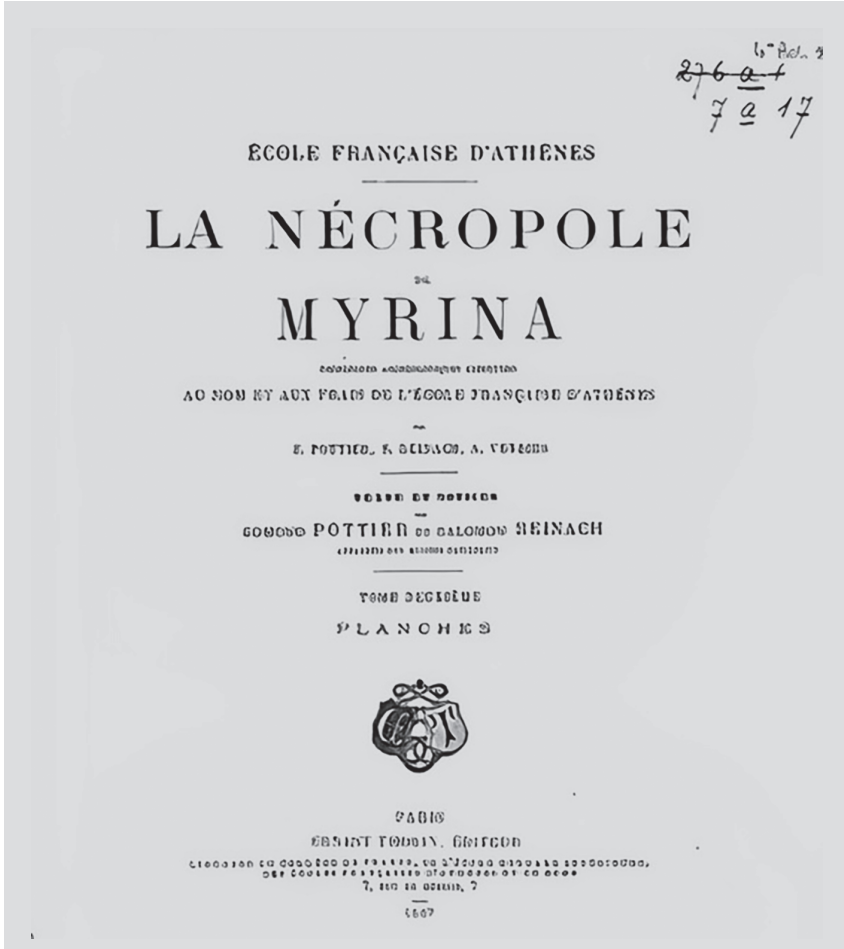


Fig. 9 *La Nécropole de Myrina* adlı yayın.

Myrina Nekropollerini ve yapılan çalışmaları aktaran kapsamlı bir kitap yayınlanmasının ardından 1888 yılında S. Reinach, 1874 yasaları gereğince kazı çalışmalarında ele geçen eserlerin üçte birlik bölümünün hükümete devredilmesi yoluyla İstanbul Arkeoloji Müzesine devredilen Myrina figürinlerini ele aldığı, *"Inedited Terracottas from Myrina, in the Museum at Constantinople"*¹⁸ adlı makaleyi yayınlamıştır. 1882 yılında bir grup örneğin yayınlandığı bu çalışmada figürinlerin daha detaylı bir çalışması sunulmaktadır. Aphrodite ve Nike tiplerinden oluşan dört örneğin ele alındığı yayında, benzer örneklerle birlikte eserlerin tasnifleri ve ikonografileri de aktarılmıştır.

¹⁸ Reinach 1888.

E. Pottier tarafından yayınlanan bir diğer kitap çalışması da 1890 yılında “*Les Statuettes de Terre Cuite Dans L'Antiquité*¹⁹” ismiyle sunulmuştur. Çalışmada, Yakındoğu ve Mısır kentlerinden ele geçen erken örnekler, diğer bölgelerdeki primitif figürinlerin stilleri tartışılmıştır. Devamında ise Attika Bölgesi figürinleri, Tanagra üretimleri, Hellenistik Dönem’de Kıta Yunanistan, Afrika ve Kırım Bölgesi, Batı Anadolu ve Sicilya örnekleriyle birlikte Roma İmparatorluk Dönemi figürinleri başlıklar halinde örnekleriyle birlikte sunulmuştur. Ayrıca üretimleri ve amaçları da aktarılmıştır. Myrina figürinleri ise ilk olarak Tanagra üretimleri başlığı altında karşımıza çıkar ve benzer üretimlerin varlığı belirtilmiştir. Anadolu’daki Hellenistik Dönem Sanatı başlığında ise Myrina tekrar ele alınmış, Atina Fransız Okulu çalışmalarından bahsedilmekle birlikte kentte atölyelerin varlığına değinilmiştir. Figür tipleri ve stil özellikleri bakımından da diğer merkezlerle kıyaslama yapılmış, Tanagra gibi Myrina figürinlerinin de yaygın bir stil olduğu bildirilmiştir. Çalışma kapsamında ele alınan Myrina figürinleri ise genel olarak Aphrodite, Eros, Nike, Satyr ve Siren tipleri, tanrı/tanrıçalar, komedi masklı aktör, grotesk, köle tipleri, evlilikle ilişkili gruplar ve kabartmalı seramiklerden oluşmaktadır. Geniş bir kapsamda değerlendirilen Batı Anadolu merkezlerinden ele geçen tipler, Myrina örnekleriyle temsil edilerek aktarılmıştır.

1890 yılında Atina Müzeleri (Fig. 10-11) ve Fransız koleksiyonlarında yer alan örnekler, A. Cartault tarafından “*Terres Cuites Grecques: Photographiées D’après Les Originaux des Collections Privées de France et des Musées D’Athènes*²⁰” adlı yayında değerlendirilmiştir. Eserler, tipolojileri altında diğer merkezlerden bulunarak getirilmiş diğer örneklerle birlikte sunulmuş, genel bir tanım ve ikonografi aktarılmıştır. Myrina’dan ele geçen örnekler, Eros-Aphrodite Grupları, Kadın-çocuk grupları, çoklu kadınlar, genç kızlar ve Ephebeler, erkek-kadın grupları, uzanan kadınlar, sandaletini çözen Aphrodite, ayakta Eroslar, Nikeler, Masklı kadınlar, Demeter, Nympheler ve Hydrophoros başlıkları altında değerlendirilmektedir.

¹⁹ Pottier 1890, 155-196.

²⁰ Cartault 1890, Pl. I, Pl. IV, Pl. VII, Pl. VIII, Pl. IX, Pl. XI, Pl. XII, Pl. XVI, Pl. XIX, Pl. XXI, Pl. XXII, Pl. XXIII.



Fig. 10 Atina'daki Ulusal Arkeoloji Müzesinde korunan Myrina figürinleri²¹.



Fig. 11 Atina'daki Ulusal Arkeoloji Müzesinde korunan Myrina Figürinleri²².

E. Pottier ise 1897 yılında Louvre Müzesinde bulunan seramikleri (Fig. 12), “*Vases Antiques du Louvre*”²³ isimli kitap çalışmasında değerlendirmektedir. Bu kapsamda 1897 yılına kadar müzeye getirilen Mezopotamya, Levant, Mısır ve Anadolu merkezlerinden eserler hem bölgesel hem de tipolojik olarak sınıflandırılmıştır. Çalışmada, Louvre Müzesi Oda B salonunda bulunan Orientalizan örnekler altında, Myrina buluntusu olarak bir amphora, kulp yerine dört küçük çıkıntısı bulunan silindirik ayaklı sığ bir tabak, iki alabastron, bir pyksis ve çift kapaklı kabuk formu bir vazo değerlendirilmiş

²¹ https://www.namuseum.gr/en/permanent_exhibition/ekthesi-eidolon, 13.04.2021.

²² https://www.namuseum.gr/en/permanent_exhibition/ekthesi-eidolon, 13.04.2021.

²³ Pottier 1897, B. 561, B 569, B 576, B 590, B 595, B 596.

olup, eserlerin tasnifi yapılarak varsa önceki yayınlandıkları literatür eklenmiş ve detaylı bir katalog çalışması sunulmuştur. Aynı yıl, P. Perdrizet tarafından yayınlanan “*Terres cuites de l’Asie Mineure. In: Monuments et Mémoires de la Fondation Eugène Piot*”²⁴ isimli makale çalışmasında Atina Ulusal Müzesi’nde bulunan Smyrna ve Myrina’dan derlenen özel bir koleksiyondan figürin seçkileri sunulmaktadır. Bu kapsamda bir fil üzerinde betimlenen Eros ve Psyche grubu, çıplak Sappho figürünü, Galatlı olarak adlandırılan giyimli bir erkek figürünü, Ephédrismos figürünü ve yedi figürin başı ele alınmıştır. Eserler, benzer örnekleri, buluntu yerleri ve ikonografileri açısından detaylı olarak incelenmiştir.

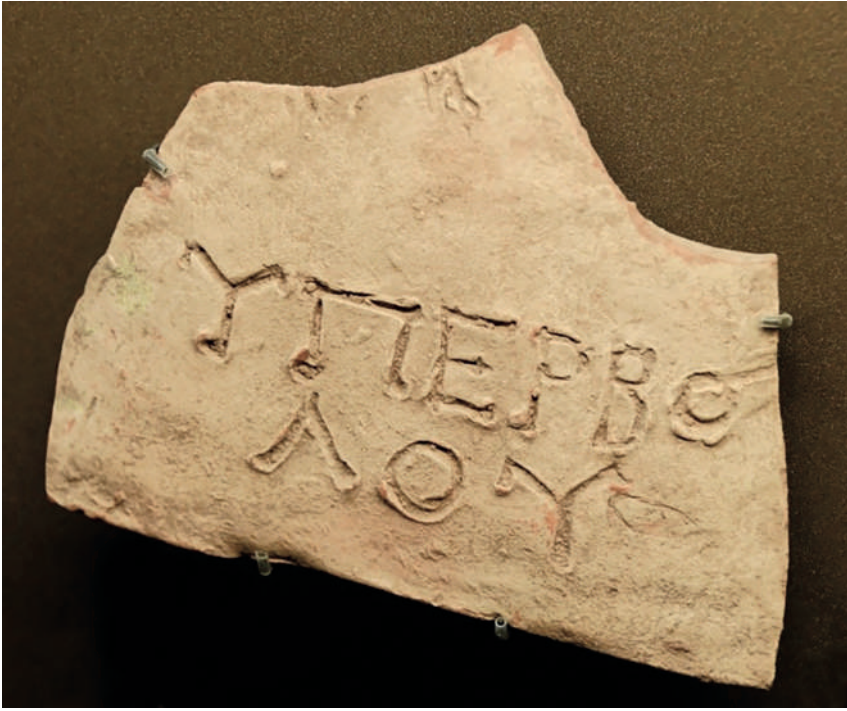


Fig. 12 Louvre Müzesinden *Hyperbolos* isimli koroplast/atölye isminin yazıldığı figürin kaidesinin arka yüzüne ait bir parça.

F. Winter tarafından 1903 yılında yayınlanan “*Die Typen Der Figürlichen Terrakotten Band III 1-2 Teil*”²⁵ adlı kitap çalışması, terracotta figürinler alanında en kapsamlı çalışmalardan biridir. Çalışma kapsamında Ege, Akdeniz ve İtalya coğrafyasında ele geçen çeşitli müzelerde ve koleksiyonlarda

²⁴ Perdrizet 1897, 209-220.

²⁵ Winter 1903, LXV - LXVII.

korunan figürinler katalog formatında sunulmuştur. Çalışmanın en önemli katkısı, figürinlerin dönemlere göre tipolojisinin yapılmış olmasıdır. Figürinlere dair Erken ve Arkaik Dönem örnekleri ilk ciltte tipolojik olarak aktarılmış, ikinci ciltte ise Klasik ve özellikle Hellenistik Dönem'e ait örnekler sunulmuştur. Bu kapsamda Myrina figürinleri de ele alınmış ve incelenen Anadolu merkezleri arasında en yoğun buluntu grubunun Myrina'ya ait olduğu saptanmıştır. Myrina'nın konumu, nekropoliste yapılan çalışmalar, eserlerin korunmakta olduğu çeşitli müzeler aktarılmış olup Myrina figürinlerinin tipolojik özelliklerinin Tanagra ile oldukça benzer olduğu, Anadolu'da ise Kyme, Smyrna ve Priene gibi kentlerin figürin üretimleriyle benzer özellikler taşıdığı belirtilmiştir. Myrina figürinleri özellikle ikinci ciltte, tipolojik başlıklar halinde sunulan gruplar içerisinde diğer merkezlerle birlikte kısa katalog bilgileriyle birlikte değerlendirilmiştir.

1908 yılında G. Mendel *"Catalogue des Figurines Grecques de Terre Cuite: Musées Impériaux Ottomans"*²⁶ adlı kitabında, S. Reinach gibi Osmanlı İmparatorluk Müzelerinde bulunan terracotta figürinlerini tanıtmayı amaçlamıştır. Bu kapsamda Anadolu merkezlerinden ele geçen eserler, kentlere göre alt başlıklar halinde sunulmuştur. Myrina stili olarak tanımladığı ve Hellenistik Dönem'e tarihlediği on iki örnek değerlendirilmiş olup, Aphrodite, giyimli kadın tipleri, giyimli Ephebos örnekleri, Eros, kadın başları, mask parçası, lotus parçası ve bir ağırlık kısaca tanıtılmıştır. Diğer yandan ele aldığı diğer kentlerden ele geçmiş olan eserlerin müzelerdeki kaynaklarında Myrina olarak kaydedildiğini belirterek figürinler üzerindeki stil farklılıklarını tartışmış ve ait olabilecekleri kentlerin başlığı altında incelemiştir.

1916 yılında ise J. Sieveking tarafından *"Die Terrakotten der Sammlung Loeb"*²⁷ isimli kitap çalışması kapsamında James Loeb Koleksiyonu'nda yer alan figürinler değerlendirilmektedir. Kısa bir katalog çalışması yapılan eserlerin büyük bir kısmı Yunan coğrafyası olarak tanımlanmış ancak özellikle giyimli kadınlar grubunun Myrina özellikleri sergilediği saptanmıştır. Diğer yandan bazı örneklerin ten renginde kullanılan sırlar da Myrina kökenli kabul edilmektedir.

²⁶ Mendel 1908, 156 vd. TK. I, Pl. LI.

²⁷ Sieveking 1916, XI.

1927 yılında C. G. Harcum, “A Statue of the Type Called the Venus Genetrix in the Royal Ontario Museum²⁸” isimli makale çalışmasında Royal Ontario Müzesinde yer alan Venüs Genetrix tipinde Aphrodite mermer heykelini ele almıştır. Heykeli ve Venüs Genetrix tipini detaylı olarak aktarmış, bu kapsamda da Myrina figürinleri arasında yer alan pişmiş toprak Venüs Genetrix tiplerini benzer örnek olarak sunmuştur. Myrina figürinleri üzerinden mermer tipin orijinal görünümü hakkında yorumlarda bulunularak heykelin eksik parçalarına dair öneriler getirilmiştir. Diğer yandan tipin tarihsel kökenine dair de Myrina da bulunan figürinlerin daha erken olabileceği tartışılmıştır. Heykelin değerlendirilmesinin yanı sıra Myrina örneklerine özellikle yoğunlaşan C. G. Harcum, Myrina’da Venüs Genetrix tipindeki figürinlerin M.Ö. IV. yüzyıldan M.Ö. I. yüzyıla kadar geniş bir tarih aralığına sahip olduklarını da belirtmektedir.

Boston Güzel Sanatlar Müzesinde bulunan Myrina figürinleri 1934 yılında D. Burr tarafından “Terra-Cottas From Myrina in The Museum of Fine Arts, Boston²⁹” isimli yayınlanmış tez çalışmasıyla bilim dünyasına sunulmuştur. Öncelikli olarak Tanagra figürinleriyle bilinirlik açısından kıyaslanan Myrina figürinlerinin bulunduğu önemli koleksiyonlar ve müzeler tanıtılmış ardından Myrina Antik Kenti hakkında bilgiler aktarılmıştır. Diğer yandan figürinlerin ele geçtiği nekropol alanı tanıtılmış bu kapsamda Myrina figürinlerinin M.Ö. III. yüzyılın ikinci yarısı itibarıyla üretildiği ve genellikle M.Ö. 190 yılına ait Myrina sikkelerinin bulunduğu mezarların kesin bir kronolojiye sahip olabildikleri ve atölye imzalarına sahip örneklerin sıklıkla ele geçtiği bildirilmiştir. Ayrıca Myrina çevresinden veya Myrina stiline benzer olduğu düşünülen diğer kentlerin buluntularına da değinilmiş, Myrina örneklerinin tekniği, kalıpları, buhar delikleri, kaideleleri, kil ve boya renkleri, yazıtları/sanatçı imzaları detaylı olarak aktarılmıştır. Ardından Myrina figürinlerinin kronolojik gelişimi sunulmuş ve M.Ö. III. yüzyıldan M.S. 160 yıllarına kadar üretim yaptığı tespit edilmiştir. Çalışmanın devamında ele alınan yüz on yedi eserin detaylı katalog çalışması da sunulmuştur.

²⁸ Harcum 1927, 141-152.

²⁹ Burr 1934, 3 vd.

Myrina figürinlerinin yer aldığı çalışmalarda biri de A. Laumonier tarafından 1946 yılında yayınlanan “*Terres-cuites d’Asie Mineure*³⁰” adlı makale yayınıdır. A. Laumonier, ele aldığı yirmi iki eseri Cenevre ve Gaudin Koleksiyonları’nda yer alan Smyrna özellikli figürinlere benzetmekte olup ayrıca Louvre Müzesi Myrina örnekleriyle de karşılaştırmaktadır. Buluntu yerleri belli olmayan ve herhangi bir kontekst bilgisi bulunmayan yirmi iki eser, 1921 yılında İzmir’de satışa çıkarılmış ve Candolle Koleksiyonu’na kazandırılmıştır. Söz konusu figürinler, bir Ephesos Artemisi figürini, Ephesos Artemisi parçası, oturan çıplak bebek, erkek torsosu, strigilisli atlet, hoplit, boyalı bir sağ kol parçası, kantharos tutan iki el parçası, elma tutan bir el parçası, Romalı bir erkeğe ait baş, komedi masklı aktör, şişman bir kadın, Grotesk çıplak yaşlı kadın ve birçok tipte figürin başlarından oluşmaktadır. Eserler, daha önce yayınlandıkları literatürle birlikte ölçüle-ri ve tanımlarını içeren bir katalog çalışmasıyla sunulmaktadır.

1953 yılında B. Baudat tarafından “*Terres Cuites de l’École Française d’Athènes*³¹” adlı makale çalışması Myrina figürinlerini kapsamlı olarak ele alan bir diğer yayındır. Makale kapsamında Atina Fransız Okulu Myrina Nekropollerinde kazı çalışmalarında ele geçen ve Atina’da korunan elli bir örnek, tasnif ve yayın bilgisiyle birlikte bir katalog çalışması halinde sunulmaktadır. Söz konusu örnekler; Nike, Eros tipleri, Dionysos, Apollon?, Ariadne?, sütuna yaslanan yarı çıplak kadın (Aphrodite?), Aphrodite tipleri, hatip figürini, Attis?, giyimli kadın tipleri, sütuna yaslanan giyimli kadınlar, Mysalar, hayvan figürinleri, Isis, poloslu kadınlar, Lyre ve phiale ile betimlenen erkek tiplerinden oluşmaktadır.

S. Mollard-Besques tarafından 1954 yılında, “*Musée National du Louvre, Catalogue Raisonné des Figurines et Reliefs en Terre-Cuite Grecs Étrusques et Romains I*³²” adlı kitap yayınlanmıştır. Kitap kapsamında, kronolojik olarak Kıta Yunanistan, Ege Adaları, Anadolu, Sicilya ve Yakındoğu örnekleri ele alınmıştır. Arkaik Dönem’e ait Myrina buluntusu, oturan giyimli bir kadın ve kourotophoros figürinleri, Klasik Dönem’den ise iki adet oturan giyimli kadın ve iki Kore maskı kısa katalog bilgileriyle birlikte sunulmuştur.

³⁰ Laumonier 1946, 312-318.

³¹ Baudat 1953, 1-45.

³² Mollard-Besques 1954, 53, 111-112.

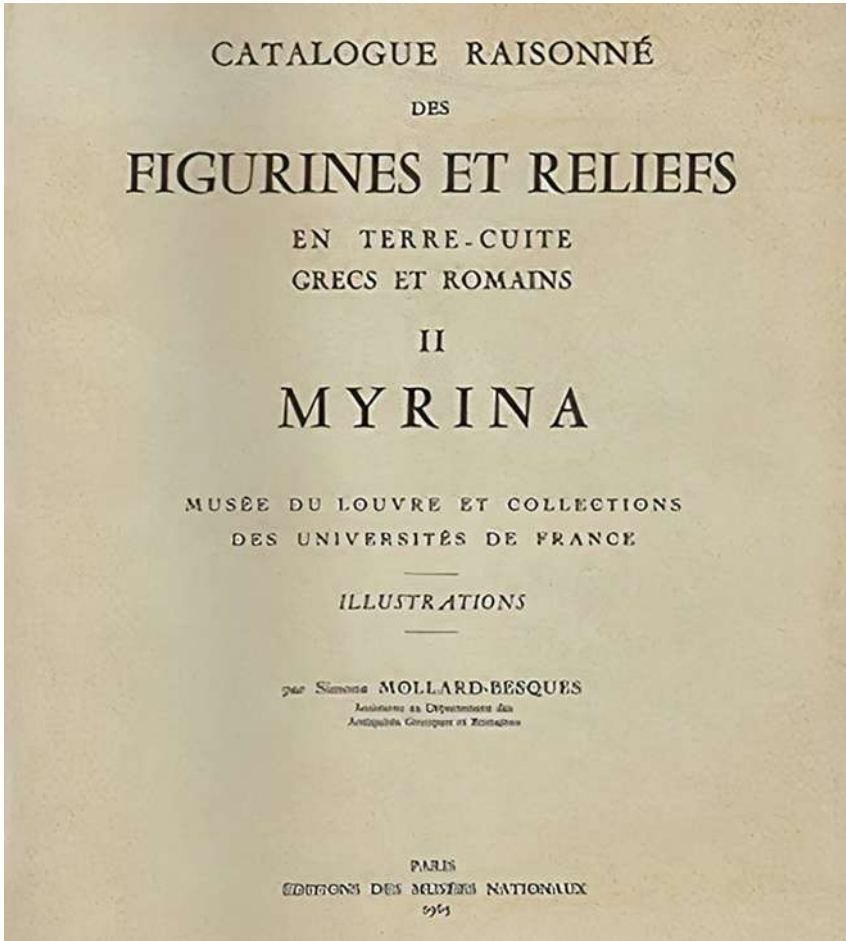


Fig. 13 S. Mollard Besques tarafından 1963 yılında yayınlanan Paris Louvre Müzesi ve Fransa Üniversitelerinde yer alan Myrina figürinleri adlı yayını.

1961 yılında Almanya, Amerika ve Fransız Koleksiyonları'nda yer alan antik dönem eserleri, H. Chan tarafından "*Kunstwerke der Antike. Terrakotten, Bronzen, Keramik, Skulpturen*" isimli kitap çalışmasında sunulmuştur. Söz konusu çalışma içerisinde Myrina figürinleri, Geç Klasik, Erken Hellenistik Dönem çocuk figürinleri, dansçı tipleri ve kadın protomları örnekleriyle yer almıştır. Eserler hem benzer örnek hem de doğrudan Myrina buluntusu olarak verilmiş ve kısa katalog bilgileriyle birlikte aktarılmıştır.

S. Mollard-Besques 1963 yılında "*Les Terres Cuites Gresques*³³" (Fig. 13) isimli kitap çalışmasında Yunan coğrafyasından ele geçen ve Louvre

³³ Mollard-Besques 1963, 84-88. Pl. 24-27.

Müzesinde korunan pişmiş toprak figürinleri, yapım teknikleri, üretim/buluntu merkezleri ve figürinlerin bulunduğu koleksiyonlar başlıkları altında değerlendirmiştir. Bu kapsamda üretim/buluntu merkezleri bölümünde, Hellenistik Dönem başlığı altında Myrina figürinleri de incelenmiştir. Ele aldığı on iki örnek, Hetaira maskı, Kybele, Eros, köle, Aphrodite başı, Knidos’lu Aphrodite, çocuk Eros ve horoz, kadın ve küçük kız grubu, Aktör/grotesk figürini, savaş fili, Uçan Eros ve Nike Phainomeris tipinden oluşmaktadır. Gruba dahil olan Knidos’lu Aphrodite figürünü üzerinde “*Diphilos*” imzası tespit edilmiştir. Çalışma kapsamında öncelikle Myrina Antik Kenti tanıtılmış, E. Pottier ve S. Reinach tarafından yapılan çalışmalar aktarılmıştır. Eserlerin incelenmesi ise kısa tanımlardan oluşmaktadır.

E. Töpperwein-Hoffmann, tarafından 1971 yılında yayınlanan “*Die Terrakotten von Priene*³⁴” adlı makale çalışmasında, Priene’den ele geçen figürin örnekleri Myrina, Pergamon, Rhodos ve Kos gibi merkezlerle kıyaslanarak incelenmiştir. Hellenistik Dönem örnekleri arasından giyimli kadınlar ve Aphrodite tipleri, Priene ve Myrina’dan bulunmuş ancak yurtdışı müzelerinde sergilenmekte olan eserler üzerinden kıyaslanarak iki kent arasında ki benzer özellikler vurgulanmıştır.

1972 yılında, B. M. Kingsley, “*A Myrina Figurine in Malibu*³⁵” adlı makale çalışmasında, Myrina Nekropolisi’nden ele geçen bir Nike Phainomeris tipi figürünü incelemiştir. Figürin, Kalifornia, Malibu’da yer alan J. Paul Getty Müzesinde korunmaktadır ve M.Ö. III. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenmektedir. Çalışma kapsamında figürünün ölçüleri ve Munsell bilgileriyle birlikte detaylı tanımı yapılmıştır. Değerlendirmeler sonucunda Nike figürünün stilistik açıdan, Myrina’da bilinen az sayıda kontektlerden biri olan Mezar 112 B ile ilişkilendirilen *Mezar 112B Atölyesi*’nin veya bir diğer atölye olan *Nikeler Koroplastı* üretimi olduğu düşünülmektedir.

1976 yılında S. Mollard-Besques tarafından “*Un Groupe D’aphrodite au Dauphin*³⁶” isimli makale çalışması yayınlanmıştır. Makalede, Louvre Müzesine 1972 yılında getirilmiş olan yunus üzerinde betimlenen bir Aphrodite figürünü ele alınmış ve Myrina özellikleri tespit edilmiştir. Söz konusu eserin

³⁴ Töpperwein-Hoffmann 1971, 125-160.

³⁵ Kingsley 1972, 81-82, Pl. 22B.

³⁶ Mollard-Besques 1976, 121-132.

buluntu yeri Küçük Asya olarak belirtilmiş ve detaylı bir envanter kaydı tutulmamıştır. Bu kapsamda S. Mollard-Besques eseri tipolojik açıdan oldukça detaylı olarak incelemiş, kaide, figür tipi ve saç stili gibi pek çok özelliği Kıta Yunanistan, Ege Adaları ve Batı Anadolu merkezleriyle karşılaştırmıştır. Grup, Aphrodite, Eros ve yunus figürlerinden oluşmakta ve çalışma kapsamında her üç figürün de detaylı analizi yapılmaktadır. Eros'un saç stili, Aphrodite'nin duruşu, figür tiplerinin uzun, ince ve esnek hareketleri ve kabartmalı kaide formu S. Mollard-Besques tarafından Louvre Müzesindeki benzer Myrina örnekleri de dikkate alınarak Myrina atölyelerine verilen özellikler olarak kabul edilmektedir. Çalışmanın sonucunda ise Myrina'ya ait olduğu kesin olarak söylenemese de Myrina'da üretilen bir kalıptan alındığı veya Myrina stilinden oldukça etkilenen bir merkezde üretilmiş olduğu belirtilmiştir.

1978 yılında, E. Töpperwein-Hoffman ve A. Furtwangler tarafından yayınlanan *"Kapıkaya Ein Felsheiligtum bei Pergamon im Anhang: Topographische Karte von Pergamon"* adlı kitap çalışması içerisinde yer alan *"Die Terrakotten von Mamurtkale"*³⁷ bölümü Myrina figürlerinin kıyaslandığı bir diğer eser grubunu konu almaktadır. Bu kapsamda Mamurtkale'den ele geçen çeşitli figürin başları, hayvanlarla birlikte tahtta oturan Kybele tipine ait figürin parçaları, oturan kadın tipleri ve kanat parçaları Myrina örnekleriyle karşılaştırılmış, stil özellikleri ve kronolojik olarak benzerlikleri tartışılmıştır.

P. G. Leyenaar-Plaisier 1979 yılında, Leiden'deki Ulusal Antik Eserler Müzesi koleksiyonunda bulunan figürinlerin kataloğunu yapmıştır. Üç cilt halinde yayınlanan eserin ikinci cildinde Hellenistik ve Roma İmparatorluk Dönemi figürinleri başlığında Myrina eserlerine değinilmiştir. Katalog formatında tanıtılan eserler arasında, Aphrodite ve Eros grupları, çeşitli Eros tipleri, Aphrodite tipleri, kadın başları, Nike tipleri, Siren figürinleri, Psyche Eros grupları, giyimli kadın tipleri, dansçılar, bebek taşıyan yaşlı hizmetçi, çocuk figürinleri, çelenk parçaları, Ephebel, bir boğaya liderlik eden bir figür grubu, savaşan Galatlı figürinleri, aktör tipleri, giyimli kız çocukları, giyimli erkek çocukları, çeşitli objelerle ve hayvanlarla betimlenen giyimli/çıplak bebekler, Ephesos Artemisi, Tyhke ve Athena başları, stephaneli/ diademli kadın başları yer almaktadır.

³⁷ Töpperwein-Hoffman 1978, 77-92.

Bir diğer koleksiyon çalışması da D. Kassab tarafından 1980 yılında, “*Collection de l'École Française d'Athènes. Trois Statuettes de Myrina*”³⁸ isimli makale çalışmasında sunulmuştur. Atina Fransız Okulu Koleksiyonu’nda yer alan Myrina buluntusu figürinlerin yayınlandığı çalışma, Atina Fransız Okullarını temsilen 1880 yılında E. Pottier ve S. Reinach tarafından başlatılan kazı çalışmalarının yüzüncü yılına ithafen yapılmıştır. Çalışmalar sırasında ele geçen ve İstanbul Arkeoloji Müzesi, Louvre Müzesi, Bordeaux, Lyon ve Montpellier Üniversitelerinde korunan figürinlerin bir kısmının da Atina Fransız Okulu Koleksiyonu’nda bulunduğu bilinmekle birlikte D. Kassab, 1953 yılında B. Baudat tarafından yayınlanan koleksiyona sonradan eklenen üç figürini de ele almaktadır. Söz konusu eserler bir Eros figürini ve iki Nike figürininin yanı sıra Aphrodite, giyimli kadın, grotesk başı ve komedi maskına ait parçalarının da kısa bir tanımından oluşmaktadır. Çalışma kapsamında özellikle Eros ve Nike figürinlerinin detaylı tipolojisi ve tasnifi yapılmış olup benzer örneklerle kıyaslandığı görülmektedir.

Myrina figürinlerine ait çalışmalar yalnızca buluntuların tipolojik değerlendirmelerine dair değildir. Bu kapsamda 1980 yılında, F. Drilhon, J. Gautier ve L. Christian tarafından yayınlanan “*Étude de Quelques Figurines de Terre Cuite de Myrina*”³⁹ adlı arkeometri makalesi oldukça önemlidir. Louvre Müzesinin Yunan ve Roma Eski Eserler Bölümündeki zengin pişmiş toprak figürin koleksiyonları, Bölüm Küratörü Madame S. Besques’in talebi üzerine, Fransa Müzeleri Araştırma Laboratuvarı araştırmacıları 1977 yılında, Myrina Nekropollerinde bulunan Mezar 112 B kontekstinde ele geçen Eros ve Nike figürinlerinin yanı sıra aynı koroplast atölyesine ait olduğu düşünülen üç giyimli kadın figürünü üzerinde arkeometrik çalışmalar sürdürmüştür. Çalışmada, radiografi, optik mikroskopi ve X-ışını floresans spektrometresi yöntemleri kullanılmıştır. Özellikle Eros figürininin daha erken belki de Tanagra kökenli bir özelliğe sahip olduğu ve ele alınan konteksin figürinlerinin ayrı dönemlerde yapıldığı sonucuna varılmıştır. 1982 yılında S. Mollard-Besques söz konusu arkeometri laboratuvar çalışmalarını kapsamlı olarak “*Essais d'analyses et d'examens en laboratoire sur deux ateliers de coroplastes de Myrina*”⁴⁰ isimli makale çalışmasında ele almıştır.

³⁸ Kassab 1980, 334 vd.

³⁹ Drilhon - Gautier - Christian 1980, 73-82.

⁴⁰ Mollard Besques 1982,124-133.

S. Mollard-Besques bu çalışmada on yıldır uygulanmakta olan kil analizi yöntemlerinin önemini vurgulamaktadır. Özellikle bu analizler sayesinde Pergamon, Myrina, Smyrna ve Attika gibi üretim merkezlerinin birbirinden ayrılacağı ve eserlerin ithal olup olmadığının anlaşılabilmesinde kolaylık sağlayacağını bildirmektedir. Diğer yandan çeşitli merkezlerden gelen eserlerin kil analizinin yapılarak kesin kronoloji ve üretim merkezi tespiti yapıldığını aktarmaktadır. F. Drilhon, J. Gautier ve L. Christian tarafından ele alınan Mezar 112 B mezarı buluntuları araştırmacıların yaptığı arkeometri çalışmaları, S. Besques'in stilistik bulgularıyla kıyaslanmaktadır.

S. Mollard-Besques, 1983 yılında yayınlanan “*Une Aphrodite Au Collier De Myrina Signée Par Ménophilos*⁴¹” adlı makalesinde, Myrina buluntusu olan önce Atina’da, sonrasında Fransa’da bir koleksiyonda yer alan Aphrodite figürinini çeşitli yönleriyle ele almıştır. Söz konusu figürin, giysi detayları, baş tipleri, saç modeli ve koroplast *Menophilos* imzası bakımından incelenmiştir. S. Mollard-Besques, Myrina’da bulunan bu koroplastın, M.Ö. I. yüzyılın ilk çeyreğinde genellikle genç kızlar/kadınlar tiplerinde çalıştığını belirtmiştir. Çalışma kapsamında figürinin detaylı tanımı, koroplasta ait diğer örnekler, stil özellikleri ve bu örneklerin kil analizleri sunulmuştur. Çalışma, grafikler ve fotoğraflarla da desteklenmiştir.

Myrina’da M.Ö. II. yüzyılda üretilen figürinlerde sıkça karşımıza çıkan büyük yuvarlak formlu pişirme delikleri görülmektedir. Bunlardan *Aglaophon* ve *Pythodoros* adlı koroplastların üretimleri araştırmacılar tarafından saptanmıştır⁴². Konu hakkında Ö. Özyiğit, tarafından “*Bergama Arkeoloji Müzesinde Sergilenen Myrina Terracottaları ve Aglaophon İşliği*⁴³” isimli makale yayınlanmıştır. Çalışma kapsamında, 1880-1882 kazılarında ortaya çıkarılan mezarların kontekstlerinin yalnızca altı tanesinde belirli olduğunu, bu nedenle kronolojik çalışmaların kesinlik bildirmediğini belirtmektedir. Bu doğrultuda makalede, Bergama Arkeoloji Müzesinde 1956 yılında Myrina Nekropollerinden ele geçen yan yana üç mezarın buluntularından oluşan küçük bir figürin grubu incelenmiştir. Söz konusu figürinler, Aphrodite, Nike, Eros tipleri, giyimli kadın, figürin başları ve kanat parçalarından

⁴¹ Mollard - Besques 1983, 22-36.

⁴² Burr 1934, 20; Leyenaar-Plaisier 1979, Pl. 102, Nr. 711; Özyiğit 1986, 499 vd.

⁴³ Özyiğit 1986, 499-506, Lev.245-250.

oluşmaktadır. Bergama Müzesi örnekleri (Fig. 14.) dışında İstanbul Arkeoloji Müzesinde korunan altı, Louvre Müzesi koleksiyonundaki sekiz, Dresden'deki bir Nike figürünün seri üretim olarak aynı kalıpta yapılmış olduğu saptanmıştır. Ö. Özyiğit, İstanbul Arkeoloji Müzesinde bulunan ve *Aglaophon Atölyesi* imzasını taşıyan bir Nike figürünün yola çıkarak burada bulunan toplam on beş, Bergama Müzesinde korunan beş; toplamda ise yirmi adet Nike heykelciğinin M.Ö. 190 civarında aktif olan *Aglaophon Atölyesi*'ne ait olduğunu tespit etmiştir.



Fig. 14 Bergama Müzesinde korunan Myrina figürinleri.

R.A. Higgins tarafından, 1986 yılında "*Tanagra and the Figurines*⁴⁴" adlı kitap çalışması yayınlanmıştır. Çalışma kapsamında, Tanagra buluntusu olan ve çeşitli müzelerde/koleksiyonlarda korunan figürinler tipolojik, kronolojik ve stilistik açıdan ele alınmıştır. *Hellenistik Figürinler: Tanagralar* başlığı altında incelenen örneklerde ise Myrina'dan ele geçen ve M.S. I. yüzyıla tarihlenen *Lyra çalan Musa/Mys* figürünü, duruş pozisyonu ve kıyafet stili açısından Tanagra geleneğinin devamı olarak yorumlanmıştır.

1987 yılında yayınlanan geniş kapsamlı çalışmalarda biri, A. Homer ve D. Burr-Thompson tarafından ele alınan "*Hellenistic Pottery and Terracottas*⁴⁵" adlı kitap çalışmasıdır. Kitap, daha önce *Hesperia* dergisinde yayınlanan

⁴⁴ Higgins 1986, 161, Fig. 199.

⁴⁵ Homer - Burr-Thompson 1987, 239-286.

makale çalışmalarının derlemesinden oluşmaktadır. Çalışmanın seramikler (Fig. 15.) bölümünü A. Homer ele almış, figürin grupları ise D. Burr-Thompson tarafından incelenmiştir. Özellikle Atina Agorası'ndan ele geçen figürin grupları, M.Ö. IV. yüzyıldan M.Ö. geç I. yüzyıla kadar uzun bir tarih aralığına sahip olmakla birlikte buluntular kontekstlerine göre ayrılmış ve dönemlerine ait stil özellikleriyle birlikte verilmiştir. Myrina ile ilk karşılaştırma figürinlerde yer alan atölye imzalarındadır, Bu doğrultuda Myrina dışında özellikle Kıta Yunanistan merkezlerinde atölye/koroplast imzasının nadir bulunduğu bildirilmiştir. Bir diğer örnek ayakta giyimli kadınlar grubunda yapılmıştır, Atina Agorası'ndan ele geçen himation giyimli kadın figürinin aynısının Myrina buluntusu olduğu görülmüştür ve her iki örnek Tanagra etkili kabul edilmiştir. Myrina'da saptanan ve Atina Agorası'nda görülen diğer benzerlikler ise, komedi maskalarının üretiminde Hellenistik Dönem özellikleri *Nikostratos* imzasıyla Myrina atölyelerine verilmiştir. Kalıp yapımı çeşitli formlardaki figürlü parfüm şişelerinin, genç kız tiplerinin ayrıca giysi detayları ve kullanılan renk skalasının da benzerleri Myrina ile kıyaslanmıştır.



Fig. 15 Bergama Müzesinde korunan Myrina Nekropolü buluntusu unguentaria.

A. Queyrel tarafından 1988 yılında yayınlanan “*Les Figurines Hellénistiques de Terre Cuite*⁴⁶” adlı kitap çalışmasında, Kıbrıs'ın Amathonte Antik Kenti'nden ele geçen yaklaşık bin figürin ele alınmıştır. Hellenistik ve Roma İmparatorluk Dönemleri'ne tarihlenen yoğun buluntu grubu, yapım teknikleri, tipoloji ve stilistik açıdan Akdeniz ve Batı Anadolu merkezlerindeki

⁴⁶ Queyrel 1988, 28 vd.

buluntularla karşılaştırılmıştır. Bu kapsamda Aphrodite, Eros ve giyimli kadın figürinlerinin Myrina figürinleriyle benzerlik taşıdığı saptanmıştır.

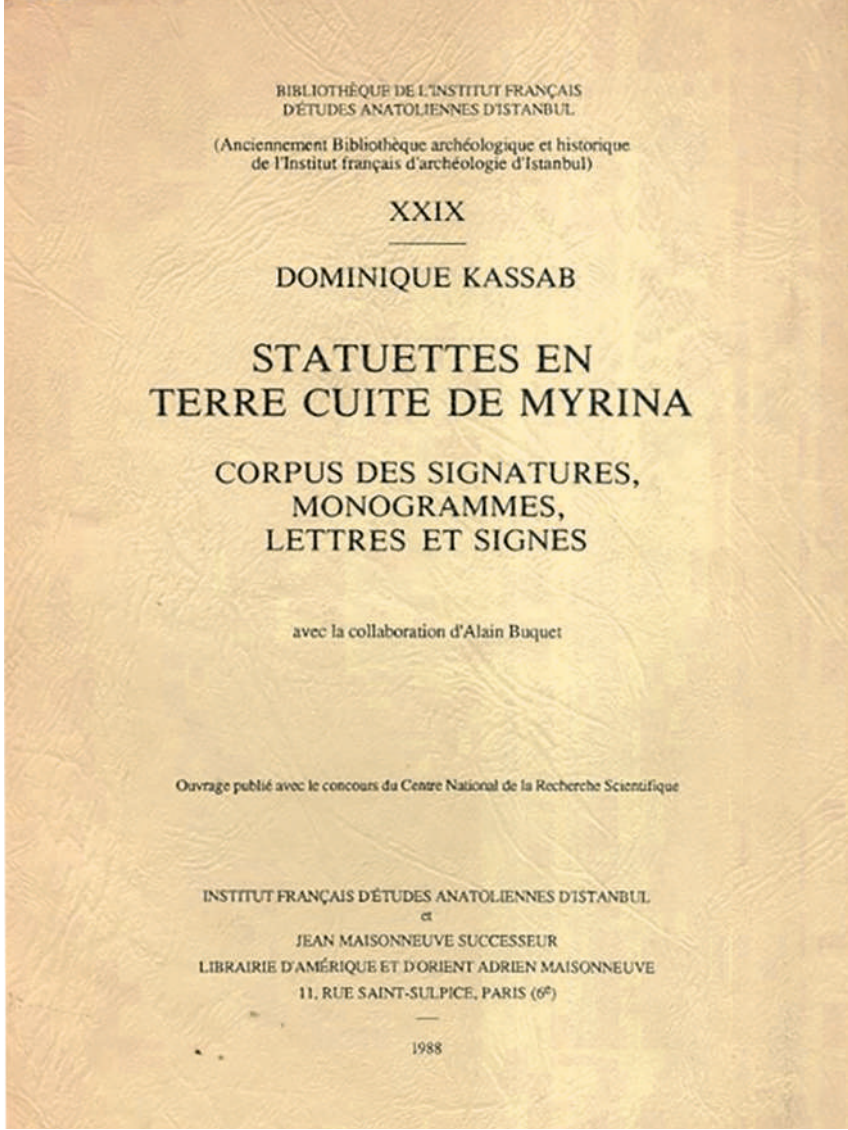


Fig. 16 “Statuettes en Terre cuite de Myrina: Corpus des Signatures, Monogrammes, Lettres et Signes” adlı yayın.

1988 yılında Myrina figürinlerinde görülen imzalar ve monogramlar üzerinde daha kapsamlı bir çalışma D. Kassab tarafından “Statuettes en Terre cuite de Myrina: Corpus des Signatures, Monogrammes, Lettres et Signes”⁴⁷

⁴⁷ Kassab 1988, 5 vd.

adlı yayınlara sunulmuştur (Fig. 16). Çalışma kapsamında, imzaların-monogramların uygulanma teknikleri, imzaların önemi, imzaların formları, yöntemleri, Myrina'da bulunan atölyelerin saptanması ve aynı imzanın kullanım sıklığı/yoğunluğu ele alınmış ardından veriler bir katalog halinde sunulmuştur.

E. Schmidt 1994 yılında “*Katalog der Antiken Terrakotten: Die figürlichen Terrakotten*⁴⁸” isimli kitap çalışmasını yayınlamıştır. Çalışmada Würzburg’da bulunan Martin von Wagner Müzesinde korunan dört yüz otuz yedi figürin ele alınmıştır. Söz konusu figürinler Miken Dönemi’nden Hellenistik Dönem’e uzanan geniş bir tarih aralığında ve Yunan coğrafyasının çeşitli bölgelerinden gelen örneklerden oluşur. Eserler kısa katalog bilgileri, kil özellikleri ve yapım tekniklerinin yanı sıra tarihlendirme önerileri ile daha önceki yayın bilgileriyle birlikte sunulmuştur. Çalışma içerisinde Küçük Asya kentleri arasında Myrina figürinlerine de yer verilmiştir. M.Ö. III. yüzyıldan M.Ö. I. yüzyıl arasına tarihlenen Myrina örneklerinde, giyimli kadınlar, Sirenler, Aphrodite tipleri, oturan kadınlar, peplos giyimli genç kızlar, Musalar, giyimli dansçılar, çocuklar, Hermeler, Satyrler ve Silenler yer almaktadır.

1996 yılında U. Mrogenda tarafından Myrina Terracottaları, “*Die Terrakottafiguren von Myrina: eine Untersuchung ihrer Möglichen Bedeutung und Funktion im Grabzusammenhang*⁴⁹” adlı yayında ele alınmıştır. Çalışmanın amacı, figürinlerin mezar kontekstleri bağlamında ikonografik açıdan incelenmesidir. Bu kapsamda figürinler bulundukları mezarlardan ele geçen diğer eserlerle birlikte ele alınarak tarihleme, cinsiyet, tipoloji ve ikonografilerinin tespit çalışmaları yapılmıştır.

Myrina figürinlerinin yer aldığı müzeler arasında Berlin Pergamon Müzesi de yer alır (Fig. 17). Müzede yer alan eserlerden Myrina buluntusu bir Aphrodite figürünü, B. Knittlmayer ve W.D. Heilmeyer tarafından 1998 yılında yayınlanan “*Die Antikensammlung: Altes Museum-Pergamonmuseum*⁵⁰” adlı kitap çalışmasında sunulmuştur. Çalışma kapsamında Aphrodite figürinleri arasında değerlendirilen Myrina buluntusu Heyl

⁴⁸ Schmidt 1994, Nr. 153-164. Taf. 29c - Taf. 31 e.f.

⁴⁹ Mrogenda 1996, 99/7, 99/8, 99/9, 99/10, 99/11, 99/12, 99/13, 99/14, 99/15.

⁵⁰ Knittlmayer-Heilmeyer 1998, 95-96.

Aphroditesi tipindedir ve Hellenistik Dönem'e verilen figürinin özellikleriyle birlikte Myrina'nın Tanagra stili figürinler ürettiğine de değinilmiştir.



Fig. 17 Berlin'deki Pergamon Müzesinde korunan Myrina figürünü⁵¹.

1999 yılında F. Rumscheid, tarafından sunulan “*Myrina - Tarent - Athen: Neue Publikationen zu Terrakotta-Figuren aus antiken Gräbern*”⁵² isimli makale çalışmasında, figürin yayınlarının artmasıyla ve özel koleksiyonlarda yer alan eserlerin tanıtılmasıyla birlikte figürinlerin buluntu alanları ve kontekstlerine dair sorunların ortaya çıktığından bununla beraber XIX. yüzyıl sonlarında sahte figürin üretiminin figürin çalışmalarında yanıltıcı sonuçlar doğurduğundan bahsedilmiştir. Bu kapsamda buluntu yerleri belirli olmayan örneklerin termoluminesans yöntemiyle ayırt edilebileceği bunun dışında ise

yalnızca arkeolojik kontekstlere güvenilebileceği belirtilmiştir. Çalışma kapsamında kontekstlerin belirli olduğu üç farklı yayın çalışması ele alınarak çalışmalardaki ortak noktalara vurgu yapılmıştır. Söz konusu üç çalışma, U. Mrogh tarafından 1996 yılında yayınlanan *Die Terrakotten von Myrina*, D. Graepler tarafından 1997 yılında yayınlanan *Tonfiguren im Grab. Fundkontexte hellenistischer Terrakotten aus der Nekropole von Tarent* ve B. Vierneisel-Schlörb tarafından 1997 yılında yayınlanan *Die Figürlichen Terrakotten I. Spätmykenisch bis spathellenistisch, Kerameikos XV* adlı yayınlardır. Myrina, Tarent ve Atina buluntularını ele alan üç yayın da kitap değerlendirmesi formatında ele alınarak değerlendirilmiş ve sonucunda üç merkezdeki benzer özellikler tartışılmıştır.

⁵¹ https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Terracotta_figurines_from_Myrina, 13.04.2021.

⁵² Rumscheid 1999, 1001-1050.

Myrina figürinlerinin bulunduğu yurtdışı müzelerine ait katalog çalışmalarından biri de 2001 yılında L. Burn ve R. Higgins tarafından yayınlanan “*Catalogue of Greek Terracottas in The British Museum Vol III*⁵³” isimli kitap çalışmasıdır (Fig. 18). Katalog hem figürinlerin tanıtılması hem de kil analizleriyle üretim merkezlerinin saptanmasıyla ilgili çalışmaların sunulmasını amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında otuz dört Myrina figürini de ele alınmış ve eserlerle ilgili önceki çalışmalarda yapılan tespitler kısaca aktarılarak figürinlerle ilgili genel bir bilgi verilmiştir. Diğer yandan Myrina’da daha önce de S. Mollard-Besques tarafından saptanan “112 B Mezarı Atölyesi”, “Nikeler Atölyesi” ve “Pergamon Atölyesi” olmak üzere üç farklı atölyeye ait örneklerle ve çevredeki kentlerden bulunan eserler ele alınan Myrina figürinleriyle kıyaslanarak stil gelişimi tartışılmıştır.



Fig. 18 Londra’daki British Museum’da korunan Myrina figürinleri.

J. H. Oakley ve L. Reitzammer tarafından 2005 yılında yayınlanan “*A Hellenistic Terracotta and the Gardens of Adonis*⁵⁴” adlı makale çalışmasında tekil ancak bilinen örneklerden daha farklı bir Myrina figürini ele alınmıştır. 1883 yılında Atina Fransız Okulunun yürüttüğü Myrina kazılarında

⁵³ Burn - Higgins 2001, 113-115. Colour Pl II, Fig. 2269-2302.

⁵⁴ Oakley - Reitzammer 2005, 142-144. Pl. 6 a-b.

bulunan ve Louvre Müzesinde korunan figürin, Adonis ritüelleriyle ilişkili olarak “Adonis’in bahçelerine bakan genç bir kadın” olarak yorumlanmıştır. Giyimli genç kadın çömelerek sağ elinde tuttuğu alabastrondan yerdeki saksı içine bir sıvı dökmektedir. Söz konusu ikonografi Adonis’in annesi Myrrha ile ilişkilendirilmiş ve Myrina mezar ritüelleri açısından önemli bir örnek olarak kabul edilmiştir.

2006 yılında M. Pisani tarafından “*The Collection of Terracottas Figurines in The British School at Athens*⁵⁵” adlı makale çalışması yayınlanmıştır. Makale kapsamında Atina, İngiliz Okulu Eski Eserler Koleksiyonu’nda korunan örnekler ele alınmıştır. Figürinler tipoloji, üretim alanları ve kronolojik açıdan incelenmiş ve farklı özellikler tespit edilmiştir. Myrina figürinleriyle ise Hellenistik ve Roma İmparatorluk Dönemlerindeki Ephebos, Eros, dansçı ve kadın başları tiplerinde benzerlikler saptanmış ve kıyaslanmıştır. Bu örnekler üzerinden Myrina, Troia ve Pergamon stillerinin benzerlikleri de vurgulanmıştır.

G. Işın, 2007 yılında yayınladığı “*Patara Terrakottaları Hellenistik ve Erken Roma Dönemleri*⁵⁶” adlı kitabında ele aldığı Patara pişmiş toprak figürinlerini Myrina başta olmak üzere çok sayıda figürin buluntusuna sahip merkezle kıyaslamaktadır. Myrina terracottalarında genellikle Nike, Eros ve Herakles betimlerinin sıklıkla kullanıldığını, çoklu kalıp tekniğinin kullanıldığını, Tanagra terracottalarını taklit eden dörtgen formlu pişirme deliklerinin daha sonra Myrina ve Troia’daki figürinlerde de görüldüğünü, M.Ö. II. yüzyıla Roma İmparatorluk Dönemlerinde yuvarlak formlu pişirme deliklerinin kullanıldığını ve kaliteli dokuya sahip, mikalı, soluk turuncu sonraki evrelerde kırmızı renkte kil özelliklerine sahip olduğunu belirtmektedir. Kaide örneklerinde de Myrina’da görülen plaka formun Geç Hellenistik - Erken Roma İmparatorluk Dönemi’nde Patara’yla ortak özellikler sergilediği görülmüştür. Diğer yandan Myrina’da görülen Αἰλαοφάν imzasının Patara’da da Alpha monogramıyla temsil edildiği tespit edilmiştir. Ayrıca Patara terracottaları ayakta giyimli kadınlar, kaya üzerinde oturan kadın, naiskos içinde oturan figürler, uzanan Psyke, Aphrodite tipleri, kadın başları, Apollon tipleri, Hermeler, giyimli erkekler, genre tipli figürler,

⁵⁵ Pisani 2006, 269-368.

⁵⁶ Işın 2007, 13, 15, 16 vd.

çocuk tipleri gibi oldukça geniş bir skalada Myrina örnekleriyle benzer tipolojik özellikler göstermektedir.

Myrina figürinlerinin stil ve benzer örnekler olarak sıklıkla görüldüğü bir diğer çalışma da 2009 yılında S. Kielau tarafından tamamlanan “*Terra-kotten aus Pergamon, Tonfiguren aus Wohnhäusern der Stadtgrabung*” isimli doktora tezidir. Tez kapsamında, Myrina figürinleriyle ilgili yayın bilgisi aktarılmış, Myrina ve Troia’dan ele geçen figürinler arasındaki ilişkiler saptanmış, tanrı/tanrıçalar, özellikle Kybele figürinleri arasındaki benzerlikler vurgulanmıştır. Çalışmanın devamında Aphrodite, Eros, erkek figürinleri, evlilik grupları, koroplast imzaları başlıklarında Myrina stili ve etkisi tartışılmıştır. Tezin sonucunda Pergamon ve Myrina arasında figürinler anlamında büyük benzerliklerin saptandığı ve *Dipphilos* atölyesinin her iki kentte de eserleri bulunduğu belirtilmiştir.

2011 yılında M. Neguine tarafından, “*Myrina: Nouvelles Données d’une Fouille du XIXe Siècle*”⁵⁷ isimli makale çalışmasında XIX. yüzyılda yapılan kazı çalışmalarından yeni veriler aktarılmıştır. Bu kapsamda ilk olarak Myrina’nın lokalize edildiği kıyıda iki tepe ve özellikle nekropolde Atina Fransız Okulu tarafından gerçekleştirilen saha çalışmaları ve buluntular aktarılmıştır. Ayrıca, buluntuların götürüldüğü kentler, E. Pottier ve S. Reinach tarafından yayınlanan eserleri ve bölgedeki diğer kentlerde yapılan modern kazıların Myrina literatürüne katkısı aktarılmıştır. Çalışmanın devamında Myrina buluntusu eserlerin bulundukları çeşitli müzelerin tespiti ve erişilen eserlerin tanıtılması amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın yazarlarından M. Çekilmez, 2014 yılında tamamladığı doktora tezinde, Hellenistik Dönem Tralleis figürinlerinde, Attika, Tanagra, Boeotia ve Myrina⁵⁸ etkisinin görüldüğünden bahsetmektedir. Araştırmacıya göre M.Ö. II. yüzyılda Eros ve Nike gibi uçan figürinler hem Myrina hem de Tralleis ve Priene’de oldukça yaygındır⁵⁹.

⁵⁷ Neguine 2011, 183-191.

⁵⁸ Pottier - Reinach 1883, 81 - 95; Froehner 1886; Winter 1903; Pottier 1908; Mendel 1908; Burr 1934; Mollard-Besques 1963; Kassab 1980, 333-343; Mrogenda 1996.

⁵⁹ Çekilmez 2014, 1 vd.

2015 yılında Louvre Müzesinde yer alan figürinlerin yayınlanmasına devam edilmiştir. Bu çalışmalardan biri de V. Jeammet tarafından yayınlanan “*Des Figurines en Terre Cuite Gresques pour le Musée du Louvre: La Collection Bellon*”⁶⁰ isimli makale çalışmasıdır. Bellon Koleksiyonu’nda yer alan figürinlerin içinde Myrina kentine ait bir örnek de değerlendirilmiştir. M.Ö. III. yüzyılın sonları ve M.Ö. II. yüzyılın başlarına tarihlenen figürin “*Şifonyer Önündeki Çocuk*” olarak adlandırılmıştır. Cepheden verilen giyimli, başında bitkisel çelenk taşıyan çocuk figürü, çeşitli mutfak eşyalarının bulunduğu rafların önünde, krater ve kaseyle birlikte görülmekte, olasılıkla bir hizmet-



Fig. 19 New York’taki Metropolitan Sanat Müzesinde korunan Myrina buluntusu Nike figürini.

çi erkek/sakiyi temsil etmektedir. Çalışmanın devamında da aynı sahnenin Makedonya’da yer alan Agios Athanasios’un mezarındaki Symposium Sahneli Duvar freskinde görülen hizmetçi erkek/saki figürü ikonografik açıdan benzer örnek olarak sunulmuştur. Söz konusu eser üzerinden kısaca Myrina hakkında bilgilendirme ve eserin ikonografisi aktarılmıştır.

P. Dupont tarafından 2016 yılında “*Analyses Archéométriques de Figurines de Myrina: Commentaire Rétrospectif*”⁶¹ isimli makale çalışması yayınlanmıştır. Makalede, Lyon arkeometri laboratuvarında 1980 yılında D. Kassab tarafından XRF ölçüleri yapılan bir grup figürinin karşılaştırılmalı test-

lerle diğer laboratuvarlarda yapılan analizleri ele alınmıştır. Myrina figürinleri üzerinde daha önce yapılan “KAS” koduyla gruplanan figürinlerin yeniden ele alınması sonucunda örneklerin yalnızca Myrina üretimi olamayacağı, Smyrna, Kyme ve Phokaia

⁶⁰ Jeammet 2015, 20-33, Fig. 13.

⁶¹ Dupont 2016, 123-130.

gibi yakın kentlerde üretilen figürinlerin de Myrina figürinleri grubunda incelenmiş olduğu saptanmıştır.

2016 yılında Metropolitan Sanat Müzesinde korunan figürinler (Fig. 19) K. Karoglou tarafından *"The Collection of Greek Terracotta Figurines at The Metropolitan Museum of Art"*⁶² isimli makalede ele alınmıştır. Çalışma, eserlerin tanıtılması amacıyla kısa katalog bilgileri ve fotoğraflarından oluşur. Bu kapsamda, M.Ö. II. yüzyılın ortalarına tarihlenen sütuna yaslanan Aphrodite figürini ve M.Ö. III. yüzyıl sonlarıyla M.Ö. II. yüzyıl başlarına tarihlenen iki uçan Eros figürinlerinin *Mezar 112 B Atölyesi*'ne ait oldukları düşünülmektedir.

Myrina Nekropollerinden ele geçmiş, günümüzde Amerika'da bulunan Cincinnati Müzesi (Fig. 21-22) ve Almanya Kassel Müzesi (Fig. 23) gibi farklı müzelerde korunan figürin örnekleri de bilinmektedir. Ancak söz konusu eserler henüz bilimsel bir çalışma kapsamında değerlendirilmemiş ve bilim dünyasına tanıtılmamıştır. Yine de müzelerin vitrin görselleri, Myrina figürinlerinin tipolojisine katkı sağlamakta, figürinlerin korunduğu yurt dışı merkezlerinin/müzelerin bilinmesi açısından da önem taşımaktadır.

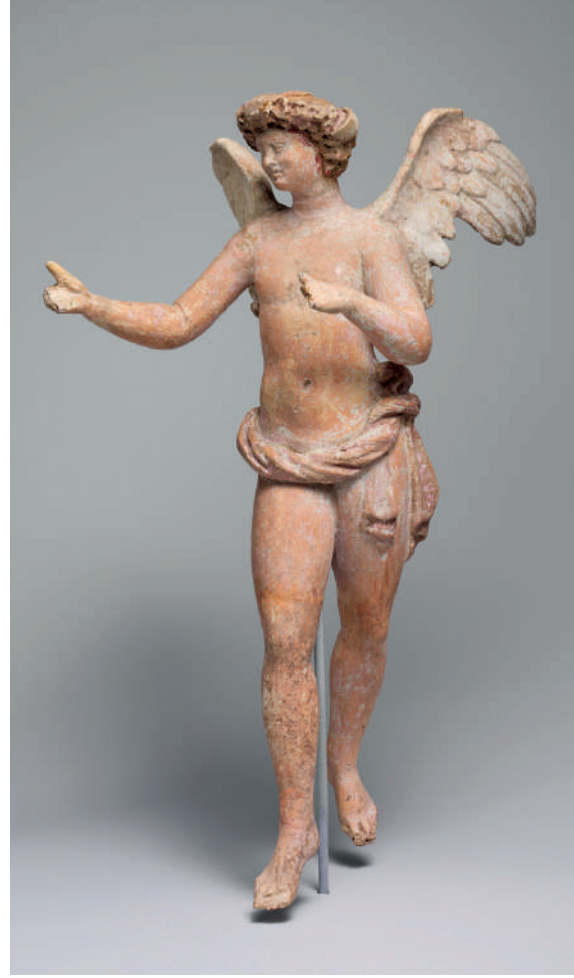


Fig. 20 New York'taki Metropolitan Sanat Müzesinde korunan Myrina buluntusu Eros figürünü⁶³.

⁶² Karoglou 2016, 1-9.

⁶³ <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/247495>, 13.04.2021.



Fig. 21 Cincinnati Sanat Müzesinde korunan Myrina buluntusu oturan giyimli kadın figürünü⁶⁴.



Fig. 22 Cincinnati Sanat Müzesinde korunan Myrina buluntusu Eros Figürünü⁶⁵.



Fig. 23 Kassel Müzesindeki Myrina figürinleri.

⁶⁴ <http://linkis.com/org/2Hu10>, 13.04.2021.

⁶⁵ <http://linkis.com/org/2Hu10>, 13.04.2021.



Fig. 24 Bergama Müzesinde 2017 yılında yürütülen figürin envanter çalışmaları.

Myrina figürinleri yurt içi müzelerinde ise Bergama Müzesinde başta olmak üzere birçok müzede korunmaktadır. Özellikle çalışma kapsamında değerlendirilen Bergama Müzesinde yer alan Myrina figürinleri, 2017 ve 2018 yıllarında Doç. Dr. Murat Çekilmez, Uzman Arkeologlar Umut Kapuci, Kemal Ersavaş, Pınar Taşpınar ve Merve Arınç tarafından envanter kaydı tarama ve eserlerin fotoğraflanmasıyla birlikte incelenmiştir (Fig. 24). Bu kitap çalışmasında değerlendirilen figürinler söz konusu çalışmalarda saptanmış ayrıca müze çalışmaları sırasında Myrina buluntusu olduğu belirlenen Batı Yamacı stilinde bir kantharos (Fig. 25) ile kabartmalı çift kulplu bardak (Fig. 26) gibi farklı seramik formları da tespit edilmiştir.



Fig. 21 Bergama Müzesinde korunan Batı Yamacı stilindeki Kantharos.



Fig. 21 Bergama Müzesinde korunan kabartmalı çift kulplu bardak.



Aliağa Kent Kütüphanesi

Bölüm-II

Myrina ve Gryneion-4

Bergama
Müzesindeki
Myrina
Figürinlerinin
Tipleri,
Konteksti,
İkonografi ve
Değerlendirme

Bergama Müzesindeki Myrina Figürinlerinin Tipleri, Konteksti, İkonografi ve Değerlendirme

Bergama Müzesinde korunan Myrina figürinlerinin tipolojik özellikleri, konteksti ve ikonografik değerlendirmeleri bu bölümde detaylı olarak ele alınmıştır. Yapılan tipolojik değerlendirmede on farklı tipte kırk altı figürin ele alınmıştır (Fig. 27). Grubun yirmi sekiz örneğini tanrı ve tanrıça figürinleri oluşturmaktadır ve tüm figürinler içerisinde %61 oranıyla temsil edilmektedir. On altı örnek, kadın ve erkek tiplerinden oluşurken %35 oranıyla karşımıza çıkar. Bir örnek Temple Boy-Tapınak oğlanı figürünü %2, diğer bir örnek ise Grotesk figürünü %2 olmak üzere tipolojik oran oluşturulmuştur. Çalışmada ele alınan otuz altı figürin %70 oranıyla Myrina kenti buluntusu, diğer on örnek ise %21 oranıyla Çaltılıdere Mahallesi buluntusudur. Myrina kentinin hemen yanında yer alan Çaltılıdere Mahallesi buluntusu figürinlerde Myrina stili görüldüğünden bu eserler de çalışmaya dahil edilmiştir.

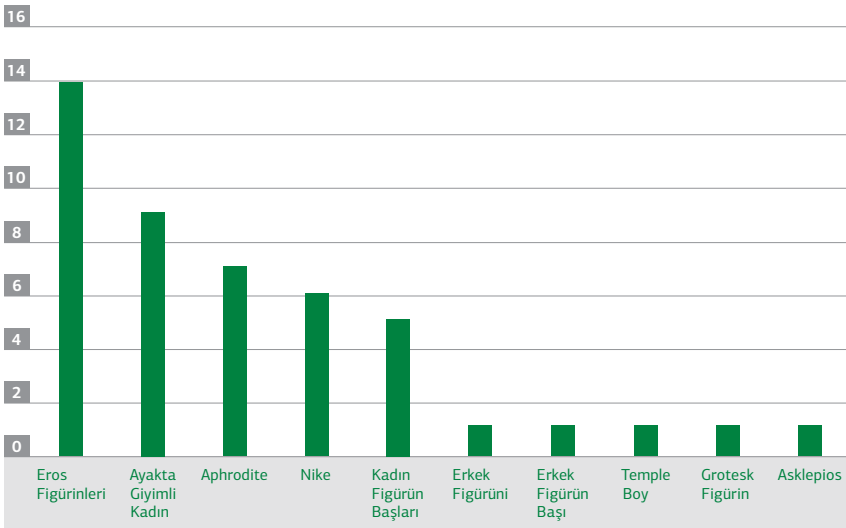


Fig. 27 Figürinlerin tipolojik dağılımı.

Çalışmada ele alınan figürinler stil özellikleri açısından değerlendirildiğinde en erken buluntu grubunu alçak ve dörtgen kaide üzerinde, ayakta verilen, khiton üzerine himation giyimli genç kadın figürinleri oluşturmaktadır. Dokuz örnekle temsil edilen bu figürinler alçak dörtgen formlu kaide üzerinde ayakta verilmiştir. Kalın khiton ve himationla birlikte verilen figürinlerde tipolojik açıdan Tanagra etkisi görülmektedir. Ayakta ve giyimli genç kadın figürinlerinden oluşan ilk grup M.Ö. 250-200 arasına tarihlenmiştir.

Tipolojinin ikinci grubunu M.Ö. 180 sonrasına tarihlenen Eros, Nike ve Aphrodite figürinleriyle birlikte daha çok dini tiplerin seçildiği eserler oluşturmaktadır. Bu grup içerisinde ayrıca Asklepios, ayakta ve giyimli kadın, erkek, grotesk, tapınak oğlanı ve bunların parçaları yer almaktadır (Fig. 28).

Figürin Tipleri	Bergama Müzesi Envanter Numarası ve Katalog
Eros Figürinleri (14 adet)	K.13, K.1, K. 2, K. 3, K. 4, K. 5, K. 6, K. 7, K. 14, K. 8, K. 9, K. 10, K. 11, K. 12
Ayakta Giyimli Kadın Figürini (9 adet)	K. 29, K. 30, K. 31, K. 32, K. 33, K. 34, K. 35, K. 36, K. 37.
Aphrodite Figürinleri (7adet)	K. 23, K. 22, K. 24, K. 25, K. 26, K. 27, K. 28
Nike Figürinleri (6 adet)	K. 16, K. 17, K. 18, K. 19, K. 20, K. 21
Kadın Figürin Başı (5 adet)	K. 38, K. 39, K. 40, K. 41, K. 42
Ayakta Giyimli Erkek Figürini (1 adet)	K. 43
Erkek Figürin Başı (1 adet)	K. 44
Temple Boy Figürini (1 adet)	K. 45
Grotesk/Erkek Karikatür Figürini (1 adet)	K. 46
Asklepios Figürini (1 adet)	K. 15

Fig. 28 Katalog numarasına göre Bergama Müzesindeki eserlerin tipolojik dağılımı.

Bergama Müzesindeki eserler Erken Hellenistik Dönem'den başlamak üzere Hellenistik ve Roma İmparatorluk Dönemi eserlerinden oluşmaktadır. Şimdiye kadar Myrina figürinleriyle ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında figürinlerin daha çok Hellenistik ve Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlendikleri görülmektedir. Kentin Arkaik ve Klasik Dönem figürinleriyle ilgili bilgilerimiz daha azdır. Bu eksikliği gidermek

amacıyla son çalışmalarda değerlendirdiğimiz örneklerden burada bahsetmek yerinde olacaktır. Bunlardan ilki Myrina'nın yakınındaki Çaltılidere Mahallesi'nde bulunan ve günümüzde İzmir Arkeoloji Müzesinde korunan, olasılıkla Myrina buluntusu, tahtında oturan tanrıça/kore heykeli parçasıdır⁶⁶ (Fig. 29). Myrina'nın çevresinde yoğun olarak görülen yerel ana kaya-tüften⁶⁷ yapılan heykel, sadece başının üst kısmından göğüslerinin altına kadar korunmuştur. Korunan kısımlarından anlaşıldığı kadarıyla khiton üzerine himation giyimli olan figür, elbisesini başının üst kısmında sabitleyen bir stephane takmıştır. Heykelin arka yüzünde oturduğu tahtın bir bölümü korunmuştur. Bu nedenle figürün bir tahtta oturarak kollarını aşağı doğru uzattığını söylemek mümkündür. F. Naumann, 1983 yılındaki *“Die Ikonographie der Kybele in der phrygischen und der griechischen Kunst”* adlı yayınında bu eseri de kataloguna dahil etmiş ve tanrıça olarak adlandırmıştır⁶⁸. Bu heykel parçasının yayın çalışmaları devam etmektedir.



Fig. 29 Myrina'dan Oturan Tanrıça /Kore Heykeli parçası.

2018 yılında Myrina Akropolü'ndeki yüzey araştırmaları sırasında tespit edilen yeni bir kourotraphos tanrıça tapınağı ve terracotta buluntuları, bu alanda en azından Geç Arkaik ve Erken Klasik Dönem'nden itibaren koruyucu sıfatıyla bir ana tanrıçanın tapınağı ve buluntuları olduğunu göstermiştir.

⁶⁶ İzmir Müzesi Etüt No: 4648 (Eski Env. No: 964), Buluntu Yeri: Çaltılidere, Yükseklik: 44,5 cm, Geni: 34 cm, Kalınlık: 25,5 cm, Baş Yüksekliği: 22,3 cm, Baş Geni: 18 cm, Taht Yüksekliği: 25 cm, Taht Geni: 27 cm, Stephane Yüksekliği: 3 cm, Stephane Geni: 19 cm. Cinsi: Tüf. Eserin yayınlanması konusundaki destekleri ve izinleri için İzmir Müzesi Müdürü Hünkâr Keser, Müdür Yardımcısı İhsan Tercan, Uzman Arkeolog Avni Sağlam'a teşekkür ederim.

⁶⁷ Semiz 2017, 241-251; Semiz 2018, 363-374.

⁶⁸ Naumann 1983, 301, Taf. 16, Nr. 4, Kat. Nr. 53.



Fig. 30 Figürin buluntu durumu.

Çalışmada değerlendirdiğimiz diğer buluntular 2018 ve 2019 yıllarında Myrina Antik Kenti'nin akropolünde yaptığımız yüzey araştırmaları sırasında bulunmuştur⁶⁹. Tapınak çevresinde 2018 yılında bulunan figürin kırık iki parça şeklinde yüzeyde bulunmuş ve sonradan birleştirilmiştir (Fig. 30-31.). Eser uzun süre yüzeyde kaldığından yer yer bozulmalar oluşmasına rağmen tanımlanabilir durumda günümüze ulaşmıştır. Tahtında oturan tanrıça, üzerine khiton ve başını da saran bir himation giymiştir. Frontal duruşlu tanrıça her iki eliyle kucağında dik şekilde oturan çocuğu tutmaktadır. Bu tipteki Kyme örnekleri iki alt tipoloji grubunda ele alınmaktadır. Bunlardan ilkinde figür, sol koluyla tuttuğu bebeği/çocuğu emzirirken diğer alt tipte ise -2018 buluntusunda olduğu gibi- kucağında dik şekilde oturan çocuk/bebeği elleriyle tutmaktadır⁷⁰. Son yıllarda yapılan çalışmalarda

69 Yüzey Araştırması Env. No: MYR18.AKR.F1, Eserin Bulunduğu Yer ve Tarihi: Myrina Akropolisi, güneybatı yamacı, 28.08.18, Hamur rengi: 2.5 YR 6/6 açık kırmızı renge sahip olan eser, yoğun mika, kireç taşııcı ve az miktarda kum katkılıdır. Ölçüleri: Yükseklik: 8,3cm. Genişlik: 3,8 cm. Kalınlık: 0,9 cm. Kalıp Birleşim Yerinde Cidar Kalınlığı: 0,5 cm. Baş Yükseklik (mantoyla birlikte): 1,6 cm. Genişlik: 1,4 cm. Gövde Yükseklik: 3,2 cm. Genişlik: 2 cm. Oturduğu Kaidenin Yüksekliği: 3,1 cm. Genişlik: 3,8 cm. Kucaktaki Çocuk Yükseklik: 3,6 cm. Genişlik: 1 cm. Baş Yükseklik: 0,7 cm. Genişlik: 0,5 cm. Altta Kaide Boşluk 2,4 x 1,4 cm.

70 Kyme Antik Kenti ve nekropol alanında yapılan çalışmalarda Kourotrophos Figürinleriyle ilgili detaylı bilgilere ulaşılmıştır, bkz. Duffkova 1974; Bouzek 1980, 131 vd; Fırat 2004, 1 vd; Çokoğullu 2007, 1 vd; Küçükgüney - Tunç Altun 2008, 57 vd; Grasso 2008, 71; Fırat 2009, 171; Çırak - Kaya 2010, 217 vd; Foça 2011, 1 vd; Marca 2011, 191 vd; Konak Tarakçı - Selçuk



Fig. 31 2018 Yılı Kourotrophos Tanrıça figürini (MYR18.AKR.F1).

Kyme kentinde ele geçen benzer tipteki örneklerin Myrina kentinde de ele geçmesi iki kent arasındaki kült ve figürin üretimi ilişkilerini göstermesi açısından önemlidir.

2019 yılında Akropolis'teki tapınak çevresinde yapılan çalışmalarda tahtında oturan tanrıça/kore figürinleriyle ilgili yeni buluntulara rastlanmıştır. Yayın çalışmaları devam eden 2019 yılı terracotta buluntularından ilkinde⁷¹ tahtında oturan tanrıça/kore dizlerinin üst kısmından ayaklarının üzerine kadar korunmuştur. Khiton üzerine himation giyimli figürinin her iki eli bacaklarının üzerinde yer almaktadır (Fig. 32).



Fig. 32 2019 yılı buluntusu figürin parçası (MYR19.F-52).



Fig. 33 2019 yılı buluntusu figürin parçası (MYR19.F-14).

2012, 185 vd; Lebe 2013, 1 vd; Atıcı - Karakaş 2013, 234 vd; Ürkmez 2014, 337 vd; Ürkmez 2016, 156 vd; Atila - Korkmaz - Gürman 2015, 13 vd; Marca 2015, 215 vd; Topuz 2019, 1 vd; Taşpınar 2019, 1 vd; Taşpınar - Çekilmez 2020, 45 vd.

71 Yüzey Araştırması Etüt No: MYR19.F-52, Buluntu Yeri ve Tarihi: Myrina Akropol. 19.07.19, Hamur: 7.5 YR 7/4 pembe. Astar: 2.5 YR 4/6 kırmızı. Kum ve mika katkılıdır. Ölçüleri: Yükseklik: 4,6 cm. Genişlik: 4 cm. Bacak Yüksekliği: 3,4 cm. Bacak Arası Mesafe: 1,7 cm. Kalınlık: 0,7 cm.

2019 yılı buluntusu diğer terracotta örnekte⁷² ise tahtında oturan tanrıça/kore dizlerinin üst kısmından ayaklarının üstüne kadar kaidesinin bir bölümüyle birlikte korunmuştur. Khiton üzerine himation giyimli figürinin her iki eli tahtın kenarında ve bacaklarının üzerinde yer almaktadır (Fig. 33).

Yayın çalışmaları devam eden tüften yapılmış İzmir Arkeoloji Müzesinde korunan ve yukarıda sözü edilen heykel parçasıyla birlikte 2018 ve 2019 yıllarında Myrina Antik Kenti Akropolisindeki tapınak çevresinde bulunan figürinler kentin Geç Arkaik - Erken Klasik Dönem'den itibaren farklı tipte eserleri olduğunu göstermiştir. İleride yapılacak kazı ve araştırma çalışmalarıyla birlikte kentin Arkaik ve Klasik Dönem figürinleriyle ilgili bilgilerimizin artacağı kesindir.



⁷² Yüzey Araştırması Etüt No: MYR19.F-14, Buluntu Yeri ve Tarihi: Myrina Akropol. 13.07.19, Hamur: 5 YR 7/6 kırmızımsı sarı, İç/Dış Astar: Kireç, az miktarda ince mika ve taşçık katkıdır. Ölçüleri: Yükseklik: 6,4 cm. Taht Genişliği: 2,5 cm. Genişlik: 3,8 cm. Kalınlık: 1,2 cm. Sol Bacak Kalınlık: 3,8 cm. Sağ Bacak Kalınlık: 3,2 cm. Bacak Genişliği: 3,3 cm.

2.1. Eros Tipleri (Fig. 80-160)

Bergama Müzesindeki Myrina buluntusu Eros figürinleri ve parçaları, toplam on dört örnekle temsil edilmektedir. Figürinler kendi içerisinde tipolojik olarak iki gruba ayrılmaktadır. İlk grup, K. 1-12 numaralı on iki eserle temsil edilen Uçan Eros figürinleri ve parçalarından oluşmaktadır. İkinci grup ise K. 13-14 numaralı iki Eros figürininden oluşmakta ve günlük yaşam (genre) kompozisyonu işlenmektedir.

2.1.1. Uçan Eros Figürinleri ve Parçaları

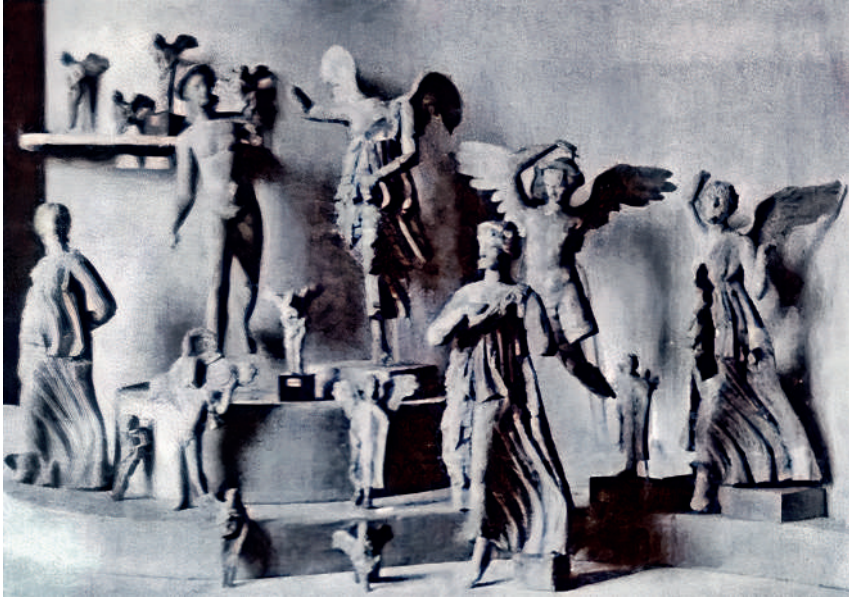


Fig. 34 Louvre Müzesindeki Myrina nekropolü B mezarı figürinleri⁷³.

Yüksek Hellenistik Dönem özellikleri gösteren K. 1-12 numaralı Uçan Eros figürinleri ve onların kanat ile baş parçaları ilk grubu oluşturmaktadır. Bunlardan K. 1 numaralı Uçan Eros figürünü, Yüksek Hellenistik Dönem özellikleri sergilemekte olup başını da saran bir himationla birlikte verilmiştir. K. 2 numaralı anıtsal boyutlardaki Uçan Eros figürünü, öne doğru uzattığı sağ elinde bir obje taşıırken sol eli belinin solunda başka bir obje tutmaktadır. K. 3 ve 5 numaralı örneklerde Uçan Eros figürünü sağ elinde oinokhoe benzeri kap taşıırken sol elinde phiale/skyphos tutuyor olmalıdır. K. 4, 7 ve 8 numaralı Uçan Eros figürinleri ise vücudunun sol tarafı

⁷³ Mollard-Besques 1963, Pl 1, Fig. b.

ve sol koluyla desteklediği kithara/lyrayı sağ elindeki plektron ile çalıyor olmalıdır. K. 6 ve 12 numaralı baş parçaları Uçan Eros figürinlerine ait olmalıdır. Diğer taraftan K. 9, 10 ve 11 numaralı kanat parçaları Uçan Eros tipindeki figürinlere ait olmalıdır. K. 13 ve 14 numaralı eserlerde ise Eros, genre (günlük yaşam) kompozisyonu içerisinde Eros bir elinde üzüm sal-kımı diğer elinde kaz tutuyor olmalıdır. Benzer tipteki Eros figürinleri S. Mollard-Besques tarafından yayınlanan Louvre Müzesi Myrina buluntusu B Mezarı kontekstinde de görülmektedir (Fig. 34).

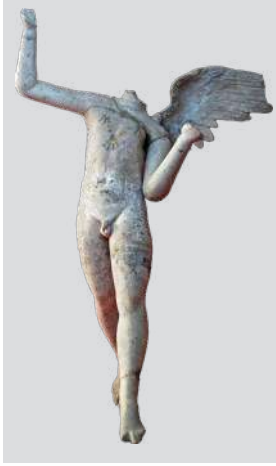


Fig. 35

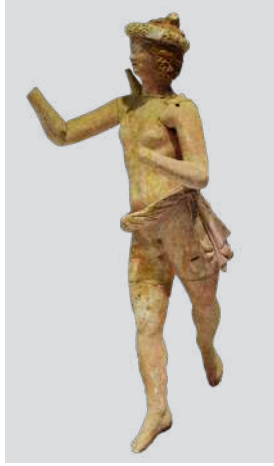


Fig. 36

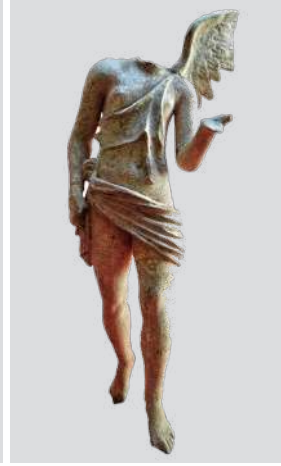
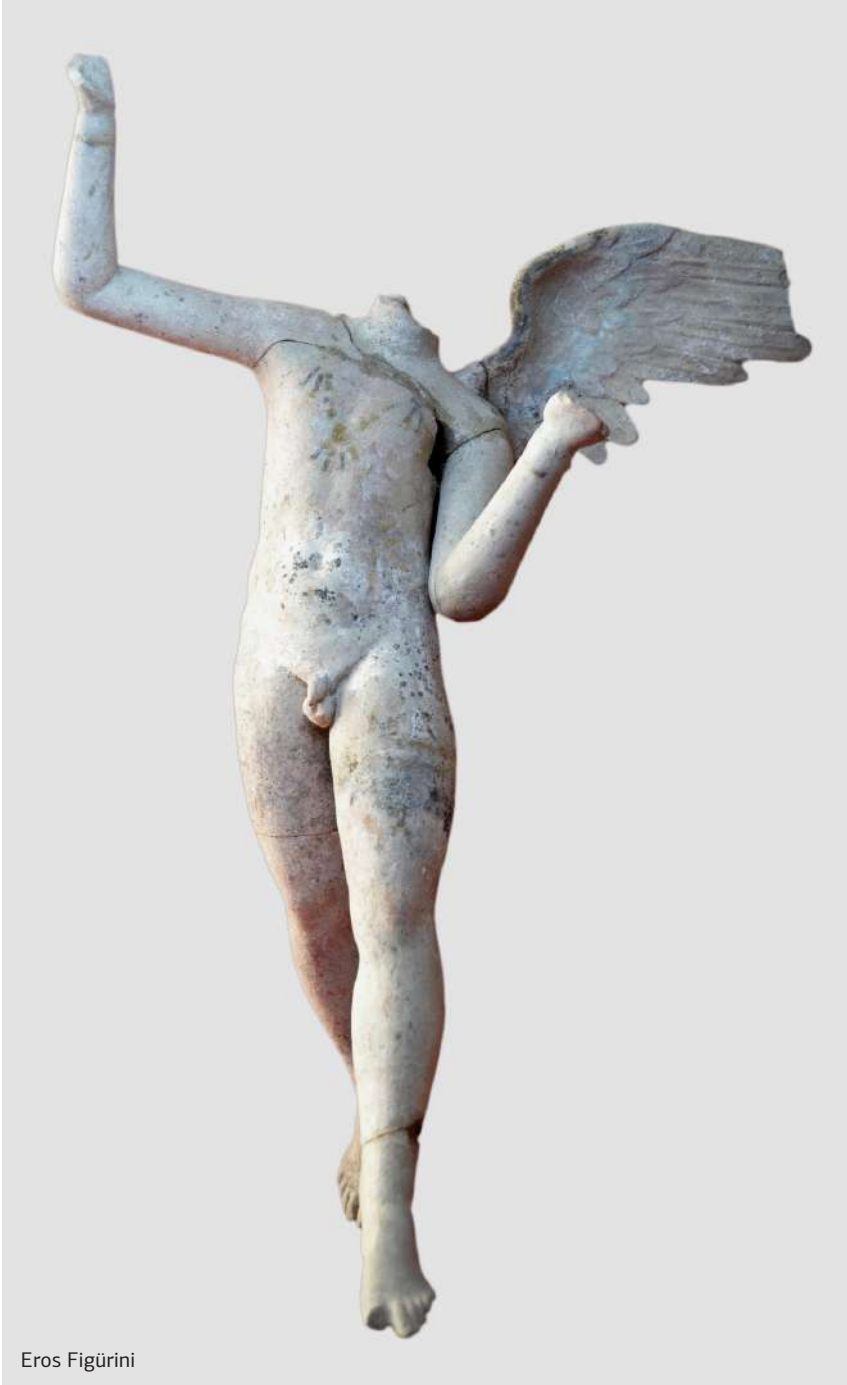


Fig. 37

K. 5 numaralı Eros figürini. K. 3 numaralı Eros figürini. K. 2 numaralı Eros figürini.

K. 3 ve 5 numaralı Uçan Eros yukarı kaldırdığı sağ elinde oinokhoe benzeri bir kap taşıırken aşağıdaki sol elinde phiale ya da skyphos benzeri bir obje tutuyor olmalıdır (Fig. 35-36). Özellikle Yüksek Hellenistik Dönem'de büyük boyutlu Uçan Eros figürinlerinde tercih edilen bu tipolojide figür tamamen kontrast hareketleriyle birlikte verilmiştir. Çalışmada ele aldığımız ilk örnek, K. 5 numaralı Uçan Eros figürinidir. Baş ve boynu, sağ kanadı, ayak parmakları, ellerinin uçlarıyla birlikte elinde tuttuğu objeler kırık ve eksiktir. Başını ve boynunu sağına ve yukarı döndürmüş, sağ el üstte ve hareketli, sol el aşağıda ve öndedir. Sol bacağının öne hareketi nedeniyle beli hafifçe soluna eğiktir. Sol bacak önde ve hareketli verilirken sağ bacak geride ve gergindir. Diğer örnek K. 3'te ise figür başının üst kısmını saran tepesi ponponlu bir başlık takmıştır. Sol kanadı, sağ ve sol eliyle birlikte ellerinde tuttuğu objeler kırıktır. Saçlar uzun ve dalgalı verilirken kulakları da örterek aşağı uzanır. Yüz dolgun ve yuvarlak formudur. Alın dışa çıkık, gözler hafif kısık, göz kapakları etli, elmacık kemikleri

şişkin, ağız ise küçük ve kapalı verilmiştir. K. 2 numaralı Eros figürini ise tam tersine öne uzattığı sağ elinde phiale, sol elinde ise oinokhoe benzeri bir kap tutuyor olmalıdır (Fig. 37).



Eros Figürini

Benzer tipte, elindeki objelerle birlikte korunan Myrina buluntusu Uçan Eros figürini (Fig. 39) günümüzde Cincinnati Sanat Müzesinde korunmaktadır⁷⁴ (Fig. 38).

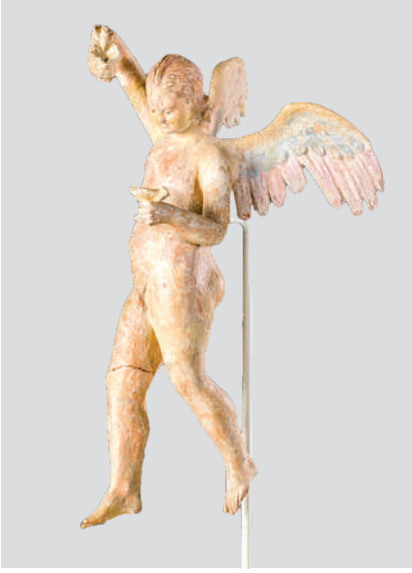


Fig. 38 Cincinnati Sanat Müzesinde korunan Myrina buluntusu Eros figürünü⁷⁵

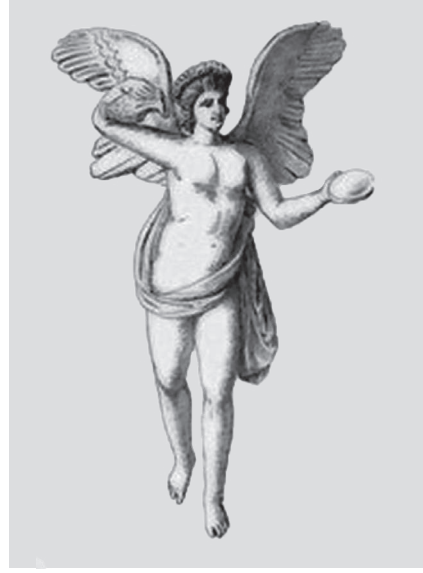


Fig. 39 Myrina buluntusu Eros figürünü⁷⁶



Fig. 40 Tralleis buluntusu Eros figürünü⁷⁷

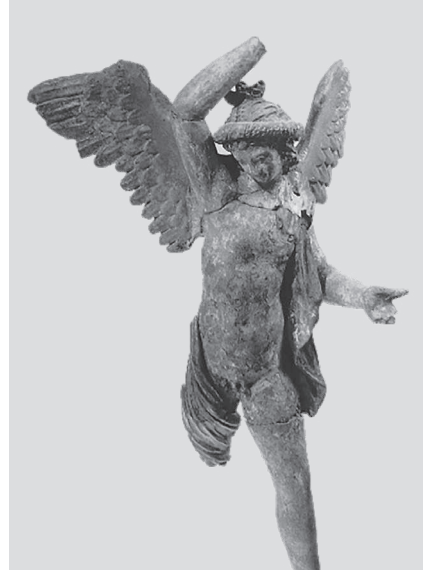


Fig. 41 Priene buluntusu Eros figürünü⁷⁸

⁷⁴ <http://linkis.com/org/2Hu10>, 13.04.2021.



Fig. 42 Dresden'deki Praksiteles'in Şarap Sunan Satyros Yontusunun Repliği⁷⁹.

⁷⁵ <http://linkis.com/org/2Hu1O>, 13.04.2021.

⁷⁶ Cartault 1890, Pl. 1; Winter 1903, 324 Nr. 5.

⁷⁷ Çekilmez 2017, 1 vd.

⁷⁸ Rumscheid 2006, Taf. 95, 4 - 5 Kat. - Nr. 234, Taf. 96, 1 - 2 Kat. - Nr. 234.

⁷⁹ Corso 2004, Fig. 117.

Benzer figürinler Aleksandria⁸⁰, Atina⁸¹, Myrina⁸², Tralleis⁸³ (Fig. 40), Priene⁸⁴ (Fig. 41) ve Tarent'de⁸⁵ bulunmuştur. F. Winter benzerlerini “uçan Eroslar ve varyasyonları”⁸⁶, S. Mollard-Besques “genç Eroslar”⁸⁷, F. Rumscheid “uçan Eroslar”⁸⁸ grubunda sınıflandırmıştır. J. Sieveking, Myrina'dan bulunan benzer tipteki bir uçan Eros'un yukarıya kaldırdığı sağ elindeki sürahiyi öne doğru uzattığını, figürünün sol elinde ise kâse taşıdığını belirlemiştir⁸⁹.

Tipoloji açısından incelendiğinde tipin kökeninin M.Ö. 370-350 civarına tarihlenen Praksiteles'in *Şarap Sunan Satyr* yontusuna dayandığı görülmektedir. Daha çok Roma İmparatorluk Dönemi kopyalarıyla bilinen yontunun orijinalinin bronz olduğu kabul edilmektedir. Günümüzde Berlin Devlet Müzeleri, Eski Eser Koleksiyonunda korunan Sk. 257 envanter numaralı *Şarap Sunan Satyros Yontusu* Repliği⁹⁰ ile Dresden'deki Devlet Eski Eser Koleksiyonunda yer alan Hm 101 envanter numaralı replikler⁹¹ Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenmektedir (Fig. 42). A. Corso, Geç Klasik Dönem'e tarihlenen Atina'dan şölen/symposion sahneli bir mezar stelinde çıplak saki figürünün benzer tipte verildiğini belirtir⁹². Yazara göre Atina'daki Tripods Caddesi boyunca bu tipteki örnekler yer almaktadır. Araştırmacı Julius Claudiuslar Dönemi'nden Antoninler Dönemi'ne

⁸⁰ Kassab -Tezgöz 2007, Pl. 38, Nr. 102 c-d.

⁸¹ Cartault 1890, Pl. 1; Winter 1903, 324 Nr. 5.

⁸² Winter 1903, Nr. 6, Nr. 4; Sieveking 1916, Taf. 89; Burr 1934, Pl. XVII, 42, 43, Pl. XXII, Nr. 54 vd.

⁸³ Çekilmez 2017, 1 vd.

⁸⁴ Rumscheid 2006, Taf. 95, 1 Kat.-Nr. 231, 2 Kat. - Nr. 232, 3 Kat. -Nr. 233, 4 - 5 vd.

⁸⁵ Graepler 1997, 178.

⁸⁶ Winter 1903, VIII, 320 - 346.

⁸⁷ Mollard-Besques 1963, Pl. 39 - 56.

⁸⁸ Rumscheid 2006, Taf. 95, 4 - 5 Kat. - Nr. 234, Taf. 96, 1 - 2 Kat. - Nr. 234.

⁸⁹ Sieveking 1916, 27.

⁹⁰ Sk. 257 envanter numaralı *Şarap Sunan Satyros yontusu*, bkz. Blümel 1938,18, Taf. 37; Knittlmayer - Heilmeyer 1998, Nr. 104.

⁹¹ Hermann 1915, Nr. 101; Gercke 1968, Nr. 8.

⁹² Corso 2004, Fig. 116.

kadar en az yirmi dokuz kopyanın bilindiğini aktarmaktadır⁹³. M.Ö. 334 yılına tarihlenen Atina'daki Lysikrates anıtı frizlerinde satyros figürlerinin benzer tipte işlendikleri anlaşılmaktadır⁹⁴. A. Ajootian, tüm içki sunan figür motiflerinin Praksiteles'in İçki Sunan Satyr Yontusu'ndan ilham alınarak ortaya çıktığını ve ikonografik olarak yemek ayini ile bağlantılı olduğunu belirtir⁹⁵. M.Ö. IV. yüzyılın ortalarında ilk defa Praksiteles tarafından yaratılan, daha çok Dionysos'la bağlantılı Satyros figürlerinde bu tip, daha sonra Yüksek Hellenistik Dönem'de uçan Eros figürlerinde tekrar kullanılmış olmalıdır.

A. Corso'nun üzerinde durduğu Praksiteles tarafından yaratılan diğer tip ise Farnese/Steinhauser Eros tipidir. Bu tipteki buluntulardan biri Ma22 envanter numarasıyla Louvre Müzesinde korunmaktadır⁹⁶. Bu çalışma kapsamındaki önemi ise Louvre Müzesinde korunan Br. 4308 envanter numaralı Myrina buluntusu bir bronz heykelciğin bu tipte olmasıdır⁹⁷. A. Corso, Praksiteles'in Şarap Sunan Satyr tipiyle Farnese/Steinhauser Eros tipinin birbirine benzediğini belirtmektedir⁹⁸. Bronz heykelcikte Eros'un ellerinde tuttuğu objeler kırık olmasına rağmen figürinlerle aynı tipte olduğu anlaşılmaktadır.

Çalışmada değerlendirilen diğer grubu vücutlarının sol tarafına dayadıkları ve sol ellerinde tuttıkları kithara/lyrayı sağ ellerindeki plektronla çalan K. 4, 7 ve 8 numaralı uçan Eros figürinleri oluşturmaktadır. K. 4 numaralı Eros'un sağ kanadı, sol kanadının bir bölümü, el parmakları, sol elindeki kithara/lyra, sağ elindeki plektron, sol bacağının baldır kısmı kırık ve eksiktir. Eros başını da saran bir himation giymiştir. Baş ve boynunu sağına çevirmiş, sol kol belinin solunda kitharayı taşıırken yandaki sağ elinde plektron tutuyor olmalıdır. Sağ bacak önde ve hareketli, sol bacak ise geride ve gergindir (Fig. 43). Vücut, Yüksek Hellenistik Dönem'in etkili kontrast hareketleriyle birlikte verilmiştir. K. 7 numaralı Eros figürininde

⁹³ Corso 2004, 284 vd.

⁹⁴ Ajootian 1998, 112.

⁹⁵ Ajootian 1998, 112 vd.

⁹⁶ Corso 2004, 253, Fig. 102.

⁹⁷ Corso 2004, 254, Fig. 103.

⁹⁸ Corso 2004, 251 vd.

sol kanadın uç kısmı, sol elinde tuttuğu kithara/lyra, belinin sağ tarafı ve sağ baldırının üstü kırık ve eksiktir. Başına dairesel formlu bir başlık takan Eros, başını sağına ve yukarı çevirmiştir. Sol kol vücudunun solunda kitharayayı taşıırken sağ elinde plektron tutmaktadır. Sağ bacak önde ve hareketli verilirken sol bacak geride ve gergindir (Fig. 44). K. 8 numaralı Eros figürininin sadece başı, boynu, omuzları ve kanatları korunurken diğer kısımları kırık ve eksiktir. Başını soluna ve yukarı çeviren Eros diğer örneklerde olduğu gibi hareketine göre sol elinde kithara tutuyor olmalıdır (Fig.45).

F. Winter, benzer tipteki uçan Eros figürinlerini “Uçan Eroslar ve Varyasyonları” grubunda sınıflandırmıştır⁹⁹. Benzerleri Aleksandria¹⁰⁰, Eretria¹⁰¹, Kyme¹⁰², Myrina¹⁰³ (Fig. 46-48, 50), Tralleis¹⁰⁴ (Fig. 49) ve Tarent’den¹⁰⁵ bulunmuştur.

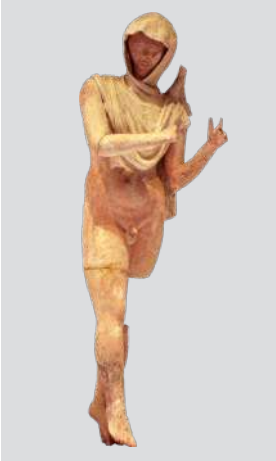


Fig. 43 K. 4 ön yüz.

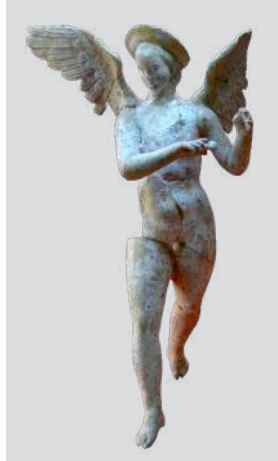


Fig. 44 K. 7 ön yüz.



Fig. 45 K. 8 ön yüz.

⁹⁹ Winter 1903, Genç Tipleri VIII, 320 - 346.

¹⁰⁰ Kassab -Tezgöz 2007, Pl. 38, Nr. 102 c-d.

¹⁰¹ Huguenot 2001, 29 Nr. 3, 30 Nr. 1, 31 Nr. 1.

¹⁰² Bouzek 1980, 135, Fig. 22, 2.

¹⁰³ Winter 1903, 331 Nr. 5, 339 Nr. 4; Burr 1934, 47, Pl. XIV, 35, Pl. XX 49; Sieveking 1916, Taf. 96, Nr. 1; Mollard-Besques 1963, Pl. 42, c -88, Pl. 43, d - 1541, Pl. 45, f -36; Nicholson 1968, 37, Pl. 25, Nr. 146; Leyenaar-Plaisier 1979, Pl. 100, Nr. 701; Bürgerwelten 1994, Nr. 40.

¹⁰⁴ Çekilmez 2017, K. 28 - K. 32.

¹⁰⁵ LIMC 1986, 909, Eros Nr. 676.



Fig. 46 Myrina buluntusu Eros figürini.

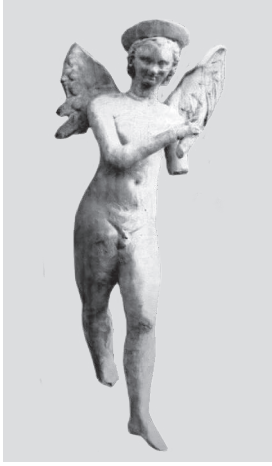


Fig. 47 Myrina buluntusu Eros figürini.

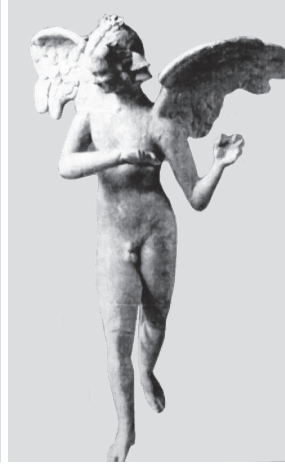


Fig. 48 Myrina buluntusu Eros figürini.



Fig. 49 Tralleis figürini.



Fig. 50 Mendel Kataloğu'ndaki Myrina buluntusu Eros figürini¹⁰⁶.

¹⁰⁶ Mendel 1908, Lev. 11, Fig. 9.

2.1.2. Eros Genre (Günlük Yaşam) Grupları

Çalışma kapsamında ele alınan Eros figürinleri içerisindeki ikinci grubu günlük yaşam (genre) grubu oluşturmaktadır. K. 13 numaralı eserde Eros'un başında yuvarlak formlu ve noktalı çelenk altında yaprak bezemesi görülmektedir. Yüz oval formlu, alın dışa çıkık, göz kapakları etli, elmacık kemikleri şişkin, ağız küçük ve kapalıdır. Başını sola ve aşağı çevirmiş Eros'un, sağ omzu önde, sol omzu arkadadır. Khlamys giyimli Eros'un sağ eli oturduğu kayalık alana dayanmaktadır. Khlamys, sağ omuzdan tutturulmuş, sol göğsü ve sol omzu örterek sol bacak üzerine dökülmektedir. Olasılıkla öne doğru uzattığı sol elinde bir üzüm salkımı olmalıdır. Vücudun üst kısmı dolgun ve hafif şişkin, bel sağına doğru eğik, sol ayak önde, sağ ayak hemen gerisinde ve sağ tarafında figüre doğru hareket eden bir kaz yer almaktadır. Elbise vücudu arkadan sararak, vücudun ön kısmını açıkta bırakır (Fig. 52). K. 14 numaralı Eros ise kanatlar açık, hafifçe başını soluna ve aşağı döndürmüş, sağ elini dirseğinden büküp, sağ göğsü üzerine uzatmıştır ve muhtemelen bir üzüm salkımı tutmaktadır. Yukarıdaki sol elinde ise bir kaz tutar. Beli sağına eğik, sağ ayak önde ve hareketlidir. Vücudun arka kısmını bir manto sarmakta ve ön kısım açıkta kalmaktadır (Fig. 53).



Fig. 51 Louvre Müzesindeki Myrina nekropolü 113 numaralı mezar buluntuları¹⁰⁷.

Geç Hellenistik Dönem'den itibaren erkek çocuk figürinleriyle benzer şekilde günlük hayat grupları içerisinde hayvanlarla birlikte Eros figürinleri verilmiştir. Köpek, kaz, kuş ve benzeri bir hayvanla birlikte grup oluşturan

¹⁰⁷ Mollard-Besques 1963, Pl 2, Fig. b.



Eros ve Kaz Figürini

Eros figürinleri erkek çocuklarda olduğu gibi günlük hayat (genre) sahnesi kompozisyonunda verilmişlerdir. Çoğunlukla hayvan gruplu Eros figürinleri sağ omuzlarında tek düğmeyle tutturulan khlamys giyimli olup figürinler genç yaşta ve erkek çocuk şeklinde işlenmiştir. Dönemin modası ise üzüm ile hayvanları beslemek ya da onlarla oyun oynamaktır. Özellikle Geç Hellenistik Dönem'den itibaren Roma İmparatorluk Dönemi'ne gelindiğinde farklı işlevler yüklenen Eroslar, lahitler başta olmak üzere, mezar stelleri, duvar resimleri ve kandiller gibi farklı eserlerde karşımıza çıkmaktadır¹⁰⁸. Benzer tipteki Eroslar, S. Mollard-Besques tarafından Myrina Nekropolisi, 113 Numaralı mezar konteksti olarak yayınlanmıştır (Fig. 51). Ayrıca Tralleis kenti figürinleri arasında da oldukça benzer örnekler görülmektedir (Fig. 54-55).



Fig. 52 K. 13 ön yüz.

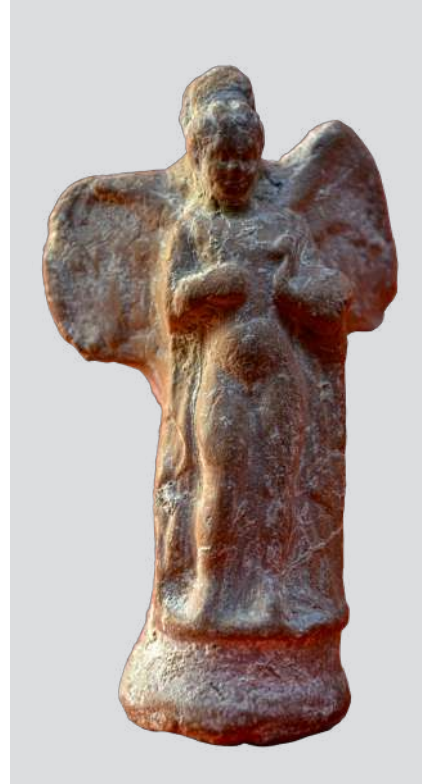


Fig. 53 K. 14 ön yüz.

¹⁰⁸ Çekilmez 2017, Lev. 57-64, K. 36-41.



Fig. 54 Tralleis figürini.



Fig. 55 Tralleis figürini.



Asklepios Figürini

2.2. Asklepios Tipi (Fig. 161 - 164)

Çalışma kapsamında değerlendirilen tanrılar grubu içerisinde Asklepios, K. 15 numaralı tek örnek ile temsil edilmektedir. Figürinin belden alt kısmı kırık olmasına rağmen büyük oranda tanımlanabilir durumdadır. Başında yuvarlak formlu bir çelenge sahiptir. Çelengin hemen altından ortadan ikiye ayrılan saçları kabarık ve uzun verilmiş, dalgalar halinde omuzlarına kadar dökülmektedir. Alın dışı çıkık, göz kapakları etli ve burun büyük verilmiştir. Sakalı gibi saçları da kabarık bir yapıya sahiptir. Boyun kısa, omuzları ise dar verilmiştir. Omuzlarını açıkta bırakan bir mantoya sarılı figürünün, sağ kolu manto dışında aşağı uzanmaktadır ve koltuk altından aşağıya uzanan bir asadan destek almaktadır. Asa üzerine dolanmış bir yılan yer alır. Sol kolu ise dirsekten bükülmüş ve arkaya uzatılmıştır. Mantoyu ilk olarak sol koltuk altından sıkıştırılarak sol omzu üzerinden arkaya atılmış ve sağ omzu açıkta bırakacak şekilde sağ koltuk altından geçirilmiş ve göğsü hizasında kıvrım oluşturmuştur. Bel kısmından hafif sağa eğik duruşu nedeniyle belinin solu dışı çıkık verilmiştir. Her ne kadar belinden aşağı kısmı kırık olsa da elbisesinde oluşan çapraz plastik kıvrımlar sağ ayağının önde ve hareketli olduğunu göstermektedir.

Benzer tipteki figürinler, Smyrna¹⁰⁹, Pergamon¹¹⁰, Çanakkale - Frank Calvert Koleksiyonu¹¹¹, Aigai¹¹², Tekirdağ Müzesi¹¹³, Troas Bölgesi¹¹⁴, Kibyra¹¹⁵ ve Isparta Arkeoloji Müzesinde¹¹⁶ yer almaktadır.

Benzer tipteki mermer örnekler Giustini/Uffizi tipiyle bilinmektedir¹¹⁷. Kökeni M.Ö. IV. yüzyıla dayanan tip, mermer heykeltıraşlık örnekleri

¹⁰⁹ Winter 1903, 376, Fig. 6; Besques 1972, Pl. 218, Pl. 226; Rous-Çaldıran Işık-Kongaz 2015, Pl.X, Kat.No.84,

¹¹⁰ Winter 1903, 376, Fig. 5; Töpperwein 1976, Taf. 54.379; Kielau 2009, Taf. 24 B, Kat. 184-185, Taf. 25 A, Kat. 186-187.

¹¹¹ Kaplan 2009, Kat. No. 55.

¹¹² Dereboylu 2012, K.221.

¹¹³ Güçlü 2006, Lev. 1, Res. 1 a-c.

¹¹⁴ Tavukçu 1999, Lev. 30, Kat. No. 119.

¹¹⁵ Günal 2019, Kat. 21.

¹¹⁶ Çevik 2019, Lev. 19 f-g, Kat. No. 70.

¹¹⁷ Corso 2004, 266 vd.

dışında, M.Ö. IV. yüzyıla tarihlenen adak stelleri üzerinde de görülmektedir¹¹⁸. Klasik Dönem örnekleri hakkındaki bilgiler daha çok Roma İmparatorluk Dönemi kopyalarından bilinmektedir¹¹⁹. Bu kopyalardan, Flaviuslar Dönemi'ne tarihlenen 1914 envanter numaralı Uffizi Koleksiyonu'ndaki örnek¹²⁰, M.S. II. yüzyıl ortalarına tarihlenen ve Atina'daki hamam yapısından Hygeia yontusuyla birlikte bulunan kopya¹²¹, Atina'daki Ulusal Arkeoloji Müzesinde korunan NM 4638 ve NM 3449 numaralı örnekler¹²², Argos Arkeoloji Müzesindeki 204 envanter numaralı Severuslar Dönemi'ne tarihlenen kopya¹²³, Berlin Devlet Müzeleri Eski Eser Koleksiyonunda yer alan Sk. 290 envanter numaralı¹²⁴ kopya ile Boston Güzel Sanatlar Müzesinde korunan 18.440 envanter numaralı¹²⁵ Asklepios yontuları arasında en iyi korunmuş örneklerdir.

Batı Anadolu'da Pergamon yakınlarında yer alan Asklepion, dönemin en önemli sağlık merkezi komplekslerinden biri olarak kabul edilmekte, Anadolu dışında Epidauros ve Kos Asklepios kutsal alanları önemli merkezler olarak görülmektedir¹²⁶. Ünlü Hatip Aelius Aristides, Pergamon'dan Smyrna'ya getirilen ve deniz kenarında yer alan bir Asklepios kültünden bahsetmiştir¹²⁷. D. Akar Tanrıver, veriler ışığında Smyrna Agorası'nda ve Bayraklı'daki Eski Smyrna kazılarında da bulunan Asklepios kültüyle ilgili verileri değerlendirmiştir¹²⁸.

Apollon'dan sonra tıp biliminin baş tanrısı olarak kabul edilen Asklepios, Apollon'un oğludur. Apollon, yetiştirmesi için Asklepios'u, Kentauros Khiron'a emanet etmiş ve tanrı onun tarafından eğitilerek büyütülmüştür.

¹¹⁸ Childs 2018, 78 vd.

¹¹⁹ Todisco 1993, 135 vd.

¹²⁰ Fossi 1999, 19.

¹²¹ Palagia 2019, 625 vd.

¹²² <https://arachne.uni-koeln.de>, 05.07.2021.

¹²³ Marcadé 1957, 414 vd. Abb. 6 - 8.

¹²⁴ Rohde 1968, 103.

¹²⁵ <https://arachne.uni-koeln.de>, 05.07.2021.

¹²⁶ Tuna - Özer 2015, 64 vd.

¹²⁷ Akar Tanrıver 2017, 118 vd.

¹²⁸ Akar Tanrıver 2017, 118 vd.

Büyüdüğünde ölen kişileri yeniden diriltmeyi başaran tanrı, Zeus tarafından düzenin değiştirileceği korkusuyla yıldırımla çarpılıp öldürülmüştür¹²⁹. Ölen kişileri diriltme yeteneği ikonografisi nedeniyle özellikle nekropol alanlarında ve mezarlarda benzer tipte figürinler bulunmaktadır. Buluntu yeri ve müzeye getiriliş tarihi bilinmeyen K. 15 numaralı figürin olasılıkla Myrina nekropolünden bulunmuş olmalıdır.

2.3. Nike Tipleri (Fig. 165-188)

Çalışma kapsamında ele alınan K. 16-21 numaralı Nike figürinleri altı örnekle temsil edilmektedir. K. 16 numaralı ilk örnekte, Nike figürünü ayakta ve giyimli verilmiştir (Fig. 56). Başını hafif soluna çevirmiş, yüksek bir polos takmaktadır. Saçlar ortadan ayrılarak geriye taranmış ve arkada toplanmıştır. Dolgun bir yüze sahiptir. Boyun uzun tutulmuş, omuzlar ise vücuda göre dar verilmiştir. Sağ kolu dirsekten bükülerek göğüs hizasında öne doğru uzatılmış, sol kol ise aşağıya sarkıtılmış ve dirsekten itibaren bükülerek yukarı ve geriye doğru kaldırılmıştır. Duruşu itibariyle iki eliyle bir nesneyi tutuyor olabileceği gibi iki elinde iki farklı nesne de tutuyor olabilir. Başı gibi üst gövdede hafif sola dönüktür. Sol bacağın öne hareketi nedeniyle beli hafif soluna eğik verilmiştir. Peplos giyimli olan figürünün elbiseden sıyrılan sağ bacağı geride ve hareketsiz verilirken, sol bacak hareketli olup öne doğru uzatılmış, dizden hafif kırılmıştır. Sol bacağının hareketi sebebiyle elbise gerilmiş ve sol yanında aşağıya doğru kalın kıvrımlar oluşmuştur. Her iki omuzda tek düğmeyle tutturulan peplos, sağ koltuk altından itibaren ayağa kadar vücudun sağ tarafını açıkta bırakır. Özellikle apogtigma kısmında hareketli ve plastik kıvrımlarla birlikte öndeki sol baktan geriye doğru uzanan ve Pergamon Zeus Sunağı frizlerindeki kıvrım yapısının özelliklerini gösteren kıvrımlar oluşturur.

K. 17 nolu örnekte ise Nike figürünü sadece başının üst kısmından göğüslerinin alt kısmına kadar korunmuştur (Fig. 57). Göğsünün alt kısmından itibaren kırık olan Nike figürünü başını soluna ve aşağıya doğru çevirmiştir. Saçları kavun dilimi şeklinde ayrılmış, geriye doğru taranan saç, arkada topuz yapılmıştır. İnce bir bant takmıştır. Yüz dolgun verilmiştir, alın dışa çıkık, göz boşluğu derinde, elmacık kemikleri şişkin, ağız ise küçük ve kapalıdır. Başın dönüşü itibariyle boyun hafif sola dönüktür. Omuzlar aynı

¹²⁹ Tahberer - Uzel 2005, 10 vd.

hizadadır. Sağ kol havaya kaldırılmış ve dirsekten bükülmüştür. Sağ ele ait parmakların çoğu kırıktır. Sol kol hafif vücuttan ayrılmış yana açılmış dirsekten itibaren kırılarak dik bir şekilde yukarıya kaldırılmıştır. El ve parmaklar sağlam bir şekilde korunmuştur. Kolların duruşu iki eliyle bir nesne taşıdığını düşündürmektedir. Giysisi sol omuz üzerinden tek düğme ile tutturulmuş, sağ omzu açıkta bırakacak şekildedir. Göğüs arasında kıvrımlar oluşmuştur.

Çalışmada ele alınan K. 18 numaralı örnekte ise Phainomeris tipindeki Nike figürünün sadece belden alt kısmı korunmuştur (Fig. 58). Gövde kısmı korunan Nike figürünün başı ve kolları kırıktır. Peplos giyimlidir. Sağ bacak geride giysiden sıyrılmış şekilde görülmektedir ve hafifçe dizden bükülmüştür. Sağ ayağı sağlam bir şekilde korunmuştur. Sol bacak önde ve hareketlidir hafif dizden bükülmüştür, sol bacağın hareketi nedeniyle bel sola eğiktir, belden üst kısmı ise hafif geriye yatık, gerilmeden oluşan elbise kıvrımları sol bacağın iki yanında kalın kıvrımlar şeklinde verilmiştir. Ayrıca bacaklar arasında ve apogtigma kısmında etli ve plastik kıvrımlar oluşmuştur.

K. 19 numaralı örnekte ise Phainomeris tipindeki Nike figürünün sadece belden alt kısmı korunmuştur (Fig. 59). Parçalara ayrılmış olan eser daha sonradan yapıştırılarak birleştirilmiştir. Gövde kısmı korunan Nike figürünün başı ve kolları kırıktır. Peplos giyimlidir. Sağ bacak geride giysiden sıyrılmış şekilde görülmektedir ve hafifçe dizden bükülmüştür. Sağ ayağı sağlam bir şekilde korunmuştur. Sol bacak önde ve hareketlidir hafif dizden bükülmüştür, sol bacağın hareketi nedeniyle bel sola eğiktir, belden üst kısmı ise hafif geriye yatık, gerilmeden oluşan elbise kıvrımları sol bacağın iki yanında kalın kıvrımlar şeklinde verilmiştir. Ayrıca bacaklar arasında ve apogtigma kısmında etli ve plastik kıvrımlar oluşmuştur. Figürünün arka yüzünde, alt kısmı düz üst kısmı ise oval büyük bir pişirme deliği yer almaktadır.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 20 numaralı Phainomeris tipindeki Nike ayakta ve giyimli işlenmiştir (Fig. 60). Yüzü tahrip olan Nike figürünün başı hafif yukarıya, sağına çevrilmiştir. Boyun uzun verilmiş ve başın dönmesi ile gerilmiştir. Omuzlar aynı hizadadır. Sağ kolu tamamen kırıktır. Sol kolu aşağıya doğru uzanıp, dirseğinden itibaren kırıktır. Vücudunun üst kısmı sağa, alt kısmı hafif sola dönüktür. Sol bacağı önde dizden kırılmış

ve hareketli, sağ bacağı geride ve hareketsizdir. Peplos giyimli figürünün sağ göğsü açıktadır. Bacağı hareketinden dolayı oluşan kalın kıvrımların yanı sıra arkaya doğru uçuşur şekilde elbise kıvrımları verilmiştir.



Fig. 56
K. 16 numaralı figürin.

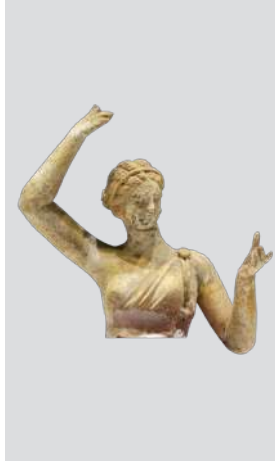


Fig. 57
K. 17 numaralı figürin.

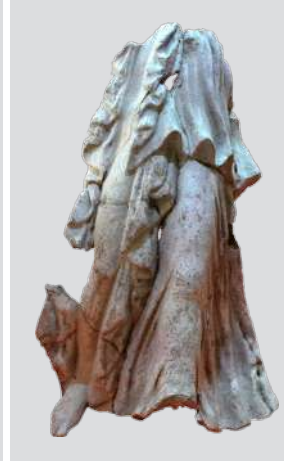


Fig. 58
K. 18 numaralı figürin.



Fig. 59
K. 19 numaralı figürin.

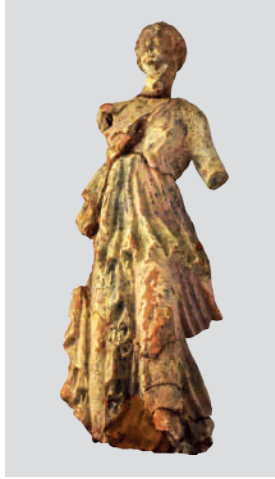


Fig. 60
K. 20 numaralı figürin.

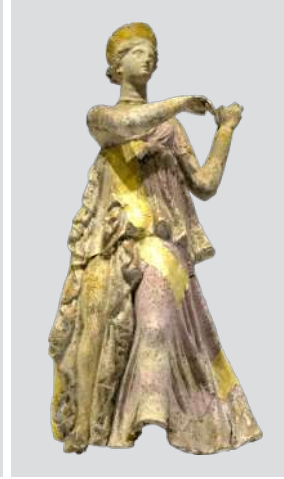


Fig. 61
K. 21 numaralı figürin.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 21 numaralı örnekte, Nike figürünü ayakta ve giyimli verilmiştir (Fig. 61). Baş hafif sola çevrilmiş, yüksek bir stephane takmaktadır. Saçlar ortadan ayrılarak geriye taranmış ve arkada toplanmıştır. Dolgun bir yüze sahiptir. Boyun uzun tutulmuş, omuzlar ise vücuda göre dar verilmiştir. Sağ kolu dirsekten bükülerek göğüs hizasında öne doğru uzatılmış, sol kol ise aşağıya sarkıtılmış ve dirsekten itibaren

bükülerek yukarı ve geriye doğru kaldırılmıştır. Duruşu itibarıyla iki eliyle bir nesneyi tutuyor olabileceği gibi iki elinde iki farklı nesne de tutuyor olabilir. Başı gibi üst gövdede hafif sola dönüktür. Sol bacağın öne hareketi nedeniyle beli hafif soluna eğik verilmiştir. Peplos giyimli olan figürinin elbiseden sıyrılan sağ bacağı geride ve hareketsiz verilirken, sol bacak hareketli olup öne doğru uzatılmış, dizden hafif kırılmıştır. Sol bacağının hareketi sebebiyle elbise gerilmiş ve sol yanında aşağıya doğru kalın kıvrımlar oluşmuştur. Her iki omuzda tek düğmeyle tutturulan peplos, sağ koltuk altından itibaren ayağa kadar vücudun sağ tarafını açıkta bırakır. Özellikle apogtygma kısmında hareketli ve plastik kıvrımlarla birlikte öndeki sol bacdktan geriye doğru uzanan ve Pergamon Zeus Sunağı frizlerindeki kontrast stili gösteren kıvrım yapısının özelliklerini taşımaktadır.

Bergama Müzesindeki Myrina buluntusu figürinler konusundaki ilk çalışma Ö. Özyiğit tarafından 1986 yılında gerçekleştirilir. Araştırmacı, Bergama Müzesindeki Myrina buluntusu figürinlerin 1956 yılında yan yana üç ayrı mezardan bulunduğunu, koleksiyonunun iki Aphrodite, beş Nike, on bir Eros, sekiz giyimli kadın, dört figürin başı ve bunların parçalarından oluştuğunu belirtir¹³⁰. Ö. Özyiğit, Bergama Müzesinde korunan Myrina buluntusu Nike figürinlerini ayrıntılı olarak değerlendirmiştir. Araştırmacı, İstanbul Arkeoloji Müzesinde korunan 2473 numaralı Nike figürinindeki *Aglaophon* adlı koroplastın adından yola çıkarak değerlendirdiği tüm Nike figürinlerinin aynı koroplast tarafından üretildiğini tespit etmiştir. Myrina örnekleriyle birlikte İstanbul Arkeoloji Müzesinde korunan altı, Louvre Müzesi koleksiyonundaki sekiz, Dresden'deki bir Nike heykelciğinin seri üretim sonucu meydana geldiğini düşünmektedir. Ö. Özyiğit, İstanbul Arkeoloji Müzesinde bulunan ve *Aglaophon* adlı koroplastın adını taşıyan Nike heykelciğinden yola çıkarak burada bulunan toplam on beş adet, Bergama Müzesinde korunan beş adet; toplamda ise yirmi adet Nike

¹³⁰ Bergama Müzesi envanter kayıtlarında figürinlerin kazı buluntusu olduğu belirtilmesine rağmen figürinlerin hangi mezardan hangi tarihte bulunduğu konusunda resmi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Bunun dışında Bergama Müzesi arşivinde kazılarla ilgili bir rapor, bilgi ve kayda rastlanmamıştır. Bu nedenle Özyiğit tarafından 1986 yılındaki yayında bahsedilen üç ayrı mezar buluntusu oldukları ve kazı yılı olarak da 1956 yılı bilgisi esas alınmıştır. Özyiğit, kazıların Ord. Prof. Dr. Ekrem Akurgal tarafından yapıldığını, Prof. Dr. Cevdet Bayburtluoğlu ve Prof. Dr. Cevat Erder'in eserlerin kurtarılmasında bizzat çalıştıklarını belirtir, bkz. Özyiğit 1986, 500 vd, Dip. 1.

heykelciğinin *Aglaophon*'a ait olduğunu tespit etmiştir¹³¹. Benzer tipteki *Myrina* buluntusu Nike figürinleri ayrıca G. Mendel tarafından da yayınlanmıştır (Fig. 62).



Fig. 62 Mendel Kataloğu'ndaki *Myrina* buluntusu Nike figürinleri¹³².

Koroplast *Aglaophon* üretimleri dışında S. Mollard-Besques, *Myrina* buluntusu olan b-MYR 172 numaralı bir Nike figürinindeki monogramdan yola çıkarak, bazı Nike figürinlerini “*Theodotos’un Nikeleri*” grubunda sınıflandırmıştır. S. Mollard-Besques’e göre *Myrina*’da bu tipteki figürinleri

işleyen *Theodotos’un Atölyesi*, M.Ö. I. ve MS. I. yüzyıllarda çalışmış olmalıdır. Benzer tipteki diğer Nike figürinleri, Eretria¹³³, Korinth¹³⁴, Kyme¹³⁵, *Myrina*¹³⁶, Kyzikos¹³⁷, Tralleis¹³⁸ ve Tarsus’ta¹³⁹ bulunmuştur.

Nekropol alanlarından ve mezarlardan bulunan Nike figürinleri, ölen kişileri ellerinde tuttukları çelenkle ödüllendirmeleri nedeniyle tercih edilmiş olmalıdır. *Myrina* nekropolü buluntularına benzer şekilde Tralleis Antik Kentinin güney nekropol alanından bulunan ve Hellenistik Dönem’e tarihlenen Nike figürinleri, sağ ellerinde çelenk taşımaktadır¹⁴⁰. Daha sonra Roma İmparatorluk Dönemi lahitlerinin kabartmalarında ve köşelerinde yoğun olmak üzere Nike figürlerinin ellerinde çelenkle birlikte işlenmeleri

¹³¹ Özyiğit 1986, 504 vd.

¹³² Mendel 1908, Pl. 10, Fig. 9-10.

¹³³ Huguenot 2001, 31, Nr. 3.

¹³⁴ Nicholson 1968, 20, Pl. 36, Nr. 52.

¹³⁵ Bouzek 1980, 137, Fig. 23, 3.

¹³⁶ Winter 1903, 187, Nr. 3; Mendel 1908, Pl. X, Nr. 7; Mollard-Besques 1963, Pl. 89, a-68, b-172, c - 1599, d-44, e -1038, f-M 66.

¹³⁷ Mendel 1908, Pl. X, Fig. 8.

¹³⁸ Çekilmez 2014, Lev. 29-36.

¹³⁹ Winter 1903, 188, Nr. 7.

¹⁴⁰ Çekilmez 2014, 48 vd.

Nike figürinlerinin ölüm ikonografisiyle birleştirildiğini göstermektedir. Hellenistik Dönem açısından düşünüldüğünde Pergamon Zeus Sunağı'nın doğu frizinde yer alan Nike, Alkyoneus ile savaşan tanrıça Athena'yı sağ elindeki çelenk ile ödüllendirmektedir¹⁴¹.

Stil özellikleri ve dönem modası açısından değerlendirildiğinde ise Myrina buluntusu K. 16-21 numaralı Nike figürinleri, Pergamon Zeus Sunağı frizlerinde görülen kontrast stil özelliklerini taşımaktadır. Figürinlerde sol bacağın önde ve hareketli, sağ bacağın ise tam tersine geride ve hareketsiz verilmesiyle birlikte vücutta kontrast hareketler oluşmaktadır. Peplos, sağ ayaktan başlayarak koltuk altına kadar vücudu açıkta bırakmıştır. Kontrast hareketlerle birlikte bacakların arasında ve arkasında "S" formu ve plastik kıvrımlar oluşmaktadır. Daha çok II. Eumenes Dönemi'ndeki plastik eserlerde görülen bu kıvrım yapısıyla birlikte apodygma kısmında oluşan bol dökümlü plastik kıvrımlar, kontrast stil özellikleri göstermektedir. Bu nedenle K. 16-21 numaralı Nike figürinleri M.Ö. II. yüzyılın ilk çeyreğinin dönem modasını taşımaktadır.

2.4. Aphrodite Tipleri (Fig. 189-237)

Çalışma kapsamında ele alınan Aphrodite figürinleri içerisinde K. 22 numaralı örnekte tanrıça Aphrodite çıplak ve oturur şekilde işlenmiştir. Boyundan kırılan figürinin başı sonradan gövdeye yapıştırılmıştır. Saçları ortadan ikiye ayrılarak dalgalar halinde kulaklarının arkasından geriye taranmış ve arkada topuz yapılmıştır. Ayrıca başında ince bir bant takmaktadır. Dolgun yüz hatlarına sahip figürinin alnı dışa çıkık, göz kapakları etli, ağzı kapalı ve küçüktür. Omuzları dardır. Sonradan eklenen ve ayrı parça olarak yerleştirilen her iki kolu korunamamıştır. Oturur pozisyonunda duran Aphrodite figürinin bacakları ve ayakları tamamen bitişiktir.

K. 22 numaralı örnekte tanrıça Aphrodite çıplak ve her iki kolu sonradan vücuda tutturulacak şekilde yapılmıştır. Bu yönüyle aynı zamanda tanrıça figürini, daha çok çocuklarla ilgili görünen oyuncak-kuklalardan biri olmalıdır. Daha önce yapılan çalışmalarda benzer tipte çıplak ve oturan Aphrodite figürinleri "*Doğulu Aphrodite*" şeklinde tanımlanmıştır. Bu tipteki örneklerden özellikle Assos nekropol buluntuları dikkat çekicidir.

¹⁴¹ Stewart 2016, 402 vd. Fig. 4.

Troia'dan ele geçen benzer tipteki bazı örnekler ise çıplak “*Hieradoules*” olarak tanımlanmıştır. Çoğunlukla Helenistik döneme tarihlenen bu figürinlerin bazı örneklerinde sağ el göğüs üzerinde yer alırken sol el ise sol bacak üzerine uzanmaktadır¹⁴².

Çalışmada ele alınan K. 23 numaralı örnekte ise Aphrodite, doğuşunu simgeler şekilde bir yunus üzerinde oturur pozisyonda verilmiştir. Vücudunun üst kısmı çıplak verilen tanrıçanın belden alt kısmı ise mantoya sarılıdır. Bacaklarının üzerinden uçuşan mantosu başını çevrelemekte ve sol eline kadar bir hale oluşturmaktadır. Baş hafif yukarı ve sola dönüktür. Yuvarlak bir çelenk takan Aphrodite'nin saçları dalgali ve ortadan ikiye ayrılmıştır. Yüzü dolgun, göz kapakları etli, ağzı küçük ve kapalı, çenesi ise yuvarlatılmıştır. Omuzları dar verilmiştir. Sol kolu vücuduna paralel bir şekilde aşağıda yunusa yaslanırken, sağ kolu ise vücuduna neredeyse dik bir açıyla kaldırılmış dirsekten bükülerek yukarıda saçlarındaki köpükleri temizlemektedir. Mantoya sarılı bacakları birbirine bitişik olup mantonun kıvrımları ayaklarına kadar inmektedir. Figürinin arka yüzünde üst kısmı düz alt kısmı ise oval formlu büyük bir pişirme/buhar deliği yer almaktadır.

Çalışmada ele alınan K. 23 numaralı eserde tanrıça Aphrodite, Anadyomene tipinde işlenmiştir. Bu tipte ikonografik olarak tanrıçanın, Kıbrıs adasında denizden, dalgalar arasından çıkıp saçlarındaki köpükleri elleriyle sıyırması anlatılmaktadır. İlk defa M.Ö. IV. yüzyıla tarihlenen Ressam Apelles'in bir duvar resminde bu tipin ortaya çıktığı kabul edilmektedir. Helenistik ve Roma İmparatorluk Dönemi'nde giderek yaygınlaşan tipin, ilk örneklerini M.Ö. IV. yüzyıl resim sanatına dayandığı kabul edilmektedir¹⁴³.

¹⁴² Çelikel 2008, 57 vd.

¹⁴³ Çekilmez 2014, 65 vd.

Yunus Üzerinde Oturan
Aphrodite Figürini



K. 24 numaralı örnekte ise Aphrodite, sağ eliyle plastere dayanır şekilde verilmiştir. Başını sağ tarafına çevirmiş, kavun dilimi şeklinde verilen saçları arkaya taranarak ense üzerinde topuz yapılmıştır. Yüzü dolgun, ağzı kapalı ve küçük, çene yuvarlatılmıştır. Boynu uzun tutulmuş ve başının dönüş hareketine uyum sağlamıştır, üst gövde de hafif sağa dönüktür. Omuzları dar, sağ omuz sol omuza göre hafif yukarıda durmaktadır. Sol kolu vücuduna paralel aşağıda ve dirsekten kırılmış bir şekilde belinin arkasında elbise kıvrımlarını tutmaktadır, sağ kol ise yine vücuduna paralel bir şekilde aşağıda plastere yaslanır şekilde durmaktadır. Bu duruş belinin solunun dışa çıkmasına neden olmuştur. Alt gövdesini de plastere yaslayarak destek alan figürin manto giyimlidir. Vücudunun üst kısmı çıplak altı ise mantoya sarılmıştır. Mantosu belinde toplanmış ve belinin soluna yasladığı eline dolanmıştır ve mantonun ucu elinden aşağıya sarmıştır. Himationun bir ucu, belin sağına dolandıktan sonra arkadan belin soluna oradan belin tekrar sağına dolanarak elbise tutturulur. Belin sağından mantonun bir ucu sol kolun üzerinden aşağıya sarmaktadır. Sol bacağı geride hareketsiz, sağ bacağı ise önde dizden bükülerek sol bacağının üzerine çapraz bir şekilde atılmıştır. Bacağının duruşu itibarıyla sağ dizden belin soluna doğru kalın kıvrımlar oluşmuştur. Dörtgen formu basık bir kaide üzerinde yer alır. Arka yüzünde ise alt kısmı düz üst kısmı oval formu bir pişirme deliği yer almaktadır.

Çalışmada ele alınan K. 24 numaralı eserde ise tanrıça Aphrodite, sağ tarafında bir plasterle birlikte verilmiştir. Bu tipteki örneklerden Tralleis¹⁴⁴ ve Priene¹⁴⁵ buluntuları tanrıçanın Helenistik Dönem'de bir himationla birlikte verildiğini göstermektedir. Özellikle tanrıçanın vücudunun üst kısmının çıplak, alt kısmının mantoya sarılı verilmesi Helenistik Dönem geleneğini göstermektedir.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 25 numaralı eser ise Aphrodite figürinine ait bir baş olmalıdır. Sadece başı ve boyun kısmı korunan Aphrodite figürünü başını hafif sağa ve yukarı döndürmüştür. Saçları ortadan ikiye ayrılarak dalgalar halinde geriye taranmış ve ense üzerinde topuz yapılarak toplanmıştır. Ayrıca başının üst kısmındaki saçları saran bir bant takmaktadır. Yüzü oval

¹⁴⁴ Çekilmez 2014, K. 17.

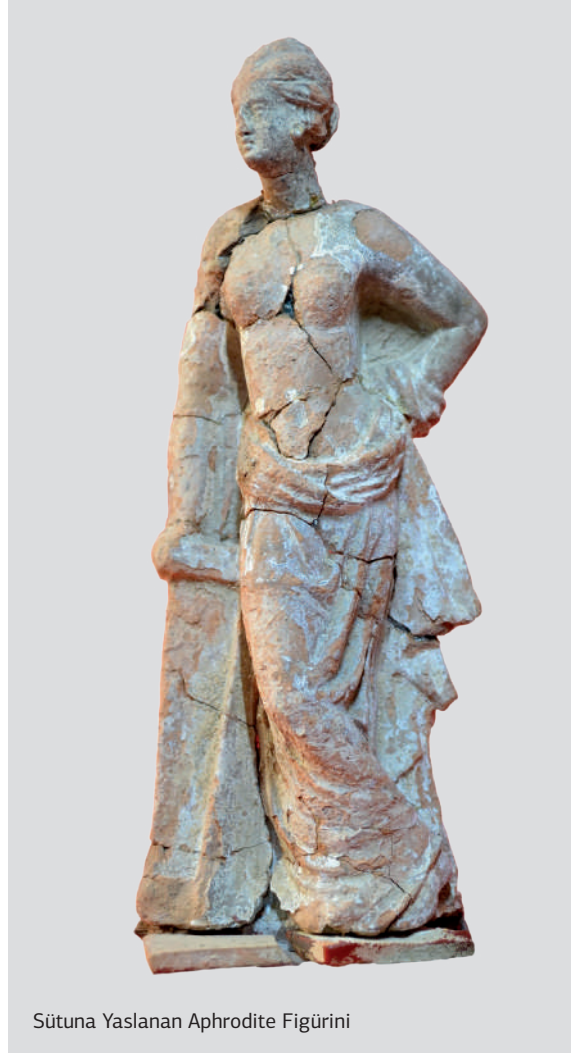
¹⁴⁵ Rumscheid 2006, 416, Taf. 10, 3 Kat. Nr. 24.

formda, alın dışa çıkık, göz boşluğu derinde, elmacık kemikleri şişkin ağız ise küçük ve kapalıdır. Boyun kalın ve başıyla aynı yönde hareketlidir.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 26 numaralı eser Aphrodite figürinine ait bir baş olmalıdır. Sadece başı ve boyun kısmı korunan Aphrodite figürini başını hafif sağa ve yukarı döndürmüştür. Saçları ortadan ikiye ayrılarak dalgalar halinde geriye taranmış ve ense üzerinde topuz yapılarak toplanmıştır. Ayrıca başının üst kısmında yüksek bir stephane takmaktadır. Her iki kulağında yuvarlak formlu birer küpe yer almaktadır. Yüzü oval formda, alın dışa çıkık, göz boşluğu derinde, elmacık kemikleri şişkin ağız ise küçük ve kapalıdır. Boyun kalın ve başıyla aynı yönde hareketlidir.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 27 numaralı eser, bir Aphrodite figürinine ait olmalıdır. Baş ve boyun kısmı korunan Aphrodite figürinin başı hafif aşağıda ve sol yana meyillidir. Saçları kabarık, ortadan ikiye ayrılmış ve geriye taranmıştır, arkada kırılmış kısımda muhtemelen topuz yapılmıştır. Yüz oval, yanaklar dolgun, göz kapakları etli, ağız küçük ve kapalı işlenmiştir. Boyun uzun tutulmuştur.

K. 28 numaralı eser de Aphrodite figürinine ait bir baş olmalıdır. Sadece başı ve boyun kısmı korunan Aphrodite figürini başını hafif sağa ve yukarı döndürmüştür. Saçları ortadan ikiye ayrılarak dalgalar halinde geriye taranmış ve ense üzerinde topuz yapılarak toplanmıştır. Ayrıca başının üst kısmındaki saçları saran bir bant takmaktadır. Yüzü oval formda, alın dışa çıkık, göz boşluğu derinde, elmacık kemikleri şişkin ağız ise küçük ve kapalıdır. Boyun kalın ve başıyla aynı yönde hareketlidir.



Sütuna Yaslanan Aphrodite Figürini

Benzer tipteki Aphrodite figürinleri, Assos¹⁴⁶, Adıyaman Müzesi¹⁴⁷, Aigai¹⁴⁸, Ainos¹⁴⁹, Aydın Müzesi¹⁵⁰, Çanakkale Arkeoloji Müzesi¹⁵¹, Efes Müzesi¹⁵², Isparta Arkeoloji Müzesi¹⁵³, Klaros¹⁵⁴, Kocaeli Arkeoloji ve Etnografya Müzesi¹⁵⁵, Melos¹⁵⁶, Attika¹⁵⁷, Tanagra¹⁵⁸, Lokris¹⁵⁹, Batı Anadolu¹⁶⁰, İtalya¹⁶¹, Tarent¹⁶², Katane¹⁶³, Daskyleion¹⁶⁴, Metropolis¹⁶⁵, Parion¹⁶⁶, Smyrna¹⁶⁷, Stratonikeia¹⁶⁸ ve Myrina'da (Fig. 63) bulunmaktadır.

146 Çelikel 2008, Kat. No. 24 Res. 44-46 (Aphrodite Başı), Kat. No. 25 Res. 47-49 (Aphrodite Başı), Kat. No. 26 Res. 50-51 (Oturun Aphrodite), Kat. No. 27 Res. 52-57 (Oturun Aphrodite), Kat. No. 32 Res. 62-64 (Sütuna Yaslanan Aphrodite, Aphrodite Anadyomene).

147 Erarslan 1997, Lev. 5 Kat. No. 9. (Aphrodite Başı).

148 Dereboyu 2012, Lev. 18 K.12-14 (Aphrodite Başı), Lev. 18 K.16 (Ayakta Aphrodite), Lev. 19 K.17 (Ayakta Aphrodite), K.18 (Aphrodite Genetrix tipinden bir detay).

149 Linga 2019, Lev. 13 Kat. No. 4, Lev. 14 Kat. No. 5, Lev. 15 Kat. No. 6, Lev. 16 Kat. No. 7-8, Lev. 17 Kat. No. 9, Lev. 18 Kat. No. 10, (Oturun Aphrodite).

150 Çekilmez 2010, Fig. 3 Kat. Nr. 3 (Anadyomene).

151 Kaplan 2009, Lev. 8 Kat. No. 27-29, Lev. 9 Kat. No. 31-32 (Genetrix), Lev. 10 Kat. No. 34 (Anadyomene), Lev. 11 Kat. No. 37-39 (Oturun Aphrodite), Lev. 12 Kat. No. 40-42 (Oturun Aphrodite) Lev. 13 Kat. No. 43 (Oturun Aphrodite).

152 Öztürk 2007, Lev. 1 K1-K2, (Anadyomene), Lev. 2. K3 (Anadyomene), Lev. 2 K4 (Ayakta Aphrodite).

153 Çevik 2019, Lev. 1 K1-K3 (Knidoslu Aphrodite).

154 Gürbüz 2012, Lev. 5 Kat. No. 11-17 (Ayakta ve Oturun Aphrodite).

155 Coşkun 2016, Lev. 5 Kat. No. 4, Lev. 6 Kat. No. 5-7.

156 Winter 1903, 165, Fig. 1.

157 Winter 1903, 165, Fig. 2, Fig. 3 b-l.

158 Winter 1903, 165, Fig. 4. Fig. 5.

159 Winter 1903, 165, Fig. 6.

160 Winter 1903, 166, Fig. 1. b-n.

161 Winter 1903, 168, Fig. 3 b-e.

162 Winter 1903, 168, Fig. 5. b-h.

163 Winter 1903, 168, Fig. 6.

164 Çevirici 1998, Lev. 9, Kat. No. 18-19, Lev. 10, Kat. No. 20 (Genetrix Tipi).

165 Erpehlivan 2011, Lev. 7, Kat.13, Lev. 8, Kat. 14-17.

166 Kasapoğlu 2015, Lev. 26 Kat. No. 1-2 (Genetrix), Lev. 27 Kat. No. 3-4 (Knidos Aphrodites), Lev. 28 Kat. No. 5-6, Lev. 29 Kat. No. 7-8 (Anadyomene), Lev. 33 Kat. No. 15, Lev. 34 Kat. No. 16-17 (Ayakta peploslu).

167 Şakar 2015, Şek. 33, 35, (Ayakta) 36, (Genetrix) Şek. 41 Kat. No. 5 Şek. 42 Kat. No. 6. (Aphrodite Başı).

168 Durnagözü 2020, Lev. 30 K. 34-35 (Ayakta Yaslanan) Lev. 34 K. 41-46. (Aphrodite Başı).



Fig. 63
Mendel Kataloğu'ndaki
Myrina buluntusu figürin başı¹⁶⁹.

2.5. Ayakta Giyimli Kadın Tipleri (Fig. 238-273)

Çalışma kapsamında ele alınan K. 29 numaralı örnek ayakta ve giyimli bir kadın figürinidir (Fig. 64). Sağ kolu ve üst gövdesinde oluşan kırıklar harici neredeyse tamamı korunmuş olan figürin, khiton üzerine himation giyimlidir. Üzerine giymiş olduğu himation başını da sarmaktadır ve saçları



Fig. 64 K. 29 numaralı figürin.



Fig. 65 Tanagra kökenli figürin¹⁷⁰.

¹⁶⁹ Mendel 1908, Lev. 15, Fig. 3.

¹⁷⁰ Winter 1903, 42, Nr. 2.

himation altında kalmıştır. Baş hafif sola dönüktür. Tahrip olan yüzü oval formdadır. Boyun uzun verilmiştir. Omuzlar dar, sağ omuz sol omuzdan yukarıdadır. Sağ eli kırık olsa da yana doğru açtığı anlaşılmaktadır. Sol el, elbise içerisinde ve vücuda yapışmıştır. Beli kalın verilmiş ve hemen göğsün altında elbise tomarı görülmektedir. Yoğun bir elbise içerisindeki figürünün sol bacağı arkada hareketsiz durmakta ve elbisenin yoğunluğundan dolayı belli olmamaktadır, vücut ağırlığı sol bacağındadır. Sağ bacak ise yanda, dizden hafif kırılmış ve sağ yana açılmıştır. Sağ ayak ucu elbise altından çıkmıştır. Ayaklara kadar dik bir şekilde uzanan khiton kıvrımları, üstünde himationun sağ baktan belin soluna doğru giden ince elbise kıvrımları görülmektedir. Ele alınan eserin oldukça benzer bir örneği, F. Winter tarafından Tanagra etkili örnekler arasında değerlendirilmiştir (Fig. 65).



Ayakta Giyimli Kadın Figürini



Fig. 66 K. 13 ön yüz.



Fig. 67 K. 14 ön yüz¹⁷¹.

K. 30 numaralı örnek, dörtgen formlu basık bir kaide üzerinde ayakta ve giyimli bir kadın figürüdür (Fig. 66). Baş, boyun ve gövdenin üst kısmında kırıklar mevcut olan figürin, khiton üzerine himation giyimlidir. Sağ kol elbise içerisinde, belinin önünde, sağ bacağının üzerinde durmaktadır. Elbise içerisindeki sol kolunu dirseğinden büktükten sonra belinin sol arkasına dayamış ve burada elbise kıvrımlarını tutmaktadır. Sol bacak geride ve hareketsiz, sağ bacak önde hafif dizden kırılmış ve sağ yana açılmıştır. Sağ ayak ucu elbise altından dışarıya çıkmıştır. Khiton kıvrımları kaideye kadar uzanmaktadır. Himation kıvrımları ise sağ koldan sol omuza doğru yoğunudur. Alt gövdede sağ ayak üzerinden beline doğru uzanan kıvrımlar oluşmuştur. Ele alınan eserin oldukça benzer bir örneği, E. Paul tarafından Tanagra etkili örnekler arasında değerlendirilmiştir (Fig. 67).

Çalışma kapsamında ele alınan K. 31 numaralı örnek dörtgen formlu basık bir kaide üzerinde ayakta ve giyimli kadın figürüdür (Fig. 68). Khiton üzeri himation giyimli figürin, başını sağına çevirmiştir. Kavun dilimi şeklindeki saçları arkaya doğru taranmış ve ensede topuz yapılmıştır. Ayrıca saçlar bir bant yardımıyla da tutturulmuştur. Yüz oval formdadır. Çenesi ise sivri verilmiştir. Her iki kulağında oval formlu küpeler görülmektedir.

¹⁷¹ Paul 1959, Pl. 33, Cat. Nr. 136.

Boynun altından itibaren kalın bir elbisesi vardır. Kolları elbisesinin içinde olup, sağ kol göğüslerin arasına uzanırken, sol kolunu ise dirseğinden büktükten sonra belinin arkasına dayayarak burada elbise kıvrımlarını taşımaktadır. Sol bacak sabit ve hareketsiz, sağ bacak önde ve hareketli, dizden kırılmış ve sağ yana açılmıştır. Vücut ağırlığı sol bacağındadır, sağ bacağın hareketi nedeniyle beli hafif sağına eğik verilirken belinin solu ise tam tersine sağa çıkık işlenmiştir. Üzerindeki himation ince kıvrımlara sahiptir. Himationun altına giymiş olduğu khiton ise uçlardan görünmekte ve aşağıya inen düz kalın kıvrımlara sahiptir. Ele alınan eserin oldukça benzer bir örneği, D. Kassab Tezgör tarafından Tanagra etkili örnekler arasında değerlendirilmiştir (Fig. 69).



Fig. 68
K. 31 numaralı figürin.



Fig. 69
Tanagra kökenli Aleksandria figürini ¹⁷².

Çalışma kapsamında ele alınan K. 32 numaralı eser ise ayakta ve giyimli kadın figürinidir. Peplos giyimli figürinin başı hafif soluna ve yukarıya dönüktür. Saçları kırıklardan dolayı anlaşılamamakta, muhtemelen ortadan ayrılarak arkaya taranmıştır. Yüz oval, göz kapakları etli, ağız küçük ve

¹⁷² Kassab Tezgör 2007, Pl. 24, 44, a-b.

kapalı verilmiştir. Boyun uzundur. Omuzlar aynı hizadadır, sol omzu üzerinde kuş figürünü gagasıyla kadının ağzına uzanmaktadır. Sağ kol doksan dereceden daha geniş bir açı ile havaya kaldırılarak dirsekten bükülmüş ve başına doğru uzanmaktadır. Sol kol vücuda paralel açılmış dirsekten büküldükten sonra öne uzanmakta ve olasılıkla bir obje taşımaktadır. Sağ ve sol elleri kırıktır. Kollarının duruşu itibariyle bir nesne taşıdığı düşünülmektedir. Elbise altındaki sol bacak vücudun ağırlığını taşıırken sol bacak hafif önde ve hareketlidir. Kıyafet kıvrımları göğüsten ayaklara kadar düz ve kalın bir hat şeklinde devam eder.¹⁷³



Fig. 70
K. 33 numaralı figürin.



Fig. 71 Aleksandria buluntusu Tanagra kökenli figürin¹⁷³.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 33 numaralı eser, dörtgen formlu basık kaide üzerinde ayakta ve giyimli kadın figürinidir (Fig. 70). Tamamı korunmuş figürin, khiton üzeri himation giyimlidir. Başı sağa dönük ve çapraz bant takmaktadır. Saçları bant altında kalmış ortadan ayrılarak geriye taranmıştır. Yüz dolgun, göz kapakları etli, ağız küçük ve kapalıdır.

¹⁷³ Kassab Tezgör 2007, Pl. 3, b. Fig. Nr. 202.

Boyun ince ve uzun verilmiştir. Omuzlar kalın elbisenin de etkisiyle geniştir. Kollar elbise içerisine sarılır, sol kol vücuda yapışık aşağıdadır eli ise himation altından görünmekte, kıvrımları tutar şekilde verilmiştir. Sağ kol dirsekten kırılarak belin arkasında durmaktadır. Beli kalın ve güçlü verilmiştir. Sağ bacak hareketsiz, sol bacak ise sola doğru hafif açılmıştır. Sol ayak ucu elbise altından belli olmaktadır. Khiton kıvrımları ince dörtgen kaideye kadar düz bir şekilde inmektedir. Sağ omzundan sol eline doğru sarılı himation gergin verilmiştir. Sağ dizden belinin soluna doğru kıvrımlar oluşmuştur. Ayrıca sol kolunun altından elbise kıvrımları sarkmaktadır. Ele alınan eserin oldukça benzer bir örneği, D. Kassab Tezgör tarafından Tanagra etkili örnekler arasında değerlendirilmiştir (Fig. 71).¹⁷⁴



Fig. 72 K. 34 numaralı figürin.



Fig. 73 Tanagra kökenli Myrina figürini¹⁷⁴.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 34 numaralı eser, dörtgen ve basık kaide üzerinde ayakta ve giyimli kadın figürinidir (Fig. 72.). Tamamı korunmuş figürin, khiton üzerine himation giyimlidir. Baş sola ve hafif yukarı kaldırılmıştır. Himation başını da örtmektedir. Örtünün altından ortadan ikiye ayrılmış saçları arkaya doğru taranmıştır. Yüz oval, yanaklar dolgun, göz

¹⁷⁴ Winter 1903, 44, Nr. 9.

kapakları etli, ağız küçük ve kapalıdır. Boyun ince ve uzun tutulmuş, iki tane halka kolye takmıştır. Sağ kolu himationa sarılı, vücuda yapışık dirsekten kırılarak yukarıya kaldırılmış, boyun hizasında başından dökülen himationu tutmaktadır. Sol kol yine himationa sarılı aşağıya sarkıtılmış dirsekten kırılarak öne uzatılmış ve toplanan himationu tutmaktadır. Bel kalın ve güçlü verilmiş, sol bacak sabit, sağ bacak hafif dizden kırılarak sağ yana açılmıştır. Sağ ayak ucu himation altından çıkmıştır. Himationun bir ucu ilk olarak belin sağında tutturulduktan sonra sağ omuzdan arkaya dolanıp başı sarar, daha sonra başın sağından sol kolun üzerine atılarak aşağıya dökülmektedir. Sol elinde tutmuş olduğu himation dışında yuvarlak formlu bir de nesne bulunmaktadır. Khiton kıvrımları düz bir şekilde aşağıya inen kalın kıvrımlar şeklinde verilirken himation kıvrımları vücut hareketine göre oluşmuştur. Omuzlarda oluşan kıvrımların yanı sıra sağ dizden sol kola doğru da kıvrımlar verilmiştir. Ele alınan eserin oldukça benzer bir örneği, F. Winter tarafından Tanagra etkili örnekler arasında değerlendirilmiştir (Fig. 73).

Çalışma kapsamında ele alınan K. 35 numaralı eser, dörtgen formlu basık kaide üzerinde ayakta ve giyimli bir kadın figürinidir (Fig. 74). Tamamı korunmuş khiton üzerine himation giyimli figürin başını sağına ve aşağıya çevirmiştir. Kavun dilimi şeklinde verilen saçları geriye taranmıştır. Başın üst tarafında bağlanmış bir bant takmaktadır. Yüz oval, göz kapakları etli, ağız küçük ve kapalıdır. Boyun baş ile uyum içerisindedir. Sağ omuz sol omuza göre hafif yukarıdadır. Sağ kol himationa sarılı ve aşağıda, hafif öne uzattığı sağ eli ile himationu tutmaktadır. Sol kol yine elbise içerisinde dirsekten kırılarak öne uzatılmıştır. Sol kolundan himationun kıvrımları sarmaktadır. Ayrıca sol eli üzerinde iki tane yuvarlak formlu altın yaldızlı nesne taşımaktadır. Bacaklar, kalın elbise altından görülmemektedir. Sağ ayak ucunun elbise altından çıkmış olması sağ bacağını yana açtığını ve hareketli olduğunu gösterir. Khiton kıvrımları aşağıya doğru düz bir şekilde inmekte, himationun bir ucu ilk olarak belin sağında tutturulduktan sonra sağ omuzdan arkaya dolanıp daha sonra omzun sağından sol kolun üzerine atılarak aşağıya dökülmektedir. Sol eli ile tutmuş olduğu sağ omzuna doğru giden kalın elbisesi, sol omzundan sağ koluna doğru ince kıvrımlar ve bacağının hareketi ile oluşmuş kalın kıvrımlar mevcuttur.



Fig. 74
K. 35 numaralı figürin.

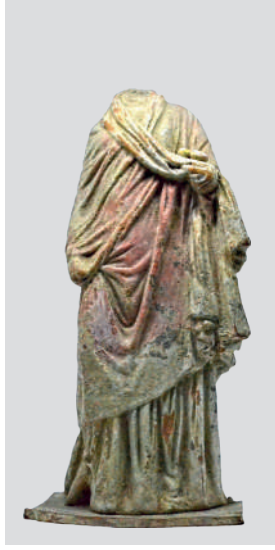


Fig. 75
K. 36 numaralı figürin.



Fig.76 Tanagra kökenli
Myrina figürini¹⁷⁵.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 36 numaralı eser, dörtgen formlu basık kaide üzerinde ayakta ve giyimli bir kadın figürinidir (Fig. 75). Figürinin baş ve boyun kısmı kırıktır. Khiton üzerine himation giyimli figürinin sol omuz yukarıda sağ omuz aşağıdadır. Sağ kol himationa sarılı ve aşağıda, hafif öne uzattığı sağ eli ile himationu tutmaktadır. Sol kol yine elbise içerisinde dirsekten kırılarak öne uzatılmıştır. Sol kolundan himationun kıvrımları sarkmaktadır. Ayrıca sol eli üzerinde iki tane yuvarlak formlu altın yaldızlı nesne taşımaktadır. Bacaklar, kalın elbise altından görülmemektedir. Sağ ayak ucunun elbise altından çıkmış olması sağ bacağına yana açtığını ve hareketli olduğunu gösterir. Khiton kıvrımları aşağıya doğru düz bir şekilde inmekte, himationun bir ucu ilk olarak belin sağında tutulduktan sonra sağ omuzdan arkaya dolanıp daha sonra omzun sağından sol kolun üzerine atılarak aşağıya dökülmektedir. Sol eli ile tutmuş olduğu sağ omzuna doğru giden kalın elbisesi, sol omzundan sağ koluna doğru ince kıvrımlar ve bacağının hareketi ile oluşmuş kalın kıvrımlar mevcuttur. Figürinin arka yüzünde, belinin üzerinde dikdörtgen formlu büyük bir pişirme deliği yer almaktadır. Ele alınan her iki eserin de oldukça benzer bir örneği, F. Winter tarafından Tanagra etkili Myrina örnekleri arasında değerlendirilmiştir (Fig. 76).

¹⁷⁵ Winter 1903, 53, Nr. 6.

Ayakta Giyimli Kadın Figürini





Fig. 77 K. 37 numaralı figürin.



Fig. 78 Tanagra kökenli Atina figürini¹⁷⁶.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 37 numaralı eser, dörtgen formlu basık kaide üzerinde ayakta ve giyimli bir kadın figürinidir (Fig. 77). Tamamı korunmuş ayakta figürin khiton üzerine himation giyimlidir. Himationu başını da sarmakta ve baş sağına dönük, hafif aşağıya bakmaktadır. Boynu elbisesi altında kaldığından görünmemektedir. Omuzlar aynı hizada verilmiştir. Sol kol dirsekten bükülerek belin soluna yaslanmış, sağ kol ise vücuduna paralel aşağıda sağ yanında bulunan plastere yaslanmıştır. Sol bacak geride hareketsiz, sağ bacak dizden bükülerek hafif sağ yana açılmış, parmak ucunda durmaktadır. Sağ kalçası ile plasterden destek alan figürinin belinin solu dışa taşkın işlenmiştir, duruş itibariyle S profil çizmektedir. Khiton, yoğun himation altında uçlardan görünmektedir ve aşağıya doğru inen kıvrımlara sahiptir. Himation baş, boyun, gövdenin üst ve alt kısmını yoğun bir şekilde sarmaktadır. Himation kıvrımları boynunda sol koldan bel arkasına doğru, sağ kalçadan belin soluna doğru işlenmiştir. Khiton kıvrımları ise aşağıya doğru düz inmekte ve derindir. Ele alınan eserin oldukça benzer bir örneği, F. Winter tarafından Tanagra etkili Attika örnekleri arasında değerlendirilmiştir (Fig. 78).

¹⁷⁶ Winter 1903, 80, Nr. 3.

Myrina¹⁷⁷, Mendel Kataloğu'nda buluntu yeri belli olmayan örnekler¹⁷⁸, Tarent¹⁷⁹, Mısır¹⁸⁰, Aleksandria¹⁸¹, Louvre Müzesi¹⁸², Güney İtalya¹⁸³, Atina Agorası¹⁸⁴, Atina Akropolis Müzesi¹⁸⁵, Attika¹⁸⁶, Bergama Müzesi¹⁸⁷, Priene¹⁸⁸, Pergamon¹⁸⁹, Atina İngiliz Okulu Koleksiyonu¹⁹⁰, Aigai¹⁹¹, Assos¹⁹²,

177 Pottier - Reinach 1887, XXXIII, 1,33; Burr 1934, Pl. XXXI, 76-77, XXXII, 79-82, Pl. XXXIII, 84, 87, Pl. XXXIV, 86, 88, Pl. XXXV 91-93, Pl. XXXVI, 94-96, Pl. XXXVII, 97-98, XXXV, 2, Pl. XXXVII-XXXVIII; Baudat 1953, Pl. IX, Fig. 17, Fig. 22, Pl. X, Fig. 23-24, Pl. XI, Fig. 25-26, Pl. XII, Pl. XIII, Fig. 30-31, Pl. XIV, Fig. 20, Fig. 32-33; Mollard - Besques 1963, Pl. 110, b-d, Pl. 111, a-f, Pl. 112, a-f, Pl. 113, b,d,g, Pl. 114, a-f, Pl. 115, a-f, Pl. 116, b,d-f, Pl. 117, c,d-f, Pl. 118, a-f, Pl. 119, a-f, Pl. 120, a-f; Kassab 1988, Pl. 4, 18, 19, 20, Pl. 8, 35, Pl. 13, 66-67, Pl. 36, 175, Pl. 51, 264; Özyiğit 1997, Fig.1, Fig.2, Fig.5.

178 Mendel 1908, Pl. X. Fig. 2-3, Pl. XI, Fig. 1-2, Fig. 4-5.

179 Graepler 1997, Abb. 256, Abb. 257.

180 Fischer 1994, Taf. 5, Nr.32-33, Nr.35-36, Taf.6, Nr. 37-45.

181 Kassab Tezgör 2007, Pl. 1, Pl.3, a-d, Pl.5, a, d, Pl. 6, e, Pl.7, a-d, Pl. 13, a-b, Pl. 14, a-f, Pl. 15, a-d, Pl. 16, a-g, Pl. 18, a-c, Pl. 20, a-c, Pl. 22, a-f, Pl. 24, a-c, Pl. 25, a-b, Pl. 26, a-b, Pl. 27, a-d, Pl. 30, a-d, Pl. 31, f, Pl. 32, a-g, Pl. 33, a-e, Pl. 35, a-f, Pl. 36, a-f, Pl. 40, c-e, Pl. 46, b-c, Pl. 47, a-f, Pl. 48, a-b, Pl. 49, a-b.Pl. 52, c, Pl. 53, a, Pl. 54, a-d, Pl. 55, a-f, Pl. 57, e, Pl. 59, i, Pl. 61, a, Pl. 62, a-d, Pl. 63, a-d, Pl. 64, a-b.

182 Besques 1954, Pl. 14, a-e, Pl. 15, a—f, Pl. 16, a-f, Pl. 17, e, Pl. 18, e, Pl. 19, a, d-f, Pl.20, a-f, Pl. 21, d-f, Pl. 22, a,d,f, Pl.23, b,c,e, Pl. 24, a-f; Thompson 1966, Fig. 16.

183 Besques 1986, Pl. 24, c-f, Pl. 25, a,c, Pl. 26, a,c,e-g, Pl. 28, a-f, Pl. 29, d-g, Pl. 30, bf, Pl. 31, a, df, Pl. 32, c, Pl.34, a.

184 Grandjouan 1961, Pl. 8, 339-340; Thompson 1966, Fig. 15, Fig. 17, Fig. 20.

185 Thompson 1966, Fig. 14, Fig. 18, Fig. 19.

186 Higgins 1969, Pl. 95, 726-727.

187 Özyiğit 1986, Res.2-3.

188 Rumscheid 2006, Taf. 35, Kat. Nr. 1-3, Taf. 37, Kat. Nr. 1-4, Taf. 38, 1-4, Taf. 40, Kat. Nr. 1-2, Taf. 41, Kat. Nr. 1-4, Taf. 43, 1-3, Taf. 44, 1-4.

189 Kielau 2009, Taf. 32 B 33A, Taf. 33A, Taf. 33 B, Taf. 34 A, 287- 288, Taf. 34 B 290, Taf. 35 A, 295, Taf. 36 A, 297, 300, Taf. 35 A 301, Taf. 36A, 302-303, Taf. 36 B, 306, Taf. 38 A 321-322.

190 Pisani 2006, Pl. 35, d.

191 Dereboylu 2012, Levha 43, K. 173-174, Lev. 44, K. 175-176, Lev. 45, K. 177-179, Lev. 46, K. 180-186, Lev. 47, K. 187-188, Lev. 48, K. 189-192.

192 Tolun 2002, Lev. 30, Kat. 53-55, Lev. 32, Kat. 58-59; Ergün 2013, Lev. 10, 1988.4.3 - 1988.4.7, Lev. 15, 1995.2.2, Lev. 24, 1997.1.13.

Çanakkale Arkeoloji Müzesi¹⁹³, Efes Müzesi¹⁹⁴, Tanagra¹⁹⁵, Troas Bölgesi¹⁹⁶, Tralleis¹⁹⁷, Tripolis¹⁹⁸, Delos¹⁹⁹, Kyrene²⁰⁰, Winter Kataloğu'ndaki örnekler²⁰¹, Metropolitan Müzesi²⁰², Teos²⁰³, Tekirdağ Müzesi²⁰⁴, Patara²⁰⁵ ve Pitane'de²⁰⁶ benzer tipte ayakta ve giyimli kadın figürinleri bulunmuştur. Ayrıca S. Mollard-Besques tarafından yayınlanan Myrina Nekropolü'nden bulunan A Mezarı kontekstinde de giyimli kadınlara ait çok sayıda örneğin varlığı görülmektedir (Fig. 79).



Fig. 79 Louvre Müzesindeki Myrina Nekropolü A mezarı.²⁰⁷

¹⁹³ Kaplan 2009, Lev. 26, Kat. No. 88-89, Lev. 27, Kat. 92-95, Lev. 28, Kat. No. 96-99, Lev. 29, Kat. No. 100-101, Lev. 30, Kat. No. 102-103, Lev. 31, Kat. No. 105.

¹⁹⁴ Öztürk 2007, Lev. 13, K. 30-31.

¹⁹⁵ Walters 1903, Pl. XXVII, Pl. XXVIII.

¹⁹⁶ Tavukçu 1999, Lev.48, Kat No.190-192, Lev.49, Kat. No. 193-196, Lev. 50, Kat. No. 197-200.

¹⁹⁷ Çekilmez 2014, Lev. 90-92, K. 72-76.

¹⁹⁸ Winter 1903, 26, Nr. 10.

¹⁹⁹ Laumonier 1954, Pl. 61, Nr. 615.

²⁰⁰ Winter 1903, 25, 25, Nr. 6, 7, 26, Nr. 5.

²⁰¹ Winter 1903, 3-103.

²⁰² Karoglou 2016, Fig. 8a, Fig. 8b, Fig. 8c

²⁰³ Foça 2019, Kat. No. 113, Kat. No. 114, Kat. No. 208.

²⁰⁴ Güçlü 2006, Lev.7, Res.10, Lev. 8, Res.11, Lev. 9, Res. 12, Lev. 10.

²⁰⁵ Işın 1998, Lev.6, K.1, Lev. 8, K. 6.

²⁰⁶ Hekimoğlu 2010, Lev. 10, Kat. No. 15, Lev. 10, Kat. No. 16, Lev. 11, Kat. No. 17.

²⁰⁷ Mollard-Besques 1963, Pl. 1, Fig. A.

Çalışmada ele alınan K. 29-37 numaralı ayakta ve giyimli kadın figürinleri Erken Hellenistik Dönem'in sonu ile Yüksek Hellenistik Dönem'in erken evrelerine ait dönem modasını yansıtmaktadır. Özellikle figürinlerde baş, omuz, kollar, belle birlikte bacakların karşıt hareketleri sonucunda dönemin duruş modası oluşmuştur. Bu moda içerisinde ayaklardan başa doğru daralan piramidal form nedeniyle figürinler Erken Hellenistik Dönem özellikleri gösterirken hareketlerdeki kontrastın artması nedeniyle Yüksek Hellenistik Dönem modasını yansıtır. M.Ö. IV. yüzyıla tarihlenen Tanagra kökenli figürinler erken model oluşturacak şekilde kolların elbise içerisinde yer alması, çok kalın khiton ve himation, kalın boyun, elbise altındaki dinamik vücut yapısı nedeniyle figürinler erken dönem Tanagra figürinlerini taklit etmektedir.

Hem dönem modası hem de stil özellikleri nedeniyle M.Ö. IV. yüzyıla tarihlenen Tanagra figürinlerinin taklitleri olan K. 29-37 numaralı giyimli kadın figürinlerinin olasılıkla M.Ö. 250-200 yılları arasına tarihlenmesi önerilmektedir.

Çalışmada ele alınan K. 29-37 numaralı ayakta ve giyimli kadın figürinlerinin Myrina Nekropolü'ndeki mezarlara olasılıkla ölen genç kadınları temsil etmesi için bırakıldıkları düşünülmektedir.

2.6. Kadın Figürin Başları (Fig. 274-301)

Çalışma kapsamında ele alınan K. 38 numaralı eser, bir kadın figürin başıdır. Baş ve boynun bir kısmı korunmuş figürinin başı hafif sağa doğru dönüktür. Dalgalı saçları boyna kadar inmektedir. Yüz dolgun, göz kapakları etli, ağız kapalı ve küçük işlenmiştir. Boynunda başın dönmesi ile oluşmuş gerginlik söz konusudur.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 39 numaralı eser, kadın figürin başıdır. Baş ve boyun kısmı korunan figürinin alt kısmı kırıktır. Sola dönmüş başı yüksek bir stephane taşımaktadır. Stephanenin altından dalgalar halinde ortadan ayrılan saçları arkada toplanmıştır. Yüz oval, alın dışa çıkık, göz kapakları etli, elmacık kemikleri şişkin, ağız ise küçük ve kapalıdır. Boyun ise düzdür. Sağ kulağında yuvarlak formlu küpeler korunmuştur.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 40 numaralı eser, kadın figürin başıdır. Baş ve boyun kısmı korunmuş olan figürin, sola meyilli başını hafif yukarıya çevirmiş sola bakmaktadır. Kavun dilimi şeklinde geriye taranmış

saçları arkada topuz yapılmıştır. Yüzünü çevreleyen saçları ise dalgalı ve verilmiştir ve dalgalı saçını kavun dilimi şeklindeki saçından ayıran bir bant takmaktadır. Yüzü oval formda, göz kapakları etli, ağız küçük ve kapalı işlenmiştir. Boyun ise düzdür.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 41 numaralı eser, kadın figürin başıdır. Baş ve boynun küçük bir kısmı korunmuştur. Sola dönük başı ayrıca hafif sola meyillidir. Manto ile örtülü başının altından saçları ortadan ikiye ayrılmış ve arkaya taranmıştır. Kulaklarının altından boynuna saçları dökülmektedir. Yüz oval formda, alın dışa çıkık, elmacık kemikleri şişkin, ağız ise küçük ve kapalıdır. Derinde olan gözlerinin göz kapakları etli verilmiştir.

Çalışma kapsamında ele alınan K. 42 numaralı eser, kadın figürin başıdır. Sadece başı korunmuş figürin, bir başlığa sahiptir. Hafif sola dönük başını dalgalı saçları çevrelemektedir. Yüzü dolgun, göz kapakları etli, ağız ise küçük ve kapalıdır.

Benzer tipteki kadın başları, Kyrene, Mısır ve Kuzey Afrika örnekleri²⁰⁸, Attika²⁰⁹, Sicilya²¹⁰, Priene²¹¹, Smyrna²¹², Mendel Kataloğu'nda buluntu yeri belli olmayan örnekler²¹³, Mamurtkale²¹⁴, Pergamon²¹⁵, Atina İngiliz

²⁰⁸ Besques 1954, Pl. 55, a-b, Pl. 56, a-b, de, h, Pl. 57, a-i, Pl. 58, a-d, Pl. 87, a-c, Pl. 102, g-h.

²⁰⁹ Higgins 1969, Pl. 91, 699, Pl. 93, 714, Pl. 95, 733.

²¹⁰ Higgins 1969, Pl. 161, 1174, Pl. 162, 1181, Pl. 163, 1187, 1193.

²¹¹ Töpperwein-Hoffmann 1971, Taf. 49; Rumscheid 2006, Taf. 75, 1-8, Taf. 76, 1-8, Taf. 77, 1-8, Taf. 78, 1-8, Taf. 79, 1-8, Taf. 80, 1-6, Taf. 81, 1-8, Taf. 82, 1-8, Taf. 83, 1-5, Taf. 89, 4-7, Taf. 90, 1-7, Taf. 91, 1-8, Taf. 92, 1-7, Taf. 93, 1-7 Taf. 94, 1-8.

²¹² Schmidt 1994, Taf. 32, 170, Taf. 36, 189.

²¹³ Mendel 1908, Pl. VII, 3-4, 7, Pl. XV, 2-5.

²¹⁴ Töpperwein-Hoffmann 1978, Taf. 25, 1, 3-7.

²¹⁵ Kielau 2009, Taf. 27 A, 217-223, Taf. 42 A, 358-359, Taf. 42 B 360-362, Taf. 43 A, 363-365, Taf. 43 B, 366-373, Taf. 44 A 375 - 381, Taf. 44 B, 382-387.

Okulu Koleksiyonu²¹⁶, Kibyra²¹⁷, Adıyaman Müzesi²¹⁸, Aigai²¹⁹, Ainos²²⁰, Assos'ta²²¹ bulunmuştur.

2.7. Ayakta Giyimli Erkek Tipleri (Fig. 302-303)

Çalışma kapsamında ele alınan K. 43 numaralı eser, ayakta giyimli erkek figürinidir. Ayakta, elbise giyimli erkek figürini, başını sağına ve yukarıya çevirmiştir. Başında yuvarlak bir çelenk takmaktadır. Saçları dalgalar halinde omuzlarına dökülmektedir. Yüz dolgun, gözler derinde işlenmiştir. Boyun kısa ve kalın verilmiştir. Omuzlar aynı hizadadır. Sağ kolu öne doğru uzanmış dirsekten hafif kırılmıştır, olasılıkla sağ elinde plektron tutmaktadır. Sol kolunun bir kısmı, eli kırık ve eksiktir, dirsekten kırdığı kolunu yukarıya kaldırıp olasılıkla burada vücudunun soluna dayadığı bir kythara veya lyra tutmaktadır. Bel bacaklarının duruşu sebebiyle sağına dönüktür. Sağ bacağı cepheden önde ve hareketsiz, sol bacağı geriye çekilmiş sola meyilli bir şekilde dizden hafif kırılmıştır.

Benzer tipteki erkek figürinleri, Kibyra²²², Aigai²²³, Ainos²²⁴, Assos²²⁵, Çanakkale Arkeoloji Müzesi²²⁶, Isparta Arkeoloji Müzesi²²⁷,

²¹⁶ Pisani 2006, Fig. 9, Fig. 18, Fig. 19, Fig. 23, Fig. 30, Pl. 24, a, Pl. 36, a, b, f, e, Pl. 37, a, b.

²¹⁷ Günal 2019, Lev.6, Kat. No.9-11 Res. 19-22, Lev.7, Kat. No. 12-13, Res.23-26, Lev.8 Kat. No. 14-15, Res. 27-28.

²¹⁸ Erarslan 1997, Lev.5 Res. 10, Lev. 6, Res11-12, Lev. 7, Res. 13.

²¹⁹ Dereboylu 2012, Lev. 34, K. 108-115, Lev. 35, K. 116-123, Lev. 36, K. 124-130, Lev. 38, K. 135-140.

²²⁰ Linga 2019, Lev. 41, Kat. No. 50, 52, Lev. 42, Kat. No. 54-55, Lev. 43, Kat. No. 56-58, Lev. 44, Kat. No. 59.

²²¹ Ergün 2013, Lev. 4, 1981.4.1, Lev. 23, 1996.8.2, 1996.8.3, Lev. 24, 1997.1.4.

²²² Günal 2019, Kat. No. 31, Kat. No. 32, Kat. No. 33, Kat. No. 34.

²²³ Dereboylu 2012, Lev. 54-55, Kat. No. 226, Kat. No. 227, Kat. No. 228, Kat. No. 229, Kat. No. 230.

²²⁴ Linga 2019, Lev. 44-45, Kat. No. 60, Kat. No. 61, Kat. No. 62.

²²⁵ Tolun 2002, Kat. No. 10, Kat. No. 11, Kat. No. 12, Kat. No. 13.

²²⁶ Kaplan 2009, Kat. No. 160, Kat. No. 161, Kat. No. 162, Kat. No. 163.

²²⁷ Çevik 2019, Lev. 36, K. 131.

Klazomenai²²⁸, Kocaeli Arkeoloji Müzesi²²⁹, Pitane²³⁰, Troas Bölgesi²³¹, Patara²³² ve Camille Lecuyer Koleksiyonu'nda²³³ bulunmaktadır.

Çalışmada ele alınan K. 43 numaralı eserde, ayakta ve sol kolunda bir mantoya sarılı verilen erkek figür, Hellenistik Dönem modasına uygun şekilde başı, omuzları, kolları, beli ve bacaklarıyla kontrast hareketlerle birlikte verilmiştir. Özellikle M.Ö. II. yüzyılda uçan Eros figürinlerine benzer şekilde işlenen genç erkekler daha sonra Roma İmparatorluk Dönemi'nde Ephebos figürinlerine dönüşmüştür.

2.8. Erkek Figürin Başları (Fig. 304-311)

Çalışma kapsamında ele alınan K. 44 numaralı eser, erkek figürin başıdır. Baş ve boyun kısmı korunan figürinin alt kısmı eksiktir. Baş hafif soluna ve aşağıya çevrilmiştir. Başına taktığı çelenk büyük ölçüde tahrip olmuştur. Saçlar kısa ve öne taranmıştır. Yüz yuvarlak, burun büyük, ağız küçük ve kapalı verilmiştir. Boyun kalın ve uzun tutulmuştur.

Benzer tipteki erkek/ephebos figürin başları Kibyra²³⁴, Aigai²³⁵, Ainos²³⁶, Çanakkale Arkeoloji Müzesi²³⁷, Efes Müzesi²³⁸, Isparta Arkeoloji Müzesi²³⁹, Klazomenai²⁴⁰, Kocaeli Arkeoloji Müzesi²⁴¹, Klaros²⁴², Smyrna²⁴³,

²²⁸ Özbay 2016, Kat. No. 98, Kat. No. 99.

²²⁹ Çoşkun 2016, Lev. 10, Res. 32, Kat. No. 24.

²³⁰ Hekimoğlu 2010, Kat. No. 36.

²³¹ Tavukçu 1999, Lev. 39, Kat. No. 151.

²³² Işın 2007, K. 26, K. 30.

²³³ Cartault 1892, Pl. VIII, Fig. 3.

²³⁴ Günel 2019, Kat. No. 28, Kat. No. 29, Kat. No. 30.

²³⁵ Dereboyu 2012, Lev. 50, Kat. No. 209, Kat. No. 210, Kat. No. 211, Kat. No. 212, Kat. No. 213, Kat. No. 214.

²³⁶ Linga 2019, Lev. 60, Kat. No. 89, Kat. No. 90.

²³⁷ Kaplan 2009, Kat. No. 166, Kat. No. 167, Kat. No. 168.

²³⁸ Öztürk 2007, K.42, K. 43, K.44, K. 45, K. 46, K. 47, K.48, K. 49, K. 50, K.51, K. 52.

²³⁹ Çevik 2019, Lev. 41, K. 138, K. 140.

²⁴⁰ Özbay 2016, Kat. No. 102, Kat. No. 103.

²⁴¹ Çoşkun 2016, Lev. 11, Res. 36, Kat. No. 28.

²⁴² Gürbüz 2012, Lev. 37, Lev. 38, Lev. 39, Lev. 40.

²⁴³ Şakar 2015, Şek. 118, Kat. No. 34, Şek. 119, Kat. No. 33.

Stratonikeia²⁴⁴, Julien Greau Koleksiyonu'nda bulunmaktadır²⁴⁵.

K. 44 numaralı eserde erkek figürin, alın kısmında dökülen, öne taranmış kısa saçları, kemikli yüzü, patlak gözleri, ince işlenmiş göz kapakları ve uzun boynuyla Julius Claudiuslar Dönemi modasını yansıtmaktadır.



Tapınak Oğlanı Figürini

²⁴⁴ Durnagözü 2020,

²⁴⁵ Froehner 1886, Pl. 69.

2.9. Temple Boy Figürin Tipleri (Fig. 312-319)

Çalışma kapsamında ele alınan K. 45 numaralı eser, oturan Temple Boy/ Tapınak Oğlanı figürinidir. Tamamı korunan figürinin başında pilos yer alır. Yüz yuvarlak, gözler iri, sağ kolu sağ dizinin üzerinde, sol kolu bağdaş kurduğu sol bacağı üzerinde durmaktadır. Öne uzattığı sağ ayağı dizinden kırılmış ve ayak tabanı ile yere basmaktadır. Sol ayağını ise sağ ayağına doğru uzatarak dizden bükerek oturur pozisyonundadır.

K. 45 numaralı Tapınak Oğlanı figüriniyle benzer tipteki buluntular; Kyme²⁴⁶, Myrina²⁴⁷, Larisa²⁴⁸, Pitane²⁴⁹, Aigai²⁵⁰, Klaros²⁵¹, Ionia Bölgesi²⁵², Pergamon²⁵³, Neandria, Tavolia²⁵⁴, Atina²⁵⁵, Boeotia²⁵⁶, Rhodos²⁵⁷, Korinth²⁵⁸ ve Mısır'dan²⁵⁹ bulunmuştur.

Tapınak Oğlanı figürinlerinin Batı Anadolu'da yer alan buluntu merkezlerinde M.Ö. V. yüzyıldan M.Ö. II. yüzyıla kadar farklı kontekstlerde örnekleri tespit edilmiştir. Figürinlerin kimi temsil ettiği konusunda araştırmacılar tarafından farklı görüşler sunulmaktadır. Öncelikle tanrı/tanrıçaların çocukları veya tanrıların çocukluk tasvirleri olarak düşünülmüş, daha sonra tanrı/tanrıçalarla ilişkilendirilen mitolojik karakterler olarak yorumlanmıştır. Nekropol alanlarından bulunmalarıyla birlikte apotropeik nesneler,

²⁴⁶ Kyme Antik Kenti'nde gerçekleşen bilimsel ve kurtarma kazılarında çok sayıda tapınak oğlanı figürini saptanmıştır (Dufkova 1974, Pl. 34, 54-60; Leyenaar Plaisier 1979, Pl. 121, 113,114,116; Fırat 2004, Lev. 17-21; Çokoğullu 2007, Lev.1; Lebe 2013, Lev. 7,42-46; Topuz 2019, Lev. 19-22, K.21-31).

²⁴⁷ Baudat 1953, Pl. XIX,51; Mollard-Besques 1972, Pl.3, Myrina 983.

²⁴⁸ Boehlau/Schefold 1942, Taf. 9, Nr. 26-28.

²⁴⁹ Hekimoğlu 2010, Levha XXI, Kat. No. 42.

²⁵⁰ Dereboyu 2012, Lev. 22- K. 30-32.

²⁵¹ Doğan Gürbüz 2012, Levha 36, Kat. No. 291-301.

²⁵² Özyiğit 1993, Res. 80-81.

²⁵³ Kielau 2009, Taf.30b, 258-260.

²⁵⁴ Kaplan 2009, Lev. 54, Kat No 188, Lev. 56-57. Kat No 190-193,195.

²⁵⁵ Fjeldhagen 1995, Fig.6.

²⁵⁶ Higgins 1954, Pl. 115, 835-837.

²⁵⁷ Higgins 1954, Pl.46, 267.

²⁵⁸ Merker 2000, Pl. 19, C223,235, Pl. 20, 240,241.

²⁵⁹ Fjeldhagen 1995, Kat.No.34.

tapınak kontekstlerinde yoğunlukla saptanmaları sonucunda ise tapınak köleleri veya çocuk sahibi olmak isteyenler tarafından bırakılan adak hediyeleri olarak bırakıldıkları önerilmiştir²⁶⁰. Söz konusu K. 45 numaralı figürinin buluntu kontekstinin belirsiz olması nedeniyle ve tipin farklı buluntu kontekstlerinden de saptanması sonucunda, figürinin hangi amaçla üretildiği ve kullanıldığı hakkında yorum yapmak oldukça güçtür. Fakat Kyme Antik Kenti'nde benzer tipte çok sayıda figürin tespit edilmiş ve tipi üreten uzman bir atölye olduğu araştırmacılar tarafından hipotez olarak sunulmuştur²⁶¹. Kyme'de saptanan örneklerle beraber bulunan Kourotrophos figürinlerinin söz konusu tipin çocukların korunması ve annelik ile ilgili bir ikonografiye sahip olduğunu düşünülmektedir. Myrina buluntusu K. 45 numaralı figürin de olasılıkla aynı amaç için üretilmiş ve çocukların korunmasına ilişkin bir ikonografiye sahip olmalıdır.

2.10. Erkek Grotesk (Karikatür) Figürin Tipleri (Fig. 320-327)

Çalışma kapsamında ele alınan K. 46 numaralı eser, ayakta ve manto giyimli erkek grotesk figürinidir. Yuvarlak kaide üzerinde ayakta ve manto giyimli işlenmiştir. Kel, kemer kaşlı, büyük ve geniş burunlu, ağzı ise etli dudak yapısına sahiptir, büyük kulaklı verilmiştir. Şişman bir yapıdadır. Elbisesi tüm vücudu sarar şekildedir. Ayakları kaide üzerinden belli olmaktadır.

Benzerleri Anadolu²⁶², Metropolis²⁶³, Myrina²⁶⁴, Pergamon²⁶⁵, Pompei²⁶⁶, Smyrna²⁶⁷, Stratonikeia²⁶⁸, Tralleis²⁶⁹ ve Tenedos'da²⁷⁰ bulunmuştur.

²⁶⁰ Hadzisteliou Price 1969, 107.

²⁶¹ Dufkova 1974: 105, Bouzek 1980:133.

²⁶² Winter 1903, Taf. 437, Nr. 8, 9, Taf. 438, Nr. 2.

²⁶³ Meriç 2003, 96.

²⁶⁴ Winter 1903, Taf. 437, Nr. 6.

²⁶⁵ Schmidt 1994, Taf. 32, Nr. 172.

²⁶⁶ Winter 1903, Taf. 439, Nr. 3.

²⁶⁷ Winter 1903, Taf. 438, Nr. 5.

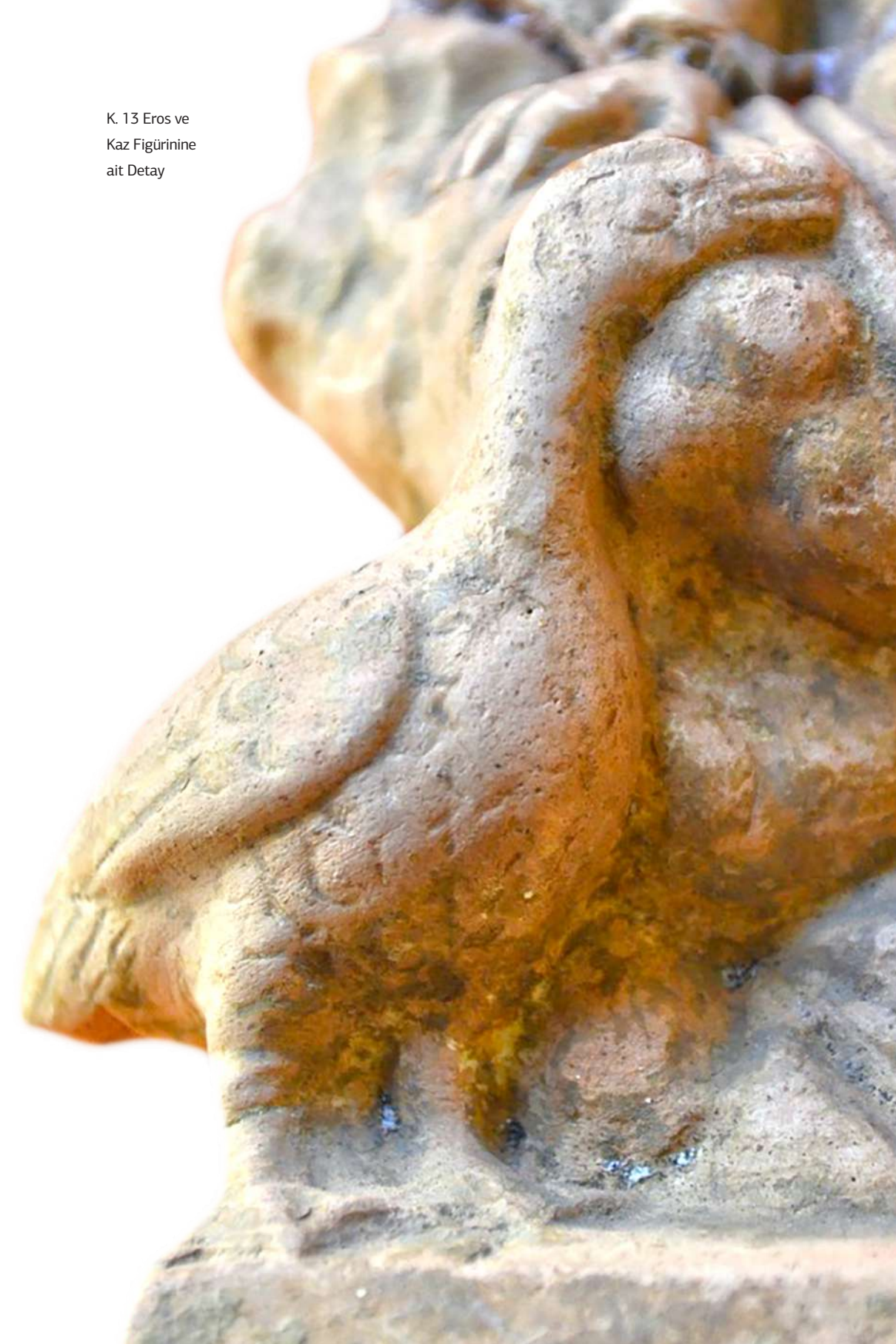
²⁶⁸ Baldıran 1990, Res. 222.

²⁶⁹ Çekilmez 2014, K. 94-96.

²⁷⁰ Winter 1903, Taf. 437, Nr. 1.

Çalışmada ele alınan K. 46 numaralı eserde yuvarlak formlu kaide üzerinde ayakta ve mantoya sarılı biçimde verilen, kel, kısa boylu ve realistik yüz hatlarına sahip bu figürin Hellenistik Dönem'in realizm düşüncesiyle birlikte ortaya çıkan ve abartılı vücut hatlarıyla verilen grotesklerden biri olmalıdır. Özellikle Hellenistik Dönem'de ve daha sonra Roma İmparatorluk Dönemi'nde Batı Anadolu'da Smyrna kenti yoğun grotesk figürinleriyle birlikte karşımıza çıkmaktadır. Myrina ve Smyrna arasındaki etkileşimler sonucunda Myrina kentinde de benzer tipteki figürinlerin üretildiği sonucuna ulaşılmıştır.

K. 13 Eros ve
Kaz Figürinine
ait Detay





Aliağa Kent Kütüphanesi

Bölüm-III

Myrina ve Gryneion-4

Bergama
Müzesi'ndeki
Myrina
Figürinlerinin
Katalogu

Bergama Müzesindeki Myrina Figürinlerinin Kataloğu

K. 1

Uçan Eros Figürini

Müze Envanter No: A3099

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 28.03.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 8,9 cm, Genişlik: 2,4 cm, Baş Yüksekliği: 1,4 cm, Genişliği: 1,3 cm, Kanat Yüksekliği: 1,5 cm, Genişliği: 2,3 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 hamur üzerine macun kıvamlı kalın beyaz astar ve soluk krem astara sahiptir. Giymiş olduğu khlamys mavi, kanatlarının uçları 2.5 YR 7/6 sarı boyalı.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, uçan Eros figürinidir. El-bisenin örttüğü başını, sağ ve aşağı doğru çevirmiştir. Göz kapakları etli, elmacık kemikleri şişkin, ağız küçük ve kapalıdır. Sağ omuz yukarıdayken sol omuz aşağı doğru verilmiştir. Kanatlar açık ve yukarı doğrudur. Sağ kolunu elbise içinde dirsekten bükerek boynuna doğru uzatır, sol kolu omuz hizasından kırılmıştır. Beli hafifçe sağına eğik olan figürinin sol bacağı hareketli olup sağ bacak geride verilmiştir.

K. 1

Fig. 80



K. 1

Fig. 81



K. 1

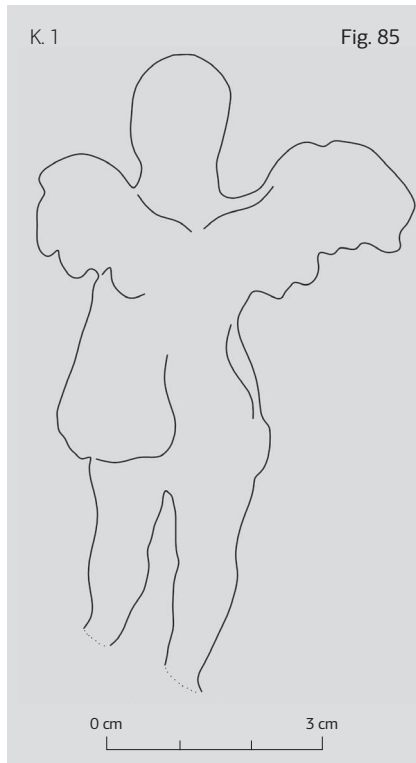
Fig. 82



K. 1

Fig. 83





Uçan Eros Figürini

Müze Envanter No: A3107

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.03.1974

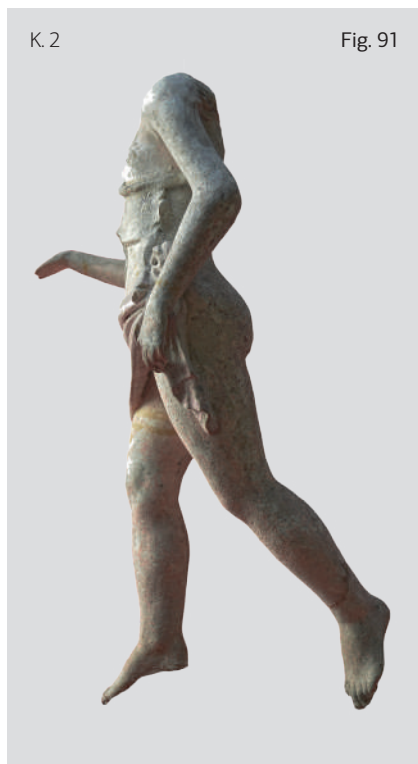
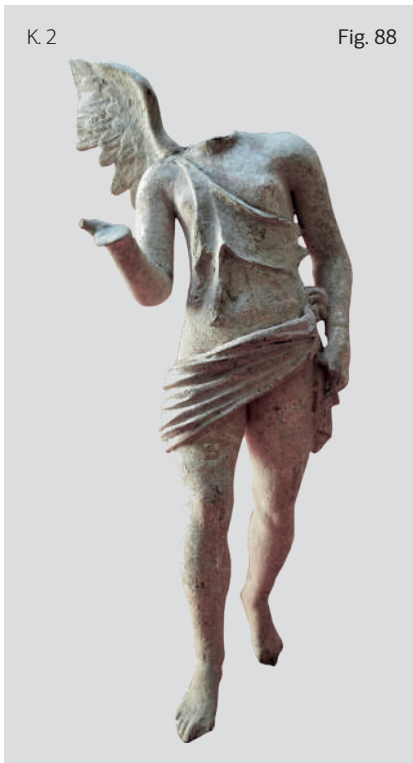
Ölçüleri: Yükseklik: 29,4 cm, Genişlik: 9,1 cm, Kalınlık: 0,5 cm, Sağ Kanat Yüksekliği 4,5 cm, Genişliği: 8,2 cm, Kalınlığı: 0,5 cm, Asma Deliği Çapı: 0,9 cm, Oval Pişirme Deliği Yüksekliği: 4,2 cm, Genişliği: 2,7 cm, Ayak Arası Açıklığı (Altta): 12,5 cm.

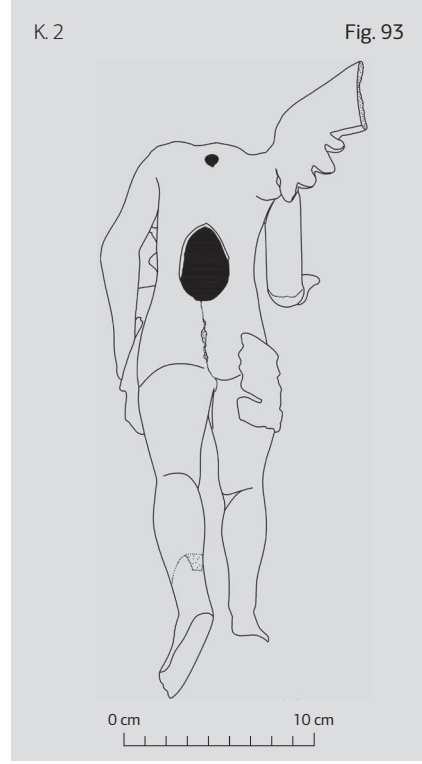
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahverengi hamur üzerine beyaz astarlı. Kanatlarda; 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahve hamur rengi, kalın macun kıvamlı beyaz astar, üzerine 5 YR 8/3 pembe astar ayrıca kanadın üst kısmında 7.5 YR 5/6 kırmızı onun da üzerinde 10 YR 7/6 sarı boya onun da üzerinde, altın yaldızlar bulunmaktadır. Kanadın çıkış kısımlarında ise 2.5 YR 6/2 açık kahverengimsi-gri astar boya görülmektedir. Vücudun ön kısmında kanattaki 5 YR 8/3 pembe astar üzerine 7.5 R 5/6 kırmızı boya vardır. Bacaklar üzerindeki elbisede 7.5 R 7/4 pembe boya mevcuttur. Hamur, mika, kum, kireç ve taşçık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, uçan Eros figürinidir. İki ayrı kalıp ve yarı döküm tekniğinde yapılmıştır. Kanatlar ayrı kalıplanmıştır. Sağ omuzdan aşağı doğru dökülen elbisesiyle birlikte belin sol üstünde bağlanıp, sağ alta giden bir elbise parçasına sahiptir. Figürde kolye, bilezik ve sağ baldır üzerinde yılan şeklinde bir takı mevcuttur. Sağ bacak önde, sol bacak ise geride gergin şekilde parmak ucuna basar vaziyettedir.





Uçan Eros Figürini

Müze Envanter No: 3108

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 34 cm, Genişlik: 8,5 cm, Baş Yüksekliği (çelenkle birlikte): 5 cm, Baş Genişliği: 4,8 cm, Boyun Yüksekliği: 1,5 cm, Boyun Genişliği: 2,2 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astara sahiptir. Vücudun tamamında yer yer pembe renk saptanmıştır. Saçlarda, kırık kanat üzerinde, üst gövdede, kollarda ve bacaklarda altın yaldız görülmektedir.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, uçan Eros figürinidir. Başını hafifçe sağına çevirmiş, dalgalı saçları yüzünü çevrelemektedir. Başının üzerinde bir çelenk görülür. Göz kapakları kalın, gözler büyüktür. Ağız küçük ve kapalı işlenmiştir. Boyun, başın sağa yönelmesi nedeniyle sağa meyillidir. Sağ omuz, sağ kolun dirsekten bükülerek yukarı doğru uzatılması nedeniyle daha yukarıdadır. Omuzlar arkasındaki kanatlar kırılmıştır. Sol kol ise vücuda paralel olarak yana açılmış, dirsekten bükülerek öne doğru uzatılmıştır. Eros çıplaktır. Buna karşın belde arka kısmı işlenmemiş olan kıvrımlı bir kumaş parçası eklenmiş, bir ucu sol bacağın yanında aşağıya uzatılmıştır. Çıplak olan üst gövde üzerinde altın yaldızla yapılmış takı detayları görülür. Benzer bir uygulama kollarda ve üst bacaklarda da vardır. Kumaşın sarıldığı bel sol bacağın gergin bir şekilde arkaya doğru uzanması ve sol ayak parmak ucunda durması sonucu sola meyillidir. Sağ bacak ise önde sağ ayak parmak ucunda hareketsizdir.



Uçan Eros Figürini

Müze Envanter No: 3109

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 35 cm, Genişlik: 9 cm, Baş Yüksekliği: 4,6 cm,

Baş Genişliği: 4,2 cm, Boyun Yüksekliği: 1,5 cm, Boyun Genişliği: 1,4 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur rengi üzerine kalın macun kıvamında beyaz astara sahiptir. Baş üzerinden aşağıya inerek omuzları da saran kumaşın üzerinde, sol omzun arkasındaki kırık kanat parçasında, karın üzerinde ve üst bacakta altın yaldız görülür. Dizden aşağısında siyah, kollarda ve yüzde pembe renk boya kalıntısı tespit edilmiştir.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, uçan Eros figürinidir. Başını, hafifçe sağına çevirmiş, başın üzerinde iki yanına uzanan kumaşın sağ ucu sol omzun üzerine sarılmış, kumaşın tamamını ve göğüs kısmını da örtmektedir. Yüz dolgun hatlara sahip, göz kapakları şişkin, ağız küçük ve kapalıdır. Boyun başın hareketi nedeniyle sağa meyillidir. Sol omuz aşağıda, sağ omuz yukarıdadır. Sağ kol dirsekten bükerek vücudun önüne, göğüs hizasına doğru uzatılmış, sol kol ise vücuda paralel, dirsekten bükülerek hafifçe öne doğru uzatılmıştır. Üst gövde sola, alt gövde sağa doğru eğimli olduğu için bel sağa çıkıntı yapmıştır. Sağ bacak önde, sağ ayak parmak ucunda sabitken, sol bacak arkaya doğru gergin şekilde uzanır ve sol ayak da parmak ucundadır.

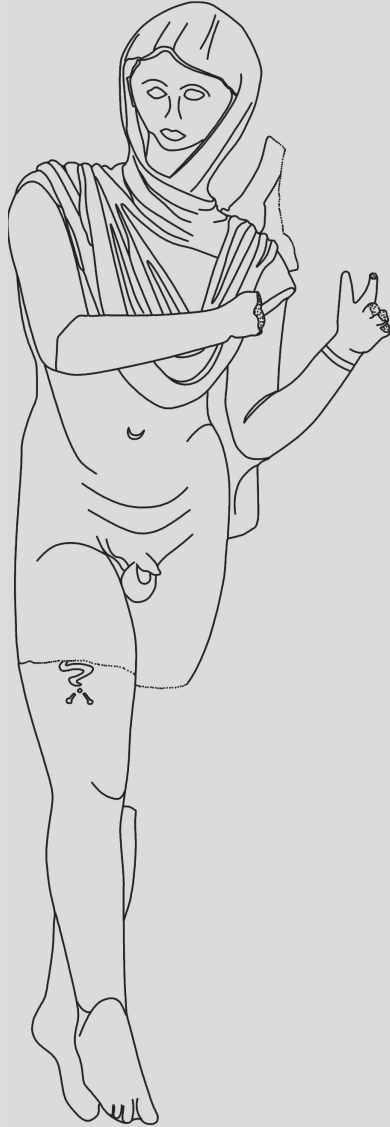
K. 4

Fig. 99



K. 4

Fig. 100



0 cm 10 cm

K. 5

Uçan Eros Figürini

Müze Envanter No: A3110

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.03.1974

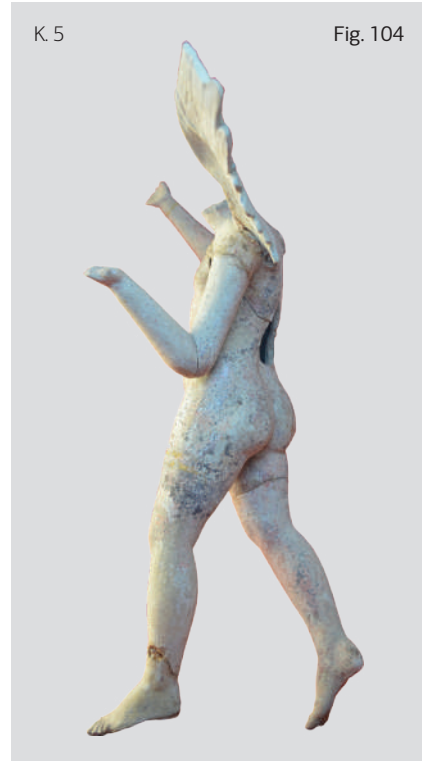
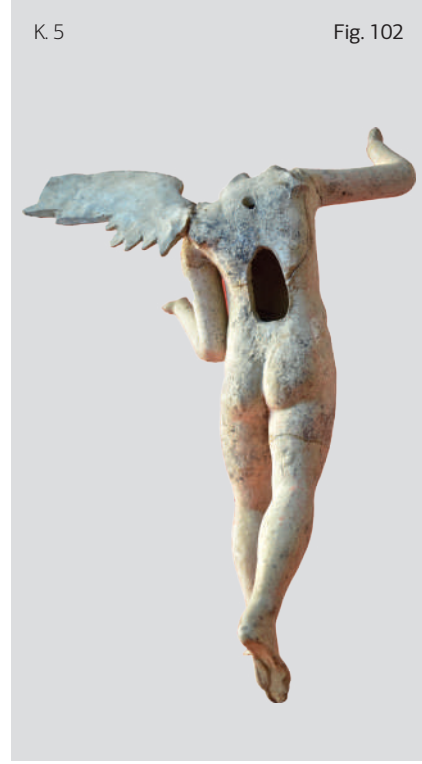
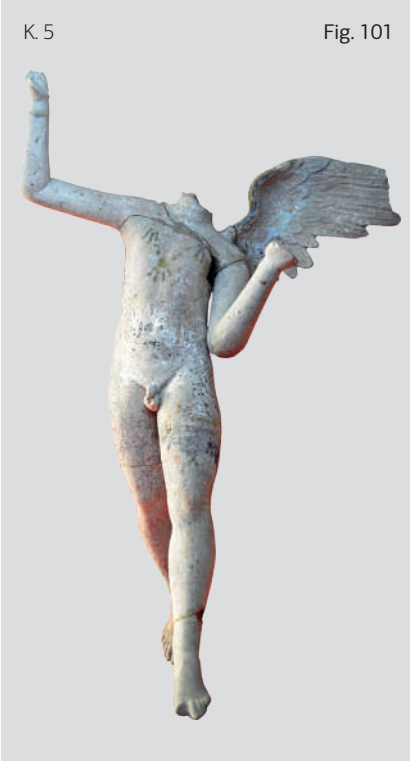
Ölçüleri: Yükseklik: 28,7 cm, Genişlik: 6,9 cm, Kalınlık: 0,6 cm, Kanat Yüksekliği: 7,7 cm, Genişlik: 10,6 cm, Kalınlık: 0,5 cm, Küçük Yuvarlak Asma Deliği Çapı: 0,9 cm, Oval Pişirme Deliği Yüksekliği: 4,1 cm, Genişliği: 2,3 cm, Altta Bacak Arası Açıklığı: 6,6 cm.

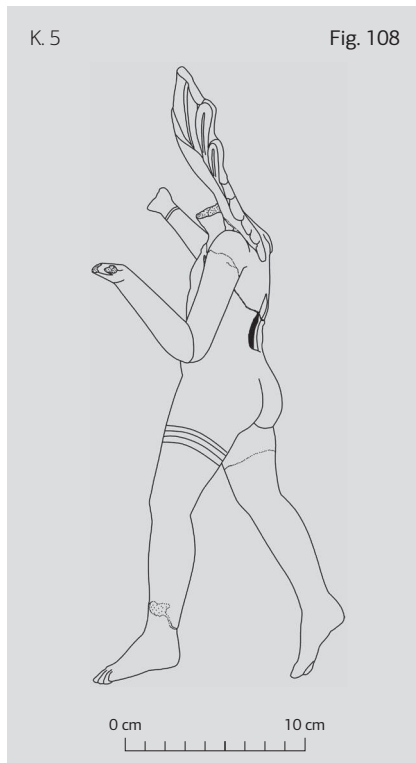
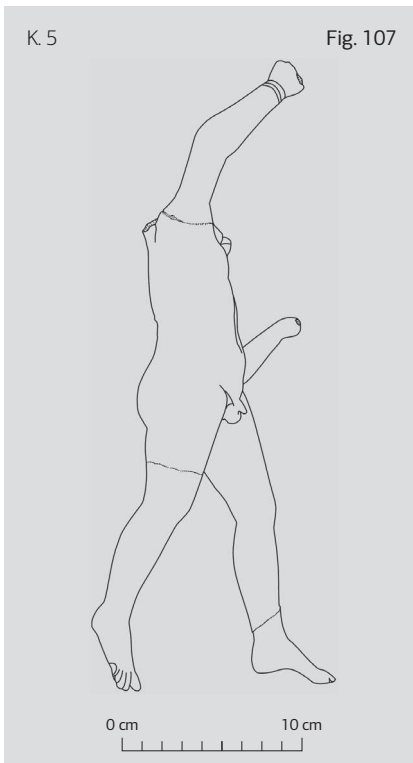
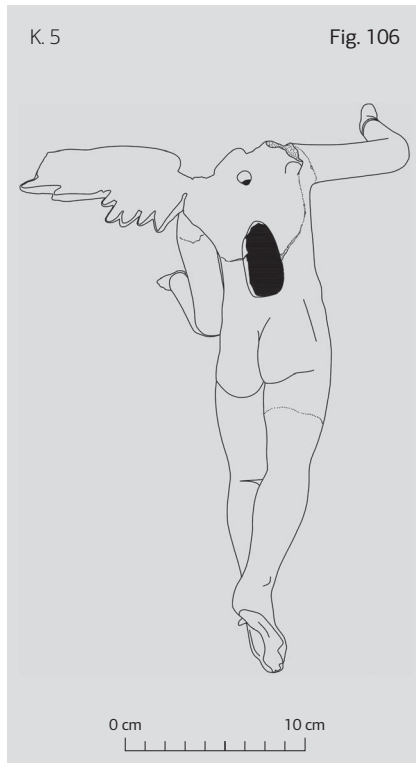
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahverengi hamur üzerine beyaz astarlıdır. Kanatlarda; 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahve hamur rengi, kalın macun kıvamlı beyaz astar, üzerine 5 YR 8/3 pembe astar ayrıca kanadın üst kısmında 7.5 YR 5/6 kırmızı onun da üzerinde 10 YR 7/6 sarı boya onun da üzerinde altın yıldızlar bulunmaktadır. Kanadın çıkış kısımlarında ise 2.5 YR 6/2 açık kahverengimsi-gri astar boya görülmektedir. Vücudun ön kısmında kanattaki 5 YR 8/3 pembe astar üzerine 7.5 R 5/6 kırmızı boya vardır. Hamur, mika, kum, kireç ve taşçık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, uçan Eros figürinidir. İki ayrı kalıp yapımı ve yarı döküm tekniğindedir. Baş boyun hizasından kırık ve eksiktir. Kollar tek kalıptan döküm tekniğindedir. Sol kanat açık ve yukarıda, sağ kanat ise kırıktır. Sağ el yukarıda, elinde olasılıkla oinochoe benzeri bir kap tutmaktadır. Sol eli dirseğinden bükülmüş ve öne doğru uzatılmış, elinde phiale benzeri bir obje tutmaktadır. Sağ omuz yukarıda, sol omuz aşağıdadır. Boynunda göğüslerin ortasına sarkan uçları püsküllü bir kolye takmaktadır. Sağ ve sol el bileklerinde ise altın yaldızlı bilezik benzeri birer takı mevcuttur. Bel sola eğik, sol ayak önde ve hareketli, sağ ayak ise geride gergin ve parmak uçlarına basmaktadır. Sol baldırda, çift sıralı ve püsküllü altın yaldızlı bir bant bulunmaktadır. Eserin arka yüzünde çok fazla boya tespit edilememiştir.





Eros Figürini Başı

Adı: Eros Figürini Başı

Müze Envanter No: A3111

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.03.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 7,1 cm, Genişlik: 3,5 cm, Başlıkla Beraber Baş Yüksekliği: 5,7 cm, Genişliği: 3,3 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 rengindeki hamurun üzerinde beyaz ve krem rengi astarlı. Eserin başlığındaki bant 2.5 YR 7/6 sarı renginde boyalıdır. Yüzde 5 R 8/4 pembe renk bir boya, başlıkta ve saçta yer yer siyah boya tespit edilmiştir.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

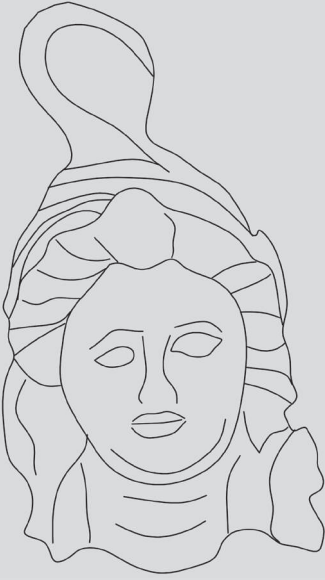
Tanım

Başında bulunan ucu kıvrık başlığı yukarı doğru iki parmak ile burularak şekillendirilmiştir. Saçların ortasında bir bukle saç demeti bulunmakta olup iki yana doğru ayrılmaktadır. Önde bulunan saç demetinin hemen arkasında başı bir bant sarmaktadır. Saç detayları bir alet yardımı ile verilmiştir. Başı sağına yönelmiş, yukarıya doğru bakar ve bu hareketten kaynaklı olarak boyunda iki sıra boyun çizgisi verilmiştir. Figürin, yuvarlak bir yüz hattı, sivri bir çene, etli göz kapakları, kapalı bir ağız ve etli dudak yapısına sahiptir.



K. 6

Fig. 113



K. 6

Fig. 114



K. 6

Fig. 115



K. 6

Fig. 116



Uçan Eros Figürini

Müze Envanter No: A3115

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.03.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 23,2 cm, Genişlik: 5,3 cm, Kalınlık: 0,6 cm, Çelenkle Beraber Baş Yüksekliği: 3,6 cm, Genişlik: 2,3 cm, Sol Kanat Yüksekliği: 6,7 cm, Genişlik: 3,9 cm, Sağ Kanat Yüksekliği: 6,6 cm, Genişlik: 6,7 cm, Gövde Arkasında Üstteki Küçük Pişirme Deliği Çapı: 0,7 cm, Alttaki Oval Büyük Pişirme Deliği Yüksekliği: 2,9 cm, Genişliği: 2,1 cm, Ayak Arası Açıklığı, Altta: 5,2 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 hamur üzerine macun kıvamlı kalın beyaz astara sahip. Başlık ve kanat uçlarında altın yaldızlar görülür. Sağ kanat üzerinde 2.5 YR 7/6 sarı ve 2.5 YR 6/2 açık kahve gri boya, sol kolda 2.5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahve boya, vücutta ise yer yer beyaz astar üzerinde krem astar, onun da üzerinde 2.5 YR 5/4 kırmızımsı kahve boya görülmektedir. Hamur, mika, kum ve az kireç katkılı olup, iyi derecede pişirilmiştir.

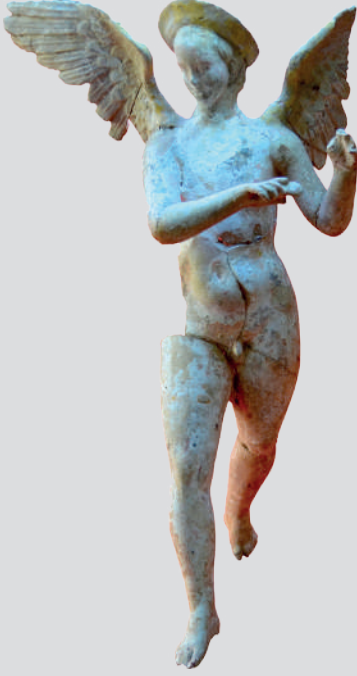
Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, uçan Eros figürinidir. İki ayrı kalıp yapımı, yarı döküm tekniğinde, bacaklar dize kadar döküm, diz üstü yarı döküm tekniğindedir. Baş, kanatlar, kollar ve başlık ayrı ayrı döküm tekniğinde yapılmış olup sonradan figüre eklenmiştir. Sağ elinde pena, sol elinde olasılıkla bir kithara tutmaktadır. Başını sağ ve aşağı doğru çevirmiş, kanatlar ise yukarı doğrudur. Saçlar kısa, göz kapakları etli, elmacık kemikleri şişkin, ağız küçük ve kapalıdır. Sağ omuz aşağıda, sol omuz yukarıdadır. Sağ kolunu dirseğinden bükerek, sağ elindeki penayı, sol elinde tuttuğu kitharaya uzatmaktadır. Bel sağa eğik, sağ ayak önde ve hareketlidir. Sol ayak ise geride ve gergin şekilde verilmiştir.

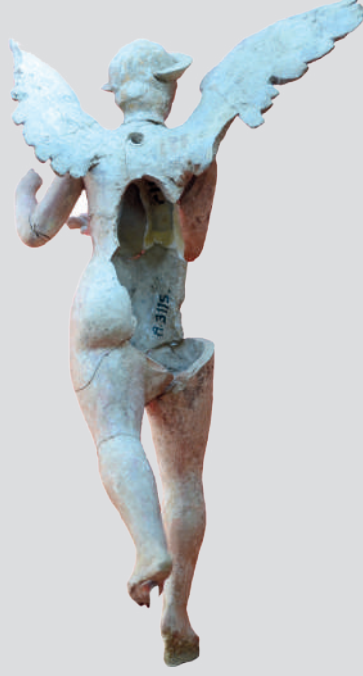
K. 7

Fig. 117



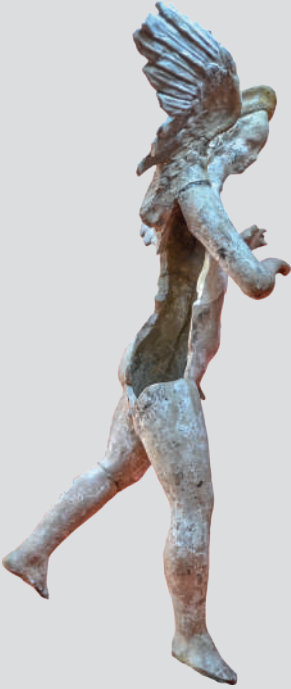
K. 7

Fig. 118



K. 7

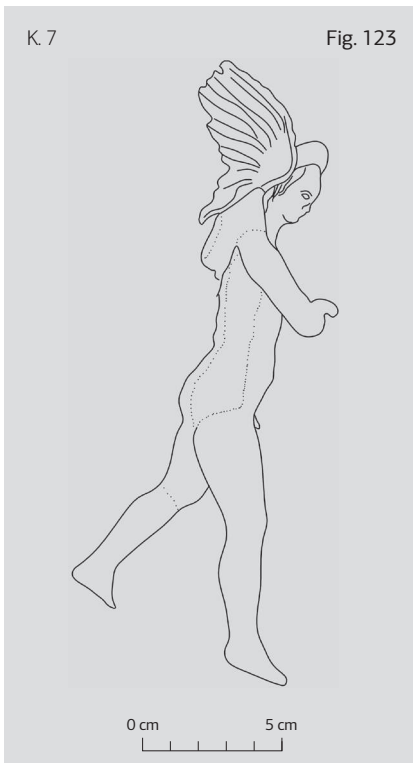
Fig. 119



K. 7

Fig. 120





Uçan Eros Figürini

Müze Envanter No: 3223

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 2.4.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 7 cm, Genişlik: 9,6 cm, Baş Yüksekliği: 2,3 cm, Baş Genişliği: 2,1 cm, Boyun Yüksekliği: 0,9 cm, Boyun Genişliği: 1 cm, Kanat Uzunluğu: 3,7 cm, Kanat Yüksekliği: 4,6 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astara sahiptir. Yüzde krem rengi, kanatların üzerinde altın yaldız ve koyu mor renkleri tespit edilmiştir.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

İki ayrı kalıptan yapılmış uçan Eros figürini parçasıdır. Baş, kanatlar ve omuzlar dışındaki kısımları kırık ve eksiktir. Başını soluna ve yukarı çevirmiştir. Boyun bu duruşa uyumlu olarak sola meyillidir. Kanatlar omuzların arkasından yanlara ve yukarı doğru açılır, tüyler kalın ve belirgin işlenmiştir.

K.8

Fig. 125



K.8

Fig. 126



0 cm 5 cm

Uçan Eros Figürünü Kanat Parçası

Müze Envanter No: 3228

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 2.4.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 12,8 cm, Genişlik: 7,6 cm

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astarlı. Astar üzerinde krem ve mavi renkler görülür.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Uçan Eros figürünine ait sol kanat parçasıdır. Uzun ve kısa tüyler farklı boyutlarla işlenmiştir.

K.9

Fig. 127



K.9

Fig. 128



0 cm

10 cm

Uçan Eros Figürünü Kanat Parçası

Müze Envanter No: A3229

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 02.04.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 7,1 cm, Genişlik: 11,8 cm, Kalınlık: 1,2 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahve hamur rengi, kalın macun kıvamlı beyaz astar, üzerine 5 YR 8/3 pembe astar ayrıca kanadın üst kısmında 7.5 YR 5/6 kırmızı onun da üzerinde 10 YR 7/6 sarı boya onun da üzerinde, altın yıldızlar bulunmaktadır. Kanadın çıkış kısımlarında ise 2.5 YR 6/2 açık kahverengimsi-gri astar boya görülmektedir. Hamur, mika, kum, kireç ve taşçık katkıdır.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tek kalıp yapımı olup döküm tekniğindedir. İki ayrı parça halinde ele geçmiş, sonradan birleştirilmiştir. Kanadın arka yüzü detaysız işlenmiş olup vücuda birleştirildiği yerden kırılmıştır. Tüyler üç kat halinde detaylı ve kalın verilmiştir.

K. 10

Fig. 129



K. 10

Fig. 130



K. 10

Fig. 131



K. 10

Fig. 132



Eros Figürünü Sağ Kanat Parçası

Müze Envanter No: A3230

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 02.04.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 5,3 cm, Genişlik: 7 cm, Kalınlık: 0,6 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahve hamur rengi, kalın macun kıvamlı beyaz astar, üzerine 5 YR 8/3 pembe astar ayrıca kanadın üst kısmında 7.5 YR 5/6 kırmızı onun da üzerinde 10 YR 7/6 sarı boya üzerinde, altın yıldızlar bulunmaktadır. Kanadın çıkış kısımlarında ise 2.5 YR 6/2 açık kahverengimsi-gri astar boya görülmektedir. Hamur, mika, kum, kireç ve taşçık katkıdır. Ayrıca kanatta griyle birlikte 10 R 6/6 açık kırmızı boya vardır.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Kanadın vücutla birleştiği bölüm ve kanadın uç kısmı kırıktır. Tüyler üç kat halinde kalın işlenmiş, arka yüz detaysızdır.

K.11

Fig. 133



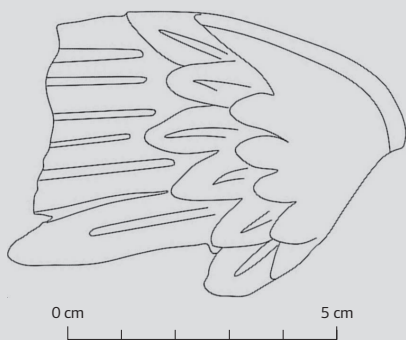
K.11

Fig. 134



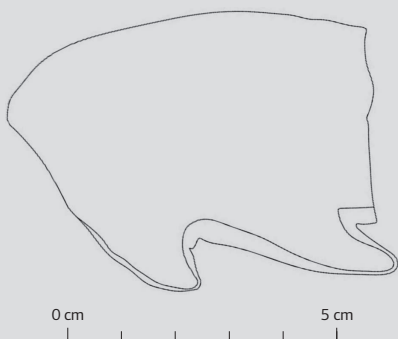
K.11

Fig. 135



K.11

Fig. 136



Eros Figürünü Sağ Kanat Parçası

Müze Envanter No: A1.12.92

Buluntu Yeri: Çaltılıdere Köyü

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: İlhan Koçunmalı'dan satın alma, 19.11.1992

Ölçüleri: Yükseklik: 4,6 cm, Genişlik: 4,4 cm, Başlıkla Beraber Baş Yüksekliği: 3,7 cm, Genişlik: 4 cm, Başlıksız Baş Yüksekliği: 2,7cm, Genişliği:1,8 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 renge sahip olan hamur mika, kireç, kum ve taşıcık katkılıdır. Üzerinde beyaz astar az da olsa görülebilmektedir. Ayrıca eserin ense kısmında yeşil boya tespit edilmiştir.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Döküm tekniğinde yapılmıştır. Baş hafifçe sağa ve yukarı çevrilmiştir. Başın üzerinde bitkisel çelenk işlenmiş, çelengin hemen altında ve üstünde yapraklar görülmektedir. Yüz dolgun ve etlidir. Gözler şişkin, ağız kapalı, dudaklar etli ve gamzeler belirgindir.

K. 12

Fig. 137



K. 12

Fig. 138



K. 12

Fig. 139



K. 12

Fig. 140



K. 12

Fig. 141



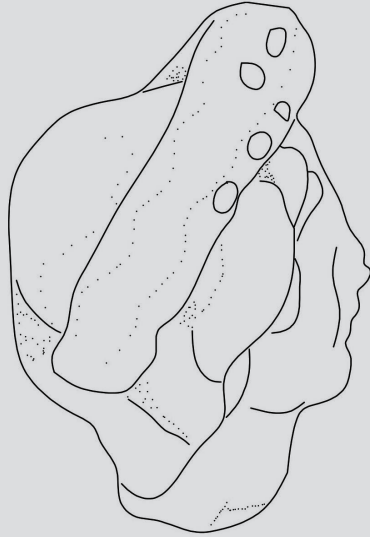
K. 12

Fig. 142



K. 12

Fig. 143



K. 12

Fig. 144



Eros ve Kaz Figürini

Müze Envanter No: A2444

Bulutnu Yeri: Belirsiz

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Belirsiz

Ölçüleri: Yükseklik: 18,7 cm, Genişlik: 9,4 cm, Kalınlık: 0,5 cm, Çelenkle Beraber Baş Yüksekliği: 3,7 cm, Genişlik: 4,2 cm, Dörtgen Yüksek Kaide Yüksekliği: 2,9 cm, Genişlik: 9,1 cm, Büyük Yuvarlak Pişirme Deliği Çapı: 2,7 cm, Yanında Duran Kazın Yüksekliği: 5,6 cm, Genişliği: 5,9 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahverengi hamur üzerine, beyaz astarlı, kanat çıkış yerinde sarı, figürinin genelinde ise 5 Y 6/2 açık zeytin yeşili grisi boya görülmektedir. Hamur, mika, kireç, kum ve taşçık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, uçan Eros figürinidir. İki ayrı kalıptan, yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Figürinin başı ve çelengi tek parça kalıptan döküm tekniğinde yapılmıştır. Eros'un başındaki bitkisel süsleme ise sonradan başa tutturulmuştur. Sol kanadı çıkış yerinden kırık, sağ kanadının ise az bir bölümü korunmuştur. Başında yuvarlak formu ve noktali çelenk altında yaprak bezemesi görülmektedir. Yüz oval formu, alın dışa çıkık, göz kapakları etli, elmacık kemikleri şişkin, ağız küçük ve kapalıdır. Başını sola ve aşağı çevirmiş Eros'un, sağ omzu önde, sol omzu arkadadır. Khlamys giyimli Eros'un sağ eli oturduğu kayalık alana dayanmaktadır. Khlamys, sağ omuzdan tutturulmuş, sol göğsü ve omzunun solunu örterek sol bacak üzerine dökülmektedir. Olasılıkla öne doğru uzattığı sol elinde olasıyla bir üzüm salkımı tutmaktadır. Vücudunun üst kısmı dolgun ve hafif şişkin, bel sağına doğru eğik, sol ayak önde, sağ ayak hemen gerisinde verilmiştir. Figürün sağ tarafında figüre doğru hareket eden bir kaz yer almaktadır. Elbise vücudu arkadan sararak, vücudun ön kısmını açıkta bırakır.

K. 13

Fig. 145



K. 13

Fig. 146



K. 13

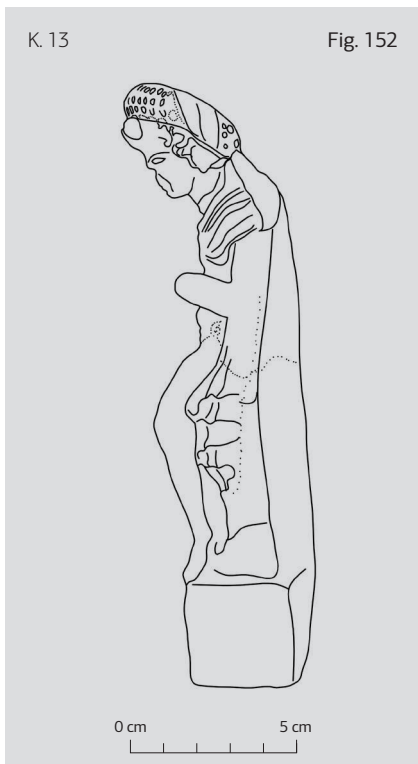
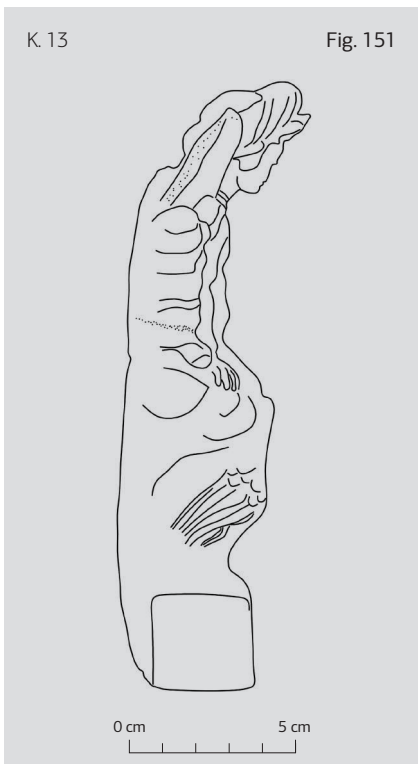
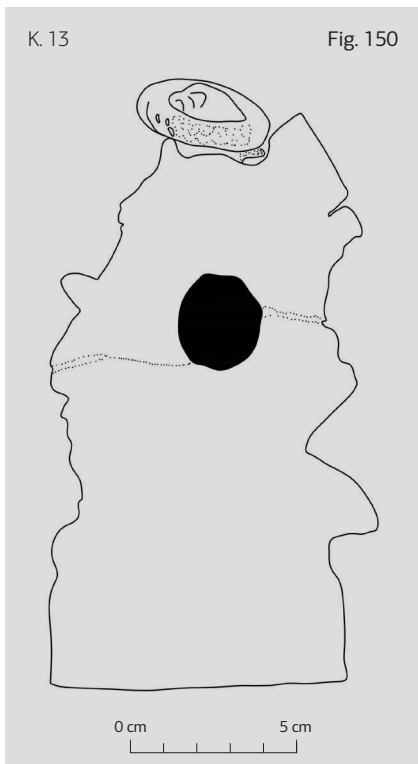
Fig. 147



K. 13

Fig. 148





Ayakta Eros Figürini

Müze Envanter No: A3221

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 02.04.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 8,1 cm, Genişlik: 2,3 cm, Kalınlık: 0,5 cm, Baş Yüksekliği: 1,1 cm, Genişlik: 0,9 cm, Sol Kanat Yüksekliği: 2,9 cm, Genişlik: 1,3 cm, Sağ Kanat Yüksekliği: 2,4 cm, Genişlik: 1,6 cm, Alttaki Yuvarlak Kaidenin Altında 1,3 cm derinliğinde bir oyuk bulunmaktadır. Kaz Yüksekliği: 1,2 cm, Genişlik: 1,3 cm, Yuvarlak-Halka Kaide Yüksekliği: 1,5 cm, Genişlik: 2,3 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 açık kırmızımsı hamur üzerine beyaz astarlıdır.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, ayakta Eros figürinidir. İki ayrı kalıptan döküm tekniğindedir. Kanatlar açık, hafifçe başını soluna ve aşağı döndürmüş, sağ elini dirseğinden büküp, sağ göğsü üzerine uzatmıştır ve muhtemelen bir üzüm salkımı tutmaktadır. Yukarıdaki sol elinde ise bir kaz tutar. Beli sağına eğik, sağ ayak önde ve hareketlidir. Vücudun arka kısmını bir manto sarmakta ve ön kısım açıkta kalmaktadır.

K. 14

Fig. 153



K. 14

Fig. 154



K. 14

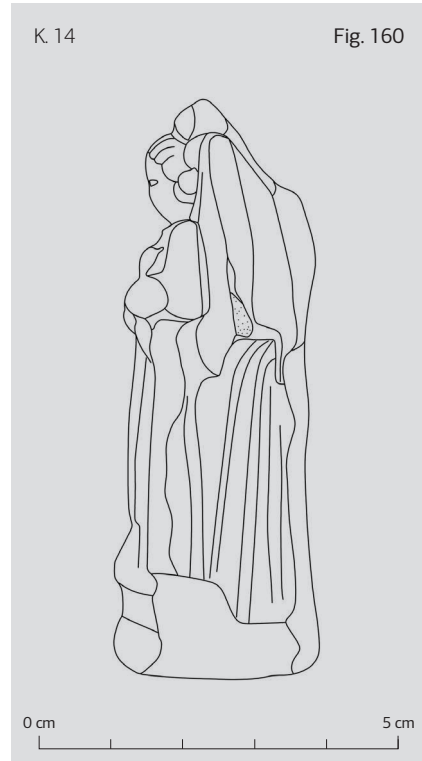
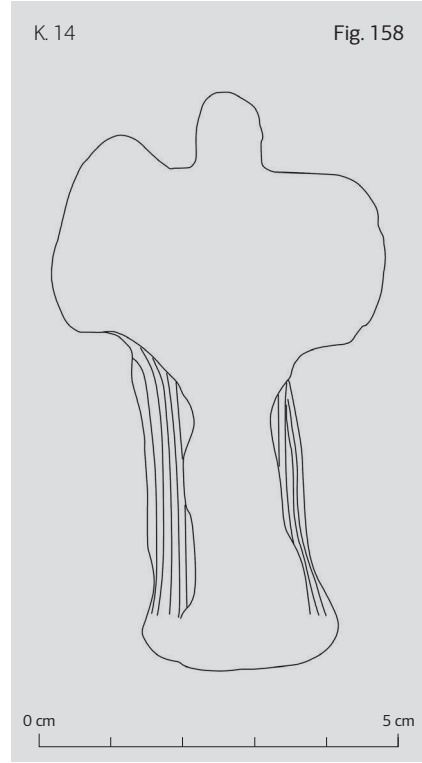
Fig. 155



K. 14

Fig. 156





K. 15

Asklepios Figürini

Müze Envanter No: A2454

Bulutnu Yeri: Belirsiz

Müzeve Geliş Şekli ve Tarihi: Belirsiz

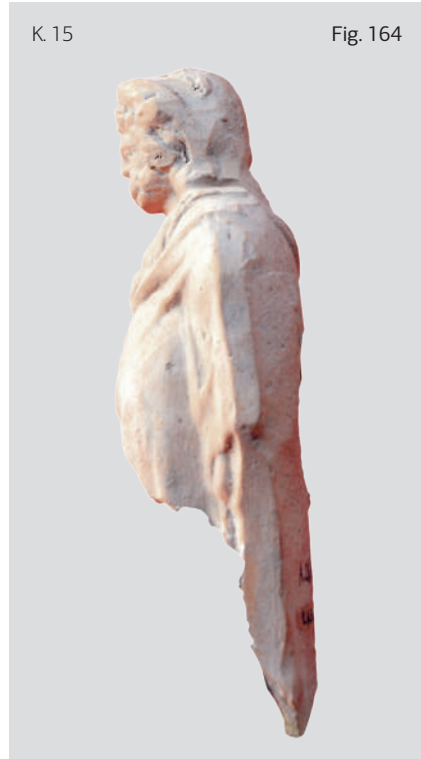
Ölçüleri: Yükseklik: 17,1 cm, Genişlik: 7,1 cm, Kalınlık: 0,6 cm, Büyük Oval Pişirme Deliği: 4,8 cm, Genişliği: 2,9 cm, Çelenkli Baş Yüksekliği: 3,7 cm, Genişlik: 3,2 cm.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 açık kahverengi hamur üzerine beyaz astarlı olup, boya görülmemektedir. Hamur, mika, kum, kireç ve taşçık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

İki ayrı kalıptan, yarı döküm tekniğinde yapılmıştır. Baş tek parça kalıptan döküm tekniğinde üretilmiştir. Başında yuvarlak bir çelenk olan figürinin uzun ve gür saçları ortadan ikiye ayrıldıktan sonra yanlara taranır. Saç uçları omuzlara dökülür. Alnı dışa çıkık, göz kapakları etli, sakallı, boynu kısa ve geniş, omuzları ise dardır. Figür manto giyimli olup, manto önce sol koltuk altına sıkıştırılıp, sol el ile tutulur. Sol omuzdan arkaya dolanıp, sağ koltuk altından ve göğüslerin alt kısmından geçerek çapraz olarak sol üst koldan arkaya ve yana dökülür. Sağ kol elbiseden sıyrılmış aşağı uzanır. Figürin sağ koltuk altından aşağıya uzanan ve üzerinde kıvrılmış bir yılan bulunan asaya dayanmaktadır. Sağ ayak önde ve hareketli olmalıdır. Bel ise sağına doğru eğiktir. Belin sol tarafı dışa çıktır. Sol kolunu dirsekten bükerek, belin arkasına uzatmıştır. Hareketli sağ ayak üzerinden, belin soluna giden çapraz plastik kıvrımlar oluşmuştur.



Nike Figürini

Müze Envanter No: 3113

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 23,5 cm, Genişlik: 12,5 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astara sahiptir. Başındaki polos, küpeler, boyun, el bilekleri ve sağ üst bacak üzerinde altın yıldız görülmektedir. Elbisenin tamamında pembe ve beyaz renkler görülür.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, Nike figürinidir. İki ayrı kalıptan yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Başını hafifçe sola çevirmiş, başının iki yanında ayrılarak arkada toplanan saçların üzerinde yüksek bir polos görülür. İnce ve uzun boyun düzdür. Omuzlar aynı hizadadır. Sol omzun arkasında kanat izi görülmektedir. Sağ kol öne doğru uzatılarak dirsekten göğse doğru bükülmüş, sol kol vücuda paralel dirsekten bükülerek yukarı kaldırılmıştır. Olasılıkla iki elde ayrı objeler veya iki elle bir obje taşımaktadır. Üst gövde sola, alt gövde ise sağa dönüktür. Sağ bacak sabit ve kıvrımlı elbisenin arasından görülmektedir. Sol bacak ise önde, dizden hafifçe bükülmüştür. Peplosun kıvrımları, kalça hizasından ve sol yanında kol altından aşağıya dökülen kısımlarda kalın formda işlenmiştir. Sol bacağın öne hareketi nedeniyle bacağın üzerinden iki yana dağılan kıvrımlarda kalın kıvrımlar şeklinde verilmiştir.

K. 16

Fig. 165



K. 16

Fig. 166



0 cm 10 cm

Nike Figürini

Müze Envanter No: 3114

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 14,7 cm, Genişlik: 15 cm, Baş Yüksekliği: 4 cm, Baş Genişliği: 3,1 cm, Boyun Yüksekliği: 1,8 cm, Boyun Genişliği: 2,1 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astara sahip Saçlar, başın üzerindeki bant, küpeler, kollar ve kıyafetinde altın yaldız saptanmıştır. Ayrıca yüzde, sağ kol ve saçlarda kahverengi ve beyaz renkler görülmektedir.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, Nike figürinidir. İki ayrı kalıptan yarı döküm tekniğinde üretilmiş. Nike figürini, göğüslerinin altından itibaren kırık ve eksiktir. Baş, sola hafifçe çevrilmiş ve sağa eğilmiştir. Başın üzerinde kavun dilimi saç stilinde, ense üzerinde toplanan bir topuz ve hemen üstünde ince bir saç bandı görülmektedir. Dolgun yüz ve küçük, kapalı ağız belirgindir. Boyun, başın hareketiyle birlikte sola dönmüştür. Omuzlar aynı hizada olmakla birlikte sağ omuz sağ kolun dirsekten bükülerek yukarı kaldırılması nedeniyle görülmez. Sol kol ise vücuda paralel olarak hafifçe yana açılmış, dirsekten yukarı bükülerek öne uzatılmıştır. Kolların duruşu iki el arasında bir objenin varlığını düşündürür. Figürinin üzerinde sağ göğsünü açıkta bırakarak sol göğüs üzerinden uzanan ve sol omuz üzerinde düğmeyle tutturulan bir giysi görülmektedir. Göğüsler arasındaki kıvrımlar şematik ve kalındır.

K. 17

Fig. 167



K. 17

Fig. 168



Nike Figürini

Müze Envanter No: A3117

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.03.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 23,5 cm, Genişlik: 13,2 cm, Kalınlık: 0,6 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 hamur üzerine kalın macun kıvamlı beyaz astar, elbise üzerinde yer yer (şerit halinde) 7.5 YR 7/4 pembe boya, sağ bacakta 5 YR 7/6 kırmızımsı sarı boya ve ayrıca siyah boya görülmektedir. Hamur, mika, kum ve az taşçık katkılıdır.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

İki ayrı kalıp, yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Üst gövdenin bir kısmı, baş, kolların büyük bir bölümü kırık ve eksiktir. Korunan sol el belin solunda görülmektedir. Peplos giyimli olan Nike figürünün sol ayağının önde olmasına uyumlu olarak uçuşan elbise kıvrımları görülür. Sağ bacak çıplak, dizden hafifçe bükülerek geride parmak uçlarına basmaktadır. Peplosun altında görülen sol bacak ise bir adım önde, dizden bükülmüştür ve bu hareketle uyumlu olarak bacağın iki yanına dağılan elbise kıvrımları işlenmiştir.

K. 18

Fig. 169



K. 18

Fig. 170



K. 18

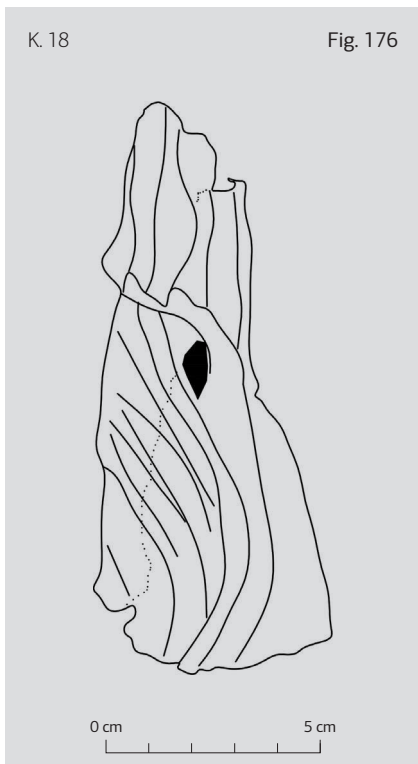
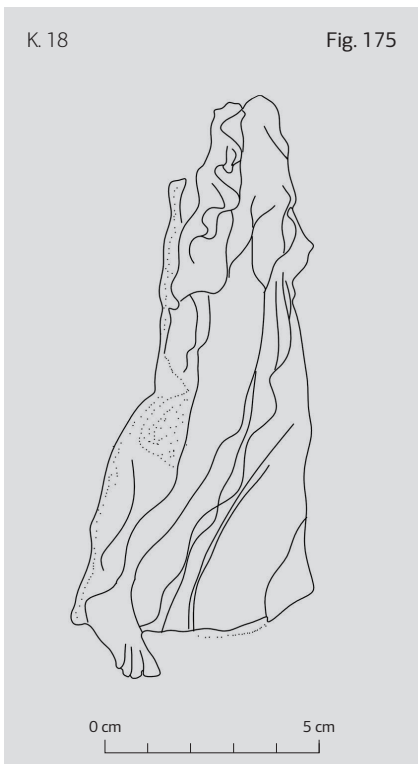
Fig. 171



K. 18

Fig. 172





Nike Figürini

Müze Envanter No: A3118

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.03.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 23,4 cm, Genişlik: 12,7 cm, Kalınlık: 0,6 cm, Pişirme Deliği Yükseklik: 4,6 cm, Üst Genişlik: 1,6 cm, Alt Genişlik: 4,1 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 hamur üzerine macun kıvamında kalın beyaz astara sahiptir. Sağ bacak sarı boyalı, elbisede yer yer pembe renkler mevcuttur.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, Nike figürinidir. Üst gövde kırık ve kesiktir. İki ayrı kalıp yapımı, arka kalıp yarı döküm, ön kalıp baskı tekniği, sağ ayak yarı döküm, sol ayak ise döküm tekniğinde olup, sonradan kalıp arkasından elbiseye tutturulmuştur. Üst gövdenin bir kısmı kırık ve eksiktir. Peplos giyimlidir, sol bacağını bir adım öne atmış sağ ayak arkada parmak ucundadır. Üst gövdenin korunan kısmı sola alt gövde hafifçe sağa dönüktür. Bacaklar arasında kalın kıvrımlar yoğunlaşmıştır. Bacakların hareketine uyumlu olarak geriye doğru uçan kıvrımlar ise daha ince verilmiştir. Figürinin arka kısmı daha detaysız işlenmiş ve büyük, üst kısmı kavisli alt kısmı düz bir pişirme deliğine sahiptir.



K. 19

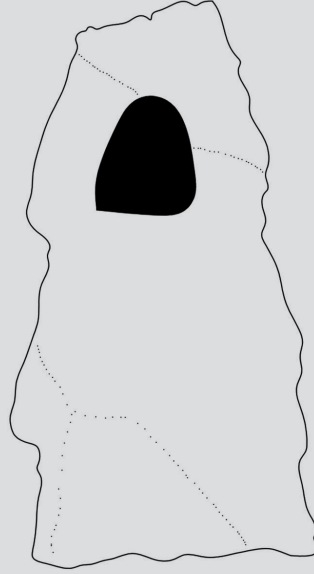
Fig. 181



0 cm 5 cm

K. 19

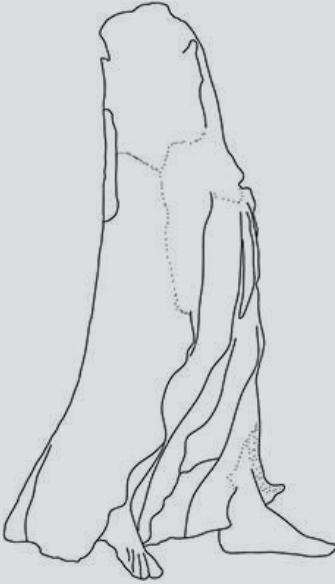
Fig. 182



0 cm 5 cm

K. 19

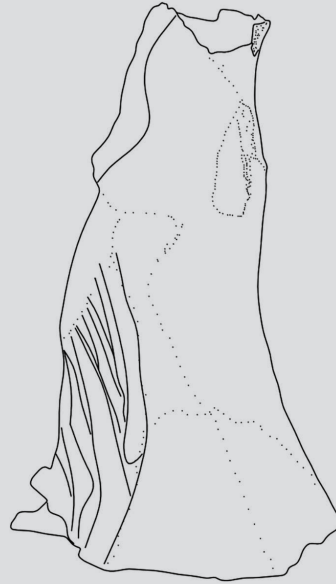
Fig. 183



0 cm 5 cm

K. 19

Fig. 184



0 cm 5 cm

Nike Figürini

Müze Envanter No: 3119

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 25 cm, Genişlik: 10 cm, Baş Yüksekliği: 3,1 cm, Baş Genişliği: 3 cm, Boyun Yüksekliği: 1,4 cm, Boyun Genişliği: 1,7 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astara sahiptir. Yüzde krem rengi boya, göğüs üzerinde altın yaldız, elbisenin eteklerinde pembe boya izlerine rastlanmıştır.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, Nike figürinidir. İki ayrı kalıptan yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Nike figürininin sağ kolu, sol kolunun bir kısmı, kanatları ve giysisiyle birlikte bacaklarının bir kısmı kırık ve eksiktir. Başını hafifçe sağına çevirmiş, boynu sola meyillidir. Omuzlar aynı hizada, sol kol vücuda paralel olarak yana açılmıştır. Üst gövde sola alt gövde ise sağa meyillidir ve bu nedenle figüründe “S” formu görülür. Bel söz konusu duruş nedeniyle sağa doğru çıkıntılıdır. Sağ bacak sabit ve hareketsizken sol bacak bir adım önde dizden hafifçe bükülmüştür. Sağ göğsü açıkta bırakan peplosun uçuşan kalın kıvrımları sol bacağın hareketine uyumlu olarak arkaya ve yanlara doğru dağılmakta, sol kol altındaki kıvrımlar aşağıya uzanmaktadır.

K. 20

Fig. 185



K. 20

Fig. 186



0 cm 10 cm

Nike Figürini

Müze Envanter No: 3120

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 30.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 16,5 cm, Genişlik: 8,2 cm, Baş Yüksekliği (polosla beraber): 2,1 cm, Baş Genişliği: 1,7 cm, Boyun Yüksekliği: 1 cm, Boyun Genişliği: 1 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astara sahiptir. Başındaki polos, küpeler, boyun, el bilekleri ve sağ üst bacak üzerinde altın yıldız görülmektedir. Elbisenin tamamında pembe ve beyaz renkler görülür.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, ayakta, yarı çıplak, Nike figürinidir. İki ayrı kalıptan yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Başını hafifçe sola çevirmiş, başın iki yanına ayrılarak arkada toplanan saçların üzerinde yüksek bir polos görülür. İnce ve uzun boyun düzdür. Omuzlar aynı hizadadır. Sol omzun arkasında kanat izi görülmektedir. Sağ kol öne doğru uzatılarak dirsekten göğse doğru bükülmüş, sol kol vücuda paralel dirsekten bükülerek yukarı kaldırılmıştır. Olasılıkla iki elinde ayrı objeler veya iki eliyle bir obje taşımaktadır. Üst gövde sola, alt gövde ise sağa dönüktür. Sağ bacak sabit ve kıvrımlı elbisenin arasından görülmektedir. Sol bacak ise önde, dizden hafifçe bükülmüştür. Peplosun kıvrımları, kalça hizasından ve sol yanında kol altından aşağıya dökülen kısımlarda kalın formda işlenmiştir. Sol bacağın öne hareketi nedeniyle bacağın üzerinden iki yana dağılan kıvrımlar kalın verilmiştir.

K. 21

Fig. 187



K. 21

Fig. 188



0 cm 10 cm

Oturan Çıplak Aphrodite Figürini

Müze Envanter No: A3096

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 27.03.1974

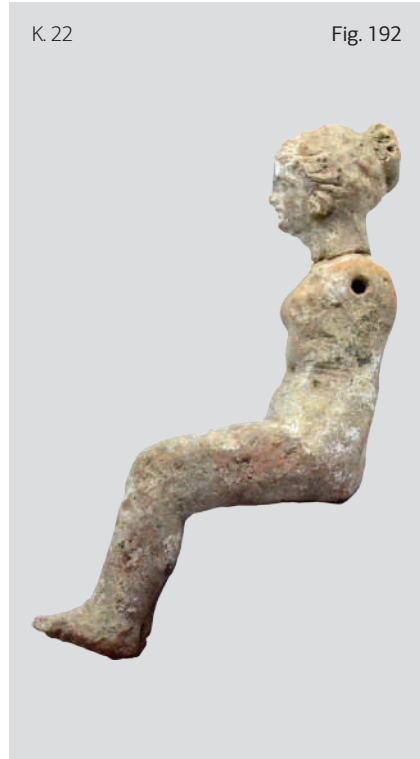
Ölçüleri: Yükseklik: 9,2 cm, Genişlik: 2,2 cm, Baş Yüksekliği: 1,9 cm, Genişlik 1,6 cm, omzun her iki yanında 0,3 cm çapında delikler bulunmaktadır.

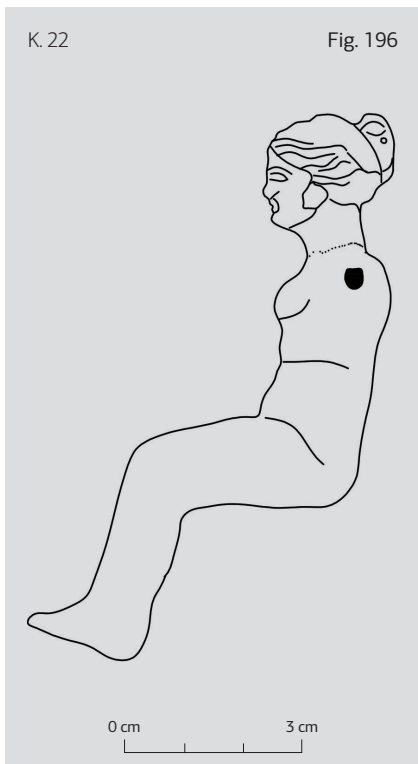
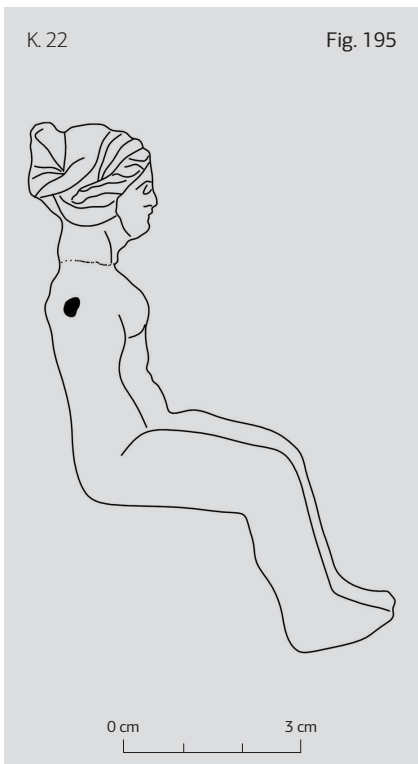
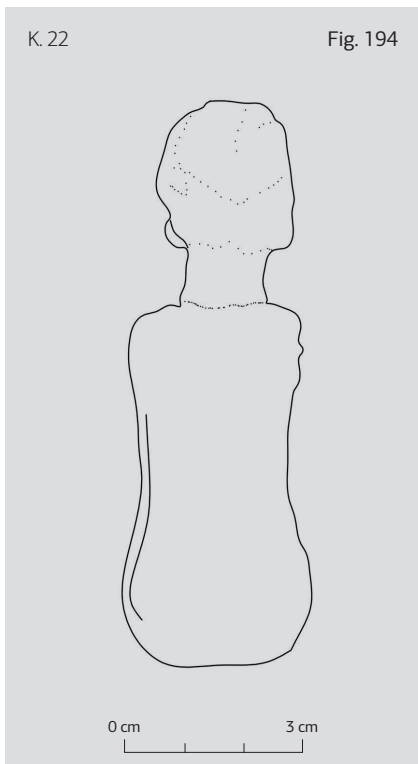
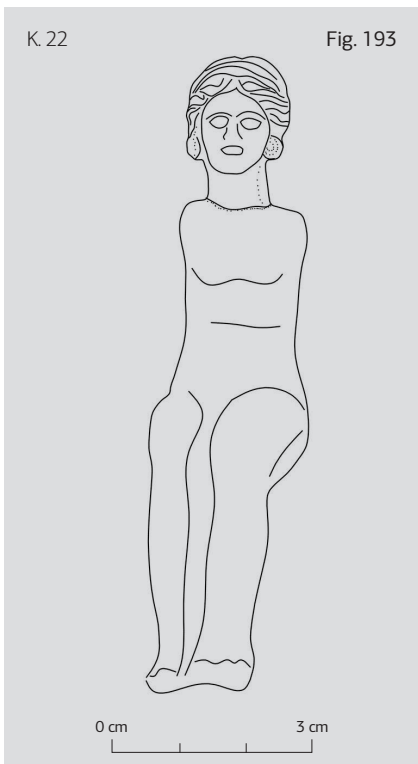
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4 hamur renkli. Beyaz astar üzerinde yer yer siyah boyalı. Hamur mika, kum ve taşçık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, oturan, çıplak Aphrodite figürinidir. İki ayrı kalıptan döküm tekniğinde yapılmıştır. Figürinin başı kırılmış ve yapıştırılarak onarılmıştır. Baş üzerinde dalgalı saçları ortadan ikiye ayrılmış, kulağların üzerinden geçerek arkada topuz şeklinde toplanmıştır. Topuz bölümü arkada parmak ile bastırılarak belirginleştirilmiştir. Başın üzerinde ayrıca bir bant da gözlemlenmektedir. Sivri bir yüz hattına, şişkin elmacık kemiklerine, etli göz kapaklarına, küçük ve kapalı bir ağza sahiptir. Oturur vaziyette olan figürinin bacakları bitişik verilmiştir.





Yunus Üzerinde Oturan Aphrodite Figürini

Müze Envanter No: A2455

Buluntu Yeri: Belirsiz

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Belirsiz

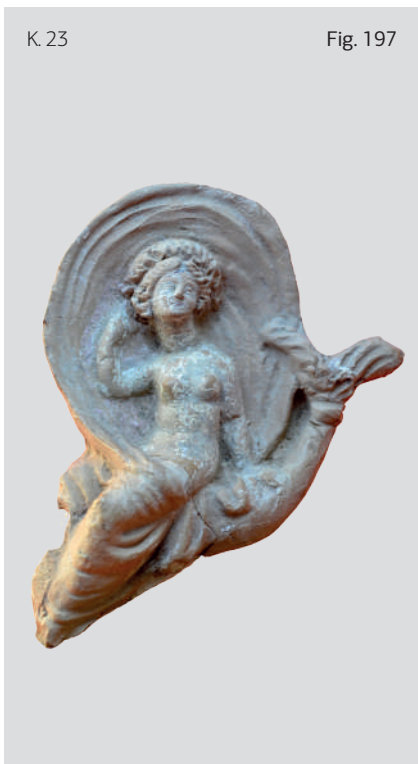
Ölçüleri: Yükseklik: 10,9 cm, Genişlik: 8,9 cm, Kalınlık: 0,7 cm, Baş Yüksekliği 1,9 cm, Genişlik: 2,5 cm, Korunan Yunus Yüksekliği: 5,4 cm, Genişlik: 6,9 cm, Oval Pişirme Deliği Yüksekliği: 4,1 cm, Genişlik: 2,8 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahverengi hamur üzerine kalın beyaz astar, üzerine 5 Y 6/2 açık zeytin yeşili grisi astarlıdır. Saçlarda 2.5 YR 4/3 kırmızımsı kahverengi boya, dudaklarda 7.5 R 5/6 kırmızı boya, yunusun kuyruk kısmında 2.5 YR 4/3 kırmızımsı kahve boya, elbisede ise 7.5 R 7/4 açık kırmızı boya bulunmaktadır. Hamurda, mika, kum, kireç ve taşçık katkıları görülmektedir.

Tarihi: M.S. I. yüzyıl.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş, yunus üzerinde oturan, yarı çıplak Aphrodite figürinidir. İki ayrı kalıp yapımı ve yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Aphrodite bir yunus üzerinde oturmaktadır. Başını soluna ve yukarı çevirmiştir. Yuvarlak formu bir çelenk takmaktadır. Saçlar ortadan ikiye ayrılıp, yanlara doğru taranmıştır. Yüz oval ve dolgun, göz kapakları etli, yanaklar dolgun, ağız küçük ve kapalı, çene yuvarlatılmıştır. Uzun ve ince boyunlu, omuzlar dar ve sağ elini dirseğinden bükerek saçlarına doğru uzatmaktadır. Sol eliyle ise yunusun gövdesine dayanır. Bacaklar yunus gövdesinden aşağı sarkık ve üzerindeki manto bacakları sararak, yine bacaklar üzerinden bir hale şeklinde vücut etrafından dolaşmaktadır. Kıvrımlar, yunusun kuyruk kısmından aşağıda sonlanmaktadır. Vücudun üst kısmı ise çıplaktır.



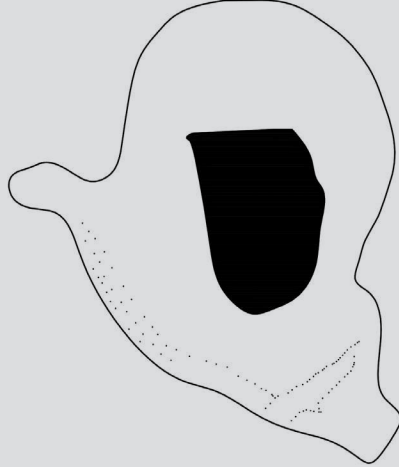
K. 23

Fig. 201



K. 23

Fig. 202



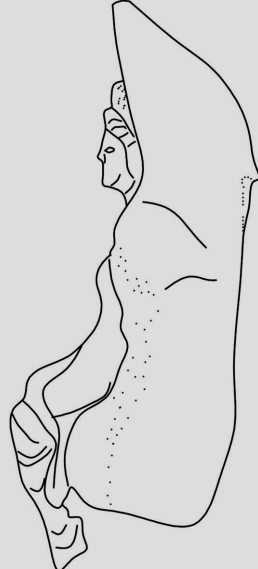
K. 23

Fig. 203



K. 23

Fig. 204



Sütuna Yaslanan Aphrodite Figürini

Müze Envanter No: A3097

Bulutnu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 27.03.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 17,3 cm, Genişlik: 6,3 cm, Kalınlık: 0,5 cm, Baş Yüksekliği: 2,3 cm, Genişliği: 1,9 cm, Dörtgen Plaka Kaide Yüksekliği: 0,5 cm, Genişliği: 6,4 cm, Dorik Plaster Yüksekliği: 7,3 cm, Genişliği: 2,7 cm, Pişirme Deliği Yüksekliği: 3,9 cm, Alt Genişlik: 2,3 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 açık kırmızı hamur üzerine beyaz astar, üzerine figürinin tamamı 5 Y 6/2 açık zeytin yeşili grisi boyalı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş ayakta, khiton ve himation giyimli Aphrodite figürinidir. Başını sağına çevirmiştir. Kavun dilimi saçlar arkaya doğru taranmış ve başın arkasında topuz şeklinde toplanmıştır. Yüz oval formlu, elmacık kemikleri şişkin, ağız küçük ve kapalı, boyun dar ve uzundur. Sağ omuz yukarıda, sol omuz ise aşağıdadır. Sağ elini yanındaki plastere dayamış, sol el ise bel arkasındadır. Vücudun üstü çıplakken, belden itibaren manto sarılmıştır. Sağ ayak diğerine göre çapraz ve öndedir. Ayrıca küpeler üzerinde altın yaldız görülmektedir. Figürinin arka yüzünde üst kısmı oval alt kısmı düz büyük bir pişirme deliği bulunur.

K. 24

Fig. 205



K. 24

Fig. 206



K. 24

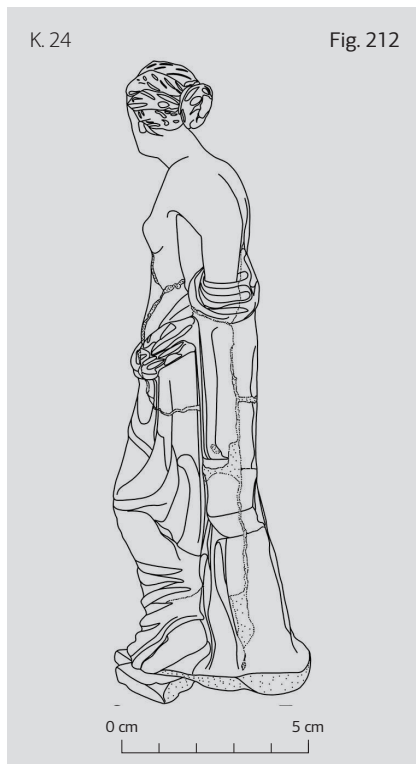
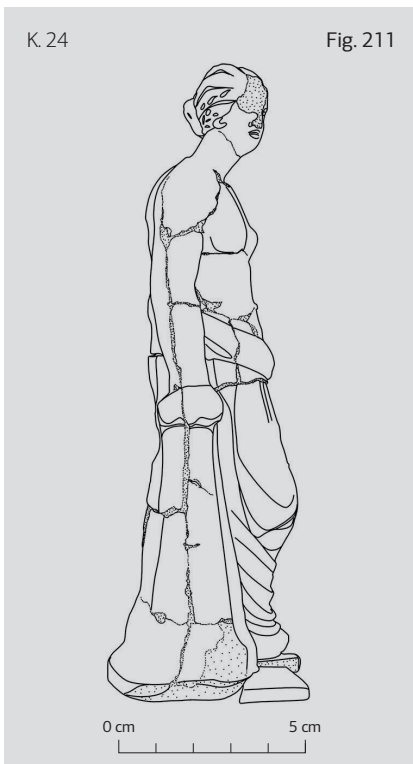
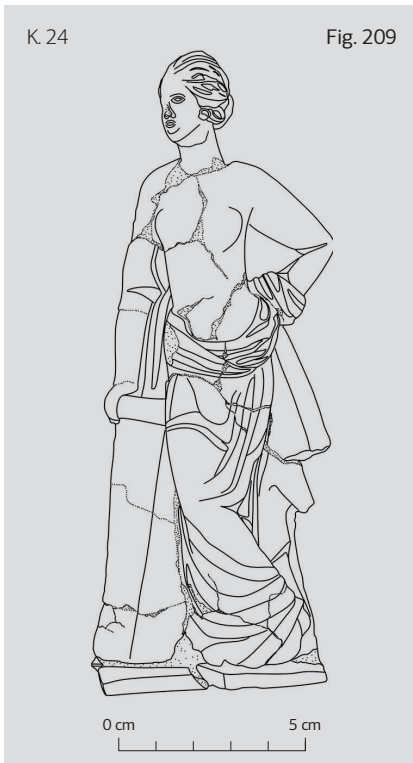
Fig. 207



K. 24

Fig. 208





Aphrodite Figürini Başı

Müze Envanter No: A3116

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Tarihi: Kazı buluntusu, 29.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 6 cm, Genişlik: 3 cm, Baş Yüksekliği: 4 cm, Baş Genişliği: 3 cm, Boyun yüksekliği: 2 cm, Boyun Genişliği: 2 cm.

Hamur: Açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer sarı ve pembe boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşıcık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Yalnızca baş ve boyun korunmuştur. Başını hafifçe sağına çevirmiş boyun sola meyillidir. Yüzü çevreleyen saçlar başın arkasına doğru dalgalar halinde toplanmıştır. Başın hemen üzerinde bir bant bağlanmıştır. Gözler şişkin, ağız küçük işlenmiş yüz hatları ince ve uzun verilmiştir.



Aphrodite Figürini Başı

Müze Envanter No: A4.9.83

Buluntu Yeri: Çaltıldere Köyü

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Mehmet Şen'den Satın Alma, 16.09.1983

Ölçüleri: Yükseklik: 8,9 cm, Genişlik: 4,6 cm, Kalınlık: 10,6 cm, Yüz Genişliği: 3,1 cm, Yüz Yüksekliği: 3,9 cm, Boyun Yüksekliği: 2 cm, Boyun Genişliği: 2,1 cm, Stephane Genişliği: 3,9 cm, Stephane Yüksekliği: 3 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 hamurlu, iyi pişirilmiş. Mika, kum kireç ve taşcık katkı. Saçlarda 5 R 5/5, stephanede 2 4/4 gri ve 5 R 7/5 pembe boyalı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Döküm tekniğinde tek kalıptan üretilmiştir. Stephane ayrıca kalıplanmıştır. Omuzlara dökülen saçlarda ayrıca baskı tekniği kullanılmıştır ve saçlar applike edilmiştir. Saçlar ortadan ikiye ayrılmış ve arkada topuz yapılmıştır. Yüz oval ve sağ tarafa dönüktür. Göz kapakları etlidir. Boyun uzun ve kalın verilmiştir.

K. 26

Fig. 214



K. 26

Fig. 215



K. 26

Fig. 216



K. 26

Fig. 217



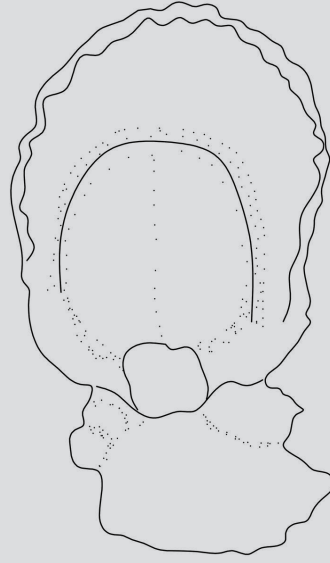
K. 26

Fig. 218



K. 26

Fig. 219



K. 26

Fig. 220



K. 26

Fig. 221



Aphrodite Figürin Başı

Müze Envanter No: 5.9.83

Buluntu Yeri: Çaltılıdere Köyü

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Mehmet Şen'den Satın Alma, 16.09.1983

Ölçüleri: Yükseklik: 3,4 cm, Genişlik: 2,2 cm, Yüz Yüksekliği: 1,6 cm, Yüz Genişliği: 1,1 cm, Boyun Yüksekliği: 1,2 cm, Boyun Genişliği: 1 cm.

Hamur rengi: 2.5 6/5 beyaz astarlı, yüzünde açık kahverengi boya vardır. Mika, kum, taşcık katkılı. Döküm tekniğinde, iki parça kalıp yapımı, saçları sonradan düzeltilmiştir

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Baş ve boynun bir kısmı korunmuş figürinin diğer bölümleri kırık ve eksiktir. Baş sola ve yana eğimlidir. Saçlar ortadan ikiye ayrılmıştır ve kulakların üzerinde kalın dalgalar şeklinde başın arkasında toplanmaktadır. Arka kısımda kırıklar ve aşınmalar görülür ancak olasılıkla önden arkaya taranmış olan saçlar bir ense topuzuyla toplanmıştır. Boyun düz işlenmiş, gövdeyle birleşeceği alanda iki boyun bileziği işlenmiştir. Yüz dolgun, burnu ve göz kapakları etli verilmiş, ağız küçük ve kapalı işlenmiştir.

K. 27

Fig. 222



K. 27

Fig. 223



K. 27

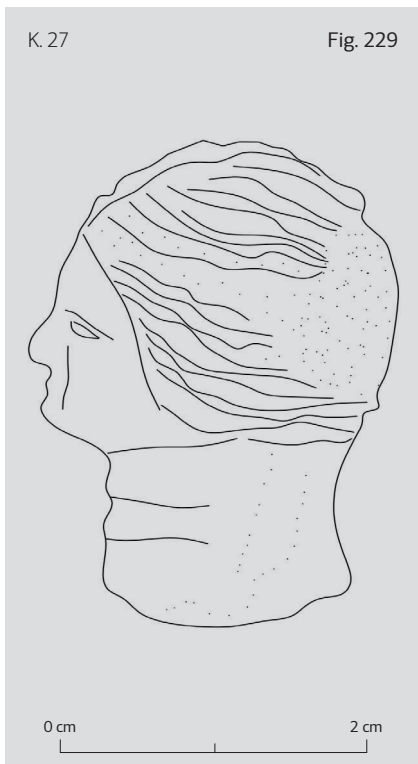
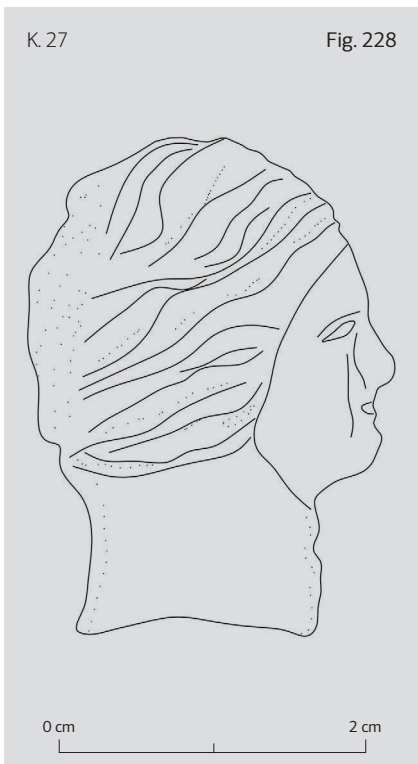
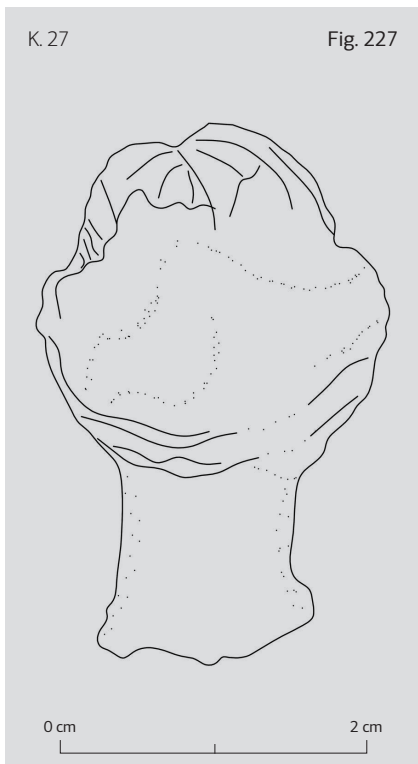
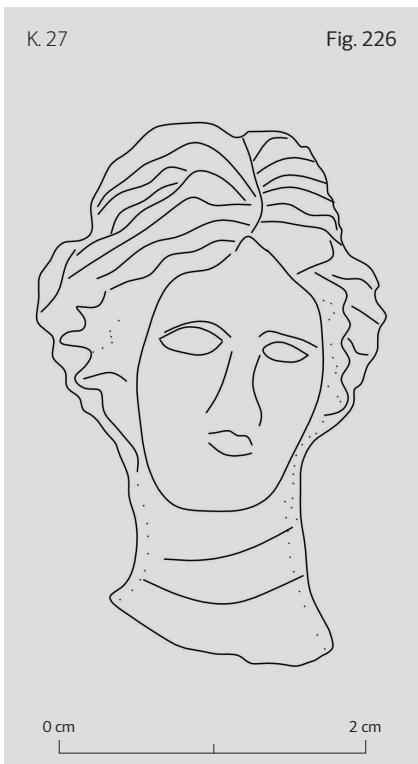
Fig. 224



K. 27

Fig. 225





Aphrodite Figürini Başı

Müze Envanter No: 7. 9. 83

Buluntu Yeri: Çaltılıdere Köyü

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Mehmet Şen'den Satın Alma, 16.09.1983

Ölçüleri: Yükseklik: 2,6 cm, Genişlik: 1,7 cm, Baş Yüksekliği: 1,7 cm, Baş Genişliği: 1,7 cm, Boyun Yüksekliği: 0,7 cm, Boyun Genişliği: 1 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 kırmızımsı sarı hamurlu. Taşçık mika ve kum katkılı, beyaz astarlı. Boynu kırmızı boyalı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

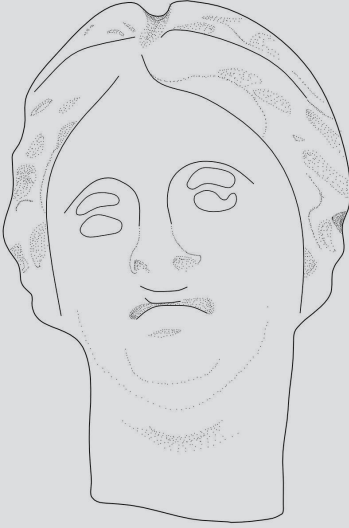
Tanım

İki ayrı kalıptan döküm tekniğinde yapılmıştır. Baş ve boyun kısmı dışında figürinin geri kalanı kırık ve eksiktir. Başını sağa döndürerek hafifçe yukarı kaldırmıştır. Saçlar Knidos'lu Aphrodite tipinde, alnın ortasından iki yana ayrılarak kulakların üzerinde ensede bir topuz halinde toplanmaktadır. Yüz oval, göz kapakları etli, ağız küçük ve kapalı işlenmiştir. Korunan boyun düz ve kalındır.



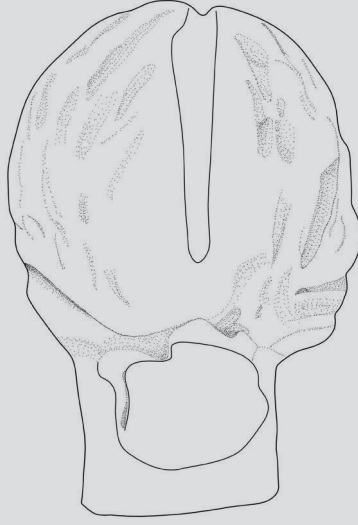
K. 28

Fig. 234



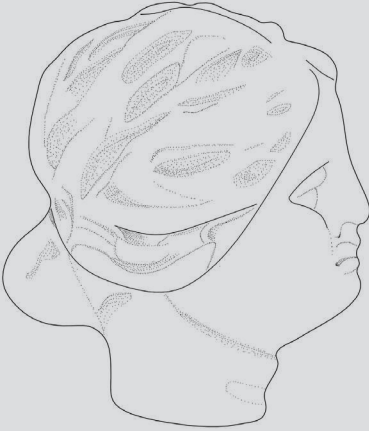
K. 28

Fig. 235



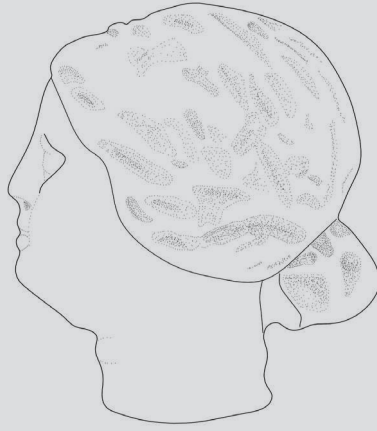
K. 28

Fig. 236



K. 28

Fig. 237



Ayakta Giyimli Kadın Figürünü

Müze Envanter No: A62

Bulutnu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 1959

Ölçüleri: Yükseklik: 22,8 cm, Genişlik: 8,5 cm, Kalınlık: 0,8 cm, Baş Yüksekliği: 4,6 cm, Genişlik: 2,8 cm, Boyuna Dikdörtgen Pişirme Deliği Yükseklik: 3,2 cm, Genişlik: 2,7 cm.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer siyah ve sarı boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşıcık katkı.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

İki ayrı kalıp yapımı, yarı döküm tekniğinde, baş iki ayrı kalıptan yapılmıştır. Eserin gövdesinde yer yer kırıklar ve eksikler mevcuttur. Kaidesiz olan figürün, khiton üzerine himation giyimli, başını soluna çevirmiş, saçlar alın üzerinde ikiye ayrılarak, yanlara doğru taranmıştır. Oval, ince uzun yüz hatlarına, etli göz kapaklarına, şişkin elmacık kemiklerine, sivri bir çeneye, uzun boyna sahip olup, boyun üzerinde iki adet boyun bileziği görülmektedir. Manto figürünün başını sarmaktadır. Figür sağ elini yana doğru açmış, sol eliyle belin sol alt kısmında manto kıvrımlarını taşımaktadır. Göğsünün hemen altında elbise tomarı görülmektedir. Sağ bacak hareketli olup, bel hafif sağa bükülmüş, bel kalın ve güçlü verilmiştir.

K. 29

Fig. 238



K. 29

Fig. 239



K. 29

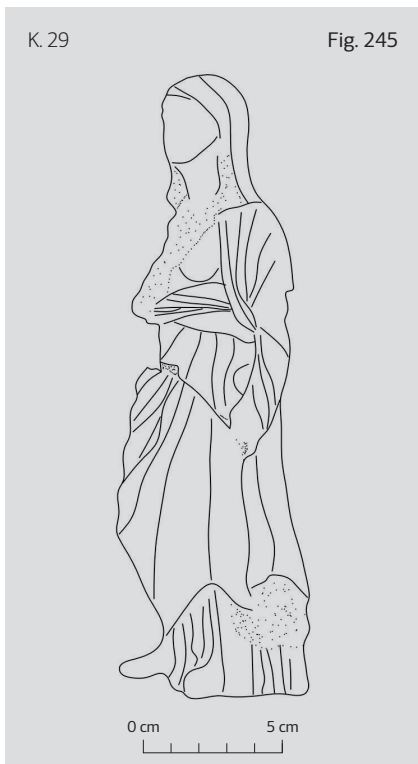
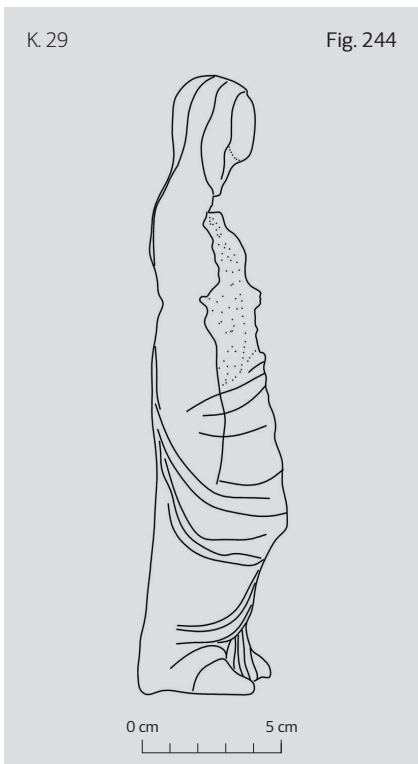
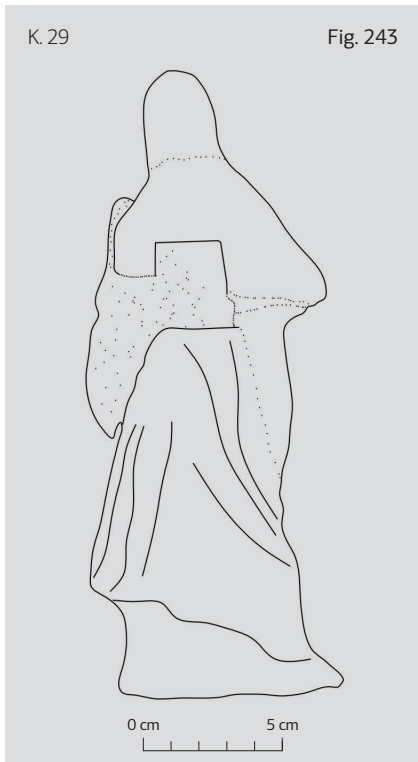
Fig. 240



K. 29

Fig. 241





Ayakta Giyimli Kadın Figürini

Müze Envanter No: A63

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 1959

Ölçüleri: Yükseklik: 18 cm, Genişlik: 7,7 cm, Kalınlık: 0,7 cm, Kaide Yüksekliği: 0,7 cm, Genişliği: 8,9 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 hamur üzerine macun kıvamlı kalın beyaz astarlı olup üzeri sarı boyalıdır. Hamur, mika, kum ve kireç katkılı olup iyi pişirilmemiştir.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

İki ayrı kalıp yapımı, yarı döküm tekniğinde yapılmıştır. Ön kalıp oldukça plastik özellikteyken arka kalıp daha düzdür. Baş ve omuzların tamamı, üst gövdenin bir kısmı kırık ve eksiktir. İnce dörtgen bir kaide üzerinde duran kadın khiton üzerine himation giyimlidir. Sağ kol elbise içinde önde ve sağ bacak üzerindedir. Sol kolu, dirsekten bükülerek belin arkasına uzanmaktadır. Bel sağa doğru hafif çıkıntılıdır. Sol bacak sabit ve hareketsiz sağ bacak bir adım yana açılmıştır. Khiton kıvrımları ayakların hemen üzerinde az bir kısımda görülür ve kalın, derin ve hareketsizdir. Vücudun büyük bir kısmını saran himation ise sağ bacağın ve kolların hareketine uyumlu olarak çeşitli kalınlıklarda ve hareketli kıvrımlara sahiptir.

K. 30

Fig. 246



K. 30

Fig. 247



K. 30

Fig. 248



K. 30

Fig. 249



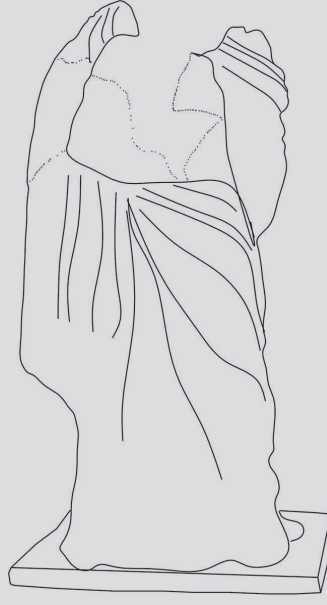
K. 30

Fig. 250



K. 30

Fig. 251



K. 30

Fig. 252



K. 30

Fig. 253



Ayakta Giyimli Kadın Figürünü

Müze Envanter No: A3089

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Tarihi: 27.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 21 cm, Genişlik: 8 cm, Baş Yüksekliği: 3 cm, Baş Genişliği: 2,5 cm, Boyun Yüksekliği: 1 cm, Boyun Genişliği: 1,1 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer sarı ve pembe boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşcık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

Tamamı korunmuş ayakta, giyimli kadın figürünüdür. İki ayrı kalıp yapımı, yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Khiton üzerine himation giyimlidir. Başını sağına ve hafifçe yukarı doğru çevirmiştir, saçları alın üzerinde ikiye ayrılarak, yanlara doğru taranmıştır. Oval, ince uzun yüz hatlarına, etli göz kapaklarına, şişkin elmacık kemiklerine, sivri bir çeneye ve uzun boyna sahiptir. Elbise içindeki sağ kolunu dirseğinden bükükten sonra elini göğüslerinin arasına uzatmıştır. Elbise içindeki sol kolu arkada, belinin sol arkasına dayanmıştır. Elbise kıvrımları sol kola dolandıktan sonra aşağıya açılarak dökülür. Sağ bacağın hareketi nedeniyle bel sağına eğiktir. Sağ bacak hareketli ve yanda, elbise içindeki sol bacak vücudun ağırlığını taşımaktadır. Figürün dörtgen formlu alçak kaide üzerinde yükselir.

K. 31

Fig. 254



K. 31

Fig. 255



Ayakta Giyimli Kadın Figürünü

Müze Envanter No: A3090

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Tarihi: 28.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 25 cm, Genişlik: 11 cm, Baş yüksekliği: 3,1 cm, Baş Genişliği: 2,6 cm, Boyun Yüksekliği: 1,8 cm, Boyun Genişliği: 1,5 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer sarı ve pembe boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşıcık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş ayakta, giyimli kadın figürünüdür. Figürünün elleri, sol omzu üzerindeki obje ve saçların bir kısmı kırık ve eksiktir. Başını hafifçe soluna çevirmiş, boyun bu hareket nedeniyle sola meyillidir. Omuzlar aynı hizada, sağ kol yana ve yukarı kaldırılmış, dirsekten bükülerek baş hizasında tutulmaktadır. Sol kol ise yana doğru açılarak dirsekten bükülmüş ve omuz hizasındadır. Bu hareket figürünün iki eli arasında ve sol omuz hizasında bir obje taşıdığını düşündürür. Figürünün gövdesi kalın kıyafetin altında detaysız verilmiştir. Bel düz, bacaklar ise sabit ve hareketsizdir. Kıyafet kıvrımları kalın, hareketsiz ve derin işlenmiştir.

K. 32

Fig. 256



K. 32

Fig. 257



Ayakta Giyimli Kadın Figürünü

Müze Envanter No: A3091

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Tarihi: 28.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 24,1 cm, Genişlik: 9,2 cm, Kaide Yüksekliği: 0,4 cm. Baş Yüksekliği: 3,1 cm, Baş Genişliği: 2,6 cm, Boyun Yüksekliği: 1,1 cm, Boyun Genişliği: 1,3 cm.

Hamur: Açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer sarı ve pembe boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşcık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

Tamamı korunmuş figüründe, yer yer aşınmalar ve korozyon mevcuttur. Çapraz formu bir bandın yer aldığı başını hafifçe sağına çevirmiştir. Boyun bu nedenle sağa meyillidir. Yüz küçük ve dolgun, ağız küçük ve kapalıdır. Omuzlar aynı hizadadır. Khiton üzerine himation giyimli olan kadının vücudunun üstü ve kolları himationa sarılıdır. Himationun altındaki sağ kol, dirsekten bükülerek belin sağına dayanmıştır. Sol kol ise yine himationun altında vücuda paralel olarak aşağıya uzanır ve kalçanın solunda kumaş kıvrımlarının tutar. Aynı zamanda sol el himationun altından görünmektedir. Bel düz, sağ bacak sabit ve hareketsiz, sol bacak ise bir adım yana açılmıştır. Himation, omuzların üzerinden öne doğru sarılmış, sol ucu sağa sarılarak sola sarılan sağ ucu altında kalmıştır. Ayrıca sağ ucu sol elin üzerine de sarılmış ve kumaşın geri kalanı sol el altından sağ bacağın yanından aşağıya sarmaktadır.

K. 33

Fig. 258



K. 33

Fig. 259



Ayakta Giyimli Kadın Figürin

Müze Envanter No: A3092

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Tarihi: 27.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 24,5 cm, Genişlik: 9,8 cm, Kaide Yüksekliği: 3,5 cm, Baş Yüksekliği: 3,5 cm, Baş Genişliği: 2,7 cm, Boyun Yüksekliği: 1,1 cm, Boyun Genişliği: 1,2 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer sarı ve pembe boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşıyıcı katkıları.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

Tamamı korunmuş figürinde yer yer korozyon mevcuttur. Khiton üzerine himation giyimlidir. Himatonun örttüğü başını sola ve hafifçe yukarı kaldırmış, boyun sola meyillidir. Sol omuz biraz daha yukarıdadır. Himationun altındaki sağ kol dirsekten bükülerek sağ el başın sağ yanından gelen himationu tutmaktadır. Benzer şekilde himationun altındaki sol kol dirsekten bükülerek öne doğru uzatılmış ve vücudun solunda toplanan himationu taşımaktadır. Bel, sağ bacağın dizden hafifçe bükülerek yana ve arkaya doğru olan hareketine karşın düz verilmiştir. Sol bacak ise sabit ve hareketsizdir. Himation başın üzerinden omuzlara, oradan sol göğsü açıkta bırakarak aşağıya iner, sağ kenar sola doğru hafifçe sarılmış ve her iki uç sol elin üzerinden aşağıya dökülmektedir. Himation altından görülen khiton ise düz ve hareketsiz kıvrımlara sahiptir.

K. 34

Fig. 260



K. 34

Fig. 261



Ayakta Giyimli Kadın Figürini

Müze Envanter No: A3093

Bulutnu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Tarihi: 27.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 22,5 cm, Genişlik: 8,5 cm, Baş Yüksekliği: 3 cm, Baş Genişliği: 2,3 cm, Boyun Yüksekliği: 0,9 cm, Boyun Genişliği: 1,3 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer sarı ve pembe boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşcık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

Tamamı korunmuş figürinde yer yer korozyon ve aşınmalar mevcuttur. Başını sağına çevirmiş, boyunda uyumlu olarak sağa dönüktür. Saçlarda kavun dilimi saç stili görülmekle birlikte başın üzerinde bağlanmış bir bant vardır. Omuzlar düşük ve aynı hizadadır. Khiton ve himation giyimlidir ve himation omuzlardan vücudun önüne doğru sağdan sola doğru sarılmıştır. Bu nedenle kollar ve bacakların büyük bir kısmı himationun altındadır. Sağ kol vücuda paralel olarak aşağıya uzanır ve hafifçe dirsekten bükülmüş, himationun bir kısmını yukarı çekmektedir. Sol kol ise dirsekten bükülerek vücudun solunda, himationun uçlarını taşımaktadır. Kalın kumaş nedeniyle vücut hatları görülmemekle birlikte sağ bacağın bir adım yana açıldığı görülmektedir. Sol bacak ise sabit ve hareketsizdir. Himationun üzerinde farklı boyutlarda kıvrımlar görülür ancak khitonun görünen kısımlarında kıvrımlar düz ve hareketsizdir.

K. 35

Fig. 262



K. 35

Fig. 263



Ayakta Giyimli Kadın Figürünü

Müze Envanter No: A3094

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı buluntusu, 27.03.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 19,8 cm, Genişlik: 7,8 cm, Kalınlık: 0,8 cm, Plaka Kaide Yüksekliği: 0,4 cm, Genişlik: 9 cm, Boyuna Dikdörtgen Pişirme Deliği Yüksekliği: 3,4 cm, Genişlik: 2 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahverengi hamur, beyaz astarlı olup üzerinde pembe, açık kırmızı ve siyah boyalar mevcuttur. Sol elinde tuttuğu meyve-çiçeğin üst kısımları altın yaldızlıdır. Hamur, mika, kum ve kireç katkıya sahip olup iyi derecede pişirilmiştir.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş ayakta, giyimli kadın figürünüdür. İki ayrı kalıp yapımı ve yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Khiton üzerine himation giyimli olan kadın ince dörtgen formu bir kaide üzerinde yükselmektedir. Baş boynun gövdeyle birleştiği yerden kırılmıştır. Sol omuz yukarıda, sağ omuz aşağıdadır. İki el de elbise içinde, sağ el belin sağ tarafında, elbiseyi tutar ve elbisenin gerilmesine neden olur. Sol el ise göğüs hizasında olup, elinde üç adet yuvarlak formu obje taşır. Kalın giysilerin altında belin durumu net değildir ancak sağ bacağın yana açılması nedeniyle sola çıkıntılı olduğu anlaşılmaktadır. Sağ ayak, yanda ve hareketli, sol bacak düz ve sabittir. Elbise önce belde sağ ele tutturulur. Daha sonra sol omuz üzerinden arkaya dolanarak vücudun sağ tarafını örter ve üstte çapraz şekilde sol kola uzanıp, sol kolu sararak kıvrımlar halinde aşağı dökülür.

K. 36

Fig. 264



K. 36

Fig. 265



K. 36

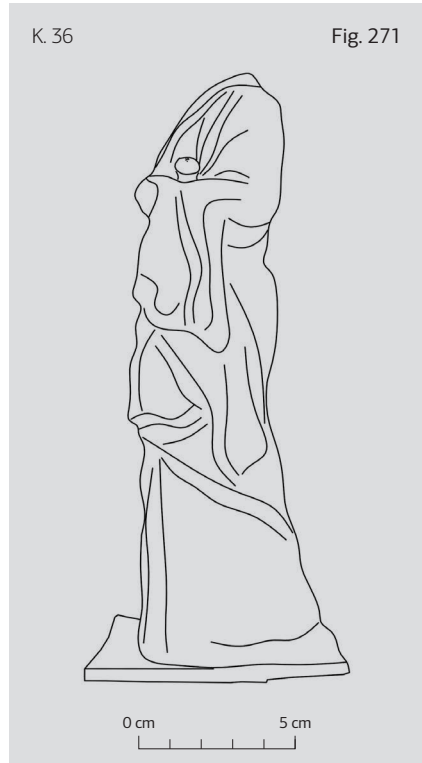
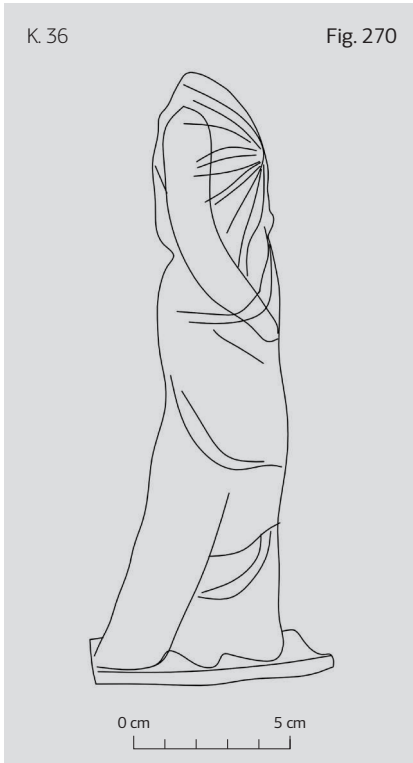
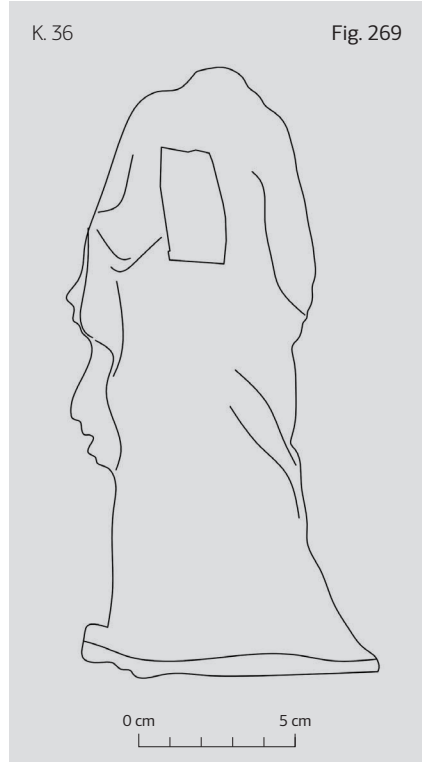
Fig. 266



K. 36

Fig. 267





Ayakta Giyimli Kadın Figürini

Müze Envanter No: A3095

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Tarihi: Kazı buluntusu, 27.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 24,5 cm, Genişlik: 9,7 cm, Baş Yüksekliği: 3,6 cm, Baş Genişliği: 2,7 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer sarı ve pembe boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşcık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 250-200.

Tanım

Tamamı korunmuş figürinde yer yer korozyon ve aşınmalar mevcuttur. Khiton ve himation giyimlidir. Başını sağına çevirmiş ve hafifçe aşağıya eğmiştir. Omuzlar aynı hizadadır. Sol kol dirsekten bükülerek sol el bele yaslanmıştır. Sağ kol ise vücuda paralel biçimde aşağıya uzanır ve sağ el hemen sağ yanında duran sütuna/plastere dayanmaktadır. Bel sola doğru çıkıntılı işlenmiştir. Sol bacak sabit ve hareketsizken sağ bacak dizden bükülerek öne taşkın verilmiş, sağ ayak parmak ucundadır. Himation başı, kolları ve vücudun büyük bir bölümünü örtmektedir. Khiton ayakların hemen üzerinde az bir kısımda görülür, kıvrımlar düz ve derin işlenmiştir. Buna karşın vücudun büyük kısmını saran himation kolların ve belin hareketine uyumlu olarak farklı boyutlarda ve yönlerde kıvrımlara sahiptir.

K. 37

Fig. 272



K. 37

Fig. 273



Kadın Figürini Başı

Müze Envanter No: 3112

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 29.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 7 cm, Genişlik: 5,1 cm, Boyun Yüksekliği: 1,3 cm, Boyun Genişliği: 3 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astarlı. Yüz ve boyun pembe boyalı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Döküm tekniğinde yapılmıştır. Baş ve boynun bir kısmı dışında figürin kırık ve eksiktir. Dalgalı kısa saçların çevrelediği baş, hafif sağa dönüktür. Yüz dolgun, göz kapakları şişkin, ağız küçük ve kapalıdır. Boyun başın hareketi nedeniyle sola meyillidir.

K. 38

Fig. 274



K. 38

Fig. 275



Kadın Figürini Başı

Müze Envanter No: A3121

Buluntu Yeri: Myrina

Müze Geliş Tarihi: Kazı buluntusu, 30.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 6,5 cm, Genişlik: 3,7 cm, Boyun Yüksekliği: 1,6 cm, Boyun Genişliği: 1,8 cm.

Hamur Rengi: Açık kırmızı hamurlu, kalın macun kıvamlı beyaz astar üzerine yer yer sarı ve pembe boyalı, iyi pişmiş, mika, kum, kireç ve taşıcık katkılı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Figürinin boynunun bir kısmı ve başı dışında kırık ve eksiktir. Başını hafifçe soluna çevirmiş, sola eğimlidir ve boynu düzdür. Saçlar ortadan iki yana ayrılmış, dalgalar halinde başın arkasında toplanmıştır. Saçların üzerinde yüksek bir stephane/polos takmaktadır. Saçların altında görülen kulaklar da ise yuvarlak formu küpeler görülmektedir.

K. 39

Fig. 276



K. 39

Fig. 277



0 cm

5 cm

Kadın Figürini Başı

Müze Envanter No: 1. 9. 83

Buluntu Yeri: Çaltılıdere Köyü

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Mehmet Şen'den satın alma, 16.09.1983

Ölçüleri: Yükseklik: 3,7 cm, Genişlik: 2,4 cm, Baş Yüksekliği: 2,8 cm, Baş Genişliği: 2,4 cm, Boyun Yüksekliği: 0,9 cm, Boyun Genişliği: 1.3 cm.

Hamur rengi: 2.5 YR 6/6 açık kırmızı hamurlu, beyaz astarlı, mika, kum, kireç ve taşçık katkı.

Tarihi: M.S. I. yüzyıl.

Tanım

Döküm tekniğinde ve tek kalıp yapımıdır. Figürin baş ve boynunun bir kısmı dışında kırık ve eksiktir. Başını sağına ve yukarı çevirmiştir. Boynunu, başın hareketine uyumlu olarak sağa dönüktür. Saçlar önde dalgalı işlenmiş ve bandın arkasında kavun dilimi formunda olup arkada ise topuz şeklinde toplanmıştır. Alın üzerinde çift katlı ve hacimli öndeki saçları bir bant tutmaktadır. Yüz oval ve dolgun, alın dışa çıkık, gözler derinde, elmacık kemikleri şişkin ve çene yuvarlak verilmiştir.

K. 40

Fig. 278



K. 40

Fig. 279



K. 40

Fig. 280



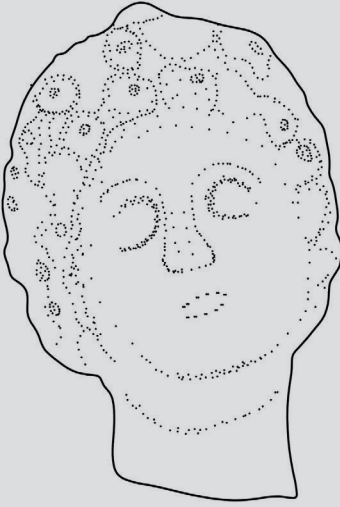
K. 40

Fig. 281



K. 40

Fig. 282



0 cm 2 cm

K. 40

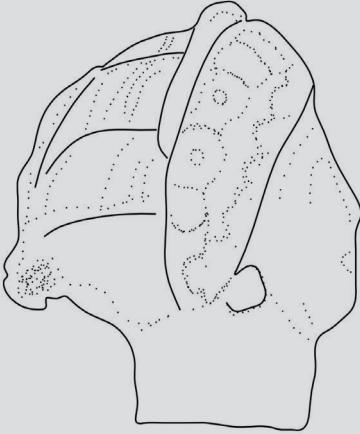
Fig. 283



0 cm 2 cm

K. 40

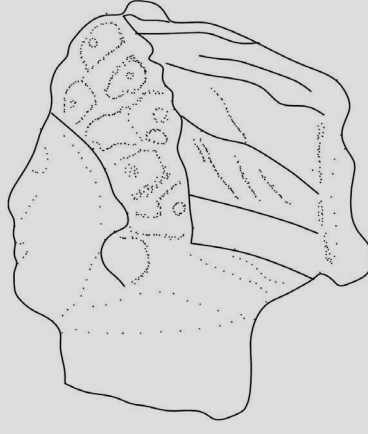
Fig. 284



0 cm 2 cm

K. 40

Fig. 285



0 cm 2 cm

Kadın Figürini Başı

Müze Envanter No: 2. 9. 83

Buluntu Yeri: Çaltılıdere Köyü

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Mehmet Şen'den Satın Alma, 16.09.1983

Ölçüleri: Yükseklik: 3,7 cm, Genişlik: 2,8 cm, Kalınlık: 0,5 cm, Baş Yüksekliği: 2,9 cm, Baş Genişliği: 2,5 cm, Boyun Yüksekliği: 0,6 cm, Boyun Genişliği: 1 6 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4 açık kırmızımsı kahve hamurlu, beyaz astarlı, mika, kum, kireç ve taşcık katkılı.

Tarihi: M.S. I. yüzyıl.

Tanım

Yarı döküm tekniğinde ve iki ayrı kalıp yapımıdır. Figürin baş ve boynun bir bölümü dışında kırık ve eksiktir. Himationun sardığı başını hafifçe soluna döndürmüş ve sola eğimlidir. Saçlar ortadan ikiye ayrılmış, başın arkasında topuz yapılmıştır ve yanlardan boynun yanına dökülmektedir. Üzerindeki manto başın arka kısmını sarar ve kulaklarda küpeler görülmektedir. Yüz oval ve dolgun, göz kapakları etli, gözler derinde, ağız küçük ve kapalıdır.

K. 41

Fig. 286



K. 41

Fig. 287



K. 41

Fig. 288



K. 41

Fig. 289



K. 41

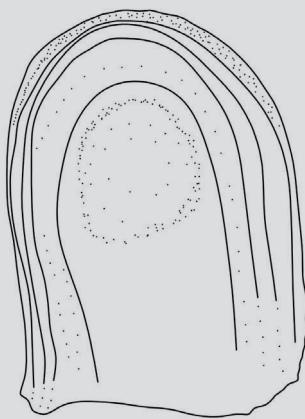
Fig. 290



0 cm 3 cm

K. 41

Fig. 291



0 cm 3 cm

K. 41

Fig. 292



0 cm 3 cm

K. 41

Fig. 293



0 cm 3 cm

Kadın Figürini Başı

Müze Envanter No: 6. 9. 83

Buluntu Yeri: Çaltılıdere Köyü

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Mehmet Şen'den Satın Alma, 16.09.1983

Ölçüleri: Yükseklik: 3,9 cm, Genişlik: 2,8 cm, Yüz Yüksekliği: 1,4 cm, Yüz Genişliği: 1,1 cm, Polos Yüksekliği: 2 cm.

Hamur Rengi: 7.5 YR 4/3 hamur renginde, mika, kum ve taşcık katkılıdır. Boya: 2.5 Y 25/1. Polos üzeri siyah boya vardır.

Tarihi: M.S. I. yüzyıl.

Tanım

Döküm tekniğinde yapılmıştır. Yalnızca baş kısmı korunmuştur. Yüksek bir polos sahiptir, polosun altından alnın üzerinde saçlar ortada ikiye ayrılarak omuzlara doğru dökülmektedir. Yüz, şişkin, yuvarlak, dudaklar kapalı ve göz çukurları belirgindir.

K. 42

Fig. 294



K. 42

Fig. 295



K. 42

Fig. 296



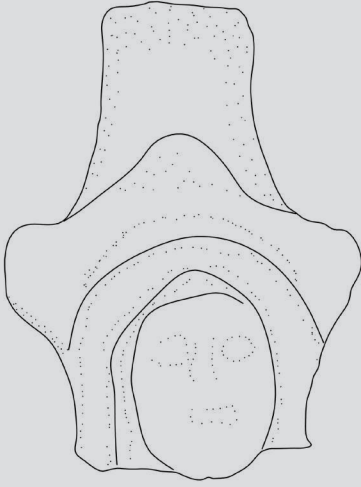
K. 42

Fig. 297



K. 42

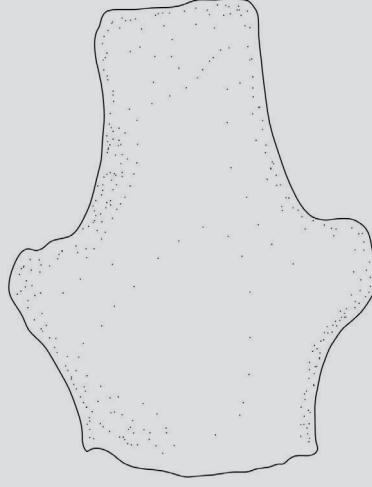
Fig. 298



0 cm 2 cm

K. 42

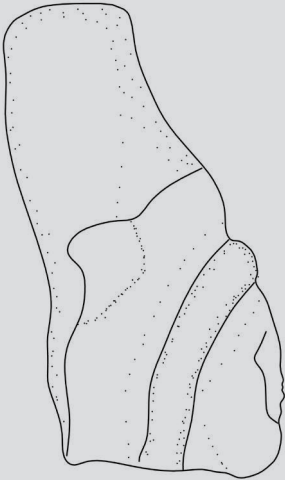
Fig. 299



0 cm 2 cm

K. 42

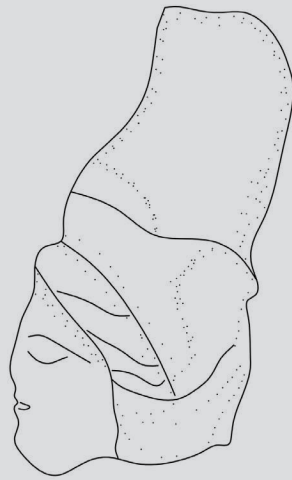
Fig. 300



0 cm 2 cm

K. 42

Fig. 301



0 cm 2 cm

Ayakta Giyimli Erkek Figürünü

Müze Envanter No: 3098

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı Buluntusu, 27.3.1974

Ölçüleri: Yükseklik: 15,5 cm, Genişlik: 4 cm, Baş Yüksekliği: 2 cm, Baş Genişliği: 2,2 cm, Boyun Yüksekliği: 0,80 cm, Boyun Genişliği: 1,02 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamur üzerine kalın macun kıvamında beyaz astara sahiptir. Vücutta pembe renk saptanmıştır. Bacaklarda, baş üzerindeki çelenkte ve kollarda siyah renkler görülür.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş ayakta, yarı çıplak erkek figürünüdür. İki ayrı kalıptan yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Ayakta, khlamys giyimli erkek figürünüdür. Başını sağa ve yukarı çevirmiştir, başın üzerinde bir çelenk yer alır. Saçlar başın iki yanından dalgalı bir formda omuzlara dökülür. Yüzü dolgun, ağız küçük ve hafif aralıktır, göz kapakları ise şişkin verilmiştir. Kısa ve kalın boyun, başın hareketi nedeniyle sağa dönüktür. Omuzlar aynı hizadadır, sol kol vücudun hemen yanında dirsekten yukarı doğru bükülmüştür. Benzer şekilde sağ kol da dirsekten bükülerek vücudun önüne uzanmaktadır. Bel, bacakların hareketi nedeniyle sola dönüktür. Sağ bacak sabit, sol bacak arkaya doğru açılarak sol ayağın yanına basar şekilde verilmiştir.

K. 43

Fig. 302



K. 43

Fig. 303



0 cm 5 cm

K. 44

Erkek Figürin Başı

Müze Envanter No: 3. 9. 83

Buluntu Yeri: Çaltılıdere Köyü

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Mehmet Şen'den Satın Alma, 16.09.1983

Ölçüleri: Yükseklik: 4 cm, Genişlik: 2,9 cm, Baş Yüksekliği: 3 cm, Baş Genişliği 2,5 cm, Boyun Yüksekliği: 1,5 cm, Boyun Genişliği: 1,6 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/5 beyaz astarlı, açık kahverengi boyalı. Mika, kum kireç ve taşcık katkılı.

Tarihi: M.S. I. yüzyıl.

Tanım

İki ayrı kalıptan döküm tekniğinde yapılmıştır. Baş ve boynun bir kısmı dışında kırık ve eksiktir. Çelengin yer aldığı başını hafifçe sola ve aşağıya doğru çevirmiştir. Çelengin önünde kalan saçlar, alına doğru taralıdır. Göz kapakları belirgin değildir, yüz kemikli, burun büyük, ağız küçük ve kapalıdır.

K. 44

Fig. 304



K. 44

Fig. 305



K. 44

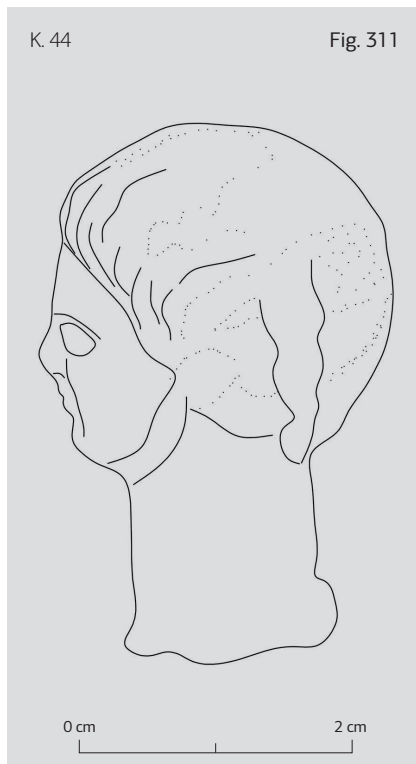
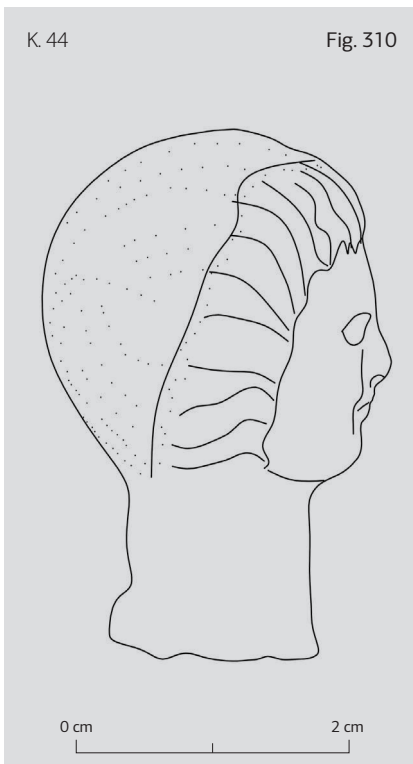
Fig. 306



K. 44

Fig. 307





Temple Boy/ Tapınak Oğlanı Figürini

Müze Envanter No: A64

Buluntu Yeri: Myrina

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 1959

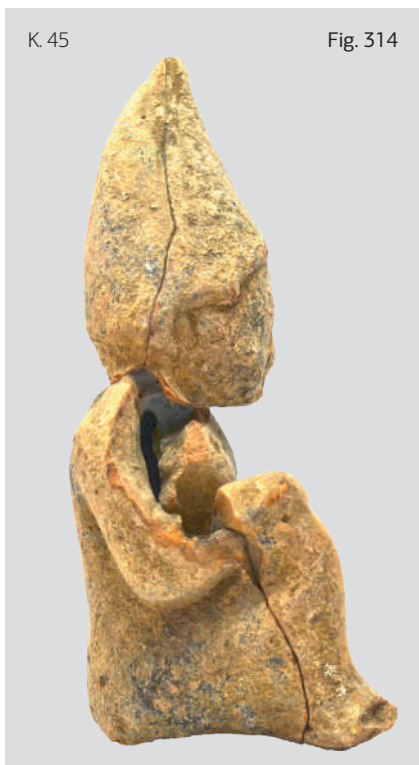
Ölçüleri: Yükseklik: 12 cm, Genişlik: 5,7 cm, Kalınlık: 0,8 cm, Baş Yüksekliği (şapkasıyla beraber): 6,4 cm, Genişlik: 2,8 cm.

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/3 pembe hamurlu, beyaz astarlı, beyaz astar üzerine 7.5 YR 8/4 pembe ve yer yer 2.5 YR 3/1 koyu kırmızımsı gri - siyah boya vardır. Hamur, mika, taşcık ve kireç katkılı.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş Temple Boy/Tapınak Oğlanı figürinidir. İki ayrı kalıp yapımı, yarı döküm tekniğinde ve kaidesiz olan eserin, sol üst koldan kalıp birleşim yerlerinde kırık vardır. Sağ kolu yukarıdaki sağ diz üzerinde, sol kol bağdaş kurmuş sol dizin üzerinde, sol elinde bir obje tutar. Başında bir pilos yer almaktadır. Yüzü yuvarlak gözleri büyük, ağzı küçük verilmiş ve gamzeleri belirgindir.



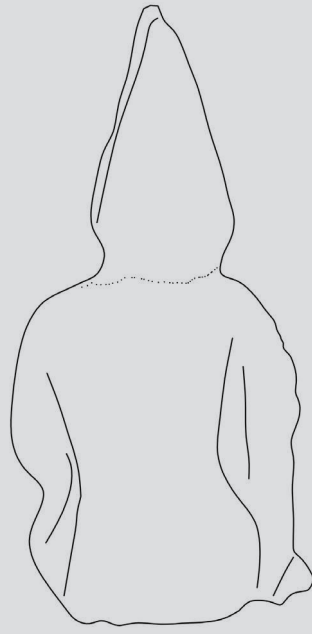
K. 45

Fig. 316



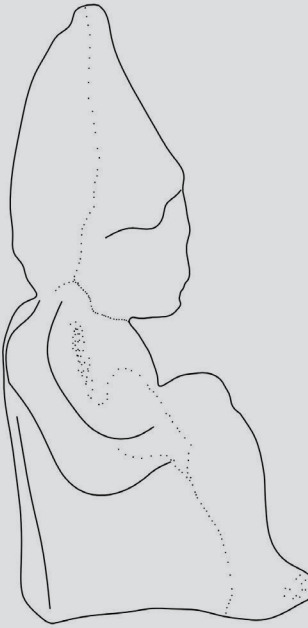
K. 45

Fig. 317



K. 45

Fig. 318



K. 45

Fig. 319



Erkek Groteks/ Karikatür Figürin

Müze Envanter No: A2453

Buluntu Yeri: Belirsiz

Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Belirsiz

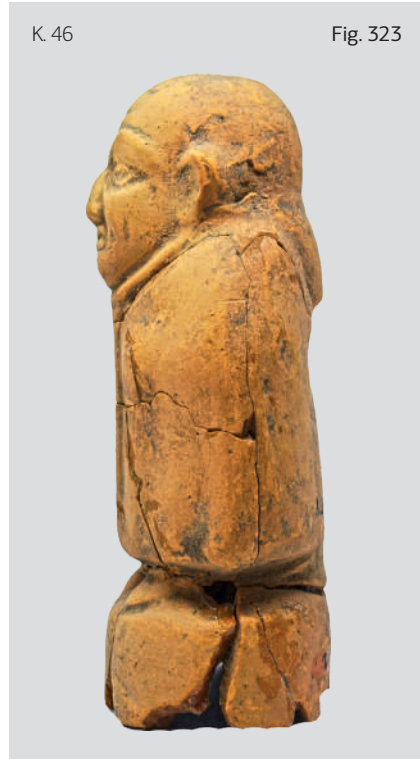
Ölçüleri: Yükseklik: 12,9 cm, Genişlik: 6,1 cm, Kalınlık: 0,5 cm, Baş Yüksekliği: 4,1 cm, Genişliği: 3,2 cm, Gövde Yüksekliği: 6,2 cm, Genişliği: 6,2 cm, Yuvarlak - Halka Kaide Yüksekliği: 2,1 cm, Genişliği 6,3 cm, Arkada Pişirme Deliği Çapı: 1,8 cm.

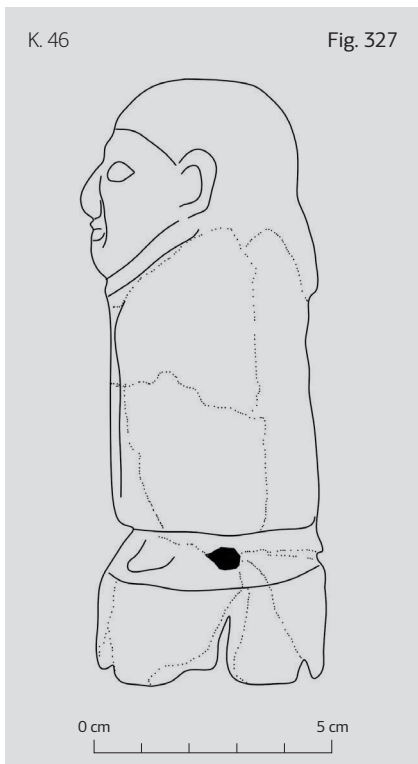
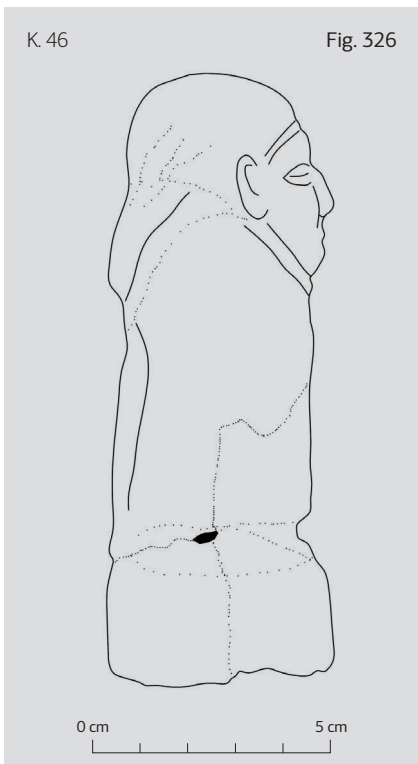
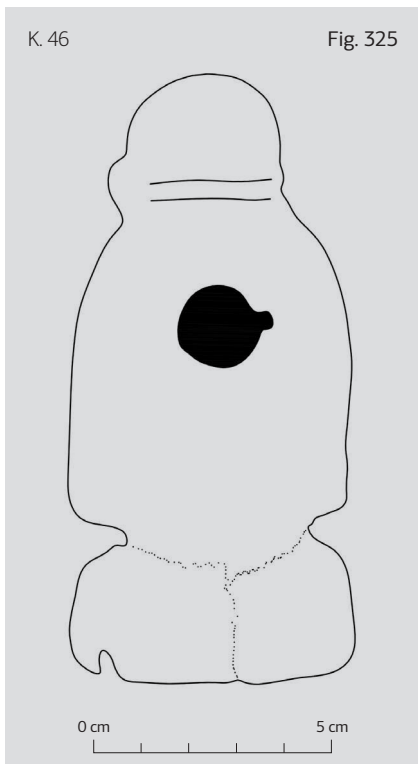
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 pembe, beyaz astarlı. Hamur, mika, kum, kireç ve taşıcık katkılı, iyi pişirilmiştir.

Tarihi: M.S. I. yüzyıl.

Tanım

Tamamına yakını korunmuş erkek Groteks - Karikatür figürinidir. İki ayrı kalıp yapımı, yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Kırık parçaların sonradan birleştirilmesiyle oluşmuştur. Kel, kepçe kulaklı, uzun kemer kaşlı, büyük ve açık badem gözlü, büyük ve basık burunlu, büyük ağız ve etli dudak yapısına sahiptir. Yüz oval formulu ve şişman yapıya sahiptir. Elbise tüm vücudu sararken, eller elbise içerisinde göğsün üst kısmında yer alır. Ayaklar ise kaide üzerindedir.







Aliağa Kent Kütüphanesi

Bölüm-IV

Myrina ve Gryneion-4

2015-2019 Yılları
Myrina ve Gryneion
Arkeolojik Yüzey
Araştırmalarında
Bulunan
Figürinlerin
Değerlendirilmesi

2015-2019 Yılları Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmalarında Bulunan Figürinlerin Değerlendirilmesi

Çalışmanın bu bölümünde 2015-2019 yılları Myrina Antik Kenti yüzey araştırmaları sırasında saptanan Terracotta Figürinler değerlendirilmiştir. 2015 yılında, Myrina Antik Kenti Nekropolis Alanı'ndaki yüzey araştırmaları sırasında K. 47 numaralı bir Nike figürininin arka yüzü, gövdeye ait etütlük nitelikte parça bulunmuştur. Bulunan parça üzerinde peplosun arka yüzdeki kıvrımlarıyla birlikte üstte büyük dairesel formlu pişirme deliğinin bir bölümü korunmuştur. S. Mollard-Besques, Louvre Müzesi'ndeki Myrina buluntusu olan b-MYR 172 numaralı bir figürindeki monogramdan yola çıkarak benzer tipteki figürinleri "*Theodotos'un Nike'leri*" grubunda sınıflandırmıştır²⁷¹. S. Mollard-Besques'e göre Myrina'da bu tipteki figürinleri işleyen *Theodotos'un Atölye'si*, M.Ö. I. ve M.S. I. yüzyıllarda çalışmış olmalıdır²⁷². Bergama Müzesindeki Myrina buluntusu figürinler konusunda çalışma yürüten Ö. Özyiğit, 1956 yılında yan yana üç ayrı mezardan figürinlerin bulunduğunu, Bergama Müzesindeki koleksiyonun iki Aphrodite, beş Nike, on bir Eros, sekiz giyimli kadın, dört figürin başı ve bunların parçalarından oluştuğunu belirtir²⁷³. Araştırmacının çalışmada ele aldığı "*Phainomeris*" tipindeki Nike figürinleri benzer

²⁷¹ Mollard-Besques 1963, 71.

²⁷² Mollard-Besques 1963, 71.

²⁷³ Özyiğit 1986, 500 vd, Dip. 1.

örnekleri oluşturmaktadır. Diğer benzer tipteki örnekler ise Eretria²⁷⁴, Korinth²⁷⁵, Kyme²⁷⁶, Myrina²⁷⁷, Tarsus²⁷⁸ ve Tralleis'te²⁷⁹ bulunmuştur. Yapılan analogik değerlendirmeler sonucunda, peplostaki kıvrım yapısıyla birlikte pişirme deliğinin formundan yola çıkılarak eserin yaklaşık olarak M.Ö. 200-150 yılları arasında Myrina nekropolü örnekleriyle bilinen Nike figürinlerinden birine ait olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

2016 yılı yüzey araştırmaları sırasında Myrina kentinin doğusundaki su yollarının başlangıç noktasında bulunan Kalem Tepe'de K. 48 numaralı kadın figürini gövde parçasına rastlanmıştır. Başı hariç dizlerinin üst kısmına kadar korunan figürin dolgu tekniğiyle yapılmış olup gövde tek parçadır. Khiton üzerine himation giyimli olan kadın ellerini karnı üzerinde birleştirerek bir obje taşımaktadır.

Çalışmada ele alınan diğer buluntu ise 2017 yılında Gryneion'da Apollon Tapınağı olarak adlandırılan Temaşalık Burnu üzerindeki tapınak kalıntılarının bulunduğu alanda tespit edilen K. 49 numaralı Kybele figürini parçasıdır. Olasılıkla oturan bir Kybele figürine ait parçada, tanrıçanın boynunun sol kısmı, khiton ve himationun bir bölümü, sol omuz ve sol kolun bir bölümü ile dairesel formlu tef korunmuştur. Tanrıça Kybele, khiton üzerine başını da örten himation giyimlidir. Dirseğinden kırarak yukarı kaldırdığı sol eliyle tuttuğu tefi sol omzuna ve boynunun soluna dayamıştır. Benzer örneklerle göre tahtında oturan tanrıça sağ elinde ise bir phiale tutuyor olmalıdır. Benzer tipteki örnekler çoğunlukla Hellenistik Dönem'den olmak üzere Aigai²⁸⁰, Çanakkale Arkeoloji Müzesi²⁸¹, Daskyleion²⁸²,

²⁷⁴ Huguenot 2001, 31, Nr. 3.

²⁷⁵ Nicholson 1968, 20, Pl. 36, Nr. 52.

²⁷⁶ Bouzek 1980, 137, Fig. 23, 3.

²⁷⁷ Winter 1903, 187, Nr. 3; Mendel 1908, Pl. X, Nr. 7; Mollard-Besques 1963, Pl. 89, a-68, b -172, c-1599, d-44, e -1038, f-M 66.

²⁷⁸ Winter 1903, 188, Nr. 7.

²⁷⁹ Çekilmez 2017, K. 21-23.

²⁸⁰ Dereboylu 2012, Lev. 15, K. 1-2, Lev. 16, K. 3-4, Lev. 17, K. 5-11.

²⁸¹ Kaplan 2009, Lev. 3, K. 9-11, Lev. 4, K. 12.

²⁸² Çevirici 1998, Lev. 1, K. 1, Lev. 2, K. 2-3.

Efes Müzesi²⁸³, Gordion²⁸⁴, Klazomenai²⁸⁵, Mamurt Kale²⁸⁶, Priene²⁸⁷, Stratonikeia²⁸⁸, Smyrna²⁸⁹, Troas Bölgesi²⁹⁰, Assos²⁹¹ ve Metropolis'ten²⁹² bulunmuştur.

Gryneion Apollon Tapınağı kalıntılarının bulunduğu alanda saptanan 2017 yılı buluntusu diğer örnek ise K. 50 numaralı komedi masklı aktör figürünü parçasıdır. Figürünün başının üst kısmından göğüslerinin altına kadar olan gövdesinin bir bölümü korunmuştur. Ağız belirgin ve büyükçe açılmış, burun küçük ve basık, gözler ise büyük tasvir edilmiştir. Ayakta ve manto giyimli figürünün kolları elbise içerisinde verilmiştir. Sağ kolu aşağıda, sol kolu ise tersine yukarıda ve hareketli verilmiştir. S. Mollard-Besques benzer tipteki figürinleri "*komedi masklı aktör*" grubunda sınıflandırmıştır²⁹³. E. Dereboylu, 2012 yılında tamamladığı Aigai figürinlerini değerlendirdiği doktora tezinde benzer tipteki bir örneği²⁹⁴ aktör olarak tanımlamış ve eseri M.Ö. IV. yüzyıla tarihlemiştir²⁹⁵. Benzerleri Atina Agorası²⁹⁶, Attika²⁹⁷,

²⁸³ Öztürk 2007, Lev. 3, K. 7.

²⁸⁴ Aydın 2015, Res. 15.

²⁸⁵ Özbay 2016, K. 115-116.

²⁸⁶ Aydın 2015, Res. 37-38.

²⁸⁷ Rumscheid 2006, Taf. 3, K. 8-9, Taf. 4, K. 10.

²⁸⁸ Durnagözü 2020, Lev. 35, K. 47.

²⁸⁹ Leyenaar - Plaisier 1979, Pl. 22, 124, Pl. 24, 136.

²⁹⁰ Tavukçu 1999, Lev. 2, K. 5-8.

²⁹¹ Tolun 2002, Lev. 7, K. 1; Çelikel 2008, Res. 19, K. 9, Res. 20, 21, 24, 31, Res. 40, K. 20, Res. 41, K. 21, Res. 42, K. 22.

²⁹² Erpehlivan 2011, Lev. 4, K. 1-2, Lev. 5, K. 3-5, Lev. 6, K. 10.

²⁹³ Mollard-Besques 1963, Pl. 173, e-671.

²⁹⁴ Dereboylu 2012, Lev. 56, K. 232.

²⁹⁵ Dereboylu 2012, 409.

²⁹⁶ Winter 1903, 419, Nr. 2; Thompson-Thompson 1987, Pl. 38, Nr. 44-46.

²⁹⁷ Higgins 1954, 98 vd, Nr. 742, 743.

Capua²⁹⁸, Delos²⁹⁹, Kıta Yunanistan³⁰⁰, Klazomenai³⁰¹, Kyrene³⁰², Melos³⁰³, Myrina³⁰⁴, Smyrna³⁰⁵, Tanagra³⁰⁶, Stratonikeia³⁰⁷ ve Tarent'de³⁰⁸ bulunmuştur. Yapılan analogik ve stilistik değerlendirmeler sonucunda eser M.Ö. II. yüzyıla tarihlenmiştir.

2018 yılında Myrina Antik Kenti ve akropolünde yapılan yüzey araştırmaları sırasında etütlük nitelikteki figürinlere ait farklı parçalar bulunmuştur. K. 51 numaralı örnekte ayakta bir erkek figürünün kaide üzerinde yükselen sol ayak parçası korunmuştur³⁰⁹. K. 52 numaralı figürin parçası ise olasılıkla aslan-panter benzeri bir hayvana ait tüylü gövde parçasıdır. K. 53 numaralı örnekte özellikle Hellenistik Dönem'de Eros ve diğer figürinlerle birlikte verilen ve figürinlerin ellerinde tuttukları dairesel formu ve küçük boyutlu bir ayna saptanmıştır³¹⁰. K. 54 numaralı örnekte olasılıkla Hellenistik Dönem'e ait bir kadın figürinine ait elbise parçası ve kıvrımları görülmektedir.

2018 yılı buluntuları içerisinde K. 55 numaralı erkek figürini parçası ise diğerlerine göre tanımlanabilir durumdadır. Ayakta ve manto giyimli erkek figürini başı ve boynu hariç omuzlardan bel kısmına kadar korunmuştur. Elbise içinde kalan sağ kolunu dirseğinden büktükten sonra elini sağ göğsü üzerine uzatan figürinin sol kolu belinin solunda mantonun kıvrımlarını tutmaktadır. Bacakları korunamamış olmasına rağmen yazıtına göre M.Ö. 138/137'ye tarihlenen *Deloslu Dioskurides* ve *Kleopatra* grubundaki

²⁹⁸ Winter 1903, 424, Nr. 8, 9.

²⁹⁹ Laumonier 1954, Pl. 92, Nr. 1219-1223.

³⁰⁰ Richter 1963, 253, Pl. 93 d.

³⁰¹ Özbay 2016, K. 127, 128, 129.

³⁰² Winter 1903, 419 Nr. 3; Higgins 1954, 206, Nr. 1529.

³⁰³ Breitenstein 1941, 65, Pl. 74, Nr. 618.

³⁰⁴ Φιλadelphos 1928, Πίλ. XXIV; Mollard-Besques 1963, Pl. 173, e-671; Leyenaar-Plaisier 1979, Pl. 107, Nr. 732; Mrogenda 1996, Taf. 3, Nr. 99/9.

³⁰⁵ Şakar 2015, Şek. 86.

³⁰⁶ Winter 1903, 418 Nr. 9; Breitenstein 1941, 38, Pl. 39, Nr. 330.

³⁰⁷ Durnagözü 2020, K. 264-265.

³⁰⁸ Graepler 1997, 231, Abb. 276.

³⁰⁹ Benzer örnekler için bkz. Dereboyu 2012, Lev. 57, K. 250-252 vd.

³¹⁰ Benzer örnekler için bkz. Dereboyu 2012, Lev. 64, K. 310-312.

Dioskurides tipinde işlenmiştir. Geç Hellenistik Dönem’de oldukça popüler olan bu tip, M.Ö. 150-100 yılları ve sonrasında mezar stellerindeki erkeklerden, yontulara ve figürinlere kadar farklı plastik gruplarda sevilerek kullanılmıştır. Benzer tipteki örnekler Klazomenai³¹¹, Parion³¹² ve Stratonikeia’dan³¹³ bulunmuştur.

K. 56 numaralı giyimli kadın figürünü ön kalıp parçasından alınan örneğe göre ayakta ve giyimli bir kadın figürünün elbisesi ve kıvrımlarından bir bölümüne aittir. K. 57 numaralı kithara üst gövde parçası olasılıkla bir figürünün elinde tutuluyor olmalıdır³¹⁴.

2018 yılı yüzey araştırması buluntusu olan son eser K. 58 numaralı Gryneion Apollon Tapınağı çevresinden bulunan Aphrodite figürünü parçasıdır. Tanrıçanın boynunun alt kısmından beline kadar olan gövdesinden bir bölümü korunmuştur. Korunan kısmında olasılıkla bir hayvan üzerinde cepheden oturan tanrıça çıplak işlenmiştir. Yukarı doğru kaldırdığı sol eliyle mantosunu tutan tanrıçanın sağ kolu tam tersine aşağıda ve mantosunu tutmaktadır. Kontrast hareketleri ve duruşu nedeniyle Hellenistik Dönem’e tarihlenmiştir.

2019 yılında Myrina Antik Kenti’nde yapılan yüzey araştırmalarında K. 59-66 numaralı etütlük nitelikteki figürün parçaları bulunmuştur. K. 59 numaralı örnekte olasılıkla naiskos formu bir adak levhasının aşağıdaki sütununa ait kaide ve sütunun bir bölümü korunmuştur³¹⁵. K. 60 numaralı parça olasılıkla bir kadın ya da Aphrodite figürüne ait çıplak sağ bacak parçasıdır³¹⁶. Myrina Akropolü’nün güney batısında yapılan yüzey araştırmaları sırasında K. 61 numaralı kadın/tanrıça figürünü başı saptanmıştır. Döküm tekniğiyle yapılan figürünün başı yuvarlak formu ve dolgundur. Başının üzerinde yarım daire formu stephane uzun ve dalgalı saçları toplamıştır. Hacimli ve dolgun saçlar alın üzerinde ikiye ayırdıktan sonra yanlara

³¹¹ Özbay 2016, K. 99.

³¹² Kasapoğlu 2015, Lev. 83, K. 111-112.

³¹³ Durnagözü 2020, Lev. 47, K. 94.

³¹⁴ Benzer örnekler için bkz. Dereboyu 2012, Lev. 64, K. 306-309.

³¹⁵ Benzer örnekler için bkz. Dereboyu 2012, Lev. 64, 313-315, Lev. 65, K. 318, Lev. 66, K. 323 - 325, Lev. 67, K. 327-328, 332 vd.

³¹⁶ Benzer örnekler için bkz. Dereboyu 2012, Lev. 59, K. 266-268.

doğru taranmış ve kulakların üst kısmını kapattıktan sonra arkada ense üzerinde topuz yapılarak toplanmıştır. Alın dışı çıkık, gözler hafif kısık, göz kapakları etli, elmacık kemikleri şişkin ve çene yuvarlak verilmiştir. Başa göre boyun kalın ve dolgunudur. Benzer tipteki kadın/tanrıça figürini başları Atina Agorası³¹⁷, Delos³¹⁸, Ephesos³¹⁹, Korinth³²⁰, Myrina³²¹, Pergamon³²², Priene³²³, Smintheion³²⁴, Tarent³²⁵, Tarsus³²⁶, Tralleis³²⁷ ve Troia'da³²⁸ bulunmuştur. Analogik karşılaştırmalar ve stilistik değerlendirmelere göre M.Ö. 150-100 yılları arasındaki Geç Hellenistik Dönem'den olmalıdır. Çalışma kapsamında ele alınan ve Myrina'dan bulunan K. 62 numaralı eser, olasılıkla bir tanrıça figürinine ait bereket boynuzu (kornukopia) parçasıdır. Olasılıkla tanrıça Tykhe'ye ait olan bereket boynuzunu tanrıçanın sol koluyla tuttuğu ve bir kısmını vücudunun soluna dayadığı anlaşılmaktadır. Bereket boynuzunun ağız kısmından aşağı bir üzüm salkımı sarmaktadır. Çalışma kapsamında değerlendirilen K. 63 numaralı eser olasılıkla Hellenistik Dönem'e ait morumsu pembe boyalı bir figürin elbise parçasıdır. Çalışma kapsamında ele alınan K. 64 ve 66 numaralı kaide parçaları yüksek dörtgen formlarıyla Roma İmparatorluk Dönemi'nden olmalıdır. Çalışmada ele alınan ve Geç Hellenistik Dönem'e tarihlenen K. 65 numaralı son eser ise khiton üzerine himation giyimli bir kadın figürinine ait sol bacak parçasıdır.

³¹⁷ Grandjouan 1961, Pl. 5, Nr. 153, Pl. 8, Nr. 363, 364.

³¹⁸ Laumonier 1954, Pl. 79, Nr. 938.

³¹⁹ Lang-Auinger 1999, Taf. 30, Nr. 1-3.

³²⁰ Merker 2000, Pl. 14, C144, Pl. 40, H182, Pl. 65, Nr. 14.

³²¹ Mollard-Besques 1963, Pl. 216, Nr. e-S 3389.

³²² Kielau 2009, 112, Taf. 42B, Nr. 361.

³²³ Mendel 1908, Pl. VII, Nr. 8; Rumscheid 2006, Taf. 78, 1-4 Kat. Nr. 193, 5-8 Kat. Nr. 194.

³²⁴ Öztepe 1991, 48 vd, Lev. 8, Kat. No. 8, Lev. 12, Kat. No. 12.

³²⁵ Vafopoulou-Richardson 1991, 45, Fig. 50.

³²⁶ Goldman 1950, Nr. 380.

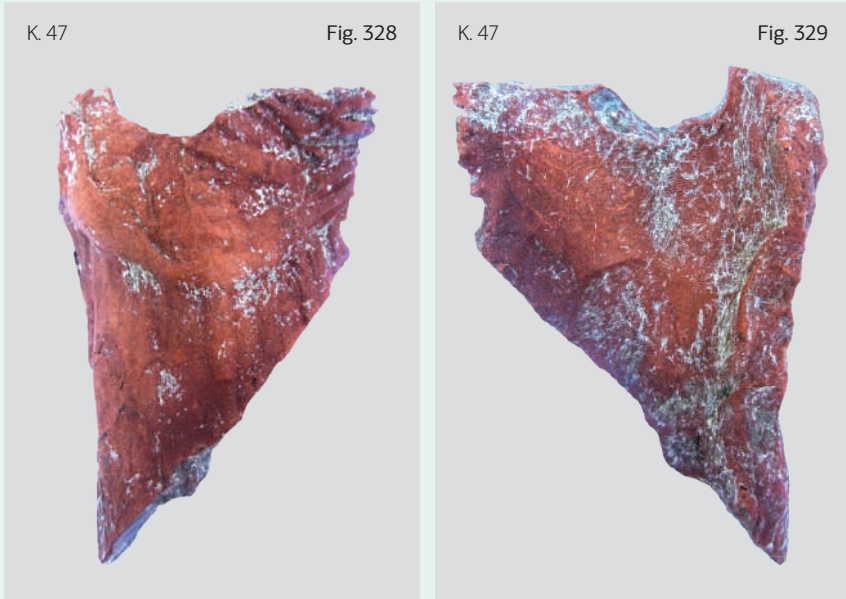
³²⁷ Çekilmez 2014, Lev. 98, K. 84.

³²⁸ Thompson 1963, Pl. LIV, Nr. 272; Tavukçu 1999, Lev. 56, Kat. No. 224.

4.1. 2015 Yılı Buluntuları

K. 47

Nike Figürini Gövde Parçası



Araştırma Envanter No: MYR15.FG.86

Buluntu Yeri: Myrina Nekropolü

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.09.2015

Ölçüleri: Yükseklik: 8 cm, Genişlik: 5,5 cm, Kalınlık: 0,8 cm. Pişirme Deliği Çap: 2 cm.

Hamur Rengi: 5YR 5/6-8 sarımsı kırmızı renkli hamur üzerine 2.5 YR 5/6-8 kırmızı astarlı. Mika, kum ve kireç katkılı.

Tarihi: M.Ö. 200-150.

Tanım

Nike figürinine ait arka yüz gövde parçasıdır. İki ayrı kalıp yapımı ve yarı döküm tekniğindedir. Arka yüzden parça üzerinde kumaş parçası ile büyük yuvarlak formlu pişirme deliğinin bir bölümü korunmuştur.

4.2. 2016 Yılı Buluntuları

K. 48

Giyimli Kadın Figürini Gövde Parçası



Araştırma Envanter No: MYR16.FG.01

Buluntu Yeri: Myrina Kalem Tepe

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 2016

Ölçüleri: Yükseklik: 3,2 cm, Genişlik: 1,8 cm, Boyun Yüksekliği: 1,1 cm, Boyun Genişliği: 1,3 cm.

Hamur Rengi: Kırmızımsı sarı hamurlu ve aynı renkte astarlı. Kireç, kum ve taşçık katkılı.

Tarihi: Hellenistik Dönem.

Tanım

Giyimli bir kadına ait oldukça aşınmış gövde parçasıdır. Figürin, başı hariç boynundan dizlerinin altına kadar korunmuştur. Omuzlar vücuda göre geniş, her iki kolunu karnı üzerinde birleştirerek bir obje taşımaktadır. Kaba işlenen bacaklar bütün halinde ve hareketsizdir.

4.3. 2017 Yılı Buluntuları

K. 49

Kybele Figürini Parçası



Araştırma Envanter No: GRY17.FG.1

Buluntu Yeri: Gryneion Apollon Tapınağı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.08.2017

Ölçüleri: Yükseklik: 5,7 cm, Genişlik: 3,8 cm, Kalınlık: 0,8 cm, Tef Yüksekliği: 3,1 cm, Tef Korunan Genişlik: 3,3 cm.

Hamur: Açık pembe renkli hamur, mika, kum ve kireç katkılı, aynı renkte astarlı.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

Tanım

Elinde tef taşıyan khiton üzerine himation giyimli Kybele'ye ait gövde parçasıdır. İki ayrı kalıp yapımıdır ve yarı döküm tekniğiyle yapılmıştır. Yukarıya doğru kaldırdığı sol elinde bir tef tutmaktadır. Sol eli ve gövdenin solundan bir kısmı korunmuştur.

Komedi Masklı Aktör Figürini Parçası

Araştırma Envanter No: GRY17.FG.2

Buluntu Yeri: Gryneion Apollon Tapınağı

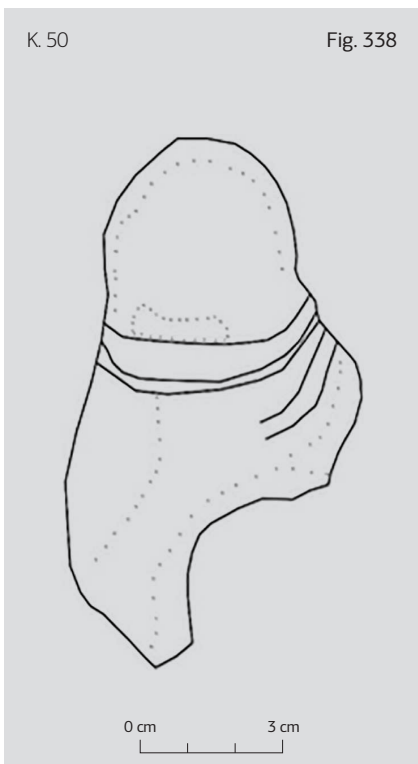
Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.08.2017

Ölçüleri: Yükseklik: 5,3 cm, Genişlik: 3 cm, Kalınlık: 0,7 cm, Baş Yüksekliği: 2,2 cm, Baş Genişliği: 2,3 cm, Korunan Vücut Yüksekliği: 3,1 cm.

Hamur: Açık kiremit renkli hamur üzerinde beyaz astar boyalı. Mika, kum, kireç ve taşıcık katkı.

Tanım

Komedi maskı takmış bir aktör figürünü parçasıdır. İki ayrı kalıp yapımı ve yarı döküm tekniğiyle yapılmıştır. Korunan kısmı başından göğüs altına kadardır. Ağız belirgin, burun küçük ve basık, gözler büyük tasvir edilmiştir. Üzerinde himation vardır, elleri elbise içerisindedir.



4.4. 2018 Yılı Buluntuları

K. 51

Figürin Sol Ayak Parçası



Araştırma Envanter No: MYR18.FG.21

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Güneydoğusu

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 29.08.2018

Ölçüleri: Yükseklik: 2,6 cm, Genişlik: 1,8 cm, Kalınlık: 2,5 cm, (alt kısımda) Platform Yüksekliği: 0,7 cm, (üstte) Ayakkabı Aksamı Genişliği 0,9 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 açık kırmızı, cıdarda pişirmeden kaynaklı grileşme mevcut olup yoğun mika ve az kum katkılı.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

Tanım

Döküm tekniğinde yapılmış olan figürinin sol ayak parçasıdır. Üst kısımda ayakkabıya ait bir aksam görülmektedir. Parmakların büyük kısmı korunmuştur. Alt kısımda olasılıkla ayakkabıya ait bir düzlem yer almaktadır.

Kuş Figürini Gövde Parçası

K.52

Fig. 341



Araştırma Envanter No: MYR18.FG.22

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Kuzeybatı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 29.08.2018

Ölçüleri: Yükseklik: 2,7 cm, Genişlik: 4,2 cm, Kalınlık: 0,6 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 5 /6 kırmızı, 10R 4/8 kırmızı iç astarlı, 10R 4/8 kırmızı dış astarlı, gri ve siyah astar renkli olup az miktarda kireç ve az kum katkılıdır.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

Tanım

Komedi maskı takmış bir aktör figürini parçasıdır. İki ayrı kalıp yapımı ve yarı döküm tekniğiyle yapılmıştır. Korunan kısmı başından göğüs altına kadardır. Ağız belirgin, burun küçük ve basık, gözler büyük tasvir edilmiştir. Üzerinde himation vardır, elleri elbise içerisindedir.

Figürin Айна Parçası

K.53

Fig. 342



Araştırma Envanter No: MYR18.FG.23

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Kuzeybatı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 29.08.2018

Ölçüleri: Yükseklik: 2 cm, Genişlik: 3,9 cm, Kalınlık: 0,4 cm. Ayna ve Kapak Çapı: 1,9 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 kırmızı, pişirmeden kaynaklı cıdar yeşilimsi gri renkte. Yoğun mika ve kireç katkılı.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

Tanım

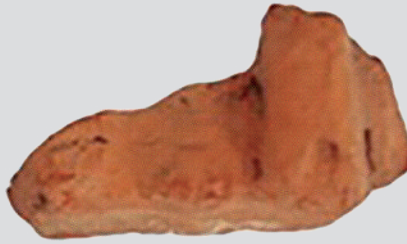
Yarı döküm tekniğinde iki ayrı kalıp yapımı olan kapaklı ayna parçasıdır. İç kısımda birleştirme yerleri belirgindir. Korunan arka yüz işlenmemiştir. Ön yüzde iki yuvarlak formu ayna ve kapak arasında bağlayıcı ara eleman görülmektedir.

K. 54

Elbise Kıvrımı Parçası

K.54

Fig. 343



Araştırma Envanter No: MYR18.FG.24

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Kuzeybatı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 29.08.2018

Ölçüleri: Yükseklik: 2,5 cm, Genişlik: 5 cm, Kalınlık: 1,2 cm, Elbise kıvrımları genişliği: 1 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 kırmızımsı sarı, dış yüzeyde astar 2.5 YR 4/6 kırmızı renkte olup yoğun mika ve az kum katkılı.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

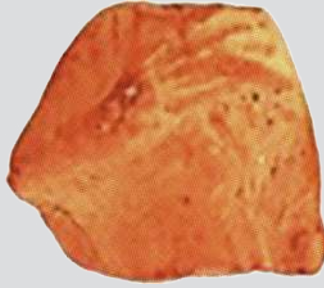
Tanım

Yarı döküm tekniğinde kalıp yapımı olan eser olasılıkla bir elbise kıvrımının alt kısmına aittir.

Dioskurides Tipinde Erkek Figürini Parçası

K.55

Fig. 344



Araştırma Envanter No: MYR18.FG.25

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Güney

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 29.08.2018

Ölçüleri: Yükseklik: 3,2 cm, Genişlik: 3,4 cm, Kalınlık: 0,6 cm, Kol Genişliği: 0,7 cm, Sol Kol Genişliği: 0,7 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 açık kırmızı, iç ve dışta astar 5 YR 7/4 pembe renkte olup yoğun mika ve az kireç katkılı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Delos'lu Dioskurides tipinde giyimli bir erkek figürinine ait üst gövde parçasıdır. Yarı döküm tekniğinde ve iki ayrı kalıp yapımıdır. Himation giyimli olan erkek sağ kolunu dirsekten bükerek elbise içinde tutmaktadır. Sol kol ise dirseğe kadar korunmuş olup vücuda paralel şekilde aşağıya uzamaktadır. Bu nedenle Delos'lu ünlü Dioskurides heykelinin tipinde yapılmıştır. Korunan arka yüz işlenmemiştir.

K. 56

Figürin Kalıp Parçası



2018 yılı yüzey araştırmalarında bulunan K. 56 numaralı kalıp parçası.

Araştırma Envanter No: MYR18.FG.26

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Güney

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 29.08.2018

Ölçüleri: Yükseklik: 8,3 cm, Genişlik: 5,9 cm, Kalınlık: 2,5 cm,

Kıvrım Genişliği Sağdan Sola: 0,6 cm, 0,3 cm ve 0,2 cm.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 açık kahve, astarsız olup taşcık, kireç ve kum katkılı.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

Tanım

Sadece elbise kıvrımlarının bir bölümü korunmuş olan kalıp parçasıdır.

Kithara Parçası

K.57

Fig. 346



Araştırma Envanter No: MYR18.FG.27

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Kuzey

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 29.08.2018

Ölçüleri: Yükseklik: 2,8 cm, Genişlik: 2,1 cm, Kalınlık: 0,7 cm.

Hamur Rengi: 5 YR 5/6 sarımsı kırmızı, 5 YR 5/6 sarımsı kırmızı astarlı olup yoğun mika katkılı.

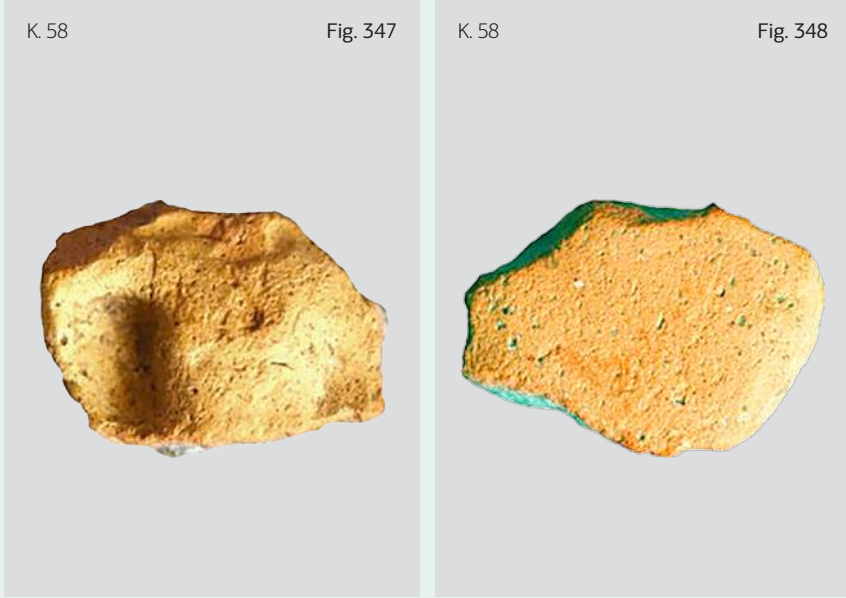
Tarihi: Hellenistik Dönem.

Tanım

Döküm tekniğinde yapılmıştır. Figürinin elinde tuttuğu kitharaya ait üst aksamdır.

K. 58

Figürin Kalıp Parçası



Araştırma Envanter No: GRY18.FG.69

Buluntu Yeri: Gryneion Yüzey, Olası Tapınak Kuzeyi ve Kuzeydoğusu

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 31.08.18

Ölçüleri: Yükseklik: 2,5 cm, Genişlik: 3,2 cm, Torso Genişliği: 1,6 cm, Kalınlık: 0,7 cm.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 kırmızımsı sarı, pişirmeden kaynaklı çekirdek gri renkte olup az miktarda kalın kireç, çok az miktarda mika ve taşcık katkılıdır.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

Tanım

Başı ve gövdenin büyük bir kısmı kırık ve eksik olan gövde parçasıdır. Yarı döküm tekniği ve iki ayrı kalıp yapımıdır. Olasılıkla kollarını iki yana açmış ve bir kadın/Aphrodite'ye ait Terracotta Torso parçasıdır. Eserin arka yüzü düz bırakılmıştır.

4.5. 2019 Yılı Buluntuları

K. 59

Sütun Parçası



Araştırma Envanter No: MYR19.FG.24

Buluntu Yeri: Myrina Tiyatrosu

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 16.07.2019

Ölçüleri: Yükseklik: 4 cm, Sütun Genişliği: 1,3 cm, Kaide Genişliği: 2 cm, Kalınlık: 0,7 cm.

Hamur: 2.5 YR 6/6 açık kırmızı. 7.5 YR_1 9.5/ beyaz astarlı. Dış: 10 R 4/6 kırmızı astar boyalı. Az miktarda kum ve mika katkılı.

Tanım

Sütun parçası dikdörtgen bir kaideye sahiptir. Bir adet torus ve trochiostan oluşmaktadır. Beyaz astar üzerine kırmızı boya izleri görülmektedir. İki ayrı kalıpta yarı döküm tekniğinde üretilmiştir.

K. 60

Kadın Figürini Sağ Bacak Parçası



Araştırma Envanter No: MYR19.FG.30

Buluntu Yeri: Myrina Akropol Batı Yamaç

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.07.2019

Ölçüleri: Yükseklik: 8,7 cm, Üst Bacak Genişlik: 2,2 cm, Diz Genişlik: 1,2 cm, Alt Bacak Genişlik: 1,5 cm, Kalınlık: 0,4 cm.

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 açık kahverengi. Beyaz astarlı. Çok az miktarda kum ve mika katkılı.

Tarihi: M.Ö. II. yüzyıl.

Tanım

Kadın figürinin sağ bacak parçasıdır. İki ayrı kalıp yapımı ile üretilmiştir. Diz kısmına kadar yarı döküm dizden alt kısım döküm tekniğindedir. Kalçanın alt kısmından sağ ayağın üzerine kadar korunmuştur.

Tanrıça Figürini Baş Parçası

Araştırma Envanter No: MYR19.FG.25

Buluntu Yeri: Myrina Akropolün Güney Batısı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 17.07.2019

Ölçüleri: Yükseklik: 2,2 cm, Genişlik: 1,8 cm, Yüz Yüksekliği: 1,4 cm, Yüz Genişliği: 1 cm, Boyun Genişliği: 1,2 cm, Korunan Boyun Yüksekliği: 0,5 cm.

Hamur Rengi: 5 YR7/4 pembe. 2.5 Y 8/2 çok açık kahverengi astarlı. Az miktarda kum ve kireç katkılı.

Tarihi: M.Ö. 150-100.

Tanım

Kadın figürine ait baş parçasının boynun bir kısmı korunmuştur. Figürinin yüzü hafif yukarı ve karşıya doğru bakmaktadır. Gözler derin ve badem formudur. Burun büyük ve kemerlidir. Ağız küçük ve kapalı, çene yuvarlatılmış bir forma sahiptir. Saçlar alın üzerinden kalın bant şeklinde karpuz dilimi saç tipinde kulakları örterek arkada bir topuz ile toplanmıştır. Başında bir stephane bulunmaktadır. Boynunun bir kısmı korunmuştur. Döküm tekniği ile üretilmiştir.



Tanrıça Figürini Bereket Boynuzu (Kornukopia) Parçası

Araştırma Envanter No: MYR19.FG.31

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Batı Yamacı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.07.2019

Ölçüleri: Yükseklik: 8,5 cm, Üst Genişlik: 2,2 cm, Alt Genişlik: 1 cm, Üzüm Yüksekliği: 2 cm, Üzüm Genişlik: 1,5 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 açık kırmızı. Beyaz astarlı. Az miktarda kum katkılı.

Tarihi: Roma İmparatorluk Dönemi.

Tanım

Döküm tekniğinde üretilmiştir. Bir figürin vücudunun sol üst kısmına dayamıştır. Bereket boynuzunun ağız kısmından aşağı doğru bir üzüm salkımı sarkar.

K. 62

Fig. 357



K. 62

Fig. 358



K. 62

Fig. 359



K. 62

Fig. 360



Figürin Elbise Parçası

Araştırma Envanter No: MYR19.FG.32

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Batı Yamacı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.07.2019

Ölçüleri: Korunan Yükseklik: 2,8 cm. Genişlik: 4 cm. Kalınlık: 0,7 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 açık kırmızı. Beyaz astar üzerine 5 R 7/4 açık kırmızı - 5 R 6/8 açık kırmızı astar boyalı. Az miktarda kum katkılı.

Tarihi: Hellenistik Dönem

Tanım

Bir kadın figürinine ait sol göğüs ve elbise kıvrımı parçasıdır. Yarı döküm tekniğinde üretilmiştir.

K. 63

Fig. 361



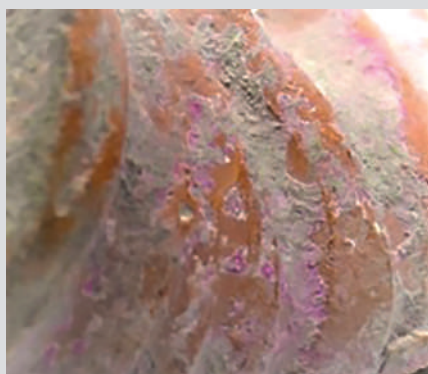
K. 63

Fig. 362



K. 63

Fig. 363



Figürin Kaide Parçası

Araştırma Envanter No: MYR19.FG.33

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Batı Yamacı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.07.2019

Ölçüleri: Korunan Yükseklik: 4,7 cm, Genişlik: 2,3 cm, Kalınlık: 0,5 cm

Hamur Rengi: 2,5 YR 6/8 açık kırmızı. 2,5 YR 5/8 kırmızı astarlı. 10 YR 4/2 koyu yeşilimsi kahverengi astar boyalı. Kum, az miktarda mika ve kireç katkılı.

Tanım: Bir figürine ait kaide parçası yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Dörtgen formlu ve yüksektir.

Tarihi: Roma İmparatorluk Dönemi.

Tanım

Bir figürine ait kaide parçası yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Dörtgen formlu ve yüksektir.

K. 64

Fig. 364



K. 64

Fig. 365



Giyimli Kadın Figürini Parçası

Araştırma Envanter No: MYR19.FG.34

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Batı Yamacı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.07.2019

Ölçüleri: Korunan Yükseklik: 4,2 cm, Genişlik: 2,6 cm, Kalınlık: 0,7 cm,

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 açık kırmızı, beyaz astarlı. Az miktarda mika ve kum katkılı.

Tarihi: Hellenistik Dönem.

Tanım

Bir kadın figürinine ait sol bacak ve elbise kıvrımlarının korunduğu parçadır. Yarı döküm tekniğinde, iki ayrı kalıptan yapılmıştır.

K. 65

Fig. 366



K. 65

Fig. 367



Erkek Figürini Parçası

Araştırma Envanter No: MYR19.FG.37

Buluntu Yeri: Myrina Akropolü Batı Yamacı

Geliş Şekli ve Tarihi: Yüzey Buluntusu, 19.07.2019

Ölçüleri: Korunan Yükseklik: 1,6 cm, Kaide Genişliği: 5,1 cm, Sağ Ayak Uzunluğu: 2,1 cm, Genişlik: 1,5 cm, Sol Ayak Uzunluğu: 1,7 cm, Korunan Genişlik: 1,5 cm, Ayaklar Arası Mesafe: 2 cm, Kalınlık: 1 cm.

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 kırmızı. Beyaz astar üzerine 2.5 YR 4/8 kırmızı astar boyalı. Az miktarda kireç ve kum katkılı.

Tarihi: Roma İmparatorluk Dönemi

Tanım

Erkek figürini kaide ve kaide üzerinde ayak parçaları korunmuştur. Yarı döküm tekniğinde üretilmiştir. Dörtgen formu kaideye sahiptir.

K. 66

Fig. 368



K. 66

Fig. 369





Aliağa Kent Kütüphanesi

Bölüm-V

Myrina ve Gryneion-4

Dijital
Mikroskop
İncelemeleri ve
pXRF Kil Analiz
Sonuçları

Dijital Mikroskop İncelemeleri ve pXRF Kil Analiz Sonuçları

Myrina figürinleriyle ilgili şimdiye kadar farklı araştırmacılar tarafından detaylı kil analizleri yayınlanmıştır. Bu kapsamda 1980 yılında, F. Drillhon, J. Gautier ve L. Christian tarafından yayınlanan “*Étude de Quelques Figurines de Terre Cuite de Myrina*”³²⁹ adlı arkeometri makalesi oldukça önemlidir (Fig. 370.). Louvre Müzesinin Yunan ve Roma Eski Eserler Bölümü’nde ki zengin pişmiş toprak figürin koleksiyonları ise S. Mollard-Besques’in talebi üzerine, Fransa Müzeleri Araştırma Laboratuvarı araştırmacıları tarafından 1977 yılında yayınlanmıştır. Myrina Nekropolü’nde bulunan 112 B Mezarı kontekstinde ele geçen Eros ve Nike figürinlerinin yanı sıra aynı atölyeye ait olduğu düşünülen üç giyimli kadın figürini üzerinde arkeometrik çalışmalar yapılmıştır. Çalışmada kullanılan teknikler, radiografi, optik mikroskopi ve X-ışını floresans spektrometresi yöntemleridir. Özellikle Eros figürininin daha erken, belki de Tanagra kökenli bir özelliğe sahip olduğu ve ele alınan kontekstin figürinlerinin ayrı dönemlerde yapıldığı sonucuna varılmıştır.

1982 yılında S. Mollard-Besques söz konusu arkeometrik laboratuvar çalışmalarını kapsamlı olarak “*Essais d’analyses et d’examens en laboratoire sur deux ateliers de coroplastes de Myrina*”³³⁰ isimli makalede ele almıştır. S. Mollard-Besques bu çalışmada, on yıldır uygulanmakta olan kil analizi yöntemlerinin önemini vurgulamaktadır. Özellikle bu analizler sayesinde Pergamon, Myrina, Smyrna ve Attika gibi üretim merkezlerinin birbirinden ayrılacağı ve eserlerin ithal olup olmadığının anlaşılabilmesinde kolaylık sağlayacağını bildirmektedir. Diğer yandan çeşitli merkezlerden gelen eserlerin kil analizinin yapılarak kesin kronoloji ve üretim merkezi tespitinin yapıldığını da aktarmaktadır. F. Drillhon, J. Gautier ve L. Christi-

³²⁹ Drillhon - Gautier - Christian 1980, 73-82.

³³⁰ Mollard-Besques 1982, 124-133.

an tarafından ele alınan 112 B Mezarı buluntuları araştırmacıların yaptığı arkeometri çalışmalarıyla S. Mollard-Besques'in stilistik bulgularıyla kıyaslanmaktadır.

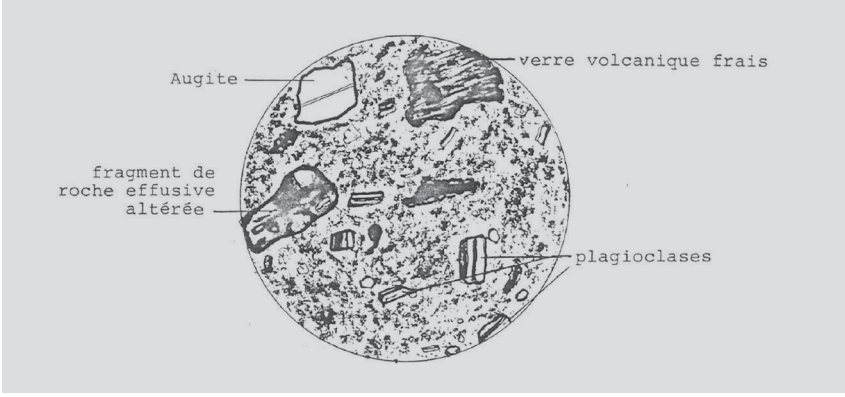


Fig. 370 112 B mezarından, MYR 1408 numaralı eserin kesit incelemesi³³¹.

S. Mollard-Besques, 1983 yılında yayınlanan “*Une Aphrodite Au Collier De Myrina Signée Par Ménophilos*”³³² adlı makalesinde, Myrina buluntusu olan önce Atina’da, sonrasında Fransa’da bir koleksiyonda yer alan Aphrodite figürinini çeşitli yönleriyle ele almıştır. Söz konusu figürin, giysi detayları, baş tipleri, saç modeli ve koroplast *Menophilos* imzası konu başlıklarıyla incelenmiştir. S. Mollard-Besques, Myrina’da bulunan bu koroplastın M.Ö. I. yüzyılın ilk çeyreğinde genellikle genç kızlar/kadınlar tiplerinde çalıştığını belirtmiştir. Çalışma kapsamında figürinin detaylı tanımı, koroplasta ait diğer örnekler, stil özellikleri ve bu örneklerin kil analizleri sunulmuştur. Çalışma, grafikleri ve fotoğraflarla da desteklenmiştir.

Myrina figürinlerinin bulunduğu yurt dışı müzelerine ait katalog çalışmalarından biri de 2001 yılında L. Burn ve R. Higgins tarafından yayınlanan “*Catalogue of Greek Terracottas in The British Museum Vol III*”³³³ isimli kitap çalışmasıdır. Katalog hem figürinlerin tanıtılması hem de kil analizleriyle üretim merkezlerinin saptanmasına yönelik çalışmaların sunulmasını amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında otuz dört Myrina figürini de ele alınmış ve eserlerle ilgili önceki çalışmalarda yapılan tespitler kısaca

³³¹ Drilhon - Gautier - Christian 1980, Fig. 1.

³³² Mollard-Besques 1983, 22-36.

³³³ Burn - Higgins 2001, 113-115, Colour Pl II, Fig. 2269-2302.

aktarılarak figürinlerle ilgili genel bir bilgi verilmiştir. Diğer yandan Myrina'da daha önce de S. Mollard-Besques tarafından saptanan “112 B Mezarı Atölyesi”, “Nikeler Atölyesi” ve “Pergamon Atölyesi” olmak üzere üç farklı atölyeye ait örnekler ve çevredeki kentlerden bulunan eserler ele alınan Myrina figürinleriyle kıyaslanarak stil gelişimi tartışılmıştır.

P. Dupont, 2016 yılında “*Analyses Archéométriques de Figurines de Myrina: Commentaire Rétrospectif*”³³⁴ isimli makaleyi yayınlanmıştır. Makalede, Lyon Arkeometri Laboratuvarında 1980 yılında D. Kassab tarafından XRF ölçümleri yapılan bir grup figürinin karşılaştırılmalı testlerle diğer laboratuvarlarda yapılan analizleri ele alınmıştır. Myrina figürinleri üzerinde daha önce yapılan “KAS” koduyla gruplanan figürinlerin yeniden ele alınması sonucunda, örneklerin yalnızca Myrina üretimi olamayacağı, Smyrna, Kyme ve Phokaia gibi yakın kentlerde üretilen figürinlerin de Myrina figürinleri grubunda incelenmiş olduğu sonucuna ulaşılmıştır.



Fig. 371 2019 yılı Myrina Antik Kenti Yüzey Araştırmaları kapsamında figürinlerin ele geçtiği akropoldeki tapınak sektörünün genel görünümü.

Çalışma kapsamında değerlendirilen örnekler arasında, 2018 ve 2019 yıllarında Myrina Antik Kenti Arkeolojik Yüzey Araştırmaları (Fig. 371.) sırasında tespit edilen dokuz örneğin de pXRF kil analizleri Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü Laboratuvarlarında Spectro marka xSort XHH03 model pXRF (Taşınabilir X-Ray Floresansı) cihazıyla yapılan analiz sonuçları aşağıda tablo ve grafik halinde sunulmuştur (Fig. 372, 383).

³³⁴ Dupont 2016, 123-130.

Katalog No	SiO ₂	Al ₂ O ₃	Fe ₂ O ₃	CaO	K ₂ O	MgO	TiO ₂	P ₂ O ₅	MnO
K.55	62,2	16,46	8,14	5,23	2,99	2,88	0,80	0,15	0,13
K.59	33,27	<1,31	7,62	7,79	3,08	8,71	2,08	<0,061	0,18
K.60	41,27	<1,48	7,19	3,82	3,11	6,30	2,34	<0,043	0,13
K.61	45,47	<1,64	4,50	4,12	3,61	<3,58	1,83	<0,027	0,11
K.62	37,28	<1,13	3,92	7,67	1,70	<2,75	1,93	<0,019	0,10
K.63	39,65	<1,15	7,70	7,01	2,73	6,84	2,32	<0,031	0,11
K.64	44,24	<1,18	7,57	4,67	2,77	3,50	2,45	<0,027	0,096
K.65	37,53	<1,35	7,85	6,46	2,83	9,40	1,91	<0,028	0,097
K.66	36,36	<1,80	7,41	6,13	2,97	<4,51	3,25	<0,034	0,088

Fig. 372 2018 ve 2019 yılları arasında bulunan figürinlerin element bileşim verileri.

2016 Yılı Myrina Antik Kenti Yüzey Araştırmalarında
Ele Geçen Tüm Figürinlerin Kil Analizi Verileri

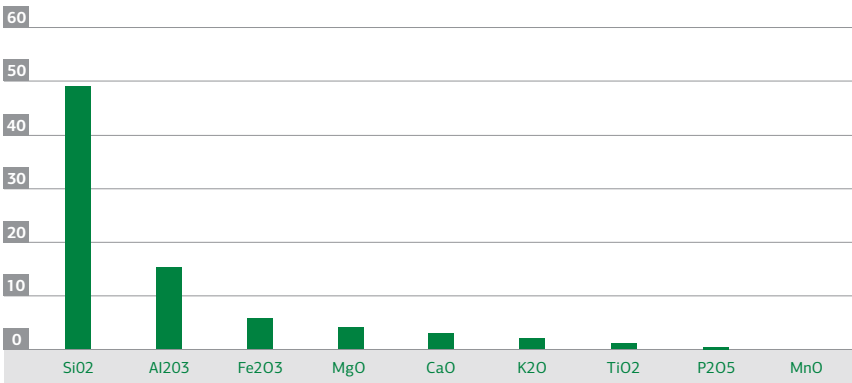


Fig. 373 Figürinlerin element bileşimleri oransal grafiği.

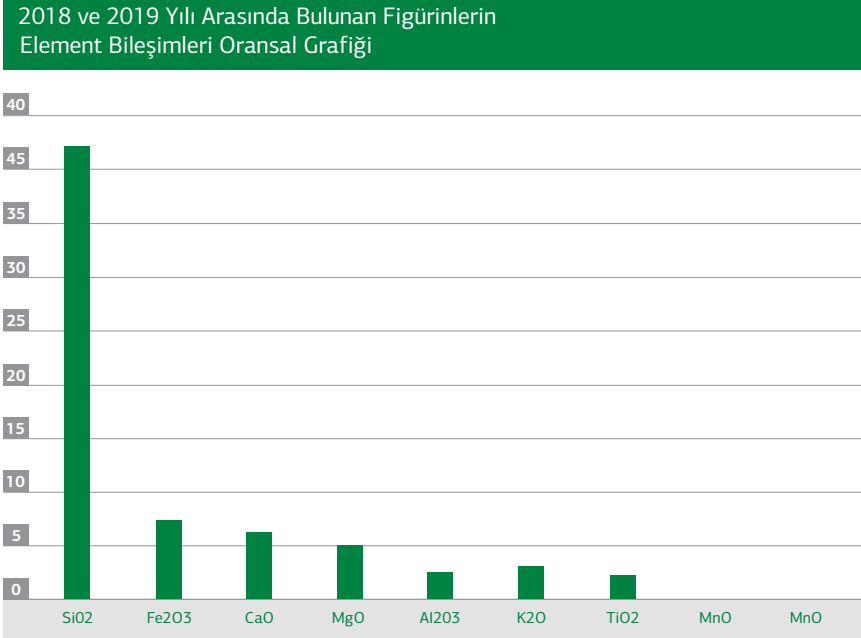


Fig. 374 2016 yılı Myrina Antik Kenti Yüzey Araştırmalarında ele geçen figürinlerin kil analiz verileri.

Ele alınan 2019 yılı Myrina Antik Kenti buluntusu figürinler, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Arkeoloji Bölümü laboratuvarlarında, Celestron 44316 1080P HDMI Girişli Dijital Mikroskop markalı mikroskopla da ayrıca incelenmiştir. İncelenen altı adet örneğin görüntüleri sonucunda dış yüzeylerinde yoğunluk sırasına göre kum, mika, kireç ve taşçık katkılı oldukları tespit edilmiştir. Söz konusu örneklerin kil analizleriyle birlikte saptanan element bileşenlerine ek olarak mikroskop görüntüleriyle de dış yüzey katkıları veya toprak bulaşları Myrina Antik Kenti buluntularında kullanılan kil özellikleri açısından oldukça önemli veriler sunmaktadır (Fig. 375-382.).

**Fig. 375**

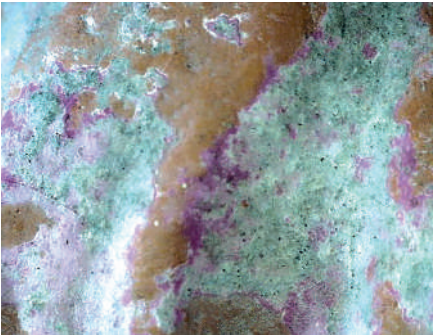
K. 60 nolu Myrina buluntusu figürinin mikroskop görüntüsü, az miktarda kum, mika ve ufak boyutlu taşçık katkılı.

**Fig. 376**

K. 62 nolu Myrina buluntusu figürinin mikroskop görüntüsü, az miktarda kum ve ince mika katkılı.

**Fig. 377**

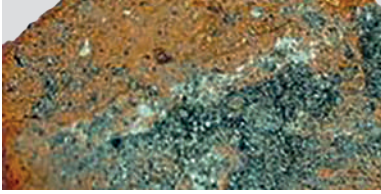
K. 62 nolu Myrina buluntusu figürinin mikroskop görüntüsü, kornukopianın ucunu oluşturan üzüm salkımı.

**Fig. 378**

K. 63 nolu Myrina buluntusu figürinin mikroskop görüntüsü, az miktarda kum, mika ve ufak boyutlu taşçık katkılı.

**Fig. 379**

K. 63 nolu Myrina buluntusu figürinin mikroskop görüntüsü, açık kırmızı hamur rengi ve beyaz astar üzerine açık kırmızı astar boyalı.

**Fig. 380**

K. 64 nolu Myrina buluntusu figürinin mikroskop görüntüsü, kum, az miktarda mika ve kireç katkılı.

**Fig. 381**

K. 65 nolu Myrina buluntusu figürinin mikroskop görüntüsü, mika, taşçık ve kum katkılı.

**Fig. 382**

K. 66 nolu Myrina buluntusu figürinin mikroskop görüntüsü, mika, kum ve ufak boyutlu taşçık katkılı.

Yapılan güncel arkeometrik çalışmalar sonucunda, Myrina buluntusu figürinlerin kil özelliklerinde, yoğun miktarda SiO_2 (silisyum oksit/silika) tespit edilmiştir. Ayrıca, Fe_2O_3 (demir oksit), CaO (kalsiyum oksit) ve MgO (magnezyum oksit) bileşenleri de diğer yoğun katkı grubunu oluşturmaktadır. Çalışma kapsamına dâhil edilmeyen ancak Spectro marka xSort XHH03 model pXRF (Taşınabilir X-Ray Floresansı) cihazıyla analiz edilen 2016 yılı diğer figürin buluntularının sonuçları da verilerin daha kapsamlı değerlendirilmesi amacıyla orantı grafiği olarak bu çalışmaya eklenmiştir (Fig.374.).

B. Semiz 2017 yılında yayınlanan “*Myrina Antik Kenti (Aliağa - İzmir) ve Yakın Çevresinin Jeolojik Özellikleri*” adlı araştırmasında, Myrina Antik

Kenti'nin çevresindeki volkanik kayaçların mineralojik ve petrografik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla çalışmalar yürütmüştür. Bu çalışmaların sonuçlarına göre Myrina Antik Kenti çevresindeki volkanik kayaçlar, Erken Miyosen Dönemi yaşlı kalkalkalen karakterli ve genel olarak bazaltik andezit ve andezit bileşimli ve bunlarla ilişkili piroklastik birimlerle birlikte erken - orta Miyosen dönemi yaşlı kalkalkalen karakterli riyoitikpiroblastikler ve bu piroklastiklerle ilişkili küçük riyoitik domlar, dayklar ve lav akıntıları ayrıca orta Miyosen dönemi yaşlı mafik ve felsik alkali lavlar olarak tanımlanmıştır. Genel olarak volkanik kökenli tüflerle birlikte ponza parçacıkları, cam kırıkları ve ince kül matrisine yerleştirilmiş litik parçaları yer alır. Myrina Antik Kenti'nin kuzeydoğusunda yer alan Foça volkanitlerinin (riyoitik tuf ve zeolitik tuf) yayılımlarının fazla olması yanı sıra işlenmesinin kolaylığı açısından özellikle mimaride etkin biçimde kullanıldığı belirlenmiştir. Böylece Foça volkanitlerinin antik dönemde yaygın şekilde kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacı sonuç olarak, zeolitik tüflerin içerisinde ve üst seviyelerinde simektitik killerin gözlemlenmesi nedeniyle seramik üretiminde bu bölgedeki killerden yararlanılmış olabileceğini düşünmektedir³³⁵.

B. Semiz, “Gryneion Antik Kenti (Aliağa-İzmir) Tapınak Alanındaki Taşların Mineralojik ve Petrografik Özellikleri” adlı çalışmasında Gryneion ve yakın çevresinin jeolojik özelliklerini belirlemiş ve mimaride kullanılan taşların mineralojik ve petrografik özelliklerini tespit etmiştir. Gryneion çevresindeki volkanik birimler Yunt Dağı volkanitleri, Foça volkanitleri ve Foça alkali kayaçlarından oluşmaktadır. Değerlendirmeye göre Gryneion Apollon Tapınağı'nın sütun tamburlarında kullanılan kayaçların Yunt Dağı volkanitlerine ait andezitlerle, surlarda kullanılan kayaçların ise Foça alkali kayaçlarına ait olivinli bazaltlarla ilişkileri tespit edilmiştir³³⁶.

Yapılan kimyasal analiz sonucuna göre (Fig. 383.) elde edilen elementler ile bu çalışmadaki figürinlerin killere ait elementlerin benzer olduğu ve bundan yola çıkarak da olasılıkla çalışmada bahsedilen figürinlerin Myrina üretimi olduğu sonucuna varılmıştır.

³³⁵ Semiz 2017, 241 vd.

³³⁶ Semiz 2018, 361 vd.

	G1	G2	G3	G7		MgO	TiO2	P2O5	MnO
SiO ₂	62.40	65.65	65.89	64.36	Ba	896.7	895.0	692.1	684.5
TiO ₂	0.47	0.42	0.43	0.68	Rb	75.0	76.3	89.0	90.8
Al ₂ O ₃	24.07	23.44	23.88	24.59	Sr	393.1	333.3	308.9	325.1
Fe ₂ O ₃	1.77	1.95	2.06	2.82	Y	8.6	8.3	10.3	20.0
MnO	0.03	0.02	0.04	0.02	Zr	165.6	175.9	173.5	217.3
MgO	0.63	0.29	0.67	0.29	Nb	11.5	11.4	11.1	15.8
CaO	2.43	2.02	2.32	2.40	Ni	23.2	41.0	45.6	39.6
Na ₂ O	1.47	1.56	1.82	1.33	Pb	28.6	40.8	30.9	22.5
K ₂ O	3.28	3.35	2.61	3.33	Cu	12.7	11.6	9.0	15.8
P ₂ O ₅		0.25	0.23	0.26	Zn	25.5	19.9	28.0	28.8
Toplam	99.54	99.94	99.95	100.07	La	28.7	32.2	33.2	32.2
					Ce	47.4	49.6	52.7	50.2

Fig. 383 B. Semiz tarafından Gryneion'da yapılan kimyasal analiz sonuçları³³⁷.

³³⁷ Semiz 2018, 368, Tablo 1.

Kisaltmalar

AJA	American Journal of Archaeology.
AntK	Antike Kunst.
BCH	Bulletin de Correspondance Hellenique.
Belleten	Türk Tarih Kurumu Süreli Yayını.
BSA	Annual of the British School at Athens.
Delos	Exploration Archeologique Delos Faite par L'Ecole Francaise d'Athenes.
GFA.	Göttinger Forum für Altertumswissenschaft
IstMitt	Istanbuler Mitteilungen.
JHS	The Journal of Hellenic Studies.
RA.	Revue d' Archéométrie

Modern Kaynaklar

Ajootian, A. (1998). "Praxiteles, The Knidian Aphrodite", *Personal Styles in Greek Sculpture*, (Edt: O. Palagia ve J. J. Pollitt), Cambridge, 98-103.

Akar Tanrıver D. (2017). "Smyrna'da Asklepios Kültü", *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 38, 117-130.

Atıcı M. - Karakaş G. (2013). "Kyme Doğu Nekropolü (İzmir İli, Aliağa İlçesi, Samurlu Köyü, 877 ve 879. Parsel)", 22. *Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu*, Ankara, 229-242.

Atila C. - Korkmaz E. - Gürman B. (2015). "Kyme Doğu Nekropolü Mezar Tipleri", *Prof. Dr. Ömer Özyiğit'e Armağan*, (Ed. E. Okan- C. Atilla), İstanbul, 13-29.

Baldıran, A. (1990). *Stratonikeia Nekropol Buluntuları*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Konya.

Baudat, B. (1953). "Terres cuites de L 'Ecole française d'Athenes", *BCH* 77, 1, 1-45.

Blümel, C. (1938). *Staatliche Museen zu Berlin Katalog der Sammlung Antiken Skulpturen 5. Romische Kopien emech- Skulpturen des 4*, JHS, Berlin.

Boehlau J. -Schefold K. (1942). *Larisa am Hermos, III, Die Kleinfunde*, Berlin.

Bouzek J. (1980). *Kyme 2. The Results of the Czechoslovak Expedition*, Prag.

Burn L. - Higgins R. (2001). *Catalogue of Greek Terracottas in the British Museum*, London.

Burr D. (1934). *Terra-Cottas From Myrina in the Museum of Fine Arts*, Boston,

Doctoral Dissertation, Bryn Mawr College, Pennsylvania.

Bürgerwelten (1994). *Hellenistische Tonfiguren und Nachschöpfungen im 19. Jh. Katalog zur Ausstellung in Berlin*, Berlin.

Cartault, A. (1890). *Terres Cuites Grecques D'Après Les Originaux Des Collection Privees de France et des Musees D'Athenes*, Paris.

Cartault A. (1892). *Deuxième collection Camille Lecuyer: terres cuites antiques trouvées en Grèce et en Asie Mineure*, Paris.

Childs W. A. P. (2018). *Greek Art and Aesthetics in the Fourth Century B.C.*, Princeton.

Corso A. (2004). *The Art of Praxiteles: The Mature Years*, L'erma di Bretschneider.

Coşkun S. (2016). *Kocaeli Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzesinde Sergilenen Terrakotta Figürinler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji/Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Erzurum.

Çekilmez M. (2010). "Aydın Müzesinden Bir Grup Terrakotta Figürin", 4. *Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu*, 4, 150-165.

Çekilmez M. (2014). *Tralleis Güney Nekropolü Terrakotta Figürinleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Aydın.

Çekilmez M. (2017). *Tralleis Güney Nekropolü Terrakotta Figürinleri*, Aydın.

Çelikel Ö. Z. (2008). *1985-2006 Yılları Arasında Assos Kazılarında Ele Geçen Mitolojik Tasvirli Terrakottalar*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Çanakkale.

Çevik N. (2019). *Isparta Arkeoloji Müzesinde Bulunan Pişmiş Toprak Figürinler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Isparta.

Çevirici F. (1998). *Kültler Açısından Daskyleion Terrakottaları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

Çırak N. - Kaya S. (2010). "2009 İDÇ Nekropolü Kurtarma Kazısı", 18. *Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu*, 217-232.

Çokoğullu, S. (2007). *Ege Gübre Kazısından Ele Geçen Pişmiş Toprak Heykelcikler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

Dereboylu E. (2012). *Aigai Pişmiş Toprak Figürinleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

Dereboyu E. (2017). "1880-1882 Yıllar Arasında Myrina'da Atina Fransız Okulu Kazıları", *Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları, Belgeler ve Yeni Araştırmalar*, (Ed. Çekilmez M. - Dereboyu E.), Aliğa Kent Kitaplığı Dizisi:3, 65-80, Aliğa.

Doğan Gürbüz E. (2012). *Klaros Kazılarında Bulunmuş Olan Pişmiş Toprak Figürinler ve Kültler Açısından Değerlendirilmeleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

Drilhon F.- Gautier J.- Christian L. (1981). "Étude de Quelques Figurines de Terre Cuite de Myrina", *RA*, 1, III, 73-82.

Dufková M. (1974). *Kyme Vol. 1. The Anatolian Collection of Charles University, Prag*.

Dupont P. (2016). "Analyses Archéométriques de Figurines de Myrina: Commentaire Rétrospectif", *Materiale și Cercetări Arheologice*, 12, 123-130.

Durnagözü N. (2020). *Stratonikeia Koroplastığı*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Denizli.

Erarslan F. (1997). *Adıyaman Müzesinden Bir Grup Terracotta Figürin*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Erzurum.

Ergün N. (2013). *Assos Batı Nekropolü Buluntuları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Çanakkale.

Erpehlivan H. (2011). *Metropolis'in Plastik Sanatlarında Tanrı ve Tanrıça Figürleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Edirne.

Fırat M. (2004). *Aliğa Kurtarma Kazısından Ele Geçen Pişmiş Toprak Figürinler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

Fırat M. (2009). "İzmir Arkeoloji Müzesinden Bir Grup Terrakotta Figürin", *Colloquium Anatolicum*, VIII, 171-198.

Fischer, J. (1994). *Griechisch-römische Terrakotten aus Ägypten. Die Sammlungen Sieglin und Schreiber*. Tübinger Studien zur Archäologie und Kunstgeschichte 14, Tübingen.

Fjeldhagen M. (1995). *Catalogue of Graeco-Roman Terracottas from Egypt*. Ny Carlsberg Glyptotek. Copenhagen.

Foça S. (2011). *İzmir İli Aliğa İlçesi Kendirci Mevkii İDÇ Liman Kurtarma Kazısında Ortaya Çıkarılan Bir Grup Mezarın İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

- Foça S. (2019). *Teos Batı Nekropolisi: Mezar Tipolojisi ve Buluntular*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı. İzmir.
- Fossi G. (1999). *The Uffizi: The Official Guide, All of the Works*. Milano.
- Froehner, W. (1886). *Terres cuites d'Asie de la Collection Julien Greau, Pierpont*. Paris.
- Gercke P. (1968). *Satyrn des Praxiteles*. Hamburg.
- Graepler, D. (1997). *Tonfiguren Im Grab, Fundkontexte Hellenistischer Terrakotten aus der Nekropole von Tarentum*. München.
- Grandjouan C. (1961). "Terracottas and Plastic Lamps of the Roman Period", *The Athenian Agora*, Volume VI, XII-106.
- Grasso A. T. (2008). *Il Santuario dello Kourotrophos a Kyme Eolica Ricerca I*, Università Della Calabria, Collana Del Dipartimento Di Archeologia E Storia Delle Arti, Calabria,
- Güçlü, H. (2006). *Tekirdağ Çevresi Pişmiş Toprak Figürinleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Edirne.
- Günal B. (2019). *2006-2015 Yılları Arasında Kibyra Kazılarında Ele Geçen Terrakotta Figürinler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Burdur.
- Hadzisteliou Price T. (1969). "The Type of the Crouching Child and the 'Temple Boys'", *BSA*, 64, 95-111.
- Harcum C. G. (1927). "A Statue of the Type Called the Venus Genetrix in the Royal Ontario Museum", *AJA*, 31, 2, 141-152.
- Hekimoğlu H. A. (2010). *İstanbul Arkeoloji Müzelerindeki Pitane Pişmiş Toprak Figürinleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Muğla.
- Hermann P. (1915). *Verzeichnis der antiken Original-Bildwerke*, Dresden.
- Higgins R. A. (1954). *Catalogue of the Terracottas in the Department of Greek and Roman Antiquities, Greek 730-330 B.C., British Museum Vol. I*, London.
- Higgins R. A. (1969). *Catalogue of the Terracottas in the Department of Greek and Roman Antiquities Greek: 730-330 B.C.2 British Museum. Vol. II*. Oxford.
- Higgins, R. A. (1986). *Tanagra and the Figurines*, Princeton.
- Homer A. - Burr-Thompson D. (1987). *Hellenistic Pottery and Terracottas*. American School of Classical Studies at Athens, Princeton.

Huguenot C. (2001). "Les Eroles Volants, Recherche sur la Signification D'Un Groupe de Terres Cuites Hellenistiques D'Eretrie", *AntK* 44, 92-123.

Işın G. (1998). *Hellenistik ve Erken Roma Dönemleri'nde Patara Terrakottaları*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Antalya.

Işın, G. (2007). *Patara Terrakottaları Hellenistik ve Erken Roma Dönemleri*, Patara 1, İstanbul.

Jeammet V. (2015). "Des Figurines en Terre Cuite Gresques pour le Musée du Louvre: La Collection Bellon", *Revue du Louvre* 4, 20-33.

Kaplan D. (2009). *Çanakkale Arkeoloji Müzesi Frank Calvert Koleksiyonu Terrakotta Figürinleri*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Ankara.

Karoglou K. (2016). "The Collection of Greek Terracotta Figurines at The Metropolitan Museum of Art.", *Les Carnets de l'ACoSt*, 14, 1-9.

Kasapoğlu H. (2015). *Parion Antik Kenti Roma Dönemi Terrakotta Figürinleri (2004-2013)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Erzurum.

Kassab D. (1980). "Collection de L 'Ecole française d'Athenes, Trois statuettes de Myrina", *BCH* 104, 1, 333 - 343.

Kassab D. (1988). *Statuettes en Terre Cuite de Myrina. Corpus des Signatures, Monogrammes, Lettres et Signes*, Paris.

Kassab Tezgör D. (2007). *Tanagraennes d'Alexandrie Figurines de Terre Cuite Hellenistiques des Necropoles Orientales, Etudes Alexandrines* 13, Le Caire.

Kielau S. (2009). *Terrakotten aus Pergamon, Tonfiguren aus Wohnhäusern der Stadtgrabung*, Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Philosophischen Fakultät Der Westfälischen Wilhelms Universität, Münster.

Kingsley B. M. (1972). "A Myrina Figurine in Malibu." *AJA*, 76/1, 81-82.

Knittlmayer B. - Heilmeyer W.D. (1998). *Staatliche Museen zu Berlin, Die antiken Sammlung altes Museum-Pergamonmuseum*, Mainz.

Konak Tarakçı S. - Selçuk T. (2012). "Batı Limanı 1205 Parsel Kurtarma Kazısı 2011", 21. *Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu*, 185-198.

Küçüküney Z. - Tunç Altun P. (2008). "İDÇ Liman Kurtarma Kazısı (İzmir İli, Aliağa İlçesi, Çakmaklı Köyü, Kendirci Mevkii, 613 ve 68 Parseller)", 17. *Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu*, 53-74.

Laumonier A. (1946). "Terres cuites d'Asie Mineure", *BCH* 70, 312-318.

Laumonier A. (1954). "Les Figurines de Terre Cuite", *Delos XXIII*, Paris.

Lebe F. (2013). *İDÇ Nekropolü'nde 2009-2011 Yılları Arasında Mezar Dışından Gelen Figürinler*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

Leyenaar-Plaisier P. G. (1979). *Les Terres Cuites Grecques et Romaines, Catalogue de la Collection du Musee National des Antiquites A Leiden*, Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, Leiden.

LIMC (1986). *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, "Atherion-Eros / Amor, Cupido", Leiden.

Linga A. (2019). *Ainos Taşaltı Nekropolü Roma Dönemi Pişmiş Toprak Figürinleri (1986-1999)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Edirne.

Marca L. A. (2011). "Kyme 2009 Yılı Kazıları", 32. *Kazı Sonuçları Toplantısı Bildiri Kitabı*, 4, 368-381.

Marca L. A. (2015). "Eski ve Yeni Görünümüyle Aiolis Kymesi Arkeolojik Siti", 36. *Kazı Sonuçları Toplantısı Bildiri Kitabı*, 3, 113-135.

Marcadé J. (1957). "Sculptures Argiennes", *BCH* 81, 405-474.

Mendel G. (1908). *Catalogue des Figurines Grecques de Terre cuite: Musees Imperiaux Ottomans*, İstanbul.

Meriç R. (2003). *Metropolis; Ana Tanrıça Kenti*, İstanbul.

Merker G. S. (2000). *Corinth Volume XVII; The Sanctuary of Demeter and Kore, Part IV; Terracotta Figurines of the Classical, Hellenistic and Roman Periods*, New Jersey.

Mollard-Besques S. (1954). *Musée National du Louvre. Catalogue Raisonné des Figurines et Reliefs en Terre-Cuite Grecs, Étrusques et Romains. I, Époques Préhellénique, Géométrique, Archaïque et Classique, Text and Plates*, Paris.

Mollard-Besques S. (1963). *Catalogue Raisonné des Figurines et Reliefs en Terre-Cuite Grecs et Romains II Myrina, Musée du Louvre et Collections des Universités de France*, Paris.

Mollard-Besques S. (1972). *Catalogue Raisonné Des Figurines et Reliefs en Terre-Cuite Grecs et Romains III, Époques Hellenistique et Romaine Grèce et Asie Mineure*, Paris.

Mollard-Besques S. (1976). "Un Groupe D'Aphrodite Au Dauphin", *RA* 1, 121-134.

Mollard Besques S. (1986). *Catalogue raisonné des figurines et reliefs en terre-cuite grecs étrusques et romains. IV. 1. Époques hellénistique et romaine, Italie méridionale, Sicile, Sardaigne*. Paris.

Mrogenda U. (1996). *Die Terrakottafiguren von Myrina*, Frankfurt am Main.

Naumann G. (1983). *Die Ikonographie der Kybele in Phrygischen und der Griechischen Kunst*. Ernst Wasmuth, Tübingen.

Neguine M. (2011). "Myrina: Nouvelles Données d'une Fouille du XIXe Siècle", *Dialogues D'histoire Ancienne*, 37/2, 183-191.

Nicholson F. (1968). *Ancient Life in Miniature: An Exhibition of Classical Terracottas from Private Collections in England*, Birmingham.

Oakley H. J.- Reitzammer L. (2005). "A Hellenistic Terracotta and the Gardens of Adonis", *JHS*, 125, 142-144.

Özbay A. (2016). *Klazomenai Karantina Adası Kuzey Yamacı Kazılarında Ele Geçen Pişmiş Toprak Figürinler*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

Öztürk F. (2007). *Efes Müzesi'nden Bir Grup Terrakotta Figürin*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Aydın.

Özyiğit Ö. (1986). "Bergama Arkeoloji Müzesinde Sergilenen Myrina Terracottaları ve Aglaophan İşliğı", *IX Türk Tarih Kongresi*, 499-506.

Özyiğit Ö. (1993). *İonia Bölgesi Pişmiş Toprak Heykelleri*, Ege Üniversitesi Araştırma Fon Saymanlığı, İzmir.

Özyiğit Ö. (1997). "1995 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları", *18. Kazı Sonuçları Toplantısı*, II, 1-26.

Palagia O. (2019). *Handbook of Greek Sculpture*, Berlin De Gruyter Boston.

Paul E. (1959). *Antike Welt in Ton: griechische und römische Terrakotten des Archäologischen Institutes in Leipzig*, Leipzig.

Perdrizet P. (1897). "Terres cuites de l'Asie Mineure." *Monuments et Mémoires de la Fondation Eugène Piot*, 4/2, 209-220.

Pisani M. (2006). "The Collection of Terracotta Figurines in the British School at Athens", *BSA* 101, 269-368.

Pottier E. - Reinach S. - Veyries A. (1887). *La Nécropole de Myrina, Tome premiere, Texte et Notices*, Paris.

Pottier E. - Reinach S. (1882). "Fouilles dans La Nécropole de Myrina", *BCH* 6, 388-433.

Pottier E. - Reinach S. (1883). "Fouilles dans La Nécropole de Myrina, Les figurines en Terre-Cuite", *BCH* 7, 81-95.

Pottier E. - Reinach S. (1883a). "Appliques de Bronze Appartenant à des Vases de Myrina", *BCH* 7.1, 440-447.

Pottier E. - Reinach S. (1883b). "Inscriptions sur les Figurines en Terre-Cuite", *BCH* 7.1, 204-230.

- Pottier E. - Reinach S. (1885). Fouilles dans la Nécropole de Myrina", *BCH* 9.1, 184-188
- Pottier E. (1886). "Fouilles dans la Nécropole de Myrina, faites par A. Veyries" *BCH* 10, 81-94.
- Pottier E. (1886a). "Fouilles dans la Nécropole de Myrina. Groupes de Terre Cuite. Banquets Funèbres et Scène Nuptiale", *BCH* 10, 315-325.
- Pottier E. - Reinach S. (1887). *La Nécropole de Myrina, Recherches Archéologiques Exécutées au nom et aux frais de L'école Française D.'Athènes*, Paris.
- Pottier E. (1890). *Les Statuettes de Terre Cuite dans L'antiquité: Ouvrage Illustré*. Hachette Livre Paris.
- Pottier E. (1897). *Vases Antiques du Louvre*, Hachette Livre, Paris.
- Pottier E. (1908). *Douris and the Painters of Greek Vases*, Dutton, New York.
- Queyrel A. (1988). *Les Figurines Hellénistiques de Terre Cuite*. De Boccard, Paris.
- Rayet O. (1884). "Vase Antique Trouvé dans la Nécropole de Myrina", *BCH* 8, 509-514.
- Reinach S. (1882). *Catalogue du Musée Impérial d'Antiquités*. Constantinople, Direction du Musée. İstanbul.
- Reinach S. (1886). "Manche de Strigile Gravé, Découvert à Myrina", *BCH* 10, 296-298.
- Reinach S. (1888). "Inedited Terracottas from Myrina, in the Museum at Constantinople", *The American Journal of Archaeology and of the History of the Fine Arts* 4.4, 413-420.
- Rohde E. (1968). *Griechische und Römische Kunst in Den Staatlichen Museen Zu Berlin*, Berlin.
- Rous H. I.-Çaldıran Işık M. E.-Kongaz G. (2015). *Musees Archeologiques d'Istanbul Catalogue Des Figurines En Terre Cuite Grecques Et Romaines De Smyrne/ İstanbul Arkeoloji Müzeleri Yunan-Roma Dönemi Pişmiş Toprak Smyrna Figürinleri Kataloğu*, İstanbul.
- Rumscheid F. (1999). "Myrina - Tarent - Athen: Neue Publikationen zu Terrakotta-Figuren aus antiken Gräbern.", *GFA* 2, 1001-1050.
- Rumscheid F. (2006). *Die Figürlichen Terrakotten von Priene, Fundkontexte, Ikonographie und Funktion in Wohnhäusern und Heiligtümern im Licht antiker Parallelbefunde*, Priene 1, Wiesbaden.
- Schmidt E. (1994). *Katalog der Antiken Terrakotten I*, Martin von Vagner Museum der Universität Würzburg, Mainz.
- Semiz B. (2017). "Myrina Antik Kenti (Aliağa-İzmir) ve Yakın Çevresinin Jeolojik Özellikleri.", *Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları, Belgeler ve Yeni*

Araştırmalar, (Ed. Çekilmez M. - Dereboylu P. E.), 241-252, Aliğa Kent Kitaplığı Dizisi 3, Aliğa.

Semiz B. (2018). "Gryneion Antik Kenti (Aliğa-İzmir) Tapınak Alanındaki Taşların Minerolojik ve Petrografik Özellikleri.", *Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları, Son Araştırmalar ve Disiplinler Arası Çalışmalar*, (Ed. Çekilmez M. - Dereboylu P. E. - Erdan E.), 361-374, Aliğa Kent Kitaplığı Dizisi 6, Aliğa.

Sieveking J. (1916). *Die Terrakotten der Sammlung Loeb*, München

Stewart A. (2016). "The Nike of Samothrace: Another View", *AJA* 120.3, 399-410.

Şakar G. (2015). *Smyrna Terrakottaları*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İzmir.

Tahberer B. - Uzel İ. (2005). "Antik Kilikya Sikkelerinde Asklepios Kültü", *Belleten*, 69, 254, 9-58.

Taşpınar P. - Çekilmez M. (2020). "Kyme Doğu Nekropolü (Habaş Kurtarma Kazısı 2010 Yılı) Arkaik Dönem Figürinleri", *Lycus Dergisi*, 1, 45-68.

Taşpınar P. (2019). *Kyme Doğu Nekropolü (Habaş Kurtarma Kazısı 2010-2011 Yılı) Figürinleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Aydın.

Tavukçu Y. A. (1999). *Troas Bölgesi Terrakotta Figürinleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Erzurum.

Thompson D. B. (1966). "The Origin of Tanagras", *AJA*, 70, 1, 51-63.

Todisco L. (1993). *Scultura Greca del IV Secolo. Maestri e Scuole di Statuaria tra Classicita ed Ellenismo*. Milano.

Tolun V. (2002). *Assos Batı Nekropolü 1988-1994 Kazılarında Bulunan Pişmiş Toprak Heykelcikler*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul.

Topuz H. (2019). *İzmir İli Aliğa İlçesi 2015 Yılı Nemport Limanı Kurtarma Kazısı Terrakotta Figürinleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, Aydın.

Töpperwein - Hoffmann E. (1971). "Die Terrakotten von Priene", *IstMitt* 21, 125-160.

Töpperwein E. (1976). *Terrakotten von Pergamon, Pergamenische Forschungen Band 3*, Berlin.

Töpperwein-Hoffman E. (1978). "Die Terrakotten von Mamurtkale", *Kapıkaya. Ein Felsheiligtum bei Pergamon Altertümer von Pergamon. Band 12*, (Edt. Nohlen K.-Radt W.), 80-90.

Tuna M.C - Özer A. (2016). "Bergama Asklepiyon'unda Bir Sağaltım Yöntemi Olarak

Müzik”, *Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi*, 7, 63-73.

Ürkmez Ö. (2014). “Aiolis Kymesi’nden Samurlu 877 Nekropolisi”, *Colloquium Anatoliqum*, 13, 337-382.

Ürkmez Ö. (2016). “Aiolis Kymesi’nden Samurlu 879 Nekropolisi”, *Colloquium Anatoliqum*, 15, 156-187.

Walters H. B. (1903). *Catalogue of the Terracotta in the British Museum*, London.

Winter F. (1903). *Die Typen der Figürlichen Terrakotten*, Berlin und Stuttgart.

Web Kaynakları

Cincinnati Sanat Müzesi’nde sergilenen Myrina buluntusu Eros Figürini, 13.04.2021 tarihinde <http://linkis.com/org/2Hu1O> adresinden erişildi.

Argos Arkeoloji Müzesi’ndeki Asklepios Giustini/Uffizi tipi heykel örnekleri, 05.07.2021 tarihinde <https://arachne.uni-koeln.de> adresinden erişildi.

Çeşitli Müzelerde korunmakta olan Myrina buluntusu figürin örnekleri, 13.04.2021 tarihinde https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Terracotta_figurines_from_Myrina adresinden erişildi.

Metropolitan Müzesi’nde korunan Myrina buluntusu figürin örnekleri 13.04.2021 tarihinde <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/247495> adresinden erişildi.

Atina Uusal Arkeoloji Müzesi’nde sergilenen Myrina buluntusu figürinler 13.04.2021 tarihinde https://www.namuseum.gr/en/permanent_exhibition/ekthesi-eidolion adresinden erişildi.

Murat Çekilmez/Doç. Dr.

1982 yılında İzmir’de doğan Doç. Dr. Murat Çekilmez, 2005 yılında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Arkeoloji Bölümü’nden mezun olmuştur. 2008 yılında “Tire Müzesi’nden Hellenistik ve Roma Dönemi Mezar Stelleri” adlı teziyle Yüksek Lisans, 2014 yılında “Aydın Arkeoloji Müzesi’nde Korunan Tralleis Güney Nekropolü Terrakotta Figürinleri” adlı teziyle Doktora derecelerini almıştır.

2005 yılında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Arkeoloji Bölümü’nde Araştırma Görevlisi, 2015 yılında Yardımcı Doçent Doktor, 2017 yılında ise Doçent Doktor olarak akademik çalışmalarına devam etmektedir.

Mezar stelleri, heykel ve figürinlerle ilgili çok sayıda yerli ve yabancı dergide makalesi, ulusal ve uluslararası sempozyumlarda bildirileri yayınlanmıştır. Tire Müzesi’nden Hellenistik ve Roma Dönemi Mezar Stelleri, Tralleis Güney Nekropolü Terrakotta Figürinleri, Myrina ve Gryneion yüzey araştırmaları ve Aliğa’nın antik kentleriyle ilgili kitapları bulunmaktadır.

Öğrencilik yıllarından itibaren birçok kazı ve araştırmalara katılan Çekilmez, 2015-2019 yılları arasında gerçekleşen İzmir ili, Aliğa ilçesindeki Myrina ve Gryneion Antik Kentleri arkeolojik yüzey araştırmalarını beş sezon boyunca yürütmüştür.

Merve Arınç/Doktorant

1992 yılında Lüleburgaz'da doğan Merve Arınç, 2015 yılında Ege Üniversitesi Klasik Arkeoloji Bölümü'nden mezun olmuştur. 2020 yılında “Efes Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma İmparatorluk Dönemi Mezar Stelleri” adlı tez çalışmasıyla Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Bölümü yüksek lisans programından mezun olmuştur. Günümüzde halen aynı üniversite ve bölümde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

2010 yıllarında lisans öğrenciliğinden doktora sürecine kadar, Phokaia Antik Kenti, Smyrna Agorası, Aigai Antik Kenti, Tisna Antik Kenti, Myrina ve Gryneion Antik Kentleri kazı ve araştırmalarında çalışmış, günümüzde ise Alinda ve Gerga Arkeolojik Yüzey Araştırmaları'nda görev almaktadır. Çalışma alanları antik dönem plastik eserler üzerine olmakla birlikte, özellikle mezar ve adak stelleri üzerine çalışmakta olup alanında yayın yapmaya devam etmektedir.

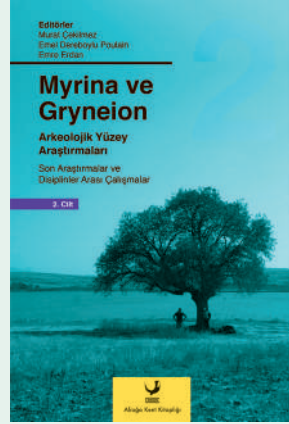
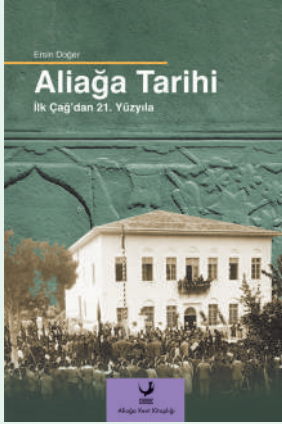
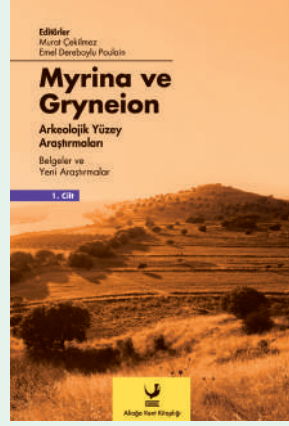
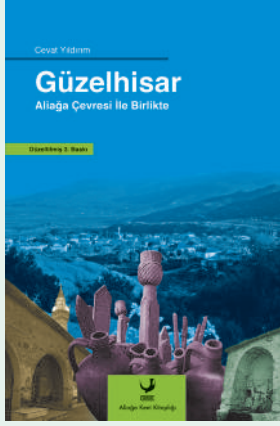
Pınar Taşpınar/Doktorant

1992 yılında Isparta’da doğan Pınar Taşpınar, 2016 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Arkeoloji Bölümü’nden mezun olmuştur. 2017 yılında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi’nde başladığı yüksek lisans eğitimini “Kyme Doğu Nekropolü (Habaş Kurtarma Kazısı 2010-2011 Yılı) Figürinleri” adlı teziyle tamamlamıştır. 2020 yılında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji anabilim dalında doktora programına kabul edilmiştir. Doktora eğitim süreci halen devam etmektedir.

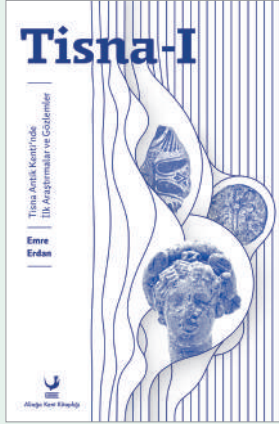
Yüksek lisans uzmanlığını Aiolis Bölgesi koroplastik sanatı üzerine tamamlayan Pınar Taşpınar’ın, Kyme Antik Kenti, Kyme Antik Kenti figürinleri, Myrina ve Gryneion küçük buluntuları ve Tisna Antik Kenti üzerine ulusal ve uluslararası yayınlarda bilimsel makaleleri bulunmaktadır.

2011 yılında başlayan lisans eğitimiyle birlikte 2016 yılına kadar Pisidia Antiokheia Antik Kenti kazılarında öğrenci ve arkeolog olarak çalışan Pınar Taşpınar, 2017- 2019 yılları arasında İzmir ili, Aliğa ilçesinde yer alan Myrina ve Gryneion Antik Kentleri arkeolojik yüzey araştırmalarında heyet üyesi olarak görev almıştır. 2018-2020 yılları arasından İzmir ili, Aliğa ilçesi, Uzunhasanlar mahallesi sınırları içerisinde yer alan Tisna Antik Kenti ve yakın çevresi yüzey araştırmalarına da çalışmalarıyla katkı sağlamıştır. Günümüzde ise Alinda ve Gerga Yüzey Araştırmaları’nda görev almaktadır. Araştırmacının Aiolis Bölgesi ve Kyme figürinleri üzerine bilimsel çalışmaları devam etmektedir.

Aliağa Kent Kitaplığı Yayınları



Aliğa Kent Kitaplığı





Aliağa İlçesi sınırları içinde bulunan Myrina ve Gryneion Antik Kentleri'nde T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izni, Aliağa Belediyesi'nin destekleriyle 2015-2019 yılları arasında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Arkeoloji Bölümünden Doç. Dr. Murat Çekilmez başkanlığında yapılan yüzey araştırmalarında bölgedeki arkeolojik kültür varlıklarıyla ilgili birçok yeni bulgu ve bilgi bilim dünyasına kazandırılmıştır.

"Bergama Müzesindeki Myrina Terracotta Figürinleri" adlı bu eserde, Bergama Müzesinde korunan Myrina Antik Kenti'nin nekropolis buluntusu terracotta figürinler değerlendirilmektedir. Bu çalışma, Myrina ve Gryneion Antik Kentleri Arkeolojik Yüzey Araştırmaları (MYGAR) projesi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Bergama Müzesindeki eserler Erken Hellenistik Dönem'den başlamak üzere Hellenistik ve Roma İmparatorluk Dönemi eserlerinden oluşmaktadır. Bergama Müzesindeki Myrina Terracotta Figürinleri İncelemesi kapsamında şimdiye kadar yapılan çalışmaların tamamı taranmış ve araştırma tarihi oluşturulmuştur.

Myrina ve Gryneion-4 Bergama Müzesindeki Myrina Terracotta Figürinleri, Aliağa Kent Kitaplığı tarafından 2017 yılında 1. cildi, 2018 yılında 2. cildi, 2021'de 3. cildi yayınlanan "Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları" serisinin 4. cildi olarak bilim dünyasına sunulmuştur.